Costache Anton

SERI ALBASTRE

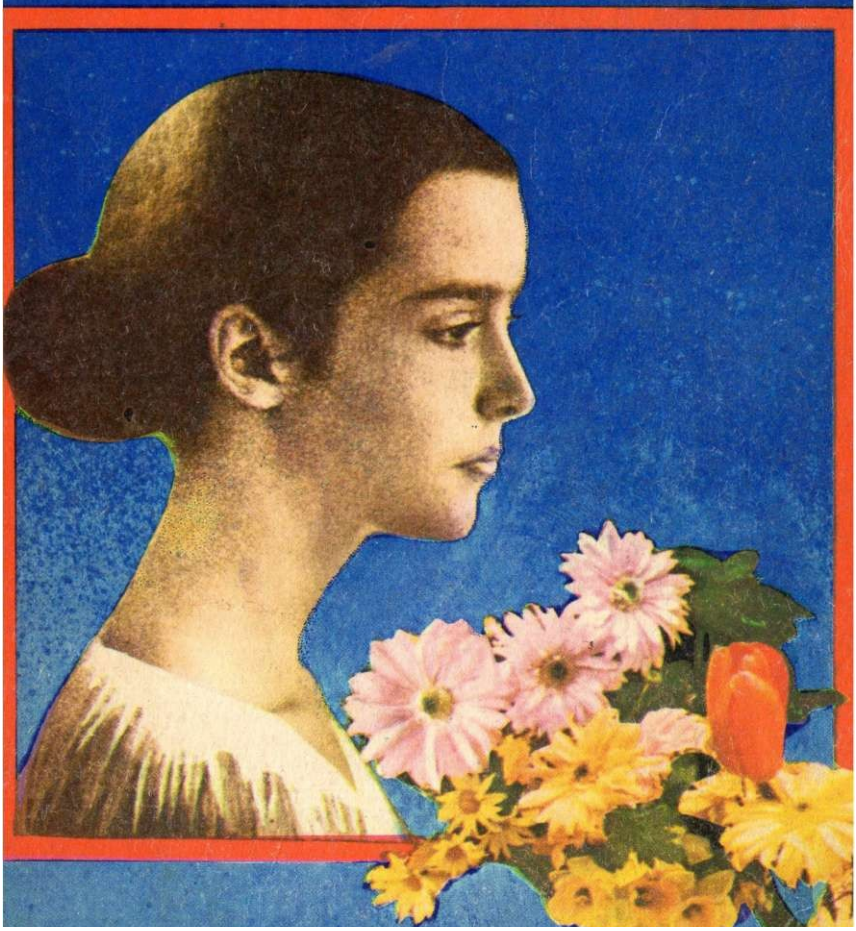

COSTACHE ANTON
SERI ALBASTRE
COSTACHE ANTON
SERI ALBASTRE
ROMAN
VOLUMUL II Ediţie revăzută

EDITURA ION CREANGĂ, BUCUREŞTI – 1975
Coperta de ION PANAITESCU

ISOSCEL ÎNCEARCĂ SĂ FIE VESEL

Câteva zile, Isoscel şi Ţâru nu schimbară niciun cuvânt despre plecarea lui Nunu. În timpul recreaţiilor rămâneau în clasă, lângă sobă. Uneori rămânea cu ei şi Vica.

După ce deschidea ferestrele, pionierul de serviciu lua de la tablă buretele şi se ducea la cişmeaua din curte să-l ude. Din uşă întreba:

— Voi nu ieşiţi?

Isoscel îl privea tăcut. Vica îşi pleca fruntea. Numai Ţâru, cu palmele lipite de soba fierbinte, îngâna de fiecare dată cam acelaşi răspuns:

— Ieşim puţin mai târziu. Nicio grijă!

Pionierul de serviciu se întorcea cu buretele ud, ştergea tabla, strângea ghemotoacele de hârtie dintre bănci, aducea materialele pentru experienţă la fizică, hărţile la geografie, mulajele din ghips la anatomie.

Prin ferestrele deschise, odată cu larma celor ieşiţi în recreaţie, pătrundea un aer rece şi umed care-l făcea pe Ţâru să se scuture şi să se lipească mai mult de sobă. Câteodată se apropia de unul din geamuri, se uita în sus şi spunea:

— La noapte ninge.

Se întorcea spre Isoscel şi-l întreba cu o sclipire veselă în ochi:

— Nu crezi că ninge la noapte?

Isoscel îşi trecea degetele prin păr, dar nu-i răspundea. Ţâru venea lângă sobă, îşi lipea palmele de

teracota fierbinte şi spunea, fără să se mai uite la Isoscel:

— Abia aştept prima zăpadă.

Pe culoar se auzea ţârâitul strident al soneriei (altă dată lui Ţâru i se părea vesel) şi imediat pe uşă dădeau buzna fetele: Sanda, Riţa, Jo, Mariana, Ligia. După ele, fugărindu-se, dansând, sau făcând tumbe de saltimbanci, intra Sterpu şi Hreapcă.

Pionierul de serviciu alerga să închidă geamurile. Când trecea pe lângă sobă, întreba iar:

— Voi, n-aţi auzit că a sunat?

Ţâru se prefăcea că n-a auzit.

— A sunat? Când?

A treia zi, în recreaţia mare, Ţâru se apropie de geam, privi cerul, se întoarse la sobă şi întrebă:

— Oare cum s-o fi simţind Nunu la ţară?

Isoscel spuse nemulţumit:

— Nu ştiu. De unde vrei să ştiu?

Se întoarse spre Vica şi, ca să-şi ascundă nemulţumirea, o întrebă cu aerul acela al lui de lene, de plictiseală sau de blazare:

— Oare avem timp să facem un set?

Vica răspunse repede:

— Cred că avem. Au trecut numai cinci minute…

Ţâru îi preveni:

— Numai să găsiţi masa liberă…

Isoscel zise convins:

— O găsim…

Ieşi în urma Vicăi, tăcut. Nu-i plăceau scenele patetice, nici lacrimile, nici amintirile triste. Nunu plecase. Ştiuse cu două săptămâni înainte că va pleca, dar nu crezuse până în clipa când îl văzuse pe scara autobuzului. Atunci abia se convinsese că se despărţeau într-adevăr. Sărise şi el pe scară şi-l întrebase:

— Nunule, ce-ar fi dacă ai rămâne la mine? Am vorbit cu mama. A fost de acord.

Nu vorbise cu nimeni (ideea îi venise atunci pe loc), dar era sigur că mamă-sa nu s-ar împotrivi. Or, mă rog, chiar dacă s-ar fi împotrivit, până la urmă ar fi convins-o el.

Nu asta era important.

Nunu îl privise amuzat (aşa i se păruse lui Isoscel – că ideea lui îl amuză) şi întrebase:

— Cum să rămân? Acum e târziu. Nu se mai poate face nimic.

Isoscel insistase:

— Nu-i târziu de loc… Vino jos! Trimitem la Negreşti o scrisoare.

Nunu păruse o clipă tentat de propunere, dar autobuzul începuse să sforăie, să strănute, să scoată fum, şi el se grăbise să-şi caute loc. Şoferul spusese de două ori:

— Gata, plecăm!

Nunu îşi ocupase loc pe o banchetă, în spate, îşi turtise nasul de geam şi zâmbea sau spunea ceva. Ei rămăseseră cu toţii jos şi se căzneau să priceapă ce vrea să spună. Nu i se vedeau decât buzele mişcându-se. Ţâru întreba mereu:

— Ai să ne scrii, da? Să nu uiţi să ne scrii!

Nunu se uita la el mirat (încerca pesemne să înţeleagă ce spune Ţâru), apoi scutura din cap tare, aşa cum se scutură căţeii când au stat mult în ploaie. Comparaţia asta îl înveselea pe Isoscel ori de câte ori îşi aducea aminte scena despărţirii. E drept, îi venise în minte mult mai târziu. Atunci se uita când la Ţâru, când la Nunu şi spunea furios:

— Lasă-le încolo de scrisori! mai bine hai să-l convingem să rămână!

Se apropiase de câteva ori de fereastră şi întrebase:

— De ce nu rămâi? Hai, n-o fă pe grozavu’!

Nunu dăduse din cap şi zâmbise. În ultima clipă lui Isoscel îi venise altă idee. Se apropiase de geam şi strigase:

— Vorbeşte cu părinţii! Spune-le că stai la mine. Şi întoarce-te! Până duminică te întorci?

Eşapamentul pocnise îngrozitor şi-i învăluise pe toţi într-un nor de fum. Roţile mari se smuciseră din loc. Hreapcă, Sterpu, Rosei începuseră să zbiere, să fluiere, de parcă erau pe stadion sau pe maidanul de pe strada

Lalelelor altă dată, când se dădeau probele pentru titlul de vrăbioi. După ce se împrăştiase fumul, îl văzuse pe Nunu în picioare. Le făcea semn cu mâna. Ţâru şi toţi ceilalţi se luaseră după autobuz. Alergase şi el. îi ajunsese din urmă, îi întrecuse chiar, şi când fusese la câţiva paşi strigase iar:

— Ai să vorbeşti cu părinţii? Să vorbeşti, ai auzit?…

Nunu îi făcuse cu mâna, dăduse din cap, zâmbise.

Apoi autobuzul prinsese viteză şi ei rămăseseră toţi în mijlocul străzii. Primul se oprise Ţâru, apoi Marele Vrăbioi, apoi el… Hreapcă şi Sterpu mai alergaseră o bucată bună.

Isoscel s-a întors acasă cu Ţâru. Ceilalţi – Sterpu, Hreapcă, Marele Vrăbioi – au rămas în oraş.

Când au ajuns în poartă, Ţâru s-a oprit, Isoscel s-a uitat la el lung:

— De ce te-ai oprit? Intră! Poate rezolvăm problemele la matematică.

Ţâru a zâmbit trist şi a înălţat din umeri:

— N-am chef de probleme…

S-a depărtat, strângându-se în raglanul cu carouri, prea mare pentru trupul lui mic şi firav. Isoscel a intrat în casă, a încercat să asculte muzică la radio, să rezolve nişte probleme de trigonometrie (trigonometrie se făcea abia într-a X-a, dar el ştia de pe acum să rezolve unele probleme), să termine un tablou în ulei. Era un peisaj. îl schiţase astă-vară, când fusese în tabără. Acum ar fi vrut să-l termine, dar nu reuşea să se concentreze. Tot timpul se surprindea cu nişte gânduri stupide, caraghioase şi enervante la culme. Se gândea, bunăoară, că dacă ar fi avut biciclete – zece cincisprezece biciclete – ar fi fost ceva grozav. S-ar fi dus la Negreşti cu toată gloata vrăbioilor, ar fi înconjurat casa în care stătea Nunu şi l-ar fi obligat să se întoarcă. Bineînţeles, şi el, şi Ţâru, şi Marele Vrăbioi, şi toţi ceilalţi purtau măşti şi pistoale de lemn, ca în jocurile de altă dată de pe maidanul din strada Lalelelor. Lui Nunu i se legau ochii, mâinile şi picioarele, i se punea căluş în gură şi era urcat pe ghidonul unei biciclete. Totul se făcea fără nicio vorbă, sub ameninţarea pistoalelor. Abia în

ultima cameră din club (camera a şaptea) era dezlegat şi pus să jure că nu va mai pleca niciodată din oraş.

Când nu-i treceau prin cap tâmpenii din astea, Isoscel se simţea trist fără niciun motiv. Nu mai avea chef nici de probleme, nici de lecţii, nici măcar să stea în casă. Îşi lua paltonul şi ieşea în stradă. Vremea zbârlită, vântul, ploaia, mai ales vântul care spulbera cortegii de frunze pe bulevarde îl înveselea. Uneori, când era singur pe stradă, se lăsa mânat din spate de vânt, ca o corabie cu pânze. Îşi deschidea paltonul, întindea braţele şi se lăsa împins de la spate până când intra într-un copac sau într-un gard. Umbla mult, fără nicio ţintă, dar senzaţia de tristeţe nu-l părăsea. Altă dată se căznea să fie trist şi nu reuşea. Citise undeva că unui matematician adevărat îi stătea bine să fie puţin trist, puţin plictisit, puţin blazat. Ideea îi plăcuse. În baie, deasupra chiuvetei, era o oglindă dreptunghiulară în care-şi vedea numai capul. Dimineaţa, după ce se spăla pe dinţi, rămânea în faţa ei un sfert de ceas. Începea să se strâmbe în toate felurile, ca să-şi găsească înfăţişarea cea mai grozavă. Ieşea drept şi ţeapăn şi-ncerca să pară cât mai absent şi mai trist. Mamă-sa îl întreba îngrijorată:

— Ce ai? Te doare burta?

Isoscel clătina din cap că nu.

— Credeam că te doare. Te strâmbi, de parcă ai avea crampe.

După ce-şi lua geanta, mai trecea o dată pe la baie, şi dacă baia era ocupată se uita în geamul de la antreu. De cele mai multe ori, după ce ieşea pe stradă şi se întâlnea cu colegii – cu Nunu sau cu Ţâru – uita să mai fie trist sau îngândurat. Începea să ţopăie, să sară, să discute gălăgios cutare sau cutare întâmplare. Dacă ajungea prin dreptul unei vitrine şi se vedea vesel (pe strada din apropierea şcolii, sau pe strada pe care mergea la Casa pionierilor erau multe magazine mari), făcea o figură de parcă ar fi înghiţit un hap de sare amară, sau ar fi trebuit să ia untură de peşte. Rămânea doi, trei paşi în urmă şi-şi potrivea zâmbetul trist, sau aerul absent şi îngândurat. Nunu îl întreba:

— Ţi s-a întâmplat ceva?

Fără să-l privească, sau zâmbind vag, Isoscel spunea c-un fel de lene:

— Nu. Spune mai departe! Te ascult.

Înclinaţia pentru pictură şi-o descoperise abia primăvara trecută. La Gasa pionierilor se anunţase un concurs de caricaturi, desene, acuarele. Se oprise în faţa anunţului, citise condiţiile, termenul de predare şi-i spusese lui Nunu:

— Mă prezint şi eu.

Nunu îl privise mirat:

— Cu ce te prezinţi? Cu caricatura pe care i-ai făcut-o Moşului?

Într-o zi, în ora de istorie se plictisea şi – ca să se amuze – îi făcuse profesorului caricatura. I-o arătase şi lui Nunu. Nunu strâmbase din nas:

— Nu-i grozavă!

Atunci, în faţa afişului de la Casa pionierilor, zâmbise cu echivoc:

— Ai să vezi cu ce mă prezint!

N-avea nicio planşă (caricatura Moşului se rătăcise pe undeva) şi-apoi nici n-avea de gând să participe. Spusese numai aşa, într-o doară, să se amuze. Un matematician, ca să fie grozav, trebuie să aibă din când în când idei trăsnite. Aproape că uitase povestea cu concursul (trecuseră vreo zece zile de atunci). Nunu însă nu uitase. Tot aşa, într-o după-amiază, când ieşeau de la Casa pionierilor, se oprise în faţa afişului şi-l întrebase:

— Te mai prezinţi la concurs?

Isoscel se uitase la afiş şi zâmbise iar:

— Mă prezint.

Seara a luat din sobă un cărbune şi a început să mâzgălească tot felul de schiţe (portretele fraţilor mai mici, al lui Nunu după o fotografie), dar nu-i ieşea nimic. A doua zi a văzut în curtea vecinilor o luptă de cocoşi. A intrat repede în casă, şi-a luat doi cărbuni, caietul de hărţi şi s-a cocoţat pe gard. Cocoşii se despărţiseră însă. Peste drum, într-o curte îngustă, pavată cu bolovani maxi de râu,

stătea Ala, o fetiţă bondoacă şi certăreaţă, care nu se împăca deloc cu băieţii. Privea cu jind în stradă, de după grilajul porţii. Isoscel a desenat-o pe ea, aşa cum stătea cu fruntea rezemată de jaluzelele de fier. Seara a desenat din memorie şi lupta de cocoşi. A trimis amândouă planşele la concurs, semnându-le cu numele de matematician: Isoscel. După asta l-a anunţat pe Nunu:

— Am trimis două desene.

Nunu părea neîncrezător:

— Când le-ai trimis?

— Ieri!

Ideea de a fi matematician şi pictor începuse să-l încălzească. Se gândea tot mai des la impresia pe care avea s-o producă asupra colegilor. Toţi aveau să se mire, aşa cum se mirase şi Nunu.

Îi şi auzea întrebând:

— Isoscel... pictor?

— Ce legătură are pictura cu matematica?

— Ăsta-i Isoscel! îi plac paradoxurile.

Pe stradă – mai ales când era singur – se oprea în faţa vitrinelor şi-şi potrivea tot felul de zâmbete, de expresii. Nu ştia cum să fie: visător, mirat de tot ce vede, entuziasmat... Asta era în contradicţie totală cu scepticismul, cu răceala, cu uşoara blazare sau cu aerul de plictiseală, pe care trebuia să-l aibă ca matematician.

Rezultatul concursului a fost aproape neaşteptat. Pentru „Fetiţa din curte” (aşa îşi intitulase primul desen) a luat premiul doi, iar pentru lupta de cocoşi, menţiune.

Nunu şi Ţâru, şi aproape toată clasa, l-au purtat pe umeri, l-au aruncat în sus şi două săptămâni la banca lui a fost un fel de coadă. Toţi voiau să le facă portretul sau caricatura. George i-a cerut (cu o mutră oficială şi rigidă) să deseneze ceva pentru gazeta de perete.

Dilema, dacă să fie visător, să privească totul cu ochi mari, mirat, sau să rămână la aerul absent, să zâmbească sceptic şi plictisit, nu se rezolvase, în unele vitrine i se părea că-i mai interesant să aibă ochii mari, să se mire mereu, în altele să zâmbească neîncrezător sau să

privească printre gene cu lene şi indiferenţă. Se obişnuise atât de mult cu zâmbetul sceptic, încât îi venea greu să se despartă de el, aşa cum îi venise greu odată (când era mai mic) să se despartă de chipul de carton al unui moş Gerilă.

Acum, însă, când se simţea trist cu adevărat, când îşi întâlnea în vitrinele magazinelor obrazul împietrit şi tras, scutura capul de parcă s-ar fi apărat de muşte. Făcea ochii mari, zâmbea, îşi mişca braţele (ca şi când ar fi făcut gimnastică), sau îl căuta pe Ţâru. Încerca să fie vesel, tot aşa cum altă dată încerca să fie trist. O dată sau de două ori uitase că Nunu era plecat şi pornise spre casa lui. Abia după ce intrase în curte şi văzuse ferestrele oblonite şi lacătul de la uşa marchizei îşi dăduse seama că bătuse drumul degeaba.

Nunu plecase. Isoscel ştia că întreg anul, sau aproape întreg anul, n-o să-l mai vadă. Cu toate acestea, Nunu rămăsese prezent în mai toate acţiunile pe care altă dată le făceau împreună. Dimineaţa, când plecau la şcoală, Nunu se oprea în poartă la el şi – ca să-i dea de ştire – fluiera de trei sau patru ori melodia unui cântec pionieresc învăţat în tabără, când erau în clasa a IV-a sau a V-a. Când îl auzea, Isoscel îşi lua servieta cu cărţi şi ieşea repede în stradă. Porneau mai departe împreună.

De când plecase Nunu, intra în clasă printre ultimii. În prima zi intrase în urma profesorului, a doua zi cu o jumătate de minut înainte de venirea acestuia. Se trezise la timp, îşi băuse ceaiul, îşi pusese cărţile şi caietele în servietă, dar, neobişnuit cu ideea că Nunu era plecat, aşteptase să-l audă fluierând.

Cam acelaşi lucru se observa şi la ceilalţi colegi. George fusese de serviciu în prima zi după plecarea lui Nunu şi când se ridicase să dea numele celor absenţi spusese întâi numele lui. Clasa izbucnise în râs. Hreapcă îşi plasase repede o glumă răutăcioasă:

— George e în stare să spună şi despre el că-i absent.

În altă zi Ligia dăduse buzna în clasă şi-i întrebase:

— Nu l-aţi văzut pe Nunu?

Ţâru răspunse ironic:

— Ba da. Se plimbă pe bulevardul din Negreşti…

Acum masa de ping-pong nu era liberă. Jucau două fete din clasa a V-a. Vica vru să se întoarcă, dar Isoscel o opri:

— Mai stai puţin! Poate le conving să ne cedeze paletele.

Urmări câteva clipe jocul, apoi întrebă:

— Vrei să vă arbitrez? Care-i scorul?

Una din fete prinse mingea şi spuse:

— Nu facem set. Ne antrenăm pentru meciurile cu clasa a VI-a B. Dacă vreţi să jucaţi, putem amâna…

Fata îi întinse mingea şi paleta. Cealaltă, scundă şi grăsuţă, cu gropiţe în obraji, lăsă paleta pe masă. Zise, încercând să-şi facă vânt cu palmele:

— Pentru azi ne-am antrenat destul.

Isoscel îi făcu semn Vicăi să ia paleta. Schimbară câteva mingi pentru încălzire, începură şi-un set, dar după primul serviciu sună. Vica spuse cu părere de rău:

— Abia începusem.

Isoscel râse:

— Nu-i nimic. Jucăm în recreaţia viitoare.

Ca să fie sigur că n-are să le-o ia alţii înainte, ascunse paletele şi mingea după cuier. În recreaţie o strigă pe Vica şi alergară spre sala de gimnastică.

Începură primul set cu una din figurile lui. Servi mingea tăiată, stând într-un picior. Vica pierdu. Acelaşi lucru se întâmplă şi cu mingea următoare. De la mingea a treia însă începu să piardă el. Vica juca mai bine ca altă dată. El văzu asta, dar se încăpăţână să stea într-un picior, să ţină paleta în mâna stângă (se lăudase că o va bate cu stânga), să încerce salvarea mingii în ultima clipă, tăvălindu-se pe podea. Voia cu orice preţ să îndepărteze senzaţia aceea de gol, de tristeţe, de părere de rău. De când plecase Nunu, avea mereu impresia că nu mai poate să râdă, să glumească, şi uneori să se mişte.

Pierdu primul set. În timp ce schimbau locurile, se strâmbă plictisit:

— Dacă vrei, ţi-l dau şi pe-al doilea.

Vica făcu o plecăciune exagerată:

— Mulţumesc!

Lăsă paleta şi se îndreptă spre uşă. Isoscel o întrebă mirat:

— De ce pleci? Nu mai jucăm?

Vica îl privi peste umăr şi spuse c-un zâmbet ironic:

— Dacă mi-l dai pe degeaba, ce rost mai are să jucăm?

Isoscel alergă după ea. Pe sală Vica se întâlni cu Sanda şi Riţa, şi el trecu mai departe, abătut. Ţâru stătea tot lângă sobă. Când îl văzu că se apropie, îl întrebă:

— Cine a câştigat?

Isoscel se duse spre bancă, fără să-i răspundă. În timpul orei (ultima din ziua aceea) trimise Vicăi un bilet în care o întreba dacă s-a supărat. Vica îi răspunse abia spre sfârşitul orei, pe-o foaie mare, ruptă din caietul de matematică; era un singur cuvânt: „Nu”.

NUMAI DOUĂ FUMURI

De când se întorsese acasă (mai exact de când fusese adus din ascunzătoarea de pe strada Lalelelor), Ţâru nu mai avusese cu fratele său cel mare niciun conflict.

Radu nu se mai purta ironic şi grosolan ca altă dată. Nu-i mai cerea nici servicii umilitoare. Adică nu-l mai trimitea după ţigări, nu-i mai poruncea să-i facă pantofii cu cremă, să-i perie hainele sau să-l aştepte cu prosopul în mână ca să se spele. Se prefăcea ori că nu-l vede, ori că nu-şi aminteşte să fi fost certaţi vreodată. Şi mai era ceva. În ultima vreme stătea acasă foarte puţin. Cum se întorcea de la fabrică, se grăbea să-şi lase hainele de lucru, se rădea, îşi punea costumul cel mai bun, şi după ce trecea de câteva ori prin faţa oglinzii, să-şi îndrepte cravata sau moţul, pleca. Din prag avea grijă să spună de fiecare dată:

— Mamă, să nu închideţi uşa! Poate mă întorc târziu.

Stând cu nasul într-un caiet sau într-o carte, Ţâru îl urmărea pas cu pas de cum intra în casă. Se temea că mai devreme sau mai târziu Radu tot avea să-i caute nod în papură. Uneori, când se aşezau toţi la masă, aproape că nici nu ştia ce mănâncă. Aştepta încordat să-l audă pe

Radu că se lasă pe spătarul scaunului şi întreabă mirat:

— De ce-i apa asta aşa de caldă? A stat pe plită? Ia, dă fuga, Grigore, şi adă alta de la robinet! Las-o să curgă mai mult!

Alteori aştepta să întrebe dacă nu i-a văzut careva pachetul de ţigări şi, bineînţeles, să-l trimită pe el să-i cumpere altul.

Radu nu întreba însă nimic. Mânca repede, apoi se ridică şi trecea dincolo să se îmbrace.

Într-o zi avusese şedinţă de producţie şi se întorsese acasă după ora şase. I s-a păstrat mâncarea caldă, dar el nici nu s-a atins de ea. Cum a intrat pe uşă a început să-şi arunce hainele de lucru, s-a spălat până la jumătate, apoi s-a îmbrăcat repede, alergând de ici-colo prin casă. Nicu stătea pe un scaun cu chitara în mână. Ciupea strunele şi striga tare în bătaie de joc:

— Cămaşa lui domnu'! Cămaşa albastră de mătase! Cravata cu picăţele! Pantofii de antilopă…

Radu s-a îmbrăcat fără să-l ia în seamă. A ieşit apoi repede, uitând să mai spună să nu se închidă uşa. Nicu a început să cânte un marş şi s-a ţinut după el până în curte. Când s-a întors, a pus chitara la locul ei, în cui, şi întinzându-se pe pat a râs:

— I-a dat gata Uţa! Nu-i mai trebuie nici mâncare…

Ţâru şi-a ridicat privirea de pe caietul de hărţi (desena Carpaţii Răsăriteni), dar n-a zis nimic. Abia după ce şi-a terminat de desenat harta s-a apropiat de patul pe care se lungise Nicu. L-a întrebat:

— Cine-i Uţa?

Nicu a râs nepăsător:

— O fată de la controlul de calitate.

În seara aceea Radu s-a întors târziu, după ora unu. Ţâru l-a auzit când s-a întors (anume îl aşteptase), s-a dat jos din pat şi, în vârful picioarelor, s-a apropiat de uşa bucătăriei. Radu îşi lăsase haina şi umbla de ici-colo, zâmbind. Clipea des, dădea din cap şi zâmbea. S-a plimbat aşa o jumătate de ceas, poate şi mai mult. Ţâru era cu picioarele goale. A simţit că-l ia frigul şi s-a întors înapoi

tot pe vârfuri. A doua zi l-a urmărit pe Radu cum se îmbracă, şi-n clipa când a ieşit pe uşă a închis caietul de notiţe la istorie (se prefăcuse tot timpul că învaţă) şi a sărit repede după el. Parcă nu-i venea să creadă că pe Radu îl aştepta undeva o fată. Era mai degrabă convins că Nicu glumise, ori pur şi simplu îşi bătuse joc.

Radu mergea repede, cu paşi mari, ca atunci când se ducea sau se întorcea de la fabrică. De câteva ori Ţâru avusese prilejul să se întoarcă de la fabrică alături de Nicu şi Adrian. Radu mergea totdeauna înainte. Cum ieşea pe poarta fabricii, o lua înainte cu zece – cincisprezece paşi. Odată Nicu arătase cu capul spre Radu şi spusese, zâmbind mai mult cu ochii:

— Uitaţi-vă la el! A început iar să numere pietrele.

Radu nu făcea numai paşi mari. Îşi ţinea şi ochii plecaţi, de parcă ar fi pierdut mereu câte ceva. Nicu zicea că n-a pierdut nimic. Că aşa-i plăcea lui să se uite la pietre. Odată, când ajunseseră acasă, îl întrebase:

— De când tot numeri pietrele astea, ştii măcar câte sunt de la fabrică până acasă?

Radu se prefăcuse că nu-l aude. Dacă glumele lui Nicu nu-i conveneau, se prefăcea că n-a auzit nimic.

Atunci, în Piaţa Unirii, Radu şi-a încetinit mersul. A luat-o în sus, pe Lăpuşneanu, dar n-a mers decât până la cinematograful „Maxim Gorki”. S-a uitat peste pozele prinse cu pioneze şi s-a întors iar în Piaţa Unirii. Ţâru îl urmărea, întors mai mult cu spatele, de la distanţă. Din josul pieţii s-a apropiat o fată măruntă şi subţirică. A schimbat cu Radu câteva cuvinte (Ţâru era prea departe s-o audă), apoi l-a luat de braţ şi au pornit-o spre Copou. Ţâru s-a oprit lângă o vitrină. Veneau drept spre el şi nu mai avea când să se ascundă. O clipă statura înaltă a lui Radu s-a oglindit în geamul vitrinei. Fata îi ajungea abia până la umăr, cu toate că purta pantofi cu tocuri înalte. Radu nu-şi mai ţinea ochii în jos şi nici nu mai făcea paşi mari. Mergea lângă fată ţeapăn şi se uita drept înainte.

Ţâru ar fi vrut să se ţină după ei, dar dacă-l vedea Radu, putea să fie rău. Ar fi avut discuţii, sau ar fi început

să se poarte iar ca înainte. Oricum, din clipa în care îl văzuse mergând la braţ cu fata aceea frumoasă se petrecuse undeva o schimbare. Imaginea lui Radu, greoi şi posac, se răsturnase parcă. Era ca şi când ar fi privit într-un caleidoscop. Odată fusese la bâlci şi cu doi lei se uitase o jumătate de ceas într-o lunetă de hârtie, pe care cum o mişca puţin într-o parte sau alta apăreau tot felul de figuri. Un şarpe se preschimba cât ai clipi într-o flacără, un melc se transforma într-un tigru fioros, un zmeu putea să ia rând pe rând tot felul de înfăţişări: putea să fie pajişte ademenitoare. Radu crescuse dintr-odată în ochii lui. S-a întors acasă şi l-a aşteptat treaz până după miezul nopţii. În gând îi iertase toate grosolăniile şi jignirile. Când l-a auzit deschizând uşa, şi-a simţit inima zvâcnind atât de tare, că n-a mai putut să rostească niciun cuvânt. Radu a intrat în vârful picioarelor, fără să mai aprindă lumina. S-a dezbrăcat pe întuneric, a intrat sub pătură şi cum a pus capul pe pernă i s-a auzit sforăitul.

A doua zi, cum s-a întors de la lucru, a ieşit să se spele. Ca să-i arate că face primul pas spre împăcare, Ţâru a sărit să-i toarne apă. A sărit însă prea repede, şi Radu a înţeles gestul greşit. I-a luat cana din mână şi l-a prevenit iritat:

— Cu mine să n-o faci iar pe deşteptul, că nu-ţi merge!

Ţâru l-a privit în faţă:

— N-o fac pe deşteptul. Am vrut să-ţi torn. Poate te grăbeşti…

— Nu mă grăbesc. Şi nici n-am nevoie să-mi torni tu. Când e să am, îţi spun eu, nicio grijă…

A început să-şi toarne apă singur. Ţâru s-a întors la cărţile şi caietele lui. Din ziua aceea n-au mai schimbat nicio vorbă. Radu se întorcea de la fabrică, dacă avea timp mânca, dacă nu, se îmbrăca repede şi pleca…

În după-amiaza asta Ţâru rămăsese singur în toată casa.

Stătea pe masa de lângă geam, unde îşi pregătea de obicei lecţiile. În casă era cald şi nu se auzeau decât

bătăile egale ale pendulei de pe sală. Se obişnuise însă atât de mult cu bătăile acestea, că nu le auzea decât dacă era foarte atent. Îşi terminase lecţiile de mult. Ar fi trebuit să iasă puţin în curte sau pe stradă, dar el stătea cocoţat pe masă cu braţele peste genunchi. Plopii din curtea vecinilor, aşezaţi pe lângă gard ca nişte măturoaie uriaşe, se îndoiau cu foşnet uscat. Prin aer zburau la întâmplare fulgi mari, pufoşi. Ţâru îi privea mirat şi dezamăgit parcă. În alţi ani, când vedea primii fulgi, îşi lua paltonul şi alerga la Nunu. îl găsea în curte sau pe stradă. Aproape totdeauna îl găsea la el şi pe Isoscel. îl întreba vesel:

— Aţi văzut? Ninge!

Nunu râdea. Isoscel ţopăia şi striga bucuros:

— Am văzut. Cum să nu vedem?

Se uitau în sus şi aşteptau să li se aşeze fulgii pe obraji, pe ochi, pe frunte. Nunu alerga cu limba scoasă ca un căţel. Alerga să prindă fulgii pe limbă. Dacă se întâmpla să prindă vreunul, striga tare:

— Gata! L-am prins.

Ţâru se arăta neîncrezător:

— Unde-i? Arată-mi-l şi mie!

Nunu credea că vorbeşte serios. Spunea cu părere de rău sau cu ciudă:

— S-a topit. Dacă nu te uiţi când trebuie…

Acum geamurile se aburiseră; afară nu se mai vedea nimic. Se auzea doar foşnetul plopilor. Ţâru întinse mâna şi făcu pe sticla aburită un ochi prin care se zăreau tufele de liliac de lângă gărduţul de şipci. În stânga ochiului desenă cu unghia o ureche lungă de măgar. O privi amuzat şi ispitit să o deseneze şi pe cealaltă.

Apoi din trei linii făcu un chip cu bărbia ascuţită şi-o gură mare, pornită parcă pe râs. Dedesubt scrise cu litere de tipar: ŢÂRU.

Vru să sară jos de pe masă, dar îşi simţi picioarele amorţite. Mii de ace începură. să-i umble prin degete. Senzaţia că are nişte butuci în loc de picioare îl făcu să se strâmbe. Se dădu jos cu băgare de seamă şi începu să umble de ici-colo, ţinându-se de pat, de scaune,

strâmbându-se şi râzând totodată. De pe sticla rece chipul cu bărbie ascuţită şi urechi de măgar îl privea ironic. îi făcu şi celălalt ochi, apoi şterse totul cu vârful degetelor. Afară fulgii se înteţiseră. Trebuia neapărat să iasă. Măcar în curte.

Căută în lada de pe sală căciula cu clape, îşi luă paltonul şi o zbughi repede pe uşă. Cum puse piciorul în curte, se simţi ca un fluture scăpat din plasă.

Alergă întâi spre poartă, dar de la jumătatea drumului se întoarse spre magazia de lemne, apoi începu să urmărească un fulg mare, pe care pusese ochii încă de când se afla sus, sus. Era greu de urmărit: veneau mereu alţii mai mici, care i se aşezau pe frunte, pe gene, pe nas. Alergând cu faţa în sus după fulgul acela mare, ajunse lângă poartă. Când credea c-o să-l atingă cu fruntea, fulgul se înălţă, trecu peste gard, în stradă. Poarta era închisă. Ca să nu-l piardă din ochi, Ţâru sări peste ea, dar până ajunse dincolo îl pierdu. În stradă văzu altul tot undeva foarte sus. Se luă după el. Apoi după altul. Se gândi să meargă aşa până la Isoscel. Se întoarse însă de zece ori. Fulgii o luau când înainte, când înapoi, şi el trebuia să se întoarcă după fiecare. Când ajunse aproape de poarta lui Isoscel, îşi spuse că dacă-l vede prin curte, intră, altfel n-avea niciun chef să-l privească cum se învârteşte cu pensula în mână prin faţa şevaletului, sau cum se scarpină în cap cu vârful creionului să rezolve probleme de trigonometrie.

Isoscel nu era în curte. Unul din fraţii lui mai mici îi spuse că a ieşit mai înainte. Ţâru îl întrebă:

— Ştii cumva unde s-a dus?

Fratele lui Isoscel, scund şi bondoc, înălţă din umeri. Nu ştia. Mai erau în curte Mihu (fratele lui Rosei), Paul şi alţi câţiva puşti de prin vecini.

Ţâru vru să se întoarcă, dar în colţ, spre strada Lalelelor, îi zări pe Sterpu şi pe Hreapcă. Stăteau cu spatele spre el. îl aşteptau pe Marele Vrăbioi, îşi dădu seama de asta după unele gesturi ale lui Sterpu. Mereu îşi lungea gâtul să se poată uita în curte la Rosei. Hreapcă îl

văzu, dar – în loc să-i facă semn sau să-l strige – se întoarse şi mai mult cu spatele. Ţâru se simţi jignit. Ca să arate că nu-l interesau prea mult, întoarse capul spre curtea lui Isoscel şi-l strigă pe Mihu. Acesta veni până aproape de poartă. Purta o căciulă mare, miţoasă, fără clape, şi-avea chipul roşu de alergătură. îl întrebă dacă Rosei era acasă. Mihu dădu din cap, fără convingere:

— Da. Cred că-i acasă. Când am plecat era. Treci pe la el!

Ţâru privi cu coada ochiului în josul străzii, dar Sterpu şi Hreapcă dispăruseră. îl lăsă pe Mihu fără să mai spună nimic. Cei doi se ascunseseră după colţ, ori, cine ştie, poate că intraseră la Marele Vrăbioi. Ţâru nu vedea încă de ce s-ar fi ascuns Sterpu şi Hreapcă de el.

Când ajunse în colţ, îi zări dincolo de maidanul de pe strada Lalelelor. Era cu ei şi Marele Vrăbioi. Rosei purta un palton nou, cu care nu venise încă la şcoală. Mergea între Sterpu şi Hreapcă. Dacă ar fi fost singur, la distanţa aceea Ţâru nu l-ar fi recunoscut.

Paltonul cel nou îi dădea parcă altă înfăţişare, îl făcea mai înalt şi mai suplu. Şi mersul îi era mai sprinten. Hreapcă se opri să-şi lege un şiret sau să-şi scuture poalele paltonului. Gestul acesta îl făcu pe Ţâru să zâmbească. Nu-l înşelau pe el cu trucuri atât de ieftine. Le fumase de mult. Acum era sigur că cei trei puseseră ceva la cale. Hreapcă se oprise să vadă dacă nu-s urmăriţi. Pentru moment şansa de-a afla ce intenţionau să facă era pierdută. Dacă se lua după ei aveau să-l poarte prin tot oraşul degeaba. Trebuia ori să renunţe din capul locului de a-i urmări, ori să găsească altă soluţie. Dacă ar fi tăiat din drum prin străduţa care-l scotea altă dată în apropiere de fabrică, i-ar fi pus în derută. Le-ar fi ieşit înainte şi i-ar fi urmărit fără ca ei să poată bănui că se află în faţă.

Ideea aceasta i-ar fi părut altă dată grozavă. Acum strâmbă din nas. Se întoarse cu paşi mari spre brutărie. Străduţa pe care trebuia să le iasă înainte pornea de undeva, din apropiere. Intră în brutărie, îşi cumpără două cornuri, le strecură în buzunarul paltonului şi ieşi grăbit.

În zece minute ajunse, mai mult alergând, jos, în piaţa Sfântul Spiridon. Se ascunse după o tarabă şi începu să privească în partea de unde trebuiau să apară cei trei. De trecut nu putuseră să treacă aşa repede, mai ales că se ştiau urmăriţi. Stând tupilat în spatele tarăbii, începu să simtă cum i se răceşte cămaşa în spate. Se încălzise prea tare, transpirase, şi-acum – stând pe loc – începuse să simtă frigul. Şi mai era ceva, un sentiment străin, pe care-l încerca prima dată. Jocul nu-l prinsese decât pe jumătate. Avea impresia că se despărţise în două, că jumătate din el stătea tupilat după tarabă, iar jumătate în picioare. Cel care stătea în picioare era ironic şi zeflemitor. Când îl zări pe Marele Vrăbioi dincolo de piaţă, se furişă în spatele unui chioşc, apoi după un tramvai, se amestecă în mulţime. Dar senzaţia că toată povestea asta n-are rost, nu-l părăsea în niciun fel. Nici când îl vedea pe Hreapcă sau pe Sterpu că rămân în urmă. Atunci râdea, dar râdea în silă, fără să fie satisfăcut pe deplin.

Pe una din străzile din vecinătatea Pieţei Unirii îi văzu că intră într-o clădire înaltă cu două etaje şi acoperişul de olane ţuguiat ca la casele de munte. Ţâru se opri uimit. În clădirea aceea se afla Miliţia. Dar ce puteau să caute vrăbioii la Miliţie? Numai dacă descoperiseră niscaiva urme de bandiţi sau de spioni. Asta le-ar fi întrecut pe toate. Se năpusti într-acolo. Pe treptele de piatră de la intrare îl prinse de braţ Sterpu.

Hreapcă stătea lipit de uşa masivă şi grea de stejar. îl întrebă sfidător:

— Ce faci pe-aici, Ţârule?! Ai pierdut ceva şi vrei să anunţi Miliţia?

Ţâru nu se lăsă intimidat. Încercă să dea impresia că acum îi vedea întâi. Spuse cu naivitate.

— N-am pierdut nimic. Ce să pierd?

Sterpu îl strânse de braţ. Zise:

— Să n-o faci pe prostu, că nu te prinde! Zi mai bine că ne-ai urmărit!

Ţâru râse:

— Ştii că ai haz? De ce să vă urmăresc? Mi-aţi furat

caii de la bicicletă?

Uşa se deschise şi lângă ei apăru cu căciula în mână Marele Vrăbioi. Hreapcă se repezi spre el bucuros:

— Ce-ai făcut? Ţi l-a dat?

Marele Vrăbioi nu-i răspunse. Se uită la Ţâru şi fără să pară surprins că-l vede îşi puse căciula.

După asta se întoarse spre Hreapcă. Întrebă mulţumit:

— Îi spunem şi lui?

Hreapcă se arătă concesiv:

— Îi spunem.

Rosei vru să ducă mâna spre buzunarul de la piept, dar se răzgândi. Zise, c-un zâmbet greoi şi silnic:

— Nu aici, că ninge…

— Să mergem la club, propuse Sterpu.

Marele Vrăbioi aprobă tăcut. Hreapcă îl întrebă prevăzător:

— Da’ faci cinste?

Marele Vrăbioi spuse scurt:

— Fac!

Hreapcă se întoarse spre Ţâru. îi zise cu o voce scăzută, bucuros:

— I s-a dat buletin. A împlinit săptămâna trecută 14 ani.

Ţâru se întoarse spre Rosei şi se miră sincer:

— N-am ştiut. Felicitările mele!

Îşi strânseră mâinile. Rosei zâmbi (de data asta fără greutate) şi se înroşi. Apoi până pe maidanul de pe strada Lalelelor nu-şi mai spuseră nicio vorbă, deşi merseră aproape tot drumul alături.

Între timp, ninsoarea se oprise. Ici-colo se mai zăreau fulgi întârziaţi. Cum ajungeau jos se topeau.

La club Ţâru observă unele schimbări. Cineva luase uşa de la intrare. Lipseau şi două trepte, şi instalaţia de lumină. Marele Vrăbioi trebui să aprindă trei chibrituri până când Sterpu scoase de undeva o feştilă din cârpe îmbibate în ulei de rapiţă.

Jos îi învălui o căldură înăbuşitoare, cu miros de

umezeală şi mucegai. Rosei luă feştila din mâna lui Sterpu şi-i aşteptă să treacă înainte. După asta îi urmă, ţinând flacăra deasupra capului. Trebuiră să treacă peste trei şanţuri, pe care Ţâru nu le ştia. Fuseseră făcute de curând. În ultima încăpere văzu uşa de la intrare aşezată peste lemnul celor două trepte. Şi instalaţia de lumină fusese adusă aici; acumulatorul şi sârmele cu becuşoare. Hreapcă se apropie de acumulator şi imediat pe tavan se aprinseră toate becuşoarele. Erau dispuse în formă de cerc. Întâi un cerc mare, apoi altele mai mici, din ce în ce mai mici.

Sterpu ţopăi vesel şi nerăbdător:

— Ne-arăţi buletinul?

Pe chipul lui Rosei apăru iar zâmbetul acela greoi. Ţâru observase că numai când se întâmpla să răspundă bine la lecţii mai zâmbea aşa. Îşi desfăcu paltonul la piept şi scoase un carnet cu scoarţe noi, de pânză. îl deschise şi-i lăsă să privească, fără să-l dea din mână. Se uitară mai mult la poza prinsă cu nişte capse rotunde şi mici ca nişte steluţe. În ea Marele Vrăbioi stătea ţeapăn şi speriat.

După ce-l închise şi-l puse înapoi, în buzunarul de la piept, deveniră toţi veseli şi vorbăreţi. Marele Vrăbioi scoase un pachet de ţigări Carpaţi cu filtru. îl întinse ceremonios spre Ţâru. Ţâru ezită să întindă mâna. Sterpu chicoti şi-l îndemnă:

— Înfige-te, ce mai aştepţi? Ne face cinste.

Ţâru cumpărase ţigări pentru Radu de-atâtea ori, dar nu se gândise niciodată să fumeze. Situaţia în care era pus acum avea ceva caraghios (mai ales gestul degajat al lui Rosei era caraghios), dar avea ceva nou, frapant. Luă o ţigară, tăcut. Nu voia să le arate că nu mai văzuse până atunci ţigări, ori că povestea asta stupidă şi caraghioasă îl făcu praf. Rosei întinse pachetul cu acelaşi gest şi spre Hreapcă. Acesta spuse:

— Iau două!

Marele Vrăbioi aprobă cu indiferenţă:

— Poţi să iei şi trei, nu mă supăr.

Hreapcă îşi puse o ţigară după ureche, iar cu cealaltă aşteaptă să aprindă întâi Rosei. După ce-i întinse pachetul

şi lui Sterpu, Rosei îşi luă o ţigară, o bătu pe podul palmei şi-o aprinse. Întinse flacăra chibritului şi spre Ţâru.

Ţâru spuse nepăsător:

— O aprind mai târziu.

Sterpu şi Hreapcă îşi făcură cu ochiul. Rosei insistă:

— Dacă n-ai mai fumat, n-are niciun rost să te ascunzi de noi. Încerci întâi numai două fumuri. Să vezi ce bine te simţi…

Ţâru spuse cu aceeaşi nepăsare:

— Trag şi mai multe. Că nu văd eu ţigări prima dată.

Rosei scăpără un chibrit şi i-l întinse. Ţâru îşi apropie ţigara de flacără. Trase fumul cu teamă. Hreapcă ţinea ţigara în colţul gurii şi dădea fumul afară pe nări. Încercă şi el şi reuşi. După asta nu se mai temu că se face de râs. Rosei începu să se plimbe cu paşi mari prin încăpere. Trăgea fumul adânc în piept, apoi dădea capul pe spate şi slobozea nişte rotocoale mici, una după alta, ca nişte covrigei înşiraţi pe-o sfoară. Hreapcă îl privea cu admiraţie şi număra: „Unu, doi, trei, patru, cinci, şase!”…

Sterpu ţopăia bucuros şi striga:

— Grozav! Şase e o performanţă.

Ţâru încercă şi el să facă rotocoale, dar nu reuşi. Hreapcă îl consolă:

— Nu-i nimic. Te-nvaţă Rosei. Înfiinţăm iar clubul vrăbioilor, dar punem alte condiţii de intrare.

Ţâru simţi brusc o greutate. Întâi crezu că-i sărise Hreapcă în cârcă. După asta îşi dădu seama că de fapt paltonul i se făcuse aşa greu. Şi căciula. Încercă să ridice mâna în care avea ţigara, dar şi ea se făcuse grea. Apoi văzu că Hreapcă vorbeşte (vedea cum i se mişcă buzele), însă nu-i mai auzea cuvintele. Nu mai auzea nimic. Hreapcă începu să se clatine, tavanul se lăsă în jos, se răsturnă odată cu cercurile luminoase, care se înmulţiră întâi, apoi se stinseră. După asta i se păru că cercurile luminoase apar din nou. Stătea între Sterpu şi Hreapcă. Rosei îi purta pe la tâmple o batistă udă. O rafală de vânt rece îl făcu să înţeleagă că nu se mai afla în club. Văzu limpede cerul înstelat. Rosei îi întâlni privirea şi mormăi cu

reproş: – Ţi-am spus, Ţârule, să tragi numai două fumuri!

TEZELE

Doli dădu buzna în clasă, urmărită de Sterpu şi de Hreapcă. Vica n-o văzu decât când i se rostogoli speriată la picioare. Se aplecă şi-o întrebă mirată şi necăjită:

— Ce-i cu tine, Doli? De unde ai apărut? Şi cine ţi-a dat voie să vii aici?

Doli scânci bucuroasă, dar când îşi văzu urmăritorii sări pe bancă şi începu să latre. Hreapcă şi Sterpu se opriră contrariaţi. Hreapcă avea mâna plină de sânge. O întinse spre Vica şi întrebă cu necaz:

— Javra asta-i a ta? Uite ce ispravă a făcut!

Doli începu să latre şi mai îndârjită. Ligia se apropie de Hreapcă, îl luă de braţ şi-i zise:

— Vino la punctul sanitar!

Hreapcă o privi peste umăr:

— Ce să caut acolo? Mă spăl în curte la cişmea.

Se îndreptă spre uşă, urmat la câţiva paşi de Sterpu. Doli se domoli numai când îi văzu că trec pragul. Se întoarse spre Vica şi începu să scheaune încet. Vica îi spuse supărată:

— Potoleşte-te! Acum ce mă fac cu tine?

În clasă intrară Sanda şi Isoscel. Sterpu se strecură pe lângă ei şi – arătând cu capul spre banca Vicăi – zise:

— Uitaţi-vă! Ne-a venit o nouă colegă.

Sanda şi Isoscel se uitară repede prin clasă.

Sanda se miră:

— Eu nu o văd.

Sterpu chicoti:

— Uitaţi-vă mai bine! A ocupat locul lui Nunu.

Isoscel se repezi spre banca Vicăi. Întrebă vesel:

— Ce faci, Doli? Nu ne-am văzut de mult. Mă mai cunoşti?

Răspunse pentru ea Vica:

— Face prostii. L-a muşcat de mână pe Hreapcă, iar pe mine mă pune în situaţii neplăcute. Ora asta trebuie să lipsesc.

Sanda întrebă mirată:

— De ce să lipseşti?

— Păi ce pot să fac? Mi-e teamă că dacă o las afară se pierde sau o fură careva.

Vica se duse spre cuier să-şi pună paltonul. În clipa aceea pe coridor se auzi sunând de intrare.

Imediat în preajma băncii în care stătea Doli se strânse aproape toată clasa. Doli se covrigise pe locul lui Nunu şi se prefăcea că doarme. Cei care n-o mai văzuseră se mirau, încercau s-o mângâie, o strigau, dar ea stătea cu botul pe labele din faţă nemişcată. Nu le dădea nicio atenţie.

Hreapcă intră speriat şi roşu de alergătură, se uită peste bănci şi strigă c-un glas subţire şi piţigăiat, de parcă ar fi vrut să-l imite pe Sterpu:

— Vine Domnişoara Microscop! Aduce tezele!

În fundul clasei izbucniră urale. Rosei îşi aruncă servieta până în tavan. Cosmiţă trecu prin intervalul dintre bănci cu picioarele în sus, Sterpu începu să latre gros, ca un câine ciobănesc. Se iscă în toată clasa larmă şi învălmăşeală. Unii strigau, alţii alergau, râdeau, îşi căutau locurile. Vica se întoarse cu paltonul pe umeri şi-o întrebă disperată pe Sanda:

— Acu’ ce mă fac? Pe unde ies?

Sanda încercă s-o liniştească:

— Rămâi în clasă! Pe Doli o iau cu mine… sub bancă. Aici bate la ochi. E prea în faţă.

— N-o să stea la tine, spuse Vica.

— Atunci… o ascundem sub palton.

Sanda îi luă paltonul de pe umeri şi-l puse peste Doli. Căţeluşa se zbătu, vru să-l dea la o parte, dar Vica îi şopti cu asprime:

— Să stai acolo, Doli! Ai auzit?

Domnişoara Microscop intră urmată la doi paşi de Iorgu.

Era o femeie subţire, palidă şi puţin mioapă. Fetele (în afară de Riţa) o cunoşteau de la cealaltă şcoală. Doi ani la rând, într-a cincea şi a şasea, le fusese dirigintă. În timpul orelor nu se aşeza o clipă pe scaun. Stătea în

picioare la catedră sau la tablă şi explica lecţiile, înşirând c-un scris mărunt şi nervos tot felul de scheme şi de formule. Aproape la fiecare lecţie, după ce trecea absenţele, închidea catalogul, se uita peste bănci şi întreba:

— Aţi învăţat pentru azi?

Clasa răspundea în cor, c-un fel de veselie:

— Am învăţat!

— Cu jumătate de gură?

— Nu!

Şi într-adevăr, rar se întâmpla ca o elevă să înveţe „cu jumătate de gură”, adică de mântuială. Învăţau toate c-un fel de frenezie. Ştiau că profesoara de chimie nu le scotea la lecţie după catalog o dată sau de două ori pe trimestru, aşa cum se întâmpla la alte obiecte. În orele ei se puteau trezi oricând că-s chemate la tablă, uneori şi de câte două ori pe săptămână. Nu ţinea seama dacă aveau sau nu aveau note, dacă le ascultase în urmă cu o zi sau cu o lună. De obicei le chema pe numele cel mic (ştia numele tuturor), şi dacă se întâmpla ca vreuna să răspundă slab îi spunea cu părere de rău:

— Bine. treci la loc! Azi nu-ţi pun notă.

Eleva care trecea la loc fără să-i fi pus notă se simţea mai prost decât dacă ar fi luat un trei sau un patru.

Şi aici, la şcoala nouă, se purta la fel. Cu băieţii era însă mai greu. Când îi trecea la loc fără să le pună notă, băieţii îşi plecau ochii spăsiţi şi ruşinaţi, dar cum ajungeau în bănci începeau să chiţcăie de bucurie, să-şi înghiontească vecinii, să se laude, de parcă aveau cine ştie ce merit.

Tot băieţii îi scorniseră şi poreclă. Asta s-a întâmplat chiar la prima lecţie. Profesoara intrase în clasă fără catalog. Fusese în laborator (înainte de oră îşi pregătea totdeauna materialul didactic sau făcea unele experienţe), şi de-acolo venise direct în clasă. Adusese cu ea un microscop şi câteva pungi cu pilitură de fier şi cupru. După ce a lăsat microscopul şi pungile pe catedră, s-a uitat peste bănci. I-a întrebat, ca şi când n-ar fi intrat prima dată în

clasă:

— Cine vrea să meargă în cancelarie după catalog?

S-a dus Ligia să-l aducă. Băieţii păstrară o anumită rezervă. Unii îşi dădeau coate, zâmbeau sceptic sau încercau în fel şi chip s-o maimuţărească. La sfârşitul orei, cum a ieşit din clasă, Sterpu a sărit la catedră şi, încercând să-i imite glasul, a întrebat:

— Cine vrea să meargă la cancelarie după catalog?

Peste râsetele şi zbieretele care s-au stârnit s-a auzit un glas piţigăiat:

— Domnişoara Microscop!

Porecla ar fi trecut neobservată, dar Ligia a sărit furioasă lângă Sterpu. A strigat:

— Să vă fie ruşine! Ştiţi voi de cine vă bateţi joc?

Rosei a întrebat-o ironic:

— De cine?

S-a întors apoi spre ceilalţi, şi-a făcut palmele pâlnie şi a strigat tare:

— Domnişoara Microscop!

Au început aproape toţi să scandeze:

— Domnişoara Mi-cros-cop! Domnişoara Mi-cros-cop!

În ajutorul Ligiei au sărit repede Sanda, Vica, Mariana, Jo. Asta a fost însă ca şi când cineva ar fi pus vreascuri pe-un foc abia aprins. Disputa a durat aproape o săptămână. Şi, bineînţeles, băieţii, au ieşit învingători. Porecla a rămas…

De obicei, la orele de chimie sau de zoologie Iorgu aducea materialele pentru experienţe. Cu cinci minute înainte de a suna, alerga sus la laborator. Se întorcea cu tot felul de planşe, substanţe chimice, seminţe, borcane… Acum Iorgu avea sub braţ numai caietele de teze. Domnişoara Microscop trecu repede spre catedră. Vica nu îndrăzni să ridice ochii. îi auzi întâi paşii (mici şi repezi), apoi îi văzu mâna stângă în care. Ţinea catalogul, cu coperţile învelite în hârtie albastră şi înţelese că nu mai era nimic de făcut. Situaţia era pecetluită. Sanda, în loc s-o ajute, mai rău încurcase lucrurile cu gestul ei nesăbuit. Deocamdată Doli stătea cuminte sub palton. Ea o cunoştea

însă destul de bine. Pericolul nu trecuse. Putea oricând să-i vină chef să sară jos, să scâncească sau să latre. Bine măcar că scăpaseră de lecţie. Povestea asta cu tezele venise ca un fel de salvare. Când aducea tezele, profesoara dev chimie nu asculta pe nimeni şi nici nu explica mai departe. Se aşeza la catedră (era singura dată când stătea pe scaun) şi trecea în catalog notele. După asta chema pe fiecare să-şi ia teza. Întâi îi chema pe cei cu zece, pe cei cu nouă, cu opt, cu şapte şi tot aşa până la notele cele mai mici.

Iorgu lăsase tezele pe catedră şi-acum se întorcea în bancă, păşind ca un caraghios pe vârfuri. Vica îşi închipui întâi că-l strâng pantofii. Apoi înţelese. Iorgu păşea pe vârfuri ca să nu facă zgomot. Când trecu pe lângă banca ei, îi arătă ceva cu mâna. Ea crezu că-i vorba de Doli. Că făcuse Doli vreo trăsnaie şi se întoarse speriată. Paltonul stătea nemişcat. Sub el Doli dormea, sau se prefăcea că doarme. În orice caz, stătea nemişcată. Nu i se vedea decât vârful botului (anume îl lăsase descoperit, să nu se înăbuşe) şi-o lăbuţă.

Iorgu îi făcu acelaşi semn cu mâna şi lui Ţâru. Vica abia acum înţelese despre ce-i vorba. Iorgu îi spusese cât luase la teză. Făcuse de două ori cu mâna. Adică zece. Şi Ţâru tot zece luase. Semnul pe care i-l făcea lui Ţâru era mai clar. Îşi ţinea degetele răşchirate. Ligia vru şi ea să afle ce notă avea, dar Iorgu înălţă din umeri. Nu ştia.

Vica întoarse privirea spre Doli (nu trebuie s-o scape o clipă de sub control), dar de data asta nu mai simţi teama şi îngrijorarea de mai înainte. Vestea pe care i-o dăduse Iorgu, şi nu atât vestea (ea ştia că nu putea să ia mai puţin de zece), cât mai ales faptul că se aflase de-acum în clasă că ea avea zece, îi alungase pe loc starea de spirit proastă. Situaţia în care o pusese Doli nu i se mai părea atât de prăpăstioasă.

În bănci era linişte. Doar undeva, în rândul din mijloc, se mai auzea un hârşâit uşor, ceva în genul hârşâitului pe care-l făcea Doli cu ghearele când voia să intre în camera ei. Ăsta era Isoscel. Probabil că făcea iar

vreo caricatură sau vreun portret. Vica avea până acum de la el trei caricaturi în cărbune, pe hârtie groasă de desen. Era pisică, viespe, gaiţă. De altfel întreaga clasă în concepţia lui Isoscel se transformase într-o adevărată grădină zoologică. Din Ligia făcuse un animal ciudat şi înfricoşător: cap de şarpe, aripi de liliac, trup de căprioară. Sanda zicea că-i cea mai reuşită caricatură, mai cu seamă că Ligia în unele momente avea ceva din capul acela de şarpe. Asta zicea Sanda. Vica nu găsea însă nicio asemănare. Isoscel îşi râdea, pur şi simplu, de toţi.

Ţâru se îndreptă spre catedră, şi Vica înţelese că fusese chemat să împartă tezele. Se lăsă destul de greu furată de animaţia şi veselia care se porniră în clasă. Zâmbea, întreba, se bucura laolaltă cu ceilalţi, dar parcă nu era sincer, sau, dacă începea să fie sinceră, încerca mereu să dea înapoi, să se retragă. Aceeaşi senzaţie mai încerca vara la ştrand, când trebuia să intre în apă. Întâi atingea apa cu vârful degetelor, sau numai uşor cu talpa. Apa era rece şi ea sărea înapoi câţiva paşi. După asta intra până la gleznă, până la genunchi, până la brâu şi se hotăra să intre toată numai dacă o împroşca Grig cu stropi, sau dacă îi zicea: „Hai, Piţigoiule, ce faci? N-ai curaj?”

Acum ajunsese la punctul acela abia sesizabil, când – ca să fie veselă cu adevărattrebuia să se mai întâmple ceva în plus. Tezele erau însă pe sfârşite, iar strâmbăturile de clovn ale lui Sterpu nu-i spuneau nimic. Riţa îşi luă teza cu ochii plecaţi şi vru s-o strecoare în servietă. Cozmiţă întinse gâtul peste umărul ei, dar nu reuşi să-i vadă nota. Hreapcă se arătă mai dibaci. O lovi pe Riţa peste cot, se aplecă, ridică de jos caietul, şi – după ce se uită la notă – i-l dădu cu aerul că-i face un serviciu. Apoi, triumfător, se întoarse spre clasă şi arătă cu mâna de două ori câte trei.

Profesoara îl văzu, dar nu-i spuse nimic. Privi peste bănci, până când se făcu linişte. După asta întrebă:

— Aţi primit tezele toţi?

— Daaa!

În penultima bancă se auzi glasul lui Rosei cu tonul cu care pârăşti pe cineva:

— Sterpu n-a primit.

— Unde-i Sterpu?

Aproape toţi întoarseră capetele spre banca lui Sterpu. Vica îl văzu trecându-şi repede palma peste moţul roşu, ca o coadă de veveriţă. Se ridică destul de greu. Întâi vru să stea plecat peste bancă, aşa cum stătea de obicei când vorbea cu cineva. Privirile îndreptate spre el, ori glasul nemulţumit al profesoarei îl făcură să şovăie. În cele din urmă îşi îndreptă spatele cu un gest hotărât. Răspunse cu ostilitate:

— Sunt aici!

Profesoara îi spuse:

— Apropie-te!

În clasă se făcu tăcere deplină. Nici Vica, nici ceilalţi nu înţelegeau ce se întâmplase. Sterpu păşea spre catedră fără chef, lovindu-se mereu de bănci.

Vica văzu în mâna profesoarei un petic de hârtie acoperit de un scris mărunt şi des. Când Sterpu ajunse aproape, îl întrebă:

— Ţi-ai uitat fiţuica în caiet?

Sterpu o privi pe sub sprâncene, dar nu răspunse. Avea spatele îndoit, de parcă ar fi stat aplecat peste bancă. Profesoara îl întrebă din nou:

— O recunoşti? Ai copiat după ea?

Sterpu răspunse încet, fără să clipească:

— Da.

— Profesoara îl privi, vru să-şi pună ochelarii (şi-i punea numai când scria sau citea), dar se răzgândi, rupse fiţuica, şi – întinzându-i caietul de teză – spuse încet, ca atunci când asculta pe careva şi era nemulţumită de răspuns:

— Bine, treci la loc! N-o să-ţi pun notă.

Sterpu nu întinse mâna după caiet. Se îndreptă de spate şi întrebă nemulţumit:

— De ce să nu-mi puneţi notă?

Profesoara zâmbi:

— Ştii ce notă meriţi?

Sterpu o privi cu îndrăzneală şi rosti:

— Unu!

— Şi vrei să-ţi pun unu? Nu-i mai bine să înveţi? Să dai altă teză! Anul acesta ai în faţă un examen greu. Ca să-l poţi trece, nu-ţi ajunge o singură fiţuică.

Sterpu îşi plecă ochii. Spuse cu încăpăţânare:

— Dacă am greşit, să fiu pedepsit.

— Păi asta şi fac!

Profesoara îşi puse ochelarii, scoase din poşetă o agendă şi se uită prin ea, apoi zise:

— Joi, 26, te prezinţi la teză cu lecţiile învăţate…

Sterpu îşi luă caietul de pe catedră, îl privi pe-o parte şi pe alta şi înălţă din umeri. Când se întoarse, zâmbi triumfător, dar în bănci nu găsi niciun ecou. Fetele îl priveau cu răceală, băieţii întorceau capul. Numai când ajunse la locul lui se auziră chicoteli şi şoapte…

În recreaţie Vica vru să plece acasă cu Doli, dar chiar în ultima clipă (tocmai ieşeau în stradă) Ţâru găsi altă soluţie. O încredinţă pe Doli unor băieţi dintr-a patra. Clasele mici aveau cursuri numai până la 12. Ţâru îi văzu pe băieţi şi-i opri.

Îl întrebă numai pe cel cu căciula mare, cârn şi cu pistrui pe nas:

— Mihule, vrei să-mi faci un serviciu?

Băiatul îşi săltă ghiozdanul în spate şi întrebă:

— Ce serviciu?

— S-o duci pe Doli acasă.

Celălalt băiat se băgă în vorbă:

— Nu muşcă?

Vica râse:

— Numai dacă o necăjiţi.

Mihu se uită la Doli, îi făcu un gest prietenos, pocnindu-şi degetele şi zise:

— O ducem! Pe ce stradă?

— Aleea Nimfelor, 18!

Când o văzu pe Doli între cei doi băieţi, Vica răsuflă în voie.

La cişmea (Ţâru se oprise să bea apă) veniră George, Sanda şi Iorgu. Iorgu avea nasul umflat şi reverul hainei

pătat de sânge. Vica îi întrebă:

— Ce i s-a întâmplat? A căzut?

Sanda spuse ironică:

— Nu. A discutat cu Sterpu despre examen.

În clasă era linişte. Stăteau toţi în bănci cu cărţile şi caietele deschise. Vica îşi închipui că intrase profesorul. La catedră nu era însă nimeni. Nici măcar pionierul de serviciu. Abia după ce-şi lăsă paltonul la cuier şi trecu în bancă sună de intrare. Profesorul de istorie, Moşul, cum i se spunea în toate clasele, intră ca de obicei, ţinând într-o mână catalogul, şi-n cealaltă o geantă mare, veşnic doldora cu ceva. Toamna treceau rând pe rând prin geanta lui întâi strugurii, merele, perele, nucile. Cei care erau scoşi la lecţii şi dădeau răspunsuri bune, pe lângă note mari primeau un ciorchine cu boabe bătute şi brumate, un măr, o pară, două-trei nuci. Vica ştia de la Isoscel că iarna – când se scumpeau fructele sau nu se mai găseau – aducea creioane, radiere, ascuţitori, bomboane, covrigi coloraţi de zahăr… Nu-şi lăsa paltonul sau şoşonii oricât ar fi fost soba de oaldă. Intra în clasă, ca şi când ar fi venit direct din stradă. Numai catalogul arăta că trecuse întâi pe la cancelarie.

Ora n-avu nimic deosebit. George spunea că orele de istorie decurg normal; Iorgu, că-s inodore şi incolore; Nunu (înainte de plecare), că-s ca nişte bucăţi de pergament, ciupite ici-colo de molii; Isoscel, că seamănă teribil cu nişte ghiulele din secolul XVIII. Sfârâie puţin şi se sting.

Vica încercă să găsească şi ea o comparaţie, îi plăceau orele de istorie, dar o şi nemulţumeau. Ora de-acum era frumoasă, deşi îi lipsea ceva. N-ar fi fost în stare să spună ce. Geanta „moşului” trona masivă şi grea pe catedră. Oare astăzi ce le adusese? Pere? Mere? Covrigi coloraţi de zahăr? Vica îşi aminti că fusese odată, mai de mult, la bâlci, cu Mica şi văzuse covrigi din aceştia. Atârnau în şiraguri; câte zece – cincisprezece covrigi pe-o sfoară. Unii erau albi, galbeni, verzi, roşii, iar alţii aveau şi câte două-trei culori. Ceruse şi ea; Mica îi cumpărase două

şiraguri, dar nu-i mâncase pe toţi. Vica zâmbi. Îi trecu prin minte că orele de istorie se asemănau perfect cu şiragurile acelea de covrigi coloraţi.

Geanta nu era doldora nici de mere, nici de pere, nici de nuci. Profesorul adusese tezele, dar nu le împărţi decât spre sfârşitul orei, după ce explică lecţia. Notele fuseseră dinainte trecute în catalog. Acum doar scoase caietele din geantă, chemă pionierul de serviciu şi i le dădu să le împartă. În bănci se produse un murmur de bucurie. Nu mai era însă bucuria din ora de chimie. Cel care primea teza se uita la notă, zâmbea şi închidea caietul. Nu se întorcea repede s-o comunice vecinilor şi nici vecinii nu erau prea curioşi să afle cât luase. Nu se mai făceau nici semne cu degetele. După ce pionierul de serviciu împărţi toate tezele, profesorul se apropie din nou de geantă şi spuse:

— Ce-i cu 10 să vină la mine!

Vica se uită prin clasă. îl văzu ridicându-se din bancă numai pe Sterpu. Avea şi ea zece, dar când îl văzu pe Sterpu înaintând sfidător spre catedră rămase în bancă.

Profesorul scoase din geantă un creion, jumătate roşu, jumătate albastru. Când i-l dădu lui Sterpu, spuse doar atât:

— Bravo, băiete!

Sterpu luă creionul şi se întoarse. Profesorul întrebă iar:

— N-a mai luat nimeni zece?

Vica nu îndrăzni să-l privească. Rămase cu ochii plecaţi până la sfârşitul orei. Când ieşi, pe treptele de piatră o auzi lătrând pe Doli. Mihu şi celălalt băiat o ţineau legată de gât cu o sfoară. Doli se zbătea să scape.

— Ce s-a întâmplat? îi întrebă Vica. De ce n-aţi dus-o acasă?

Băieţii răspunseră amândoi odată:

— N-a vrut să meargă.

Vica luă sfoara din mâna lui Mihu şi spuse supărată:

— Va să zică de astea-mi eşti? Drept pedeapsă o să stai legată o săptămână.

MELCUŞORUL

Isoscel deschise ochii, se uită spre atelier (aşa numea colţul unde-şi pusese şevaletul, cutiile cu vopsele, pensulele) şi-n prima clipă crezu că mai poate să doarmă. Prin marginea perdelelor se strecura o lumină palidă, care dădea obiectelor altă înfăţişare. Soba de teracotă albastră se zărea ca o spirală subţire şi dreaptă, suspendată între podea şi tavan. Iarna trecută Isoscel stricase vreo şapte planşe s-o prindă aşa cum se vedea la ora asta, dar nu reuşise. Nunu privise planşele şi exclamase:

— Ce-i asta? Un proiect de rachetă?

Isoscel îl privise dezamăgit:

— E soba!

Nunu se uitase spre sobă şi zâmbise neîncrezător. Isoscel încercase să-l convingă:

— Aşa se vede în fiecare dimineaţă. Pare o rachetă, dar nu-i. E altceva. Vino odată înainte de răsăritul soarelui şi-ai să vezi.

După ce răsărea soarele, mobilele şi celelalte obiecte căpătau înfăţişarea lor obişnuită. Soba nu mai avea nimic de spirală. Era o sobă ca toate sobele; înaltă, dreptunghiulară, greoaie.

Dacă se trezea şi vedea spirala albastră, Isoscel ştia că nu mai putea să stea în pat decât cel mult 10 – 15 minute. Închidea ochii şi adormea pe loc. În cele 10 – 15 minute era somnul cel mai dulce. Uneori nu adormea. Ţinea doar ochii închişi. Atunci auzea toate zgomotele din casă: ţiuitul ceainicului la bucătărie, paşii apăsaţi ai tatălui care trecea spre baie să se radă, scârţâitul uşilor. Mama se apropia cu paşi uşori. De multe ori nici n-o auzea. Deschidea uşa şi le spunea din prag:

— Gata, copii! Treziţi-vă! Se răceşte ceaiul.

În patul de-alături cei doi fraţi mai mici începeau să se mişte, să mormăie nemulţumiţi. Isoscel nu deschidea ochii. îi auzea însă cum săreau unul după celălalt din pat şi se îndreptau spre baie, împleticindu-se de somn. Peste câteva minute se întorceau veseli şi zgomotoşi. Atunci nu mai avea încotro.

Trebuia să deschidă ochii, să meargă şi el la baie, să se îmbrace.

Acum, în toată casa nu se auzea niciun zgomot. Nici spre bucătărie, nici spre baie, nici spre camera părinţilor. Isoscel închise ochii şi zâmbi mulţumit. Asta însemna că mai putea să doarmă cel puţin o jumătate de ceas. Căută pătura să se învelească (în timpul nopţii ori o dădea jos, ori o strângea mototol la picioare), dar văzu că pătura era sub el. Şi nu numai asta. Dormise îmbrăcat. În prima clipă nu înţelese ce s-a întâmplat. Seara avea obiceiul să-şi împăturească frumos pantalonii şi să-i pună pe scaunul de la capătul patului. Acum, pe scaun stătea numai haina. Se uită iar prin cameră, văzu că patul în care dormeau fraţii mai mici era gol, şi-n aceeaşi clipă îi trecu prin minte că nu era dimineaţă. Ori dacă era dimineaţă dormise aproape 16 ore. Asta era bună de pus la gazeta de perete. Bătuse recordul la somn. Iorgu ar fi găsit un titlu grozav: 16 ore de somn fără întrerupere. Îndepărtă mutra lui Iorgu cu dosul mâinii, cum făcea Rosei în clasă când nu-i plăcea ceva, sau când voia să închidă gura cuiva. Somnul îi dispăruse cu totul. Acum îi veni destul de uşor să-şi amintească ce se întâmplase. Imediat după prânz intrase în cameră furios. Totdeauna când era prea furios se plimba prin cameră şi număra în gând. Număra până la 20. Odată, de două ori, de trei. Până când reuşea să se calmeze. Astăzi numărase de zece ori, fără niciun rezultat. Se certase cu George. Propriu-zis nici nu se certase. Dacă s-ar fi certat, poate că n-ar fi fost aşa furios. Avusese numai un schimb colegial de cuvinte. Cu George nu se putea discuta altfel. Ori discutau colegial, ori te înfuriai şi-i dădeai două la moacă. Imediat, după ora de istorie, nici nu apucase să-şi strângă cărţile şi s-a pomenit cu el în faţa băncii. Întâi nu i-a zis nimic. L-a aşteptat să-şi aranjeze cărţile, să-şi pună paltonul, să ducă Jurnalul clasei la secretariat (de când era preşedinte de detaşament, Isoscel. avea în grijă Jurnalul clasei) şi-abia după ce a ieşit de la secretariat l-a întrebat c-un aer conspirativ:

— Ce facem cu Sterpu?

Isoscel s-a uitat la el dintr-o parte, a râs şi a înălţat din umeri:

— Ştiu eu?! Tu ce-ai vrea să facem?

George şi-a îndreptat ochelarii cu gestul unui om jignit. A spus încet, fără să-l privească:

— Eu nu glumesc. Te-am întrebat să ştiu ce măsuri luăm. Cred că-i cazul să-l anunţ pe tovarăşul instructor superior.

— De ce să-l anunţi?

— Sterpu face parte din grupa mea, a strigat cu glasul subţiat de indignare, şi eu nu pot să tolerez comportări ca aceea de care a dat dovadă.

Isoscel a zâmbit îngăduitor:

— Credem că toată povestea-i terminată. Sterpu şi-a recunoscut vina. A cerut chiar să fie pedepsit. Joia viitoare o să dea teză din nou.

— Asta la chimie! La istorie n-o să mai dea însă nicio teză. Şi la istorie a luat zece. Crezi că la istorie n-a copiat?

— De unde ştii tu că a copiat şi la istorie? Ai vreo dovadă?

— N-am. Dar găsesc eu şi dovezi, nicio grijă.

— Mă rog, dacă îţi place s-o faci pe detectivul, n-ai decât.

I-a întors spatele furios. Adică nu. S-a înfuriat după aceea când a văzut că George se îndreaptă spre Camera pionierilor să-l anunţe pe instructorul superior. N-ar fi avut nimic de zis, dacă George s-ar fi dus la instructor să prezinte lucrurile aşa cum erau. Adică să-i spună că Sterpu s-a purtat ca un măgar. A copiat la chimie şi, drept pedeapsă, profesoara l-a pus să mai dea o teză. Merita Sterpu şi altă sancţiune? Atât. Ei, dar George nu de asta se dusese să-l anunţe pe instructorul superior. El voia neapărat să se ţină o adunare de detaşament. Avea un dar teribil de a exagera lucrurile, de a le încurca, de a face să iasă totul pe dos. Nu-i scăpa ocazie cât de mică fără să se evidenţieze, să atragă atenţia asupra lui. El era totdeauna „apărătorul” ordinii, al disciplinei, al onoarei pioniereşti. El era cel mai drept, cel mai principial, cel mai deştept.

Pentru o jumătate de punct la o materie era în stare să nu doarmă nopţi în şir sau să-şi ia meditator. Venea în fiecare zi cu pantofii lustruiţi, cu pantalonii la dungă, cu mânecuţe, ca să nu-şi roadă haina la coate. Băieţii îl călcau uneori ca din întâmplare pe bombeuri. Asta îl scotea din fire, dar nu arăta. Îşi îndrepta pieptul cu demnitate şi întreba:

— De ce nu te uiţi pe unde mergi?

Rosei avea ce avea cu pantalonii lui. Dacă se atingea de el (şi câteodată intenţionat făcea asta), sărea repede într-o parte, se apleca peste genunchi sau şchiopăta. Hreapcă se prefăcea că-i vine în ajutor. Întreba:

— Ce ţi s-a întâmplat?

Rosei mormăia, ca şi când l-ar fi durut ceva:

— M-a tăiat cu dunga de la pantaloni.

Colegii schimbau priviri vesele. Unii strigau:

— George, schimbă-ţi pantalonii!

George le întorcea spatele, îndreptându-şi c-un gest nervos ochelarii sau mânecuţele. Purta mânecuţele într-o pungă din material plastic. Tot acolo ţine şi cravata de pionier călcată şi apretată, de părea nouă în orice clipă. După ce-şi lăsa paltonul la cuier, scotea din pungă mânecuţele pe care şi le punea cu o grijă exagerată. Cravata rămânea în pungă. N-o punea la gât decât dacă era vreo adunare de detaşament, vreo festivitate în şcoală, sau dacă avea ceva de comunicat grupei.

Isoscel zâmbi. Astăzi, când venise să-l întrebe ce era de făcut cu Sterpu, George îşi pusese cravata. Considerase probabil că-i o discuţie oficială. Sau cine ştie? Poate îşi pusese cravata ştiind dinainte că avea să se ducă şi la instructorul superior. În orice caz, pentru mâine se asiguraseră de-o adunare, dacă nu de detaşament, măcar de grupă.

Isoscel sări din pat şi merse spre unul din geamuri. Dădu perdeaua la o parte. În curte îşi zări fraţii. Se întorceau pesemne de la sănius, rebegiţi de frig. Amândoi aveau căciulile trase până peste ochi şi mergeau cocârjaţi ca moşnegii. După ce intrară în casă (îşi scuturară mai

întâi picioarele afară, în faţa uşii), curtea rămase goală şi tăcută. Umbra magaziei de lemne se lungea până aproape de poartă, dând zăpezii altă culoare: ceva între violet şi albastru.

Isoscel se uită la ceas. Trecuse de patru. Era timpul să-şi vadă de lecţiile pentru a doua zi. Plecă de la geam, aprinse lumina şi începu să-şi caute servieta. O găsi pe-un scaun, o deschise şi – în timp ce-şi scotea cărţile şi caietele – îşi aminti că trebuia să meargă la Casa pionierilor. Două după-amiezi pe săptămână (marţea şi vinerea) avea activitate acolo. Astăzi se lăsase prins de incidentul cu George şi uitase să meargă. Dacă se grăbea, putea să prindă ora a doua. Se îmbrăcă, stinse lumina şi ieşi. Afară se întunecase bine. Ca să ajungă mai repede, luă tramvaiul. În staţie, după ce coborî, o văzu pe Riţa. Ducea pe braţ o rochiţă de mătase albă, cu fluturaşi de aur. Fusese şi ea în tramvai, dar stătuse probabil pe platforma din spate şi n-o observase. Se apropie de ea cu mâna întinsă:

— Ce faci, Melcuşorule? Ai întârziat?

Riţa îi strânse mâna cu stângăcie, fără să-l privească/

— N-am întârziat. Astăzi avem repetiţie generală. Începe la cinci, jos, în sala mare.

Isoscel întrebă mirat:

— La ce aveţi repetiţie generală?

Riţa tot nu-l privi. Se strecură în curtea Casei pionierilor. Poarta era deschisă, dar ea se strecură, ca şi când n-ar fi avut loc mai lat de-o palmă. Abia după câţiva paşi spuse:

— Prezentăm duminică baletul: „Albă ca Zăpada şi cei şapte pitici”.

Isoscel nu-şi putu reţine zâmbetul lui sceptic:

— Eşti înscrisă la cercul de balet? De când?

Riţa se înroşi. Spuse:

— De mult. De când eram într-a treia. Merg acum pe-al cincilea an.

— Pe-al câtelea?!

— Pe-al cincilea.

— Şi nu te-ai plictisit?

— De ce să mă plictisesc! Baletul se învaţă greu.

Isoscel râde:

— Toţi învaţă greu? Şi cei care au talent?!

Riţa ridică spre el ochii mari, reci, aşa cum îi ridica numai spre profesori când nu ştia ce să răspundă. Din spate năvăliră peste ei vreo şapte-opt fete vesele, zgomotoase. îi arătară Riţei rochiile (aveau toate pe braţ câte-o rochie), cerură s-o vadă şi pe-a ei, o purtară de la una la alta, minunându-se, făcând piruete, sporovăind fără oprire. O luară apoi pe Riţa între ele şi alergară spre sala mare de la parter. Isoscel rămase locului c-un simţământ neplăcut de vinovăţie. Se purtase cu Riţa prosteşte. În fond nu era nimeni obligat să aibă talent. Poate că Riţa se înscrisese la balet să scape de mersul ei stângaci şi caraghios. Iar el o jignise.

Cercul de radioamatori (la care se înscrisese anul acesta) se afla sus, la etajul II. în faţa uşii se opri. Ajunsese târziu. Ora a doua începuse. Se întoarse şi coborî treptele de marmură una câte una. Aproape că nici nu văzuse covorul albastru din fibre groase de iută, care le acoperea. Când ajunse în holul mare de la parter, se trezi fluierând. îi părea bine că întârziase. Trebuia neapărat să o caute pe Melcuşor şi să-i ceară scuze. Uşa de la sala mare de festivităţi era deschisă. Se strecură înăuntru pe lângă perdelele grele de catifea. Vru să-şi facă loc spre treptele care duceau spre culise, dar când ajunse pe la mijlocul sălii, becurile din tavan se stinseră. Se auzi sunetul unui gong şi-n aceeaşi clipă se stinseră toate luminile. Se făcu întuneric beznă. În bănci se auziră şoapte, şuşoteli, râsete. Undeva, în faţă, răsuna un corn sau un bucium, căruia îi răspunse altul, apoi altul. Cortina se dădu încet la o parte şi pe scenă apăru o pajişte umbrită de arbori ciudaţi, cu frunza de argint. În stânga, departe, se zăreau turnurile unui castel. Isoscel se lăsă atât de prins de frumuseţea decorului, încât nu mai auzi sunetele de corn şi nici muzica de fond care părea mai degrabă o adiere de vânt. Pe pajişte apăru o fată. Era înaltă, subţire şi sprintenă ca un

fluture. Semăna puţin cu Riţa. Adică purta o rochie care semăna cu cea pe care o văzuse la Riţa. Ţinea pe braţ un coşuleţ de nuiele şi alerga după fragi. Isoscel se lăsă aproape fără să-şi dea seama pe-un scaun şi începu s-o urmărească pe fata de pe pajişte tot mai intrigat. Erau clipe când semăna teribil cu Riţa. Riţa era rigidă, stângace şi-aşa de înceată, că toată clasa se obişnuise să-i zică Melcuşorul. Fata de pe scenă alerga, se apleca, zâmbea. Riţa avea totdeauna un zâmbet sperios, aproape nătâng. Nu putea să fie ea. Probabil că era numai o coincidenţă. Poate că rochii albe cu fluturaşi îşi făcuseră şi alte fete. De după unul din arborii aceia ciudaţi apăru o zână. Purta o rochie verde, avea chipul verde, iar pe frunte îi strălucea o diademă cu scânteieri verzi. Era urmată de nouă fete. Cu toate că aveau părul despletit şi alergau încoace şi-ncolo ca nişte viespi, Isoscel recunoscu din prima clipă câteva din fetele care năvăliseră pe când vorbea cu Riţa. Fata cu coşul de nuiele (pe care aproape o scăpase din vedere) vru să se ascundă. Avea o privire atât de speriată şi semăna atât de bine cu Riţa (mai ales când îşi plecase fruntea), încât Isoscel începu să-şi mişte nasul, aşa cum făcea totdeauna când trebuia să recunoască ceva şi să se dea bătut. Acum nu mai avea nicio îndoială. Fata cu coşul de nuiele pe braţ era Riţa. Cele nouă fete (probabil nouă iele) începură să se învârtă vertiginos în jurul ei. Melcuşorul încremenise în mijloc. Zâna Verde îşi făcu loc spre ea. Îi zâmbi şi-i întinse un pieptene alb şi-o oglindă mică, rotundă, care părea mai degrabă un ochi încremenit. Riţa întinse braţele, ca şi când ar fi vrut să spună că nu merita nici pieptenele, nici oglinda. Zâna Verde îi făcu semn să se uite în oglindă. Ea se uită şi din nou chipul i se lumină de zâmbetul acela care-o schimba cu totul. Luă şi pieptenele şi începu să salte bucuroasă. Din când în când se oprea şi se uita în oglindă. Era atât de fericită, că nu mai vedea nimic din ce se întâmpla în preajmă. Nu văzu nici când dispăru Zâna Verde cu suita ei. Puse coşul cu nuiele jos, se aşeză pe iarbă, îşi desfăcu părul şi vru să se pieptene. Dar în clipa când înfipse pieptenele în păr încremeni, şi chipul i

se făcu alb ca varul. Apoi se prăvăli pe pajişte. Umbrele arborilor se lungiră, şi-aproape pe nesimţite se făcu noapte. De undeva răsări o luminiţă verde, apoi una roşie, una albastră, una violetă. Erau mici, dar se mişcau repede, şi Isoscel recunoscu la lumina lor bărbile şi glugile celor şapte pitici. Acum înţelesese. Melcuşorul juca rolul Albei ca Zăpada.

Rămase în sală până la sfârşitul spectacolului. Înfăţişarea nouă a Melcuşorului îl uluia pur şi simplu, Uneori se ciupea de mină să vadă dacă era treaz. Se ciupea în glumă, încercând să se ironizeze, dar simţea că glumeşte sau se ironizează numai pe jumătate. Nu era convins tot timpul că Melcuşorul interpreta rolul Albei ca Zăpada. Avea şi clipe de îndoială. Uneori se îndoia chiar când era pe scenă, alteori când lipsea. Au apărut rând pe rând florile, gâzele, ciupercuţele. El se uita la fiecare gâză sau la fiecare ciupercuţă, vrând să-l descopere pe adevăratul Melcuşor. La sfârşit, când văzu că se lasă cortina, sări de pe scaun şi vru să meargă în culise. Uitase că o jignise, uitase de ce venise în sală; acum n-avea în cap decât un singur lucru: s-o întrebe dacă ea a interpretat pe Alba ca Zăpada (încă nu era convins pe deplin că ea fusese) şi s-o felicite. În hol văzu un afiş. Cu litere mari de-o şchioapă era anunţat spectacolul de duminică. Se uită la distribuţie. În dreptul Albei ca Zăpada era trecut numele Melcuşorului. Se uită o dată, de două ori. Se uită şi la celelalte roluri. Zâna Verde. Prinţul şi Starostele piticilor aveau şi dubluri. Rolul Albei ca Zăpada era însă interpretat numai de Riţa.

În culise nu putu să ajungă. Uşa care dădea în hol fusese închisă. Trebuia să iasă afară, să ocolească clădirea şi să intre prin spate. Ca să n-o scape, alergă spre poartă. Se opri lângă căsuţa portarului. Fetele din colectivul de balet ieşeau gălăgioase şi vesele. Isoscel stătea mai în umbră. Pe unele din ele le recunoştea: interpretaseră roluri de flori, de gâze, de iele. Melcuşorul apăru între Zâna Verde şi între Prinţ. Prinţul fusese interpretat tot de o fată. Isoscel îşi dădu seama abia acum, când văzu

costumul Prinţului pe braţul fetei care mergea în stânga Riţei. Cele trei fete trecură numai la doi paşi de el. Riţa nu-l văzu, dar el o strigă. Privirea speriată a Melcuşorului îl făcu să spună repede (mai repede decât vorbea el de obicei) c-un glas aproape poruncitor:

— Vreau să te rog ceva!

Riţa se opri. Zâna Verde îl privi zâmbind şi spuse, fără să se uite la Riţa:

— Noi te lăsăm, Riţa! Pa!

Isoscel aşteptă până se îndepărtară, apoi zise:

— Te rog să mă ierţi!

Riţa îl întrebă uimită:

— Pentru ce să te iert?

Isoscel râse în silă:

— Ştii tu şi singură. M-am purtat ca un imbecil. Am vrut să-ţi spun asta înainte de repetiţie, dar când am intrat în sală se stinseseră luminile.

Riţa ridică ochii. Până acum se ferise să-l privească. Întrebă speriată:

— Ai fost în sală?

Isoscel dădu din cap:

— Am fost. Am fost chiar de la început, de când se auzeau sunetele de corn. Mi-a plăcut. Întâi nu te-am recunoscut. Erai schimbată.

Riţa zâmbi:

— Mi-au spus şi colegele. Cred că din cauza rochiei par schimbată.

— Nu. Rochia n-are nicio vină. Tu te schimbi.

— Cum?!

— Aşa, nu ştiu cum. Nu pot să-ţi explic.

Ieşiră pe poartă şi până în staţia de tramvai nu mai vorbiră nimic.

Riţa îşi ţinu tot timpul ochii plecaţi. Tramvaiul veni cu întârziere, aglomerat. Trebuiră să aştepte altul. Riţei i se făcu frig. N-avea mănuşi.

Isoscel îi întinse mănuşile lui. Riţa se împotrivi:

— Nu mi-e frig!

Isoscel rămase cu mănuşile întinse, şi ea nu avu

încotro. Trebui să le ia. Tramvaiul avea iar întârziere. Isoscel ţopăi vesel:

— Cred că-i mai bine să mergem pe jos. Dacă mai stăm mult aici, Alba ca Zăpada se transformă – în stană de gheaţă.

Riţa zâmbi, dar nu cu zâmbetul de pe scenă, ci cu zâmbetul ei sfios din clasă:

— Nu mi-e frig.

Isoscel insistă să meargă pe jos. După asta însă îi păru rău. Tot drumul Riţa tăcu. Vorbi numai el, dar cuvintele aveau ceva supărător. Erau ori prea umflate şi pretenţioase, de parcă ar fi vorbit George în locul lui, ori de-o lăudăroşenie şi de-o fanfaronadă care-l scotea din fire. Şi ţopăia tot timpul ca un caraghios. Se despărţi de ea jenat şi nemulţumit. Ca să se răzbune, acasă nu schimbă toată seara un cuvânt cu nimeni. Trecu în „atelier” şi încercă să schiţeze ceva. Nu-i ieşi nimic. Rupse două planşe degeaba. Îşi aduse aminte de lecţii şi asta îl mai învioră. Citi, desenă, îşi scoase cuvinte la franceză până târziu. Nu mai învăţase aşa de pe vremea când venea Nunu şi-şi făceau lecţiile împreună. În cele din urmă stinse lumina şi intră sub pătură tremurând. Cearşafurile erau reci şi până se încălziră tremură bine. Nu-i era frig, dar lui îi plăcea să exagereze. Tremura ca să se încălzească mai repede. Vru să se întoarcă spre perete, dar în minte îi apăru cu o limpezime uluitoare Melcuşorul. Purta rochia albă cu fluturaşi, dar nu era pe scenă, nici pe stradă. Silueta ei subţire şi zveltă se proiecta pe-un decor alb. Un decor care semăna teribil cu o planşă prinsă pe şevalet.

DOLI SCAPĂ DE PEDEAPSĂ

Dimineaţă, Vica se trezi ca de obicei la şase şi jumătate. Îşi aprinse lumina şi – ghemuită sub plapumă – încercă să repete cuvintele la franceză. Pe la şapte fără zece Mica o chemă să-şi bea cafeaua cu lapte. De câteva săptămâni Mica îşi reluase postul de profesoară la Şcoala medie de muzică şi-aproape în fiecare dimineaţă plecau împreună. La bucătărie era cald, mirosea a cafea şi toate străluceau de curăţenie. Mica îi făcea pachetul cu

sandvişuri pentru recreaţia mare. După ce-i făcu pachetul, se uită la ceas şi spuse grăbită:

— Te las! Astăzi sunt de serviciu la şcoală. Trebuie să merg mai devreme.

O sărută şi se duse în vestiar să-şi pună paltonul. De-acolo o întrebă:

— Cu Doli ce ai de gând să faci? Cât o mai ţii legată?

Vica încercă să glumească:

— Nu ţi-am spus? O săptămână. Să se înveţe minte. Să nu mai fugă de-acasă!

Mica zise din nou:

— Am plecat!

Se auzi pocnetul uşii, apoi în casă se lăsă tăcerea aceea vicleană, care ademenea de obicei la somn. Vica se duse la baie şi se spălă bine până la jumătate. Apa rece o învioră. Totuşi, de teamă să n-o prindă iar somnul (dimineaţa era o pacoste), aprinse toate luminile: în sufragerie, în salon, în camera părinţilor, în camera ei, în vestiar. Strălucirea lustrelor îi alunga totdeauna somnul. îi dădea senzaţia că-i seară. Şi seara, până ce nu se stingeau toate luminile şi nu-şi băga capul sub plapumă, nu adormea.

Când se duse în vestiar să aprindă lumina, o găsi pe Doli supărată. Stătea cu botul pe labele din faţă şi evita s-o privească. Era aşa de caraghioasă cu sfoara aceea în jurul gâtului! Trebuia neapărat să-i caute lesa. Avea o lesă superbă din piele de căprioară. I-o adusese Grig, în septembrie, când fusese la Budapesta. Şi n-o purtase decât de două ori. Cum i-o punea la gât, începea să fluture capul, să scheaune sau s-o apuce cu dinţii.

I-ar fi pus-o de ieri după-amiază, dar ieri nu avusese timp s-o caute. Trebuise să meargă la Casa pionierilor. De fapt, înainte de a merge la Casa pionierilor încercase s-o caute, dar în sertăraşul noptierei dăduse peste nişte fotografii făcute de Ligia în Copou şi uitase de lesă. Aşa i se întâmpla aproape totdeauna. Nu reuşea decât foarte rar să găsească un lucru. Sertarele, dulapurile, aproape fiecare colţ din casă îi rezervau mereu surprize. Dacă-i

trebuia o sticlă de cerneală şi căuta în biroul lui Grig, aici îi atrăgea atenţia un stilou pe care nu-l mai văzuse, sau un creion automat cu mai multe culori, sau un caiet legat în piele, sau o cutie cu acuarele şi, bineînţeles, uita că-i trebuie cerneală. Lua cutia cu acuarele, şi seara întreba:

— Grig, tu n-ai prin sertarele tale vreo cutie cu acuarele?

Grig ghicea imediat:

— Mi-ai cotrobăit sertarele, piţigoiule!

Vica abia acum îşi amintea de cerneală. Spunea cu convingere:

— Nu ţi-am cotrobăit. Am căutat o sticluţă cu cerneală. Mi s-a terminat cerneala.

— De ce nu mi-ai spus să-ţi cumpăr?

— Credeam că ai în birou. Ştii? Am găsit o cutie cu acuarele. Ai nevoie de ele?

Grig râdea:

— Nu. Le-am cumpărat pentru tine, dar am uitat să ţi le dau…

Sertarele de la noptiera Micăi îi rezervau surprize şi mai mari. De aceea, dacă avea nevoie de-un bold cu o piatră frumoasă pentru basc, de-o panglică, sau chiar de-un mosorel cu aţă să-şi coasă ceva, îi cerea ei direct: „Mica, dă-mi puţină aţă!” Sau: „Mica, îmi trebuie o panglică albă!”…

Ei, dar acum Mica plecase şi ea trebuia să răscolească singură toată casa. O clipă se gândi să renunţe. S-o ierte pe Doli, să-i ia de la gât sfoara aceea care o făcea atât de caraghioasă, şi gata. Asta ar fi însemnat însă să şi-o urce în cap. Nu! Pedeapsa trebuia respectată.

În camera ei căutase lesa ieri după-amiază. Acum intră doar o clipă să-şi ia ceasul. Nu voia nici să întârzie de la şcoală. Avea la dispoziţie cincisprezece minute. Se îndreptă spre camera Micăi, dar pe drum se răzgândi. Era mult mai simplu dacă se uita întâi prin sertarele de la biroul lui Grig. Aici, oricum, tentaţiile erau mult mai mici. Se uită repede în sertarul din mijloc, în cele din părţi,

deschise şi sertarele de la bibliotecă, fără să pună însă mâna pe nimic. Bucuroasă că rezistase ispitelor (în sertarul din mijloc zărise o duzină de creioane colorate), se îndreptă şi spre noptiera Micăi. Lesa nu era însă nici aici. O căută după aceea în boxa cu lucrurile vechi, în sertarele de la dulapul din bucătărie, dar fără niciun rezultat. Descurajată, se întoarse în salon şi se lăsă pentru câteva clipe în fotoliul ei preferat; fotoliul auriu, cu perna moale şi cu parfumul discret şi dulce al Micăi. În ultima vreme, prinsă de teze, de activitatea grupei, nu prea mai avusese timp să stea în el. Deodată îi veni ideea să caute sub perna fotoliului. Ultima dată când Doli purtase lesa i-a prins-o acolo, lângă fotoliu. Şi după ce s-au întors de la plimbare tot acolo i-a scos-o. Se ridică, dădu perna la o parte şi, bineînţeles, aşa cum bănuise, mult căutata lesă se odihnea nepăsătoare sub perna fotoliului. îi ţineau tovărăşie ochelarii ei de soare, o broşă de-a Micăi, caietul de cuvinte la rusă (pe care tot aşa, înnebunise căutându-l) şi-o scrisoare cam mototolită. Întâi crezuse că era o scrisoare de la Sanda. Îşi trimiteau una alteia câte trei, patru scrisori pe săptămână. La început îşi scriau bileţele scurte în care se întrebau de sănătate, de note, de filme, de cărţi, ca şi când ar fi învăţat în şcoli diferite şi nu s-ar fi văzut decât duminica. În clasă discutau despre lucruri inofensive şi nu pomeneau niciodată de docele bileţele. Scrisori adevărate (cu plicuri, cu timbre) au început să-şi trimită în urma conflictului cu Ligia, care s-a iscat aşa, din senin. Într-un bileţel a întrebat-o pe Sanda c-un pic de ironie: „Apropo, ce mai face prietena ta Ligia?" A doua zi factorul poştal a lăsat în cutia de scrisori un plic albastru, mai mult lung decât pătrat, pe care recunoscuse imediat scrisul Sandei. După primele două pagini, în care povestea subiectul unei cărţi pe care o citise, Sanda se arăta puţin contrariată: „Nu înţeleg un lucru. De ce crezi că Ligia e prietenă numai cu mine? E prietenă cu amândouă". În scrisoarea expediată a doua zi dimineaţa într-un plic roz – tot prin poştă – Vica fusese de acord. „Da, Ligia e prietenă cu amândouă, dar (subliniase cu două linii pe dar) tu ţii

mai mult la ea decât la mine”. Răspunsul Sandei întârziase trei zile. Fuseseră trei zile lungi şi chinuitoare, deşi aparent Vica încerca să fie nepăsătoare. Nu rămânea în bancă aproape de loc. Se ducea ori la sobă, ori stătea de vorbă cu Ţâru, ori ieşea afară la joacă.

A treia zi primise scrisoarea Sandei. Era o scrisoare lungă – pe cinci sau şase pagini. Sanda povestea câte-n lună şi-n stele, dar despre Ligia nu amintea decât spre sfârşit: „Cred că în ceea ce o priveşte pe Ligia exagerezi. Ţin la fel de mult la amândouă”.

Într-un fel, răspunsul Sandei a bucurat-o. I-a scris în aceeaşi noapte opt pagini (n-a stins lumina până la ora unu), în care încerca să aplaneze lucrurile. Recunoştea că exagerase puţin, că aşa era ea câteodată, bănuitoare şi puţin egoistă. De-atunci n-a mai adus vorba niciodată de Ligia şi nici nu i-a mai reproşat nimic. În ascuns suferea însă. Sanda, orice-ar fi făcut, era mereu cu Ligia. Şi la note. Dacă Ligia lua un zece, Sanda se dădea peste cap să obţină şi ea un zece.

Vica ar fi vrut să meargă la plimbare sau la filme numai cu Sanda. Venea la banca ei şi-o întreba:

— Ce faci după-amiază? Vii pe la mine?

Sanda o privea drept în ochi şi-i spunea:

— I-am promis Ligiei că mă duc cu ea. Şi completa: Dacă n-ai ceva mai bun, vino şi tu!

Vica nu putea să suporte cuvintele astea: „Dacă n-ai ceva mai bun”. Ar fi vrut ca Sanda măcar o dată să i le spună Ligiei. Dar când o întreba Ligia dacă vine după-amiază la ea, răspundea repede, fără să se gândească, sau fără să caute vreo ieşire:

— Vin!

Când o auzea cât de uşor spune că vine, Vicăi îi părea rău că n-o invitase ea mai înainte… S-o fi auzit măcar o dată că o refuză pe Ligia sau că-i spune:

— M-a invitat Vica! Dacă n-ai ceva mai bun, vino şi tu!

La prânz, când plecau spre casă, oricât s-ar fi grăbit, tot Ligia ajungea mai repede la banca Sandei. Ieşeau din

clasă toate trei, dar Vica nu putea să suiporite deloc acest trio, în care ea se simţea totdeauna pe ultimul loc.

Scrisoarea găsită sub perna fotoliului nu era de la Sanda. După ce-o desfăcu şi o netezi, Vica recunoscu, uimită, scrisul lui Grig. Grig pleca destul de des în străinătate (acum era plecat de-o lună în India) şi de obicei trimitea – oricât de puţin sau oricât de mult ar fi stat – o singură scrisoare.

Toate scrisorile lui începeau cu „Dragile mele". Scrisoarea de-acum era adresată numai Micăi. Pe Mica o chema Liliana, dar Grig îi spunea Li. îi spunea aşa numai când se aflau singuri. De faţă cu ea îi spunea tot Mica. Adică nu. Dacă Grig pleca de-acasă spunea: „Să ştii, Li, că la prânz o să întârzii! Să nu mă aştepţi". Dacă venea şi-o găsea pe ea în fotoliu, întreba: „Ce faci, piţigoiule? Mica unde-i?" Scrisoarea lui Grig începea aşa: „Dragă Li!" Vi că se uită peste prima parte, dar nu înţelese nimic. Grig spunea numai prostii. Parcă luase parte la unul din jocurile acelea pe care le făceau seara. Mai ales când Grig era liber. Se dădea un cuvânt cu care trebuiai să alcătuieşti tot felul de propoziţiuni. Câştiga cel care alcătuia mai multe. Ea câştiga mereu. Odată îi căzuse cuvântul „iubesc". Atunci făcuse cele mai multe propoziţiuni. Începuse cu păpuşa: „iubesc păpuşa, iubesc prăjiturile, zilele calde, îngheţata, bomboanele cu cremă de ciocolată; iubesc fotoliul Micăi, o iubesc pe Mica, pe Grig, pe Sanda; iubesc stelele, universul; iubesc păsările, copacii, florile; iubesc albinele, furnicile, greierii..." Fusese un adevărat record. În trei minute scrisese patruzeci şi opt de propoziţiuni. Mica scrisese cincisprezece, iar Grig doar şase.

Acum Grig era un caraghios. Îi scria Micăi că n-o mai iubeşte, că o iubise mult, că niciodată n-ar fi crezut că se vor despărţi. Pe partea cealaltă, Vica îşi zări numele. Întâi îşi zări numele şi după aceea începu să citească fiecare cuvânt. Grig bătea câmpii. Scria: „Deocamdată Vica nu trebuie să ştie. E încă mică şi n-ar înţelege nimic. La nevoie plecarea mea în India ar putea să se prelungească"... Mai departe nu citi. Ultimele cuvinte o

indignară. Cum adică, Grig nu era plecat? Va să zică o minţiseră! Şi el, şi Mica. Primul gând acesta fusese: că o minţiseră. Apoi, fără să-şi dea seama, începu să vadă lucrurile altfel. Scrisoarea lui Grig nu i se mai păru atât de caraghioasă. În faţa ochilor îi răsări chipul slăbit al Micăi, aşa cum o găsise astă-vară, când se întorsese din tabără. Şi Grig! Da, şi Grig îi apăru în minte. Zâmbea ca într-o fotografie ieftină, ori puţin ştearsă. În spatele Pieţei Sfântul Spiridon era un atelier care executa fotografii pentru nunţi, botezuri şi înmormântări. În vitrina mare, luminată jur-împrejur de becuri, erau expuse tot felul de fotografii. Mirii stăteau ţepeni şi rigizi; miresele zâmbeau cu candoare, deşi aveau poziţii incomode. Unele din ele parcă dansau rock-and-rol. În fotografiile de la botezuri era lume multă: părinţii, unchii, mătuşile, fraţii şi surorile mai mari sau mai mici, şi-n mijloc nou-născutul. Ici, colo, se zăreau şi reproduceri după fotografii vechi, puse în rame rotunde sau ovale de marmură. Totdeauna fotografiile astea îi reţinuseră privirea mai mult. Abia târziu aflase că-s fotografii care se pun pe morminte. îi spusese Sanda. Ei bine, Grig îi apăru în minte ca într-o fotografie din astea. Nu-i plăcu de loc asociaţia de idei. Încercă să se gândească la ceva vesel, dar nu izbuti decât să-şi pună o întrebare stupidă. „Oare Grig fusese şi el mire?” Sigur că fusese. De fapt ea se gândise dacă Grig şi Mica îşi făcuseră şi ei o fotografie din acelea de nuntă. Nu văzuse niciodată în casă o asemenea fotografie. Încercă să-şi închipuie cum ar fi arătat Grig în postură de mire, dar nu izbuti. Adică nu izbuti să-l vadă pe Grig rigid şi ţeapăn. El era totdeauna volubil, bine dispus, gata să facă cele mai năstruşnice glume. Chiar şi în situaţiile dificile, când îi veneau oaspeţi pe care nu putea să-i sufere, îi spunea Micăi: „Asta-i un porc”, Sau: „Ăsta-i un intrigant ordinar, i-aş da palme”. Dar când sosea porcul sau intrigantul, zâmbea, glumea, îl bătea pe umăr cu aerul cel mai firesc din lume. Cu Mica nu se certa niciodată. Uneori îl auzea întrebând cu un fel de tandreţe, care pe Mica o dezarma:

— Vrei să te certi cu mine? Dacă vrei, eu n-am nimic

împotrivă. Fă o cerere, pune-i timbru de trei lei şi du-o la registratură.

Mica nu mai spunea nimic. îl privea cu reproş, sau nu-l privea deloc, dar după aceea era tristă şi îngândurată zile în şir. Grig însă continua să fie vesel şi bine dispus. Când venea la masă, dacă o vedea pe Mica tristă întreba:

— Ce s-a întâmplat? Te-a supărat Piţigoiul?

— Nu!

Asta mai demult. În ultima vreme însă era ocupat până peste cap (aşa-i plăcea să spună, cu veselia lui inepuizabilă), distrat sau uituc. Uita să vină la masă, la concerte, la filme. Dacă venea târziu şi le mai găsea în salon, călca în vârful picioarelor, ca un şcolar care a chiulit de la ore, se ducea drept la Mica, o săruta pe ochi sau pe frunte, venea după aceea la ea, îi turtea nasul cu vârful degetului şi spunea:

— Piţigoiule, am o rugăminte!

— Ştiu ce vrei să mă rogi. Să intervin pe lângă Mica să te ierte că ai întârziat...

Grig îşi freca mâinile satisfăcut:

— Eşti extraordinară! Cine te-a învăţat să ghiceşti gândurile oamenilor?

— Tu.

— Eu?!

— Da. M-ai rugat acelaşi lucru şi ieri, şi alaltăieri, şi săptămâna trecută. Crezi că Mica o să vrea să mă mai asculte?

— Încearcă!

— Bine, încerc, dar pentru ultima dată!

— Pentru ultima dată.

În ziua când a plecat în India, Mica era bolnavă. N-a ieşit din dormitor decât în ultima clipă.

Grig îşi luase două valize mari, cu care nu pleca niciodată în străinătate. îl întrebasem:

— De ce ţi-ai luat atâta bagaj, Grig?

Grig glumise:

— India e departe, Piţigoiule! N-ai învăţat la geografie?

— Stai mult?

— Nu ştiu. Depinde…

A vrut s-o sărute pe Mica, dar ea nu l-a lăsat. A zâmbit cu răceală:

— Lasă, ai uitat că-s bolnavă?

Pe ea a îmbrăţişat-o şi i-a spus emoţionat:

— Să fii cuminte, Piţigoiule!

— Am să fiu!…

Vica se ridică din fotoliu, puse scrisoarea lui Grig la loc, sub pernă (să nu prindă Mica de veste că o citise), şi se îndreptă spre camera ei cu un simţământ ciudat de vinovăţie. I se părea că făcuse un lucru nepermis. Că spărsese ceva, un vas de preţ, sau că umblase pe furiş în bibliotecă şi luase o carte din acelea pe care n-avea voie să le citească.

În camera ei geamul din mijloc era deschis. Se răcise bine. Simţi frigul de cum păşi peste prag, dar nu se duse să închidă geamul. Adică nu-şi dădu seama de ce era aşa frig. Abia după ce-şi puse uniforma pentru şcoală văzu că geamul din mijloc era deschis şi că afară începuse să ningă. Brazii aliniaţi pe lângă gard, acoperişurile de la casele vecinilor, turnul unei biserici, toate parcă erau de carton. Şi fulgii, mari, pufoşi, păreau de vată. La serbările Pomului de iarnă de la grădiniţă totdeauna ningea cu fulgi de vată. Întâi începea să ningă, şi după asta apărea Moş Gerilă. Odată (avea aproape şase ani) descoperise un lucru îngrozitor. Moş Gerilă nu era Moş Gerilă, ci educatoarea care-şi pusese mustăţi şi barbă şi îşi îngroşase nasul. Venise acasă, se ascunsese după fotoliul Micăi şi începu să plângă. îi părea atât de rău după Moş Gerilă! Avea senzaţia că fără el toate jucăriile pe care le primise şi toate lucrurile din jur nu mai aveau niciun rost.

Senzaţia pe care o încerca acum era asemănătoare. Numai că acum nu putea să plângă. Simţea o durere vagă undeva, în piept, sau în gât, şi obrajii îi ardeau de parcă ar fi avut febră. Când şi-i prindea însă în palme, i se păreau reci ca de gheaţă.

Se duse la bucătărie să-şi ia pachetul cu sandvişuri,

îşi puse paltonul, bascul, dar până când se văzu în staţia de tramvai se întoarse de două ori. Întâi îşi aminti că nu stinsese lumina (o lăsase aprinsă peste tot), iar a doua oară se întoarse din stradă pentru Doli. Uitase cu totul de ea. Trebuia ori să-i pună lesa, ori s-o ierte. Lesa rămăsese pe fotoliu şi ei îi veni greu să mai intre în salon. Adică îi veni greu să se apropie de fotoliu. Să-l mai vadă. Se aplecă spre Doli şi-i spuse încet:

— Gata, Doli, ai scăpat de pedeapsă! Te iert.

Doli era supărată. Nici nu-şi ridică ochii. O lăsă aşa. N-avea timp s-o împace. În staţia de tramvai aşteptau domnişoarele Creţeanu. Le zări de departe, lungi, deşirate, îmbrăcate în negru ca nişte ciocli. Una din ele se apăra de fulgi cu o umbrelă de soare. Tramvaiul se apropia gol, dar ea nu alergă să-l prindă. N-avea chef să stea de vorbă cu domnişoarele Creţeanu. Se întâlnea cu de aproape în fiecare dimineaţă şi-o plictiseau mereu cu aceleaşi întrebări: „Ce face doamna profesoară? Dar domnul arhitect? Doli e sănătoasă?” De fapt numai una din ele îi punea întrebări. Cea cu umbrela de soare. Cealaltă o fixa cu nişte ochi bulbucaţi şi reci, de parcă ar fi fost la examen, unde trebuia să spună ceva pe de rost.

Tramvaiul următor întârzie aproape 15 minute. Vica se urcă, dar după două staţii cobori. La prima oră întârziase şi n-avea niciun rost să se ducă să aştepte pe culoar. Mai bine se oprea puţin la Mica s-o întrebe de Grig. „Mica, nu-i aşa că Grig e-n India?”

Şcoala de muzică, o clădire nouă, albă, cu două etaje, cu ferestre mari, îi era în drum. La intrare, două coloane subţiri de aluminiu susţineau un acoperiş de cristal de-o formă ciudată. Parcă era o pasăre gata de zbor. Când ajungea sub el, îi plăcea să se uite în sus. Prin cristalul gros de două degete se vedea un cer violet, adânc şi nemişcat.

Vica se opri sub aripile mari de cristal, nehotărâtă. În faţa ochilor îi apăruse din nou chipul Micăi, sever şi concentrat, din ultimele săptămâni. N-avea niciun rost s-o supere cu întrebări caraghioase. Era mult mai bine să dea

un telefon la facultate.

Se îndreptă repede spre primul debit, dar când ajunse în prag ezită să intre. În debit erau câţiva cumpărători, şi ea ar fi vrut să n-o audă nimeni. îi aşteptă să iasă.

Între timp, însă, la telefon se dusese un zugrav. Se vedea asta după hainele stropite de var şi de vopsele. Şi-apoi lăsase şi găleata cu bidinele, pensule şi tipare pentru tapeturi jos, lângă uşă.

Vica nu-l aşteptă să termine de vorbit. Porni să caute alt telefon. Trecu pe lângă patru debite care aveau telefon, dar nu îndrăzni să intre. Găsea mereu un motiv sau altul să amâne. La debitul de lângă şcoală telefonul nu era ocupat. Şi nici nu se zărea vreun cumpărător. După ce se opri puţin în faţa vitrinei, intră şi se duse direct la telefon. Formă numărul şi închise ochii. La capătul celălalt al firului auzi glasul secretarei, gros sau puţin răguşit. O întrebă:

— Facultatea de construcţii? Cu tovarăşul profesor Rareş se poate vorbi?

De teamă sau de emoţie nu-şi mai recunoscu vocea. I se păru moale, inexpresivă, străină. Secretara spuse c-un fel de nepăsare: – A intrat de cinci minute la curs.

O PLIMBARE ROMANTICĂ

Ţâru nu putea să înţeleagă ce se întâmplase cu Isoscel. Toată dimineaţa fusese indispus. Întâi crezuse că o făcea pe nebunu'. Stătea cu nasul în blocul de schiţe şi desena ori se prefăcea că desenează. Asta a fost în primele ore. După aceea şi-a dat seama că habar n-avea de tot ce se petrecea în clasă. Era pur şi simplu absent. Dacă l-ar fi întrebat ce-a fost în recreaţia mare, sau în ora de franceză, sau în celelalte ore, ar fi înălţat din umeri, şi, cum avea obiceiul, ar fi pus aceeaşi întrebare, puţin mirat:

— Ce-a fost?

Aşa făcea şi când era scos la lecţii. Ca să aibă timp să se gândească sau să se concentreze, repeta întrebarea:

— Care sunt trecătorile dintre Carpaţii de miazăzi?

Sau:

— Să vorbesc despre proprietăţile sulfului?

Acum stătea aplecat peste blocul de schiţe şi lucra de zor.

Sunase de ieşire, dar nimeni nu se gândea să-şi strângă cărţile. Parcă uitaseră toţi că era ultima oră. Doar Ligia păru mai grăbită. Trecu spre cuier cu servieta în mână, îşi îmbrăcă paltonul, dar când văzu că nu se mai grăbea nimeni se apropie de banca Sandei. Începură să şuşotească ceva. Sanda înălţă de câteva ori din umeri, se duse să-şi ia paltonul, se îmbrăcă şi ieşiră împreună. După ele începură să iasă şi ceilalţi.

Ţâru se apropie de banca lui Isoscel şi-l întrebă:

— Ce faci? Mergi?

Isoscel închise blocul de schiţe şi, uitându-se spre banca Riţei, spuse nemulţumit:

— Merg! îmi strâng cărţile şi merg.

În clasă nu mai rămăseseră decât ei doi şi Riţa. Melcuşorul se căznea să-şi închidă servieta. I se stricase fermoarul (asta era o poveste care se repeta în fiecare zi) şi încerca să-l repare. Isoscel îşi strânse cărţile, dar nu se duse spre cuier, ci spre banca Riţei. Ţopăi vesel şi zise:

— Dă să-ncerc eu!

Riţa îi dădu servieta, fără să-l privească. Isoscel se pregăti să tragă cu toată puterea, dar fermoarul cedă uşor. Asta îl făcu să exclame puţin dezamăgit:

— E gata!

Riţa îşi luă servieta şi se duse spre cuier cu mersul ei dintotdeauna, stângaci şi caraghios. Isoscel o urmă la doi paşi.

Ţâru se opri să-i aştepte în prag. După ce-şi puse paltonul, Riţa se strecură pe uşă, fără să-l vadă. Isoscel alergă după ea. Afară, pe treptele de piatră, o strigă:

— Nu mergi cu noi, Melcuşorule?

Riţa se opri, apoi se răsuci spre ei şi-i întrebă încet.:

— Luaţi tramvaiul?

Ţâru râse:

— De ce să luăm tramvaiul? Pentru două staţii?!

Riţa spuse, după o clipă de şovăială:

— Eu am de mers şase staţii.

Totuşi îi aşteptă şi străbătu curtea alături de ei. În stradă însă, când văzu tramvaiul, alergă spre staţie, fără să mai spună nimic. Isoscel se repezi în urma ei, tot fără să spună nimic.

Abia după ce sări pe scara vagonului din spate, Isoscel se întoarse şi strigă:

— Treci după-amiază pe la mine!

Ţâru mormăi încet:

— Bine, am să trec!

Apoi o luă în urma tramvaiului, la pas. Din nou nu înţelegea ce era cu Isoscel. Acum fugise, în clasă o ajutase pe Riţa, tot numai ca să soape de el. „L-am supărat cu ceva şi nu ştiu”, îşi spuse Ţâru, dar nu era convins nici el de asta.

Puse totul pe firea sucită a lui Isoscel. Aşa avea el uneori toane. Odată intrase într-o Alimentară, îşi luase un sfert de măsline şi-un sfert de halva şi înfulecase totul cu cea mai teribilă poftă. Două-trei măsline, o bucată de halva, şi din nou două-trei măsline, o bucată de halva… A fost un bâlci întreg. Altă dată, dimpotrivă, n-a mâncat e zi întreagă nimic. Şi doar nu era o zi obişnuită. Se aflau într-o excursie, în pădurea de la Breaza, dincolo de Copou. Avea servieta plină de bunătăţi, dar nu s-a atins de ele, aşa cum nu s-ar fi atins de foc. Dimineaţă întârziase cinci minute. Toţi erau gata de plecare. Numai el nu venise. A primit ironiile şi înţepăturile care i se adresau cu zâmbetul lui sceptic, dar, după ce a intrat în rând, a spus parcă în glumă:

— Gata, azi nu mănânc nimic!

Ţâru l-a întrebat:

— De ce nu mănânci?

— Aşa. Ca să mă pedepsesc. Altă dată să nu mai vin târziu.

Nunu a râs:

— Fii serios! Cum o să stai flămând toată ziua?

— Bine!

La amiază le-a dat servieta lor, şi el a umblat de unul singur prin pădure…

Tramvaiul în care se urcase Riţa şi Isoscel dispăru după primul colţ. Strada la ora asta era aproape pustie. Soarele încălzea ca într-o zi de primăvară. Ici-colo apăruseră ochiuri de apă din zăpada topită. Câteva vrăbii se certau de la un măr în mijlocul trotuarului. Undeva, în dreapta, la o grădiniţă, copiii făcuseră câteva cercuri şi cântau ceva.

Ţâru se opri lângă poarta cu grilaj din fier forjat şi privi gâgâlicile îmbrăcate în şorţuri albastre. Pe trotuarul celălalt mergeau Sterpu, Hreapcă şi Marele Vrăbioi. Ţâru se oprise în poarta grădiniţei de copii, intenţionat, să-i lase să treacă. N-avea niciun chef să meargă cu ei. Hreapcă îi devenise nesuferit de când se întâmplase povestea cu fumurile de ţigară. Nu-i spunea nimic, în schimb rânjea tot timpul c-un anume înţeles şi mai ales cu o anume superioritate, ca şi când ar fi fost mare scofală să tragă câteva fumuri. Rosei se prefăcea că nu ştie nimic, numai că nu prea reuşea să se prefacă. Şi din cauza asta avea o mutră caraghioasă pe care nu putea s-o sufere. Cerea palme, pur şi simplu. Sterpu era mai sincer. Nu umbla cu tertipuri. Cum suna de ieşire, îl căuta cu privirea peste bănci. Se bătea cu palma peste buzunar şi arăta cu capul înspre magazia de lemne. Adică: „Noi ne ducem să fumăm. Dacă vrei, vino şi tu!” Aproape în fiecare recreaţie dispăreau în spatele magaziei şi fumau.

Ţâru nu primea invitaţia lui Sterpu, dar după ce acesta ieşea urmat de Hreapcă sau de Rosei, se ducea în magazia de lemne, se urca în pod şi de-acolo vedea totul. Într-o recreaţie s-au luat la întrecere: cine scuipă mai departe? Bineînţeles, Marele Vrăbioi i-a bătut… Deodată auzi lângă el: – Ce faci, Ţârule? Ai mirosit ceva? Marele Vrăbioi, Hreapcă şi Sterpu trecuseră strada şi se opriseră la doi paşi de el. Ţâru recunoscu glasul lui Hreapcă. Şi vorbele în legătură cu „mirosul” îi aparţineau. Făcea chipurile aluzie la faima de detectiv, dar dădea totdeauna cuvântului alt înţeles. De obicei, Ţâru se prefăcea că nu pricepe ironia. Îşi ascundea nemulţumirea după o exclamaţie de surprindere:

— Aa! Hreapcă, tu erai?!

Acum n-avea însă niciun chef să se poarte cu mănuşi. Se întoarse spre Hreapcă, atât cât să-l poată privi dintr-o parte, şi rosti cu indiferenţă:

— De ce mă-ntrebi pe mine? Tu n-ai nas? Foloseşte!!

Marele Vrăbioi întrebă repede:

— La ce să-l folosească?

Îşi dădu capul pe spate, izbucnind într-un râs gros, exagerat, cu care însă Ţâru era obişnuit. Sterpu zâmbi numai, dar ca să-i ţină isonul lui Rosei, zise:

— Hai, că-i bună! Trei la zero pentru Ţâru.

Hreapcă aprobă concesiv:

— De data asta mă las bătut.

— Cu Ţâru nu poţi să te pui. Te face knokaut din două mişcări.

— Depinde!

— Niciun „depinde”. Aşa-i, cum spun eu.

Lui Hreapcă nu-i plăcu tonul categoric al lui Rosei. Sterpu observă şi, ca să schimbe vorba, zise:

— Ce ne-am oprit aici? Mai bine să mergem.

Rosei căzu de acord:

— Să mergem!

Hreapcă o luă înainte tăcut şi cam plouat. Ţâru rămase între Rosei şi Sterpu, dar nici el nu se simţea în apele lui. I-ar fi plăcut să fie singur. Sterpu încercă să-i înveselească.

— Ce ziceţi de George?

Rosei se pronunţă cu dispreţ:

— Un tocilar nenorocit.

— Lasă asta! Ştie oricine că-i tocilar. Aţi văzut ce se împopoţonase? îşi adusese o cravată nouă.

Hreapcă îl corectă:

— Nu era nouă. Are una de ocazii. I-a cumpărat-o taică-su anul trecut. Mi-a spus Iorgu. L-a invitat pe la el. În fiecare duminică invită un coleg la masă. A fost şi Sanda, şi Ligia…

— Nouă oare când ne vine rândul?

— Pe noi nu ne invită.

— De ce?

— Nu ne înghite!

— Ce să-i fac dacă are beregata mică?

— Da’ ce-i taică-su, de-şi permite luxul ăsta?

— Iorgu zicea că-i inginer, profesor la o şcoală serală, consilier la un institut de proiectări hidrotehnice…

Hreapcă râse cu răutate:

— Oho! De asta are George meditator. E gros buzunarul lui babacu’!

Marele Vrăbioi îl prinse de braţ şi spuse:

— Fii pe pace! Eu am un principiu. Ce se prinde aici, cu asta rămâi. Dacă ai fosfor, nu te mai doare nimic. N-ai nevoie nici de meditator. Vă spun eu: fosforul contează. Ce face George e curată înşelătorie. Barem Sterpu a procedat cinstit. L-a întrebat profesoara: „Ai copiat?” „Da. Am copiat!”

— Dacă nu era prost să uite fiţuica în caiet, n-ar mai fi fost atât de cinstit.

Sterpu sări înţepat:

— Nu se ştie.

— Staţi, staţi! Nu asta voiam să zic. Sterpu a copiat o dată. N-a ştiut omul, şi-a făcut fiţuică, a copiat, treaba lui. Asta a fost însă o dată, hai, de două ori…

Sterpu recunoscu sincer:

— O singură dată. Şi-atunci…

Rosei o ţinu pe-a lui:

— Hai, să zicem de două ori, asta aşa, ca exemplu. Da’ ce te faci cu George? El copiază tot timpul.

Hreapcă se aprinse:

— L-ai văzut tu?

Rosei îl ciocăni cu degetul în tâmplă şi râse:

— N-ai nimic în tărtăcuţa asta. Fiţuica lui George e meditatorul. Ăla-şi sfarmă capul, şi George trage foloase.

Sterpu se aprinse iar:

— Ba, mai vrea să mă pună şi la punct. Nu-i nimic. Dacă nu-l fac eu să mă ţină minte, să-mi spuneţi cuţu.

Ţâru îi privi (până acum mersese cu ochii în jos şi le ascultase flecăreala) şi-avu revelaţia unei descoperiri.

Sterpu, Hreapcă, şi Marele Vrăbioi i se păreau teribil de oneşti.

La prima întretăiere de străzi se opri şi spuse:

— Eu o iau pe-aici!

Rosei îl privi lung, cu neîncredere:

— De ce? Nu mergi acasă?

— Nu. Trebuie să trec mai întâi pe la fabrică. Nu ştiu ce vrea să-mi arate frate-mio Nicu.

Nicu n-avea ce să-i arate, dar spusese aşa, să scape mai uşor de ei. Se depărtă repede cu simţământul şcolarului care-şi trage profesorul pe sfoară. După zece – cincisprezece paşi Marele Vrăbioi îl strigă:

— Ţârule, ia stai!

Se opri. Rosei, Sterpu şi Hreapcă veniră spre el. Rosei era cu doi paşi înainte. Când ajunse aproape, întrebă confidenţial:

— Ce faci după-amiază?

— Pe la ce oră?

— Aşa, pe la cinci.

— Învăţ. N-avem mâine teză la geografie?

— Ce mai înveţi? Lasă, că nu îngraşi tu porcul în ajun. Vino la club!

— Ce să fac la club?

— Ai să vezi. Definitivăm noul regulament. Avem şi întăriri noi.

— Ce întăriri?

— Nu-ţi spun, dacă nu vii.

— Să văd. Nu promit.

Hreapcă se hlizi:

— Vii tu şi fără să promiţi.

Ţâru înălţă din umeri şi, ca să scape, repetă povestea cu fabrica:

— Mi-e teamă să nu întârzii. Am plecat!

Până la capătul străzii merse repede. Acolo folosi una din manevrele lui. Ca să vadă dacă Sterpu, sau Hreapcă, sau Marele Vrăbioi nu-l urmăresc, întoarse capul după un taxi. Întâi sări într-o parte, ca şi când ar fi fost stropit cu apa împroşcată de roţi, apoi se uită furios după şofer şi

ameninţă cu pumnul. Cei trei dispăruseră.

După zece paşi schimbă direcţia. O luă spre centru. Putea să-şi vadă de drum în voie. Era o zi plăcută, făcută parcă pentru hoinăreală. Dacă ar fi avut măcar un sandviş în servietă, sau câţiva lei în buzunar, nu s-ar mai fi dus acasă. Şi culmea: tocmai acum i se făcuse o foame de lup. Ei, dar pentru un raid prin centru tot mai avea el benzină.

În faţa cinematografului „Trianon” o zări pe Vica. Se uita la pozele din afişier. Avea servieta sub braţ, ca şi când ar fi ieşit atunci de la şcoală. Şi doar azi fusese absentă. Îşi zise că poate se întâlnise undeva cu Sanda sau cu Ligia să-i dea temele. Presupunerea nu-l mulţumi însă. Dimpotrivă, îi adânci şi mai mult bănuiala că ceva nu era în ordine. Ce rost avea să-şi fi dat întâlnire pe stradă, când putea foarte simplu să se ducă la

Sanda acasă, sau s-o aştepte pe Sanda la ea? Şi-apoi, aici, era şi departe de şcoală. Mai repede se putea crede că Vica ieşise de la film. Pe uşile larg deschise mai ieşeau încă şi-acum spectatori. Adică să fi lipsit de la şcoală, numai ca să meargă la film? Ţâru îndepărtă repede ipoteza asta. Nu. Aşa ceva nu putea Vica să facă. Dacă fusese totuşi la film, avusese cu siguranţă alte motive. Poate că nu reuşise să scape cu una, cu două, de Doli. Ei, şi când scăpase, fusese poate târziu să mai intre la şcoală. Nici acasă nu se mai putea întoarce în cazul acesta. Şi-atunci intrase la film. Simplu ca bună ziua. Bine, tot atât de simple mai puteau fi şi alte presupuneri. Un lucru era sigur însă: Vica ascundea ceva. Prea era tristă. Şi-apoi după ce privise pozele, normal ar fi fost s-o ia pe prima stradă la dreapta, spre Piaţa Sfântul Spiridon. Adică să se îndrepte spre casă. Ea pornise însă în partea opusă. Poate că voia să se plimbe puţin. Ţâru vru să îndepărteze această alternativă. Cum să se plimbe? La ora asta? îşi aduse însă aminte că de fapt şi el se plimba. Aşadar, nu putea fi nimic ciudat în faptul că Vica nu se îndreptase direct spre casă, ci o luase în susul străzii. Ciudat era numai aerul acela trist. N-o văzuse niciodată aşa îngândurată, şi tristă, şi absentă.

În capul străzii Lăpuşneanu, Vica nu se întoarse. O luă în sus, spre Copou. Dacă s-ar fi întors, Ţâru ar fi oprit-o, ar fi întrebat-o ce face şi poate că ar fi condus-o până acasă. Tot era pornit pe hoinăreală. Ca s-o ajungă din urmă era mai greu. Adică îi venea lui mai greu. Poate că Vica voia să fie singură. Poate că mergea să se întâlnească cu cineva. La asta de ce nu se gândise până acum? O clipă îi trecu prin minte că acel cineva ar putea fi Nunu. Asta le-ar fi întrecut pe toate. Se şi văzu alergând înapoi şi împărtăşind vestea lui Isoscel. Bineînţeles, nu intra direct în miezul problemei, îl ţinea puţin în şah. „Ce-o fi cu Nunu? Ne-a uitat. Nu mai dă niciun semn de viaţă etc. etc”. Şi la urmă ar fi pus întrebarea decisivă:

— Ce crezi tu? Nunu ne este prieten bun?

Cum Isoscel nu era în stare niciodată să-i sesizeze ironiile, spunea sigur de el:

— Nunu? Cum să nu ne fie prieten? Pun mâna în foc pentru el.

— Da?! Pui mâna în foc? Lasă, n-o mai pune, că ţi-o arzi degeaba. Barem, Mucius Scaevola şi-a ars-o pentru o cauză înaltă.

Isoscel se înfuria:

— Şi crezi că prietenia…

— Depinde cu cine legi prietenie!

— Cu Nunu! Cu cine altcineva?

— Nu. Dacă-i vorba de Nunu, îţi arzi mâna degeaba. Domnul Nunu pleacă de-atâtea săptămâni, nu scrie un rând, în schimb îşi dă întâlniri romantice în Copou.

— Cu cine?!!

— Vino şi-ai să vezi singur cu cine…

Până aproape de Universitate, Ţâru merse la o distanţă nu prea mare de Vica. La ora asta coborau sau urcau spre Universitate studenţii în valuri compacte, şi riscul de a fi văzut era mic. Abia după ce trecu de Universitate îşi încetini paşii. Mergea acoperit cumva de trunchiurile teilor aliniaţi ca nişte oşteni bătrâni de-o parte şi de alta a străzii. În apropierea grădinii începu să alerge de la un trunchi la altul şi să se tupileze, ca la jocul de-a v-

aţi ascunselea.

Vrea intră în grădină. Pe aleea principală zăpada se topise. Pietrişul scânteia umed în soare. Ţâru rămase în spatele chioşcului de răcoritoare (la ora asta închis), aşezat chiar lângă poarta cu grilaj înalt din fier. Nu-i plăcea că pietrişul scrâşnea sub tălpi. Fiecare pas pe care-l făcea Vica se auzea până departe. Dacă nu s-ar fi topit zăpada, i-ar fi fost mai uşor s-o urmărească. Aşteptă după chioşc până când Vica o luă spre stânga, pe altă alee. Se strecură repede în grădină şi – uşor, pe vârfuri – încercă să recupereze distanţa pierdută. Acolo unde întâlnea petice mari de zăpadă îi era mai uşor. Nu se mai temea că-l trădează pietrişul.

Vica n-avea un loc anumit (o bancă sau un boschet), unde să se oprească. Mergea parcă la întâmplare, de pe o alee pe alta, fără să se uite măcar unde pune piciorul. Ocoli astfel grădina o dată, şi încă o dată. Ca să nu se mai ţină ca un caraghios după ea, Ţâru găsi un boschet de trandafiri agăţători şi rămase să aibă sub supraveghere şi poarta. Se uita mereu spre poartă şi-şi spunea: „Nunu n-a venit. O fi întârziat autobuzul, ori ce s-o fi întâmplat?”

Vica înconjură grădina de şase ori, fără să se aşeze un pic. Ţâru începuse să amorţească după boschetul de trandafiri şi să-l doară gâtul de cât şi-l tot întorsese când spre poartă, când după Vica. Încetul cu-ncetul pierdu şi speranţa de a-l mai vedea pe Nunu intrând în grădină. Mai mult chiar: toată povestea cu Nunu i se părea acum o copilărie. Vica venise să se plimbe, şi el începuse să fantazeze tot felul de bazaconii. Cu toate astea, erau unele întrebări (de ce nu venise la şcoală, de ce era atât de abătută?) care-l mai necăjeau încă.

La jumătatea celui de al şaptelea înconjur pe care-l făcuse grădinii, Vica se opri, căută o bancă şi îşi scoase din servietă o pungă din hârtie de celofan cu sandvişuri, ciocolată, biscuiţi. Văzând sandvişurile, Ţâru îşi aminti că nu se dusese la masă.

Simţi că leşină de foame, dar nu-şi părăsi ascunzătoarea. Când în punga din hârtie de celofan mai

rămăseseră doi biscuiţi, undeva spre aleea principală se auzi un lătrat. În aceeaşi clipă, spre banca pe care stătea Vica, se rostogoli ca o minge Doli. Începu să latre, să sară, să se tăvălească, să încerce să-i sărute obrajii. Vica o îndepărtă cu răceală, fără s-o întrebe nimic. îi dădu cei doi biscuiţi, apoi se ridică şi se îndreptară amândouă spre poartă.

Ţâru n-avu curaj să se ridice multă vreme de după boschet. O întrebare i se învârtea prin minte, buimacă, aşa cum se învârte un fluture în jurul lămpii: „Oare ce i se întâmplase Vicăi? Că ceva i se întâmplase!”

Când porni şi el spre casă, era jumătate înţepenit, jumătate îngheţat. Sub banca pe care stătuse Vica zări un caiet albastru. Puţin mai încolo, împinsă de vânt, se rostogolea hârtia de celofan în care fuseseră împachetate sandvişurile. Ridică de jos caietul şi-l întoarse pe-o parte şi pe alta intrigat. Nu era un caiet obişnuit. Avea coperţile din piele.

CÂTE CULORI ARE CURCUBEUL?

Marele Vrăbioi trecea prin şcoală cum trece gâsca prin apă. Nu arăta ca alţi colegi aptitudini deosebite pentru un obiect sau altul şi nici nu era vreodată concurent la premiul I s-au II. Pentru cei care se îndărătniceau să obţină note mari şi nu dormeau nopţile, ca să câştige o zecime de punct (aşa cum făcea George), avea un dispreţ profund. Notele lui erau mediocre, dar îşi făcea din asta un merit. Zicea că nu învaţă pentru note, ci ca să ştie. Adică era un fel de a zice că învăţa. Când se apropia ora să-şi facă lecţiile pentru a doua zi, căuta tot felul de pretexte să iasă în curte, să se ducă nu ştiu unde: mătura, spăla vasele, mergea după cumpărături. Seara, când nu mai avea încotro, se uita repede peste program şi zicea:

— La matematică trebuie să-mi scriu exerciţiile. La istorie ştiu, am fost atent la explicaţie. La franceză trebuie să-mi scot cuvintele. La gramatică am fost atent. La chimie… Ei, am timp mâine dimineaţă. Mă scol mai devreme.

A doua zi, dimineaţa, ştia că are de învăţat sau de scris, dar amâna să iasă de sub pătură până în ultima clipă. Rupea de multe ori din timpul pentru spălat sau pentru ceai şi scria sau îşi scotea cuvintele.

Ceea ce-l salva din situaţiile cele mai dificile era – cum îi plăcea lui să spună – fosforul. Avea într-adevăr o memorie extraordinară. Dacă era atent când se explica lecţia, putea să repete aproape cuvânt cu cuvânt tot ce spunea profesorul. Prindea câte ceva chiar şi atunci când nu era destul de atent – când vorbea cu vecinul de bancă sau când trimitea ghiulele de hârtie în capetele colegilor. Numai Moşul avea parcă un fel de pică pe el. Era nemulţumit în primul rând pentru că-i reproducea aproape frază cu frază tot ce spusese. Uneori chiar cu greşelile de exprimare; cu repetarea până la exasperare a cuvântului iată… Şi iată ce-a zis Richard inimă de Leu!” Sau: „Iată, a venit şi ziua bătăliei de la Rovine!” „Iată, prin urmare, cum s-a sfârşit domnia lui Constantin Brâncoveanu!”

Marele Vrăbioi rostea cuvântul iată cu o anume ironie, accentuându-l sau lăsând după el o pauză, încât profesorul, exasperat, bătea în catedră cu degetele lui osoase şi lungi şi întreba:

— Şi iată ce? Spune mai departe! De ce te opreşti? Şi de ce mi-l bagi în suflet mereu pe-acest iată? Iată, iată, iată! Să ştii că dacă-l mai aud o dată, îţi prind limba în pioneze!

Alteori îl oprea şi-l întreba, clipind des, uimit şi intrigat:

— De unde ştii astea? Ai citit bătălia de la Nicopole în enciclopedia franceză? Sau ai citit lucrarea lui Engels: „Originea familiei…”?

Marele Vrăbioi înălţa din umeri:

— N-am citit.

— Atunci de unde ştii?

— Ne-aţi explicat dumneavoastră.

Profesorul îşi mişca sprâncenele stufoase, convins numai pe jumătate. Întreba:

— V-am explicat eu?

Clasa răspundea în cor cu un „da” prelungit cât mai mult.

Marele Vrăbioi avea uneori şi clipe de sinceritate. Recunoştea că-i cam dezordonat, cam leneş, cam delăsător. Îşi făcea program de somn, de pregătire a lecţiilor, de joacă. Lua o coală albă de hârtie, o linia frumos cu tuş (chenarul avea totdeauna două-trei culori – negru cu roşu şi galben, sau roşu cu albastru) şi-şi scria programul cu o peniţă specială. îi plăceau peniţele ronde sau Klaps.

După ce-l admira un sfert de oră, frecându-şi palmele, bucuros, îl fixa pe colţul mesei sau pe perete deasupra patului. O zi sau două se ţinea de el. După aceea îl uita şi, bineînţeles, peste alte câteva săptămâni povestea se repeta. Îşi făcea alt program.

De obicei nu-l controla nimeni dacă învăţa sau nu. Tatăl său n-avea niciodată timp de asta. Era prins în treburi până peste cap. De multe ori îşi aducea şi-acasă tot felul de hârtii şi dosare şi lucra până după miezul nopţii. Când se iscau discuţii sau certuri (Mihu mereu îşi băga nasul unde nu trebuia), şi mama încerca să-i ceară ajutor, înălţa din umeri nepăsător:

— De ce-mi spui mie? Tu-i creşti. Nu-s cuminţi, pune mâna pe ceva şi arde-i!

Mama avea grijă să fie curat, să dea masa la timp, să-i schimbe, să-i oblige să facă baie sau să se spele dimineaţa pe dinţi. Prin cărţi nu umbla decât ca să facă ordine, să şteargă praful, să culeagă ghemotoace de hârtie. Câteodată, când îl vedea că vrea să iasă, îl întreba:

— Unde te duci? Parcă trebuia să scrii la matematică.

Ştia de la Mihu la ce trebuia să-şi scrie sau să înveţe. Marelui Vrăbioi nu-i plăcea să mintă, dar dacă era strâns cu uşa n-avea încotro. Spunea cu cea mai mare siguranţă:

— Mi-am scris!

Sau:

— Am învăţat!

Când avea de dat vreo teză, lucrurile se schimbau. Spunea cu aerul cu care scoţi din buzunar un certificat de boală sau un bilet de voie:

— Am teză!

După-amiezile în care trebuia să înveţe pentru teze erau considerate mici vacanţe. Cum intra pe uşă, arunca servieta cu cărţi, se oprea în pragul bucătăriei, adulmeca ce-i de mâncare şi se grăbea să-şi ocupe locul la masă. Mânca bine, trăgea un pui de somn, şi după ce consulta programul, mai mult de formă, o tulea afară, la joacă. Nu învăţa pentru teze din principiu. Zicea că-i o prostie să înveţi într-o după-amiază ce n-ai învăţat într-un trimestru. „Dacă nu ţi-a rămas nimic din timpul orelor, degeaba, înseamnă să n-ai fosfor”.

Astăzi, cu toate că prânzul fusese „o folie” (aşa-i plăcea să spună când aveau la masă găluşte cu prune), mâncase puţin. Mamă-sa îl întrebase îngrijorată:

— Ce ai? Te doare ceva V

Marele Vrăbioi se ridicase de la masa:

— Ce să mă doară? Nu mă doare nimic.

— Atunci de ce nu mănânci?

— Mănânc mai târziu! Acum trebuie să plec. Mâine am teză la geografie şi ne întâlnim să învăţăm.

— Unde?

— La Hreapcă. Vine toată grupa.

Mihu mârâise, privindu-l pe sub sprâncene de jos în sus:

— Vine toată grupa! Lasă că ştiu eu unde te duci!

— Serios? Ştii unde mă duc? Şi nu vrei să-mi spui şi mie?…

Mama intervenise cu asprime:

— Isprăviţi cu împunsăturile! Şi tu de ce nu-ţi vezi de mâncare?

Mihu nu se lăsase:

— Tot eu sunt vinovat!

Marele Vrăbioi dăduse să-şi ia farfuria cu găluşte de pe masă, dar mamă-sa îl oprise:

— Unde le duci? Nu-ţi fie teamă, că ţi le păstrez…

Rosei lăsase farfuria nu prea convins. Se uitase spre Mihu cum înfuleca şi ceruse:

— Mai pune-mi două!

— De ce să-ţi pun? Tot nu le mănânci acum.

— Le mănânc deseară.

— Bine. Deseară o să-ţi pun cât o să vrei.

Seara se întorcea totdeauna mai flămând. La prânz nu prea avea poftă de mâncare. Cât stătea la şcoală ronţăia mereu câte ceva: un măr, o pară, un covrig, doi-trei biscuiţi, două-trei nuci, o prăjitură, un sandviş cu magiun sau cu şuncă, o bomboană, o bucată de ciocolată. Dimineaţa bea repede o cană de ceai şi o felie de pâine prăjită. Tatăl său suferea de stomac (avea un început de colită) şi pâinea prăjită nu lipsea niciodată din dulap. De la ceai se ridica grăbit şi nu-şi lua nimic de mâncare în servietă. Merele, biscuiţii, nucile, covrigii, sandvişurile apăreau din servieta lui Sterpu sau a lui Hreapcă. Şi nu mânca numai de la ei. Cerea în aceeaşi măsură sau lua de la toţi. Cum vedea pe careva (fată sau băiat) desfăcându-şi pachetul se apropia şi întreba:

— Ce mănânci?

Şi tot el răspundea:

— A! Ai adus mere (sau ciocolată, sau sandvişuri cu şuncă, sau covrigi)! întindea mâna spre pachet cu aerul că le face o favoare.

Acum, când văzuse că nu-i niciun pericol să rămână fără găluşte cu prune, se ridică şi trecu dincolo cu mersul legănat şi greoi, îşi luă un caiet de notiţe şi atlasul, ca să lase impresia că se duce la Hreapcă să înveţe şi ieşi. În uliţă se opri să-şi pună mai bine fularul, apoi se tupilă repede după gard. Voia să se convingă dacă nu cumva se ia după el Mihu. Întâlnirea de azi de la club, fixată pentru ora 16, trebuia să rămână strict secretă. În afară de Hreapcă, Sterpu şi Ţâru, mai ştiau de ea trei băieţi dintr-a VI-a B şi patru dintr-a VII-a A. Acum era abia trei. Ar fi putut să mai rămână, să-şi mănânce în voie găluştele cu prune. Se grăbise însă, ştiind cât de greu scapă de ochiul bănuitor al lui Mibu. Când se aştepta mai puţin, se trezea cu el în spate. Dacă era descoperit, trebuia să amâne sau să renunţe la acţiunile pe care aveau de gând să le facă. Acum Mihu părea să nu bănuiască nimic, dar parcă puteai

să fii sigur vreodată de ceea ce zace în căpăţâna lui de pisoi zbârlit?

În orice caz ceremonialul şi planul întâlnirii erau stabilite cu rigoare până în cele mai mici amănunte. Niciunul din cei trei – Hreapcă, Rosei, Sterpu – nu aveau dreptul să meargă direct la club. Fiecare trebuia să facă întâi un ocol mare, pe străzi lăturalnice, şi să intre în club pe uşa secretă. Această uşă fusese descoperită în urmă cu două săptămâni, şi prezenta un avantaj extraordinar. Era ascunsă în spatele gardului de nuiele din partea de nord a maidanului. Dincolo de gard era o grădină de zarzavat în care se putea intra din curtea lui Sterpu. Ca să li se încurce urmele, se hotărâse ca fiecare să spună acasă că pleacă în altă parte. Marele Vrăbioi – aşa cum s-a văzut – trebuia să spună că se duce la Hreapcă, Hreapcă la Ţâru, Sterpu la Isoscel sau la şcoală.

Marele Vrăbioi rămase tupilat după gard aproape 10 minute. Când se convinse că Mihu nu ieşise şi nici nu avea de gând să iasă după el, merse până în colţul gardului aplecat mult de spate. Numai după ce trecu colţul se ridică şi o porni spre Hreapcă. La jumătatea drumului o coti spre stânga, pe-o uliţă îngustă, care mergea paralel cu strada Lalelelor şi intră în curte la Sterpu prin spatele magaziei de lemne. Acolo era prima intrare şi primul post de control. Hreapcă îl văzu, dar se prefăcu că nu-l cunoaşte. Întrebă:

— Ce flori înfloresc iarna?

Marele Vrăbioi spuse încet:

— Muşcatele.

— Roşii sau albe?

— Şi roşii, şi albe…

Hreapcă zâmbi şi făcu semn cu capul să treacă. Rosei îl întrebă:

— A mai venit cineva?

— Până acum nimeni.

— Şi Sterpu unde-i?

— Jos. Te-aşteaptă!

Marele Vrăbioi ocoli magazia de lemne şi intră în

grădina de zarzavat pe-o poartă îngustă şi înaltă, care scârţâi ascuţit. Se strecură printre nişte tulpini de floarea-soarelui, golaşe şi înnegrite de ploi, şi când ajunse lângă gardul de nuiele se opri. Pe maidan, adică în partea cealaltă a maidanului, lângă un gard de scândură, se jucau Duţu şi Paul. Marele Vrăbioi stătu multă vreme lipit de gard şi se uită la cei doi. Voia să-şi dea seama dacă ştiau ceva de întâlnire. Duţu şi Paul păreau să fie însă numai întâmplător acolo. Jucau pietre furioşi. Asta îl făcu pe Marele Vrăbioi să se liniştească. Cei doi habar n-aveau de întâlnire. Se strecură pe vârfuri spre uşa secretă. De fapt uşa asta, ca şi cea de pe maidan, era o surpătură făcută de ploi. Sterpu şi Hreapcă o lărgiseră cu cazmalele, făcuseră şi câteva trepte, apoi o acoperiseră cu tulpini de floarea-soarelui. Acum tulpinile erau date la o parte. Când puse piciorul pe prima treaptă, Marele Vrăbioi se trezi împuns în piept de vârful ascuţit al unei suliţe. Se opri, şi când se obişnui puţin cu întunericul, la capătul suliţei (tot o tulpină de floarea-soarelui curăţită şi albită cu briceagul) îl zări pe Sterpu. Acesta, ca şi Hreapcă, fără să-l cunoască, întrebă în şoaptă:

— Câte culori are curcubeul?

— Zece minus trei.

— Poartă pantofi?

— Nu.

Sterpu îşi retrase vârful suliţei, şi Marele Vrăbioi trecu spre încăperea unde altă dată n-aveau voie să intre decât „sfetnicii”. Uşa secretă nu era prea departe de ea. În tavan fusese aprins numai un rând de becuri. Rosei se uită la ceas. Era abia trei şi jumătate. Reuşise să ajungă aci destul de uşor. Putea să fie rău dacă se lua după el Mihu. Îşi scoase ţigările, aprinse una şi începu să se plimbe nerăbdător prin încăpere. Din când în când slobozea unul după altul trei-patru inele de fum. Când isprăvi ţigara, auzi şoapta lui Sterpu:

— Câte culori are curcubeul?

Un glas gros, puţin răguşit, răspunse:

— Zece minute trei.

Urmară şoapte pe care nu le mai desluşi. Bănui însă că erau întrebarea şi răspunsul pe care le dăduse şi el. Imediat perdeaua din pânză de sac se dădu la o parte, şi Sterpu împinse înăuntru un băiat subţire şi înalt ca o trestie. Avea ochii legaţi cu o batistă. Sterpu îi spuse:

— Rămâi aici până vin şi ceilalţi!

Băiatul înalt duse mâna spre batista de la ochi, dar nu se dezlegă. Întâi întrebă:

— Pot s-o dau jos?

Sterpu îi spuse scurt, peste umăr:

— Nu! O să ţi se spună când trebuie s-o dai!

Băiatul rămase în picioare, nehotărât. Parcă nu-i venea bine să rămână legat. Stătu cu mâna pe batistă până când îl auzi pe Marele Vrăbioi mişcându-se. Întoarse capul spre el şi întrebă:

— Mai este careva aici?

Marele Vrăbioi nu-i răspunse. Trase două fumuri unul după altul, şi numai după asta slobozi inelele: zece la rând. Băiatul – coleg dintr-a VII-a A – avea chef de vorbă. I se adresă:

— Dacă n-ai voie să vorbeşti, nu face nimic. Eu pot să vorbesc. Mi s-a spus numai să nu-mi dezleg ochii. Dar de vorbit nu mi-a spus nimeni că n-am dreptul. Până acum toată povestea mi se pare amuzantă. Zicea Coadă de Vulpe c-o să fie ceva interesant, dar, ca să fiu sincer, mă cam îndoiam. Mi se părea neserios. Ce crezi c-o să urmeze? Mi-ar plăcea să punem bazele unei expediţii geografice. Eu activez de trei ani la cercul de geografie, dar ţi-o spun drept: m-am plictisit până peste urechi. Mereu aceleaşi excursii. Poate c-ai auzit de ele. Extraordinarele excursii cu degetul pe hartă. Pierdere de timp. Cunosc cu ochii închişi toate mările şi oceanele lumii, toate insulele şi arhipelagurile. Dar, pe cuvântul meu, n-am văzut niciodată marea. Prima expediţie pe care o s-o facem aş vrea să fie la mare. M-am gândit şi la mijloacele cu care putem merge s-o vedem. Simple, ieftine, nici n-o să crezi, dacă-ţi spun…

Afară se auziră iar şoapte şi imediat Sterpu aduse alţi doi inşi. De data asta îi preveni:

— Nu aveţi voie să vă dezlegaţi ochii şi nici să vorbiţi.

Băiatul înalt şi subţire întrebă:

— Nici eu n-am voie să vorbesc?

Sterpu rosti scurt:

— Nici…

Noii veniţi rămaseră lângă uşă tăcuţi şi încremeniţi parcă. Băiatul înalt începu să se plimbe, ca şi când n-ar fi fost legat la ochi. Rosei crezu întâi că îşi dăduse batista la o parte. Când se uită însă mai atent, descoperi adevărul. Băiatul înalt îşi număra paşii: trei paşi înainte, trei înapoi. Se plimbă aşa aproape zece minute. Din când în când îşi încreţea fruntea sau îşi pipăia cu degetele batista cu care era legat la ochi. Ceilalţi doi (Marele Vrăbioi îi ştia mai mult din vedere) stăteau nemişcaţi, ca nişte statui. Afară se auziră din nou şoapte şi paşi. De data asta cu noii veniţi (trei băieţi dintr-a VII-a A) intră Hreapcă. Pe-al patrulea – un puşti scund şi rotofei dintr-a VI-a B – îl aducea Sterpu. îi trăsese căciula peste ochi şi-l împingea de la spate, aşa cum sunt împinşi cei care joacă baba-oarba. Marele Vrăbioi se retrase spre peretele din stânga şi întrebă:

— Suntem toţi?

Hreapcă îl privi şi zise:

— Toţi.

Sterpu îl contrazise:

— Mai trebuia să vină Ţâru.

— N-o să vină! Dacă venea, ne spunea.

Rosei îi făcu semn lui Sterpu să stingă lumina. Sterpu dădu din cap că a înţeles. Se duse spre ungherul din dreapta, se aplecă puţin şi imediat cercul de becuşoare din tavan dispăru. Se făcu beznă.

Glasul Marelui Vrăbioi se auzi grav:

— Dezlegaţi-vă ochii!

Cineva se bucură:

— A! Ce bine! „1

Şi imediat acelaşi glas întrebă mirat:

— Ce-i asta? E întuneric! Mi-a făcut impresia că ne aflăm într-o încăpere luminată.

Pe peretele spre care se dusese Marele Vrăbioi se

aprinseră două becuşoare. Unul roşu şi unul albastru. Aproape toţi cei veniţi scoaseră o exclamaţie de uimire. Cele două becuşoare erau aşezate cam la înălţimea capului. Lumina lor, destul de palidă, cădea pe chipul Marelui Vrăbioi, împărţindu-l parcă în două. Un obraz era roşu, celălalt albastru. Băiatul înalt şi subţire spuse cu entuziasm:

— Oho! E din ce în ce mai amuzant.

— Ssst! Nu vorbeşte nimeni, şopti poruncitor Sterpu.

Marele Vrăbioi stătea ţeapăn între cele două becuşoare, care-i împărţeau chipul în două. Îşi plimbă privirea peste capetele tuturor, apoi vorbi fără să se mişte şi fără să clipească:

— Ştiţi, fiecare din voi, de ce aţi venit încoace?

Aproape toţi spuseră într-un glas:

— Ştim!

Marelui Vrăbioi nu-i plăcu să fie întrerupt. Închise ochii şi rămase încremenit câteva clipe. Se făcu o tăcere atât de mare, încât undeva, în stradă, se auzi zumzetul unui motor. Trecea probabil o motocicletă. Zumzetul se îndepărtă însă repede. El deschise ochii şi spuse cu acelaşi aer grav:

— Vrem să punem din nou pe roate clubul. O să se numească altfel. Încă nu ştim cum. Asta n-are însă nicio importanţă. Acum o să depunem jurământul.

Băiatul subţire şi înalt întrebă nedumerit:

— Pentru ce-i nevoie de jurământ? Doar nu suntem în Matto-Grosso!

Sterpu se repezi la el, îl prinse de braţ şi-l întrebă aţâţat:

— Tu n-ai auzit că n-are voie să sufle nimeni un cuvânt? Ori poate vrei să faci stânga-mprejur…

Marele Vrăbioi ridică braţul în sus şi rămase aşa, până când Sterpu trecu la locul lui. Când lăsă braţul în jos, pe tavan se aprinseră toate cele şapte cercuri din becuşoarele colorate. Hreapcă începu să sară în sus, de parcă ar fi avut picioarele legate. Ocoli în felul acesta încăperea de trei ori, se opri lângă Marele Vrăbioi, scoase

de undeva un sul de hârtie, îl desfăcu şi începu să citească rar, c-un glas, ascuţit şi supărător, de ţârcovnic:

— Condiţiile de intrare în club: Poate deveni membru al clubului orice persoană de gen masculin, în stare să îndeplinească următoarele probe:

a. Să meargă drept, cu ochii legaţi, pe o linie trasă cu creta.

b. Să se plimbe cu o fată.

c. Să nu dezvăluie nimănui secretele clubului.

Hreapcă îşi ridică privirea, apoi cu un gest de păpuşă dezarticulată începu să strângă repede sulul de hârtie de pe care citise condiţiile de intrare în club. Când isprăvi, se uită spre Marele Vrăbioi şi începu să ocolească iar încăperea (de data asta în sens invers), sărind în sus cu picioarele strânse unul lângă altul. Înconjură încăperea tot de trei ori şi se opri în colţul din care plecase la început. Băiatul înalt şi subţire ridică braţul şi întrebă:

— Se poate vorbi?

Marele Vrăbioi clătină capul în semn de încuviinţare. Băiatul înalt şi subţire îşi dădu căciula pe ceafă. Zise:

— Ideea cu clubul mi se pare interesantă. Sunt de acord să avem un club.

Sterpu i-o reteză nemulţumit:

— Nu te-a întrebat nimeni dacă eşti de acord sau nu. Dacă nu erai de acord nu veneai aici.

Băiatul înalt nu-i observă nemulţumirea. Continuă bucuros:

— Ai dreptate. Dacă nu eram de acord, nu veneam aici. Atunci poţi să-mi spui ce rost au condiţiile astea stupide? Doar nu mai suntem copii să semne desperate Marelui Vrăbioi, dar acesta nu-l trei-patru ani, când mai purtam pantaloni scurţi şi luam dimineaţa untură de peşte.

Se lăsă o clipă de tăcere. Sterpu îi făcea nişte semne disperate Marelui Vrăbioi, dar acesta nu-l vedea. Stătea cu ochii în jos, solemn şi grav. Când şi-i ridică spuse răstit:

— Obiecţia nu stă în picioare. Dacă n-am pune condiţii de intrare, ne-am trezi aici cu tot cartierul.

— Şi ce rău vezi în asta?

— Vrem să punem bazele unui club, nu bazele unui Turn Babel.

Unul din cei trei băieţi care veniseră mai la urmă, cel negricios şi voinic, spuse ironic:

— Şi crezi că aşa n-o să se transforme într-un Turn-Babel? O să fie aici coadă ca la filmele cu cow-boy. Ce-i aşa greu să te plimbi cu o fată? Te duci la o colegă, şi o rogi să se plimbe cu tine. Fixezi o întâlnire, te plimbi, apoi vii aici ca un erou de la Termopile.

Hreapcă rosti sec:

— Fără ironii!

Băiatul negricios înălţă din umeri.

— Asta-i adevărul. Trebuie să-l privim în faţă chiar dacă nu ne convine.

Băiatul subţire şi înalt ridică braţul:

— Vreau să mai spun două cuvinte.

Sterpu mârâi pornit:

— Spune!

— După mine problema principală e alta. Ce facem la club? Să zicem că fiecare din noi o să îndeplinim condiţiile de intrare. După asta ce facem?

Hreapcă spuse mirat:

— Ne jucăm!

— Cum? Cred că trebuia să ascultăm aici un plan de activitate, nu nişte condiţii ridicole şi naive.

Sterpu nu se mai înfurie. Încercă să fie şi el ironic:

— Îmi pare rău. Dacă ştiam, aduceam planul de activitate al detaşamentului. Ori găseam unul la Casa pionierilor…

Cei din clasa a VI-a B nu scoseseră niciun cuvânt. Stăteau în picioare şi ascultau replicile tăioase ale lui Sterpu sau Hreapcă. Marele Vrăbioi vorbea rar şi încerca să se menţină undeva într-o sferă înaltă, dând glasului o anumită gravitate şi uscăciune. Cuvintele se rostogoleau unele după altele ca nişte bile lucioase şi egale. Nu făcea între cuvinte sau între fraze nicio pauză, de parcă ar fi citit ceva scris fără semne de punctuaţie. Băiatul subţire şi înalt vru să propună organizarea unei expediţii geografice.

Sterpu strigă:

— Asta-i tocilar!

Marele Vrăbioi ridică amândouă braţele în sus. Sterpu şi Hreapcă dădură din cap aşa cum dau caii când se apără de muşte. Ţopăiră apoi cu picioarele strânse spre locul în care se afla Marele Vrăbioi, îşi lipiră frunţile şi şoptiră ceva. După asta cei doi, Hreapcă şi Sterpu, se întoarseră la locurile lor, sărind cât mai sus cu picioarele strânse. Marele Vrăbioi îi aşteptă neclintit până îşi reluară vechile locuri. Îşi prinse capul în mâini şi spuse cu acelaşi ton uniform şi sec:

— Nu se organizează nicio expediţie…

Băiatul înalt şi subţire schimbă o privire cu cel negricios, apoi începu să ţopăie de ici-colo cu picioarele strânse, aşa cum ţopăise Hreapcă şi Sterpu mai înainte. Se opri la trei paşi de Marele Vrăbioi, făcu o plecăciune exagerată – aşa cum exagerase de altfel şi ţopăiturile – şi zise:

— În cazul acesta noi n-avem ce să căutăm aici. Permiteţi-ne să ne retragem!

Făcu o plecăciune şi mai exagerată, se întoarse şi începu să ţopăie într-un mod cu totul caraghios. Colegii dintr-a VII-a A făcură la fel. Se îndreptară în felul acesta spre uşă. Sterpu şi Hreapcă săriră să le aţină calea. Sterpu îşi scoase de undeva suliţa şi i-o puse băiatului subţire şi înalt în piept. După asta întrebă:

— Ce facem? îi lăsăm să plece?

Marele Vrăbioi dădu din cap de două ori şi închise ochii. Hreapcă traduse:

— Puteţi să plecaţi dacă vă legaţi ochii!…

Băiatul subţire şi înalt îşi scoase batista şi se legă la ochi. Ceilalţi trei făcură la fel. Sterpu controlă dacă s-au legat bine, îi întinse băiatului subţire şi înalt capătul suliţei şi porunci:

— Urmaţi-mă!

Hreapcă merse după ei numai până lângă perdeaua de sac. Ascultă câteva clipe atent. Când se întoarse, văzu că şi băieţii dintr-a VI-a B îşi legaseră ochii. îi întrebă:

— Şi voi vreţi să plecaţi?

Băieţii încuviinţară din cap toţi odată. Hreapcă 92

se consultă prin semne cu Marele Vrăbioi. Acesta înălţă din umeri, neputincios.

— Poate vă răzgândiţi, zise Hreapcă, fără convingere.

Băieţii dădură din cap în semn că nu se răzgândesc. Sterpu intră, se apropie de Marele Vrăbioi şi-l privi cu reproş:

— Pe ei puteai să-i convingi să rămână.

Marele Vrăbioi îi răspunse supărat:

— Stinge lumina!

Din două salturi ajunse lângă perdeaua de cânepă care acoperea uşa. Aşteptă să se stingă lumina, lipit de perdea. Urmă o tăcere lungă şi apăsătoare. Apoi undeva, dincolo de perdea, se auziră paşi, frământare şi nişte strigăte desperate:

— Auleu! îmi rupe urechea!

Hreapcă aprinse lumina. În aceeaşi clipă de după perdea apăru Marele Vrăbioi, ţinându-i de urechi pe Duţu şi Paul. îi duse aşa până în mijlocul încăperii. Acolo îi făcu semn lui Hreapcă să-i lege cu mâinile la spate. Când Hreapcă îi făcu semn că a terminat, Rosei se apropie de peretele pe care erau fixate cele două becuşoare colorate în roşu şi albastru. Ridică braţul drept şi chipul i se despărţi iar în două. îi privi pe cei doi încruntat şi întrebă cu brutalitate:

— Ce căutaţi aici? Cine v-a trimis şi ce-aţi auzit?

Paul îşi frecă urechea de umăr şi răspunse nepăsător:

— N-am auzit nimic! Ce să auzim?

Hreapcă se repezi spre ei:

— Să nu fiţi obraznici, că nu vă merge!

Marele Vrăbioi îi făcu semn să se calmeze. Rosti cu o voce neutră:

— Lasă-i în pace! Nu vor să spună, cu atât mai rău. N-or să scape de aici până când n-or să mărturisească totul.

Duţu întrebă furios:

— Ce să mărturisim?

De după perdea apăru Sterpu. Când îi zări pe cei doi se înveseli:

— A! Avem oaspeţi noi!

Marele Vrăbioi stinse cele două becuşoare şi apropiindu-se de Sterpu îi şopti, suficient de tare ca să audă şi ceilalţi doi:

— Rămâi cu ei până ce afli ce au în guşă! Dacă într-o jumătate de ceas nu spun totul, îi laşi aici legaţi de mâini şi de picioare. Să se înveţe minte s-o mai facă şi altă dată pe spionii.

— N-am spionat pe nimeni! strigă Duţu.

Marele Vrăbioi nici nu-l privi măcar. I se adresă lui Hreapcă:

— Să mergem!

Sterpu ieşi să-i conducă. În urma lui, de după perdeaua de cânepă, se ivi Mihu. Rămase o clipă lipit de perete (paşii celor trei se îndepărtau tot mai mult spre uşa secretă), apoi se repezi la Duţu şi Paul să-i dezlege. Când isprăvi, le făcu semn să rămână pe locurile lor. El se retrase spre uşă. Sterpu intră fluierând. Se opri în mijlocul încăperii şi întrebă ironic:

— Ei! V-aţi hotărât să vorbiţi, ori aveţi de gând să dormiţi aici toată noaptea?

Paul spuse morocănos:

— Dormim aici!

— Să nu vă pară rău…

— N-o să ne pară!

Mihu se apropie în vârful picioarelor şi-l prinse pe Sterpu pe la spate. Duţu şi Paul îi săriră repede în ajutor. Cât ai bate din palme, Sterpu fu legat de mâini şi de picioare. îl târâră spre laviţa făcută din uşa de la intrare. După ce-l lăsară pe laviţă, se îndreptară spre ieşire. Duţu se opri lângă perdeaua de cânepă şi mârâi batjocoritor: – Câte culori are curcubeul? Sterpu îl privi furios, dar nu zise nimic.

CAIETUL CU SCOARŢE DE PIELE

8 noiembrie, ora 16

Ziua de azi mi s-a părut lungă, anostă şi puţin tristă.

Poate că era mai bine dacă aveam cursuri. La şcoală timpul trece mai repede. E altceva. Mica a fost plecată toată dimineaţa la Secţia de învăţământ. Grig a telefonat că nu vine la masă, că are nu ştiu ce şedinţă. Am încercat să citesc, să cânt la pian, s-o necăjesc pe Doli (adică să mă joc cu Doli), dar n-a ieşit nimic. Să aibă toate astea vreo legătură cu plecarea lui Nunu? Nu prea îmi vine să cred.

Am stat aproape un ceas şi m-am analizat. Cu două sau trei zile în urmă credeam că o să plâng sau măcar o să-mi pară rău. Ei… bine! N-am plâns. Şi nici nu-mi pare rău. Simt chiar un fel de bucurie. O să am la cine să mă gândesc. Până acum nu m-am gândit niciodată mai mult la Nunu. Mi-a fost frică… îmi pare rău că nu i-am spus să-mi scrie. Deşi nu prea văd de ce ar trebui să-mi pară rău. E de datoria lui să scrie…

8 noiembrie, orele 22

Sanda şi Ligia au trecut pe la mine. Mi-a venit să sar în sus de bucurie când le-am văzut. Bineînţeles, n-am sărit. N-am vrut să-i dau Ligiei satisfacţie. Nu ştiu de ce mi-e puţin antipatică. Să aibă asta vreo legătură cu faptul că Sanda-i prietenă cu ea? îmi dau seama uneori că-s egoistă (mi-a spus-o şi Ligia de atâtea ori), că n-ar trebui să fiu aşa, dar nu pot. Prietenia dintre Ligia şi Sanda mă cam calcă pe nervi. Aş vrea ca Sanda să fie prietenă numai cu mine. Am încercat de câteva ori să-i sugerez lucrul acesta, dar Sanda s-a prefăcut că nu înţelege. Sunt sigură că s-a prefăcut. Când nu-i convine ceva. Sanda nu te contrazice. Tace sau se preface că n-a auzit nimic. Ei bine, ori de câte ori am adus vorba de Ligia, a tăcut. Dar asta-i altă poveste. Nu vreau să mi-o mai amintesc.

Sanda şi Ligia au venit să mă ia la plimbare. Am alergat să mă îmbrac, dar Mica nu ne-a lăsat să plecăm aşa repede.

— Serveşte-ţi colegele, întâi, cu dulceaţă sau cu chec!

Mica face totdeauna un chec grozav. Cu cacao, cui nuci, cu dulceaţă de vişine… Nu pricep cum am uitat că făcuse şi azi chec. Am vrut să mă reped la bucătărie, dar

ea mi-a făcut semn cu mâna:

— Stai, nu te mai agita atâta! O să vă servesc eu.

După ce am mâncat chec, am ieşit toate trei. Pe Doli a sechestrat-o Mica. Pot să spun că am făcut o plimbare plăcută. Sanda şi-a cumpărat un balon galben, cu care ne lovea (pe mine şi pe Ligia) peste obraji. Aţa care îl ţinea era însă prea slabă şi s-a rupt. Nu sufla niciun pic de vânt şi balonul s-a ridicat iute drept în sus. Ne-a părut rău de el. Sanda şi Ligia se opreau din când în când şi întrebau:

— Se mai vede?

— Nu se mai vede.

— Ba da!

— Unde-i?

— Colo, sus! Parcă-i un măr.

— Ba parcă-i o portocală.

Soarele cădea spre asfinţit şi-l lumina de jos în sus, schimbându-i culoarea. Din galben devenise întâi portocaliu, apoi roşu. Apoi nu l-am mai văzut niciuna dintre noi. Sanda s-a mai oprit de câteva ori şi s-a uitat în sus. În cele din urmă s-a resemnat. A spus încet:

— Gata, nu se mai vede.

La întoarcere am zărit o stradă îngustă şi lungă, pavată cu bolovani de râu. M-am oprit şi am arătat cu mâna:

— Eu mă duc pe-aici! Ajung mai repede. Mă aşteaptă profesoara de pian.

Nu mă aştepta nicio profesoară, dar am minţit ca să rămân singură. Ligia începuse să mă agaseze cu aerele ei de regizoare. Avea la ea aparatul de fotografiat (cât ne-am jucat cu balonul uitase de el) şi ne asasina pur şi simplu. Se oprea la fiecare pas şi striga:

— Staţi! Am găsit un unghi superb!

Pentru ea (mai ales când are în mână aparatul de fotografiat) toate sunt superbe: unghiurile, frunzele, cerul, copacii, casele, oamenii, soarele. Mă mir că nu i-a trecut prin gând să fotografieze şi balonul.

Când m-am văzut singură pe strada aceea îngustă, pavată cu bolovani de râu, am încercat să mă gândesc la

Nunu. Nu înţeleg de ce în ultimele două săptămâni m-a supărat la el o anumită neglijenţă. Avea nişte unghii oribile. Cred că şi le tăia cu lama sau cu briceagul. Aşa, cel puţin, am văzut că şi le tăia Sterpu. Pe lângă asta nu prea îşi ştergea pantofii de noroi şi mereu îi lipsea un nasture la veston. Dar ceea ce mă nemulţumea mai mult – deşi făceam eforturi să nu văd – era un coş. îi ieşise un coş pe frunte, în partea stângă. Dacă ar fi fost în dreapta, poate că nu m-ar fi supărat atât. Eu stăteam însă în stânga lui şi-i vedeam coşul de la prima şi până la ultima oră. Mă nemulţumea şi coşul, dar şi nepăsarea lui Nunu. În fond era vorba aici de igiena cea mai elementară. Cu puţin spirt medicinal ar fi îndepărtat zece coyjri, nu unul.

Ei bine, în seara asta, după ce am rămas singură, toată povestea legată de coşul de pe fruntea lui Nunu sau de felul în care îşi tăia unghiile mi s-a părut exagerată. Am încercat să mi-l închipui cu toţi nasturii la veston, cu pantofii lustruiţi, fără coşul de pe frunte, dar n-am reuşit…

9 noiembrie

Astăzi am stat în bancă singură. Locul lui Nunu a rămas gol. Mă obişnuisem să-l simt alături de mine, să-i privesc scrisul mărunt, corect şi ordonat, în timp ce-şi lua notiţe, să-l aud cum întorcea paginile cărţilor (muindu-şi mereu degetul în gură) şi – de ce-aş minţi – să-i văd coşul de pe frunte.

În recreaţia întâi a venit la banca mea Isoscel. M-a întrebat dacă mi-au ieşit exerciţiile la algebră. De la algebră am sărit prin nu ştiu ce asociaţie de idei la cercul de radioamatori, care s-a cam împotmolit. Entuziasmul care ne-a cuprins pe toţi în toamnă s-a dezumflat ca o minge de fotbal. De trei săptămâni aşteptam cu toţii staţia de radioemisie. Astăzi s-a primit răspuns. Secţia de pionieri de la raion nu-i de acord să înfiinţăm în şcoală un cerc de radioamatori. Ni s-a răspuns că există un asemenea cerc dotat cu toate cele necesare la Casa pionierilor. Să ne înscriem acolo.

În recreaţia a doua a venit la banca mea Ţâru. Mi-a cerut o gumă. De fapt, după cât mi-am dat seama, el venise

pentru altceva, dar odată cu el a venit şi Sanda. Aşa că s-a mulţumit să-mi ceară doar guma. Foarte ciudat. Şi Isoscel, şi Ţâru, şi Sanda au evitat să vorbească despre Nunu, de parcă ar fi fost sfătuiţi. Nici măcar un cuvânt n-au pomenit despre el.

10 noiembrie

Isoscel a fost azi furios. Zicea că tot mai câştigaţi sunt cei dintr-a IV-a, care şi-au cumpărat porumbei. Mâine, poimâine porumbeii or să ouă, or să scoată pui şi, bineînţeles, puştii or să-nceapă să-şi dea aere. Hreapcă şi Sterpu, cărora nimic nu le scapă, au râs. Hreapcă zicea să n-avem nicio grijă, că mai sunt pe lume şi pisici. Eu n-am înţeles la ce făcea aluzie. Isoscel mi-a explicat:

— Probabil că au pus la cale vreo măgărie. Au adus sau intenţionează să aducă vreo pisică. Pişi că-i duşmanul numărul unu al porumbeilor. Asta, jos. În văzduh e uliul.

Cred că de indignare m-am înroşit toată. Isoscel a încercat să mă liniştească:

— Hreapcă-i un bou. Îşi închipuie că cei dintr-a IV-a sunt proşti să-şi lase porumbeii în gheara pisicii.

Despre Nunu iarăşi niciun cuvânt.

11 noiembrie

A fost o dimineaţă destul de monotonă: ore, recreaţii, ore. Atât.

După-amiază toţi cei care ne înscrisesem la cercul de radioamatori ne-am întâlnit la Casa pionierilor. În afară de Riţa au venit toate fetele: Sanda, Ligia, Jo, Mariana, Andreea, Edit, Alina. Şi băieţii au venit. Mai bine de jumătate din clasă. Eram o ceată gălăgioasă şi veselă. Sterpu şi Hreapcă făceau mereu bancuri. Sterpu mai ales are un fel al lui de-a ironiza, care ustură. Pe Ligia a făcut-o să plângă. E drept, Ligia se supără repede de la orice. Nu admite nici cea mai inofensivă glumă. De data asta cred însă că avea dreptate. Sterpu s-a apropiat de ea şi-a întrebat-o mirat:

— Ce faci? Te-nscrii la radioamatori?

Ligia i-a răspuns cam pornită:

— Da. De ce nu m-aş înscrie? Ai ceva împotrivă?

Sterpu a zâmbit cu gura până la urechi, aşa cum zâmbeşte el când pregăteşte o răutate. O face pe mieluşelul.

— Ce să am împotrivă? Am întrebat şi eu aşa. Credeam că te înscrii la cercul de gospodărie.

Hreapcă l-a încurajat:

— O vezi pe Ligia în stare să-ţi facă o ciorbă de perişoare sau o friptură?

— Oho! Şi încă ce friptură! înăbuşită, cu usturoi. Uită-te la obrăjorii ei! Sunt roşii şi bucălaţi, de parcă au stat până acum lângă plita încinsă şi dogoritoare.

Nici mie şi nici celorlalte fete nu ne-a plăcut răspunsul grosolan al lui Sterpu. Cu alte cuvinte, îi spusese că seamănă cu o bucătăreasă.

M-am uitat la Ligia. Credeam c-o să-i răspundă în felul ei. tăioasă şi mândră. Ligia însă se făcuse albă. N-a fost în stare să spună decât atât:

— Derbedeule!

Apoi a podidit-o plânsul. Sanda i-a sărit repede în ajutor:

— Sterpu! Să-ţi fie ruşine! De ce n-o laşi în pace?

Sanda are totdeauna prezenţă de spirit şi ceva liniştitor, de soră mai mare. De data asta a exagerat însă. După ce i-a mai zis vreo câteva lui Sterpu, ca să-i arate că pentru ea cercul de gospodărie n-avea nimic înjositor, s-a întors triumfătoare:

— Ce ziceţi, fetelor? Ne înscriem la cercul de gospodărie?

Mariana a bătut din palme bucuroasă:

— Eu mă înscriu!

— Şi eu mă înscriu! a strigat Jo.

Iorgu a început să le tempereze:

— Dacă mă învăţaţi să fac gogoşi, mă înscriu şi eu!

Mariana şi Jo l-au prins repede de mâini:

— Te învăţăm!

— Şi baclavale?…

— Şi!…

Ceata veselă de mai înainte s-a despărţit în două.

Aproape toate fetele (chiar şi Ligia) au alergat după Sanda să se înscrie la cercul de gospodărie.

12 noiembrie

În recreaţia a doua am avut cu Sanda o discuţie nu tocmai plăcută. Am întrebat-o de ce a exagerat aşa ieri. Sanda n-a înţeles, ori s-a prefăcut că nu înţelege.

— Ce-am exagerat?

— Ştii tu. Povestea cu cercul de gospodărie. Trebuia să găseşti alt argument. Nu era nevoie neapărat să dai exemplu personal.

Sanda a zâmbit:

— Te înşeli. Nu ca să dau exemplu personal m-am înscris.

— Atunci de ce?

A stat, s-a gândit, a zâmbit iar şi m-a luat de braţ c-un început de tandreţe:

— Ca să fiu sinceră, nu ştiu. Aşa mi-a venit. Mi s-a părut ceva extraordinar să te înscrii la un cerc de care unii se feresc.

Argumentul ei nu m-a convins. Mi s-a părut cusut cu aţă albă. În timp ce mă îndreptam spre bancă mi-a trecut prin minte o întrebare: „Dacă aş fi fost ieri ţinta glumei de prost gust a lui Sterpu (în locul Ligiei), ce-ar fi făcut Sanda? S-ar fi comportat oare la fel?”

13 noiembrie

La sfârşitul orelor Sanda mi-a strecurat în servietă un plic improvizat dintr-o foaie de caiet, şoptindu-mi:

— Îl citeşti acasă.

Nu-i prima dată când îmi strecoară bileţele în servietă sau în pupitru. I-am răspuns tot în şoaptă:

— Bine!

Acasă, când am desfăcut plicul, am găsit următoarele reguli de conduită, scrise cu tuş roşu pe o coală groasă de desen:

Reguli:

1. La orele: matematică, română, geografie, istorie. franceză, rusă, naturale, fizică – nicio discuţie. Stăm cu mâinile la piept sau luăm notiţe.

2. La primul ţârâit al soneriei intrăm în clasă şi ne aşezăm în bănci.

3. Nu discutăm cu: Rosei, Hreapcă, Sterpu, Bărbuceanu, Cosmiţă, însă răspundem la întrebările puse de aceştia. Am omis Răduţ.

4. Nu ne legăm de nimeni şi nu facem nimănui glume proaste.

5. La amiază plecăm totdeauna împreună, cu tramvaiul 1, cu autobuzul, sau pe jos, fără escale prin faţa cinematografelor sau prin parcuri.

6. În recreaţii stăm la fereastră sau ieşim în curte. În tot cazul ne ţinem departe de cei menţionaţi mai sus.

7. La franceză nu râdem, nu ţipăm, n-o maimuţărim pe profesoară. Vorbim în şoaptă, ori citim.

8. Trebuie să păstrăm cravatele la gât tot timpul în şcoală.

9. Peste tot mergem împreună: la bibliotecă, Ia Casa pionierilor, la plimbare, la filme, la ping-pong, în curte, pe sală, la laborator.

10. împărţim tot ce avem.

Avertisment:

În caz de nerespectare în special a punctelor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 relaţiile de prietenie vor slăbi de la sine.

Întocmit în trei exemplare la 12 noiembrie 1956.

Semnează: Fianu SANDA Zâne LIGIA Rareş VIORICA

Am semnat cu o senzaţie de nemulţumire. N-am pirit niciodată pe nimeni (George o face zilnic cu o dezinvoltură teribilă), dar dacă aş fi fost obligată vreodată să pârăsc pe careva, cred că nu m-aş fi simţit mai nemulţumită de mine ca în această după-amiază. În primul rând, această „triplă alianţă” o să ne ridice nasurile mai sus cu vreo jumătate de metru, o să ne izoleze de celelalte colege şi cu siguranţă o să ne aducă şi mai multe necazuri din partea „celor menţionaţi mai sus”. În al doilea rând, nu-mi place procedeul Sandei. A întocmit probabil regulile de conduită împreună cu Ligia şi bineînţeles pentru Ligia. De ce? Ca să-i dea satisfacţie în legătură cu incidentul de alaltăieri. E limpede. De mine şi-au amintit la sfârşit, când mai aveau

nevoie de-o semnătură. Ori, hai, să nu fiu rea! Să zicem că s-au gândit la mine încă de la început. De ce nu mi-au spus nimic până în ultima clipă?

14 noiembrie

Sanda mă aştepta în uşa clasei. Era veselă şi nerăbdătoare. Nici nu m-a lăsat să-mi duc paltonul în cuier. M-a întrebat:

— Ai semnat?

— Da.

Răspunsul meu a surprins-o. Cred că se aştepta la altceva. Ar fi trebuit poate să joc puţin teatru. Să mă entuziasmez ca Ligia. Ligia e colosală în privinţa asta. Trece de la râs la plâns cu uşurinţa şi cu plăcerea (da, cu plăcerea) cu care mănânci o bucată de ciocolată. Sunt sigură că 70% din succesul ei la învăţătură se datorează simpatiei pe care o inspiră profesorilor. Are o voce plăcută, o privire totdeauna uimită, un fel al ei de a se face ascultată, de a aproba sau de a nega ceva. Ei bine, mie tocmai asta nu-mi place la ea. Poate că n-am dreptate, dar n-am ce face.

Sanda s-a uitat peste foaia de bloc pe care erau scrise regulile, cu un interes puţin cam exagerat. S-a uitat şi la iscălitura mea. În recreaţia următoare a venit din nou şi mi-a spus:

— Poate ai obiecţii, sau poate vrei să adaugi ceva.

— Ce să adaug?

— Nu ştiu.

I-am împărtăşit temerile mele în legătură cu „tripla alianţă”. Că ar putea să ne pască pericolul izolării de celelalte colege sau, şi mai grav, că am putea avea şi mai multe necazuri din partea lui Rosei, Hreapcă, Sterpu et Comp. Despre cealaltă nemulţumire a mea n-am suflat un cuvânt. Sanda s-a uitat la ceas şi a încercat să schimbe discuţia. M-a întrebat:

— Nu ţi-e sete?

Am privit-o zâmbind, de ce n-aş recunoaşte, cu dorinţa de a o înţepa puţin. I-am spus:

— Nu mi-e sete! Dar conform punctului nouă, nu poţi

să bei apă singură. Unde-i Ligia? Trebuie să te însoţim.

M-am uitat prin clasă. Ligia ieşise. Totuşi m-am apropiat de sobă, de cuier, de catedră, de banca ei, prefăcându-mă că o caut. M-am întors spre Sanda intrigată:

— Ligia a ieşit singură. Ce facem? în caz de nerespectare în special a punctelor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 relaţiile de prietenie vor slăbi de la sine.

I-am amintit „avertismentul" cu glasul cel mai nevinovat. Sanda n-a zis nimic. Am ieşit cu ea în curte. A băut apă dintr-un cornet de hârtie pe care i l-a oferit Iorgu, apoi ne-am întors în clasă fără să schimbăm o vorbă. Începuse să-mi pară rău. Mersesem prea departe cu ironia.

Sanda s-a oprit lângă bancă, a scos din buzunarul şorţului hârtia cu regulile „triplei alianţe", a îndoit-o în patru şi a rupt-o. În timpul orei de franceză mi-a trimis un bileţel pe care nu erau decât două cuvinte: „Ai dreptate!"

Întâmplarea asta nu mi-a dat nicio satisfacţie. Dimpotrivă, m-a nemulţumit şi mai mult. Am fost rea. Şi sunt. Şi nu înţeleg de ce…

15 noiembrie

Grig a plecat în India. Mi-a spus că o să stea mai mult. Poate o lună, poate două…

De la Nunu nicio veste. Credeam – nu ştiu de ce – că o să mă bombardeze cu scrisori în fiecare zi. Sunt două posibilităţi: ori e un uituc şi jumătate, ori încă nu s-a acomodat cu viaţa de la ţară. În clasă nu se mai pomeneşte niciun cuvânt despre el. Parcă a plecat nu de-o săptămână, ci de cel puţin o jumătate de an. Oare eu, dacă ar fi să plec undeva, aş fi uitată tot atât de repede?

A fost o duminică lungă şi plicticoasă.

24 noiembrie

Sunt imposibilă! O săptămână încheiată am dus război cu Sanda. Un război ciudat şi atrăgător totodată. Nu s-a tras niciun cartuş, nu s-a rostit niciun cuvânt. În clasă ne vedeam, ne zâmbeam, discutam despre lucruri neutre, ne făceam vizite una alteia. Într-o recreaţie mă duceam la banca ei, în altă recreaţie venea ea la banca mea. Războiul

de care vorbesc s-a dus prin scrisori. Scrisori adevărate, trimise prin poştă, aşteptate cu emoţie şi nerăbdare. Asta m-a făcut să uit de Mică, de Doli, de Nunu, de Jurnal... Sanda a vrut să mă convingă că nu ţine mai mult la Ligia decât la mine. Eu susţineam contrariul, deşi fără să-i mărturisesc, recunoşteam că are dreptate. Asta nu mă mulţumea însă. Acum, când furtuna a trecut, îmi dau seama că de fapt altceva voiam. Da, voiam să nu ne pună pe picior de egalitate. Voiam ca prietenia pentru mine să fie mai mare ca pentru Ligia. E un punct de vedere egoist, îmi dau seama. Dar ce pot să fac? Faptul că Sanda ne pune pe amândouă pe acelaşi plan îmi dă mereu senzaţia că, de fapt, ţine mai mult la Ligia. Acuma ştiu! Ca să mă convingă că ţine tot atât de mult la amândouă, ca să-mi dea această senzaţie, cred că ar trebui să ţină puţin mai mult la mine...

25 noiembrie

Doli ne-a făcut bucata. A rămas însărcinată. Într-un fel mă bucură. Nu însă şi pe Mica. Zice că n-o să putem face în casă stână de câini. O să trebuiască să înstrăinăm puii. N-am contrazis-o, pentru că, oricum, până naşte Doli mai este timp. Şi până atunci o s-o conving să oprim măcar unul.

26 noiembrie

Miercurea avem o „fereastră". Aşa se spune în clasă când nu ne vine vreun profesor. Lucrul acesta se întâmplă destul de rar. Fereastra pe care o avem miercurea e veche. Ne-am obişnuit toţi cu ea. E un fel de recreaţie care ţine două ore. De la 10 la 12. În program sunt trecute încă de la începutul anului ore de practică sau de politehnizare, cum li se mai spune, destul de pretenţios. Până acum însă nu ne-a venit profesor. Şi orele de practică au rămas o fereastră deschisă spre obrăznicii. Uneori se iscă scandaluri atât de mari, că trebuie să vină instructorul superior, sau directorul, sau dirigintele, să ne potolească. Se spun multe despre orele astea de practică, dar nu se ştie nimic precis. Sterpu se pretinde mai informat (are o mătuşă la Secţia de învăţământ), dar neseriozitatea lui e cunoscută, aşa că nu-l crede nimeni. La subsol se fac

lucrări de zidărie şi dulgherie. Ţâru zice că samenajează atelierele în care se vor ţine orele de practică. Asta zice Ţâru. Mai sunt însă şi alte variante. Că lucrările de la subsol se fac în vederea amenajării altor clase, că orele de practică o să le facem în uzina care ne patronează şcoala etc., etc.

Azi în cele două ore libere am făcut tot felul de planuri. Când spun asta nu mă gândesc la obişnuitele planuri de muncă pe care le facem în cadrul grupelor sau al detaşamentului. Isoscel, care vrea să fie mereu original, are o părere cumplită despre planurile săptămânale. Fiecare preşedinte de grupă prezintă în scris planul pe o săptămână. Isoscel le strânge şi întocmeşte după ele planul detaşamentului. Planurile astea sunt cam aceleaşi de la o săptămână la alta şi se aseamănă între ele ca puii de găină sau de raţă. Isoscel are impresia că din cauza lor activitatea pionierească e săracă, uniformă, plictisitoare. De aceea le şi zice ghiulele. Adică ne atârnă de mâini şi de picioare ca nişte ghiulele. Are impresia că dacă nu ne-am ţine atât de planuri, activitatea pionierească ar fi bogată, frumoasă, atrăgătoare. Ţâru râde de el. îi spune în glumă: „Te-ai blazat, bătrâne pionier! Eşti ca un cal căruia nu-i mai place ovăzul. Ţi-e dor de puţină otavă”.

Isoscel îl întreabă:

— Şi n-am dreptate?

— Ai! Păi eu ce spun?

— Şi-atunci ce-i de făcut?

Sanda intervine maliţioasă:

— Să ne lăsăm de şcoală! Mergem undeva într-o uzină sau pe-un şantier…

Iorgu exclamă, cu vocea lui în schimbare, ca de bondar:

— La Bicaz!

Ligia nu se lasă nici ea. îi ţine isonul Sandei sau lui Iorgu. Spune c-un fel de regret:

— De ce într-o uzină sau pe-un şantier?! E prea aproape! Şi-apoi cred că ne-am lovi de aceeaşi problemă. Monotonie, plictiseală…

Sanda, ca şi când ar prelua o ştafetă, sare în sus:

— Am găsit! Organizăm o expediţie la Polul Nord sau la Ecuator!…

Isoscel încearcă să-şi pună palmele la urechi şi aprobă resemnat:

— Sunt de acord. Trebuie însă să ne hotărâm. Dacă mergem la Polul Nord, vom fi nevoiţi să facem rost de îmbrăcăminte groasă, de câini, de untură de peşte… Dacă mergem la Ecuator…

Ţâru se preface că nu-i pasă, sau îi ascultă amuzat. Când stocul de ironii se epuizează, intervine:

— Degeaba râdeţi! Am îmbătrânit! E timpul să depunem cravatele!

Sanda se înfurie:

— N-ai dreptate! Eu nu mă simt bătrână.

Ligia face o piruetă exagerată:

— Nici eu!

Iorgu trece de partea lui Ţâru. Încearcă să le tempereze:

— Ţâru a vorbit la figurat. Nu trebuie să ne gândim neapărat că am făcut creţuri pe frunte sau la ochi. În ceea ce a spus el se ascunde şi puţin adevăr. Uite, să ne privim cravatele. Nu mai sunt chiar atât de noi. Nici entuziasmul nostru nu mai este acelaşi ca în urmă cu cinci ani.

Sanda întreabă intrigată:

— De ce? Cine-i de vină?

Isoscel mormăie:

— Nu-i greu de ghicit. Să ne uităm puţin peste planul grupei a III-a. Care-i sunt acţiunile mai importante de săptămâna viitoare? Vizitarea Muzeului de Ştiinţe naturale şi vizionarea filmului „Strada mezinului”. Dar de săptămâna trecută? Vizitarea Muzeului de arhitectură şi vizionarea filmului „Cravata roşie”. Va să zică un muzeu şi-un film. Cu trei săptămâni în urmă, sau cu zece, sau anul trecut pe vremea asta, situaţia a fost aceeaşi. Un muzeu şi-un film. Celelalte grupe au un film şi-un muzeu, un spectacol de teatru şi-un muzeu.

Isoscel e-n stare uneori să ne citească planurile

detaşamentului pe un an, pe doi, pe trei ani…

Ei bine! Azi am fost scutiţi de asemenea clipe neplăcute. În cele două ore libere am discutat despre examenul de la sfârşitul anului şi despre ceea ce-o să facem după examen. Aproape tot timpul s-a glumit şi s-a râs. Examenul era ca o căsuţă de turtă dulce asupra căreia trebuie să dăm năvală şi să luăm fiecare ce-om putea. O uşă, un geam, o bucată de acoperiş, un perete etc., etc. După asta urma un fel de travestire ca la carnavalele de la Casa pionierilor. Travestirea se făcea la alegere.

Sanda a zis întâi că vrea să fie doctoriţă, după câteva minute ingineră-chimistă, şi după alte câteva minute profesoară. Ligia nici nu mai spun. A îmbrăcat cel puţin zece costume: de regizor, de arhitect, de scriitor, de marinar, de soră infirmieră, de scafandru, de miner, de siderurgist, de arheolog, de chirurg…

Iorgu, Mariana, Jo, Ţâru, la fel. S-au răsfăţat pur şi simplu. Păcat că a intervenit George. George ăsta e un fenomen! (Cred că Hreapcă are dreptate când îi spune aşa). Ne-a stricat tot cheful cu precizările lui. Ştie cu exactitate ce va fi la examen, ce întrebări i se vor pune, ce medie va trebui să obţină ca să nu întâmpine nicio piedică la înscrierea la liceu… Vrea să urmeze liceul, să-l termine cu media zece, să se înscrie la Facultatea de electronică, să înveţe bine şi să-şi ia examenul de stat tot cu media zece. Această medie pentru el e un fel de talisman, care-i va deschide uşa spre cariera de universitar. Cu media zece în buzunar o să poată rămâne preparator sau asistent la facultate…

În timp ce vorbea George, a sunat de ieşire. Cred că toată clasa a răsuflat în voie…

27 noiembrie

De mâine începem tezele pe trimestrul I. Două săptămâni n-o să mai am timp prea mult pentru Jurnal. Oare Nunu o fi început tezele? Ce lucru curios! Nu pot să mă supăr pe el. Adică mă supăr. La amiază, când vin acasă, mă uit în cutia de scrisori şi când văd că a mai trecut o zi fără să-mi scrie, îmi vine să plâng. Mă supăr atât de tare,

că nici nu vreau să mă mai gândesc al ei. Mă jur în gând că poate să-mi scrie de-acum zece scrisori, nici n-o să mă uit peste ele. O să le las să zacă în cutie, o să le rup sau o să i le trimit înapoi, fără să le citesc. Povestea se repetă însă aproape în fiecare zi la fel. Când mă întorc de la şcoală mă reped la cutia de scrisori. Uit jurământul, uit tot. N-am pic de mândrie. Ar trebui nici să nu-mi pese. Noroc de Sanda! Ea îmi scrie aproape în fiecare zi!…

28 noiembrie

Teză la chimie.

29 noiembrie

Teză la română.

30 noiembrie

Azi a fost duminică doar aşa, că a făcut Mica plăcintă cu brânză şi n-am avut ore de clasă. Încolo m-am trezit la 6 1/2, ca în oricare altă zi. N-am scăpat nici de cafeaua cu lapte şi nici de şcoală. Isoscel are dreptate când spune că planurile de muncă sunt ca nişte ghiulele. Ei bine! Astăzi ghiulele astea s-au cam răzbunat. Ca de obicei, la toate grupele am trecut duminică dimineaţa film, fără să ne gândim că încep tezele şi că ar trebui să stăm acasă, să învăţăm. George ne-a cam tras chiulul. Şi-a mobilizat grupa, adică a avut grijă să ia toţi bilete pentru film, şi-a luat şi el bilet, dar n-a venit. Şi-a luat biletul numai aşa, de formă, ca să-i determine pe ceilalţi să vină. El a rămas acasă să înveţe. Probabil a dat biletul vreunui puşti din vecini. Isoscel zice că nu-i prima dată când face figuri din astea.

3 decembrie

Nu mai am timp nici să respir. Bineînţeles, pe lângă teze (nu ştiu de ce au fost fixate atât de aproape una de alta) am şi alte griji. Să o plimb pe Doli, să aştept scrisoare de la domnu' Nunu, să beau dimineaţa cafeaua cu lapte (oare când am s-o conving pe Mica să bem ceai?), să-i răspund Sandei la scrisori… Corespondenţa cu Sanda mă amuză tot mai mult.

12 decembrie, orele 12, 30

În dimineaţa asta am descoperit un lucru îngrozitor.

Grig ne-a părăsit. Ne-a lăsat singure. Ştiam că-i plecat în străinătate şi când colo!... Am umblat toată dimineaţa fără nicio ţintă. Mi-a fost teamă să intru la şcoală. Mi-a fost teamă că n-o să mă pot uita în ochii Sandei. Nu ştiu de ce întâi la ea m-am gândit. Am trecut pe lângă şcoală repede, cu senzaţia că am furat ceva. N-am pus niciodată mâna pe-un lucru străin. Am însă impresia că hoţii, când ascund ceva, aşa trebuie să se simtă, cum mă simţeam eu dimineaţă. Am sărit în primul tramvai. Voiam să mă depărtez cât mai repede de şcoală. Se dăduse recreaţie şi curtea era plină ca un stup. Şi era o larmă!... De fapt, intenţia cu care m-am urcat în tramvai a fost alta. Să ajung mai repede la Grig, să-i cer socoteală. La asta m-am gândit cum am ieşit de la telefonul din debit. După ce m-am urcat în tramvai însă, mi-am dat seama că mi-e teamă să dau ochii nu numai cu Sanda, sau cu Ligia, sau cu Isoscel, sau cu Ţâru... Şi cu Grig îmi era teamă să dau ochii. Am rămas ghemuită pe-o bancă la capătul liniei. M-am uitat tot timpul pe geam. Ningea, fulgii se lipeau de sticlă, se topeau şi apa se scurgea în şuviţe subţiri. Nu se vedea nimic, dar eu m-am uitat tot timpul concentrată şi îngrijorată să nu se urce careva cunoscut. La capătul liniei am coborât. Am ieşit afară din oraş. Simţeam nevoia să fiu singură. Am părăsit drumul de căruţe şi am mers prin zăpada moale şi pufoasă până când casele de la marginea oraşului au început să se vadă mici, ca nişte jucării. M-am lungit în zăpadă şi-am început să plâng. Dacă aş fi plâns din prima clipă, cred că mi-ar fi fost mai uşor. Cred că aş fi avut curaj să mă duc şi la Grig. Lacrimile s-au oprit singure, fără să ştiu. Tot aşa, fără să ştiu, s-a oprit şi ninsoarea. A apăi ut soarele. Eu stăteam întinsă pe zăpadă şi priveam cerul. Nu simţeam zăpada sub mine. Nu-mi era frig. Mai târziu mi s-a făcut frig. În clipele acelea stăteam în zăpadă şi mă gândeam cum să-l pedepsesc pe Grig. Toate pedepsele care-mi veneau în minte erau prea uşoare. De fapt nici nu erau pedepse, înainte, când ne jucam împreună, îmi plăcea să-l trag de urechi, să-l leg la ochi, să-l pun să stea cu faţa la perete. Ziceam că astea-s

pedepse. îi căutam nişte vini imaginare şi-l pedepseam. Grig se supunea fără nicio împotrivire. Stând acolo, în zăpadă, mi-am dat seama că de mult nu m-am mai jucat de-a pedepsele cu Grig. A! Mi-am adus aminte o pedeapsă. Asta îmi plăcea de fapt cel mai mult. Mă prefăceam că-s bolnavă. Grig o întreba repede pe Mica:

— Ai chemat doctorul?

Îmi atingea fruntea cu dosul palmei, îmi dădea să ţin termometrul sau alerga la telefon să cheme doctorul. Eu îl lăsam să sune şi uneori să vorbească. După aceea săream de sub plapumă şi băteam din palme sau râdeam:

— Nu-s bolnavă, Grig! Nu-s bolnavă!

— Va să zică m-ai minţit, piţigoiule!

— Nu te-am minţit. Am vrut să te pedepsesc…

— De ce să mă pedepseşti?

— Aşa! îmi place mie să te pedepsesc…

Alteori inventam pe loc un motiv:

— Pentru că nu mi-ai adus păpuşa cu umbrelă (sau răţoiul cu beretă de marinar) …

Odată am fost bolnavă cu adevărat. Ara zăcut de friguri. Aşa mi-a spus Mica. Eu nu ţin minte decât nişte lucruri cu totul disparate şi bizare. Ţin minte când îmi aducea ceaiul. Adică o auzeam, pe Mica apropiindu-se de pat. Auzeam zăngănitul linguriţei. Mai târziu stăteam cu spatele rezemat de-o pernă mare. Mica ţinea cana şi-mi dădea ceai cu linguriţa. Eram atentă nu la gustul ceaiului, ci la culoare. Era negru, iar cana era mică şi subţire ca o petală de trandafir. Ceream s-o ţin şi eu, dar atunci nu mi se mai părea atât de mică. Lua brusc nişte proporţii uriaşe. Asta mă amuza, îi spuneam Micăi râzând: „Mica, ştii, când iau cana în mână se face grea şi mare. Cât cada de la baie se face de mare”. Mica şoptea îngrijorată: „Fii cuminte, că ai febră!”

Şi linguriţa se făcea grea şi mare. Şi mâna. Stăteam culcată pe spate şi dacă ridicam mâna în sus se făcea grea şi creştea până în tavan. Mâna singură era mai mare decât mine…

M-am ridicat din zăpadă şi m-am întors la tramvai. Pe

drum mă gândeam pornită şi furioasă: singura pedeapsă pe care o merita Grig era să fiu bolnavă. Să fiu bolnavă cu adevărat, nu să mă prefac. Aş fi vrut să răcesc sau să mi se întâmple un accident.

Tramvaiul era aproape gol. M-am ghemuit pe-un scaun şi cu toate că ninsoarea stătuse de mult, că apăruse soarele, pe geamuri mai tremurau încă picături de apă. Am coborât în centru, mi-am descheiat paltonul, puloverul, şi am venit acasă pe drumul cel mai lung. Prima grijă a fost să-mi pun termometrul. L-am lăsat nu cinci minute. Zece minute l-am lăsat. Degeaba! Aveam temperatura normală. Am stat în zăpadă atâta, am umblat fără fular, cu paltonul descheiat şi n-am făcut nici măcar un guturai.

Acum stau cu paltonul pe mine, mă uit în jur şi nu văd nicio schimbare. Toate-s ca înainte: salonul, fotoliul Micăi, oglinzile, camera mea, bucătăria, vestiarul. Cu toate astea nu-mi vine să las paltonul, nici servieta. Dintr-o clipă în alta trebuie să se întoarcă Mica. Şi eu simt din nou că n-o să am curajul s-o privesc în ochi. N-o să am curajul nici să rămân acasă…

MARELE VRĂBIOI SE ÎNCĂPAŢINEAZĂ

Rosei intră în bucătărie, îşi ocupă locul la masă şi întrebă neîncrezător:

— Mamă, mi-ai păstrat găluştele?

Mamă-sa nu-i răspunse. Aşeza în dulap nişte vase. Abia după ce aşează toate vasele, se întoarse şi-i zise:

— Ţi le-am păstrat. Nu-l aştepţi pe Mihu?

— De ce să-l aştept? Ştiu eu când vine? Mi-e foame!

— S-a dus la Paul să-şi facă problemele. Trebuie să se întoarcă. Mai rabdă puţin, că n-o să pun zece mese.

Rosei îşi trecu palmele peste capul ras, aşa cum făcea ori de câte ori se afla într-o încurcătură (la lecţii mai ales), apoi, resemnat, începu să bată darabana în masă cu vârful degetelor. De mult, prin clasa a patra, fusese toboşarul detaşamentului şi rămăsese cu meteahna asta. Cum se aşeza la masă, începea să bată darabana nerăbdător. Tatăl său (dacă se întâmpla să fie acasă) îl privea lung pe deasupra ochelarilor şi-l apostrofa iritat:

— Isprăveşte, că nu ţi-au mas şoarecii în burtă!

Rosei încremenea cu degetele pe masă, dar nu se putea stăpâni prea mult. După câteva clipe începea iar să bată, mai încet, bineînţeles. Când le veneau musafiri, sau când tatăl său era prea obosit şi nu putea să suporte nici cel mai mic zgomot, îşi mişca urechile. Le mişca în ritm de marş, aşa cum ar fi bătut darabana. În clasă, când avea chef şi voia să-şi distreze puţin colegii, se isca un adevărat circ. Ajunsese să-şi mişte urechile atât de repede, încât putea să formeze şi cuvinte cu ajutorul alfabetului Morse. Bine, nu oricine putea să înţeleagă ce spune. Numai Sterpu şi Hreapcă. Uneori şi Ţâru.

Acum Rosei bătea darabana cu vârful degetelor, furios. Planul cu reorganizarea clubului eşuase. Asta era clar ca bună ziua. Şi nu înţelegea de ce. Nu înţelegea mai ales ce căutau Duţu şi Paul la club. Intraseră numai din întâmplare, ori ştiau precis anumite lucruri? Adică ce puteau să ştie? Ora întâlnirii, parola, felul în care avea să se desfăşoare ceremonialul de primire a vrăbioilor, condiţiile noi de primire? Cam asta era tot. Altceva ce puteau să mai ştie? Nimic. Nu mai exista niciun secret pentru nimeni. Şi-apoi prinderea lui Paul şi a lui Duţu n-avea nicio legătură cu eşecul suferit. Fuseseră prinşi la sfârşit, când totul era destul de clar.

Marele Vrăbioi îşi trecu iar palmele peste ţeasta rasă. Mamă-sa abia aprinsese aragazul. Până se încălzea mâncarea şi bineînţeles până avea să apară Mihu, puteau să i se lungească urechile de foame.

Poarta scârţâi scurt. Se auziră apoi paşi repezi prin curte. Marele Vrăbioi îşi încreţi fruntea. Ăştia erau paşii lui Mihu. Înseamnă că se putea mânca.

Mihu aduse cu el un val de frig. Îşi agăţă ghiozdanul într-un cui lângă uşă, spuse un „săru’ mâna” grăbit şi trecu să-şi ocupe locul la masă. Marele Vrăbioi îi urmări mişcările pe sub sprâncene. Dacă văzu că Mihu îl ignorează, întrebă:

— Ai fost la Paul?

Mihu spuse încet:

— Am fost!
— Şi l-ai găsit acasă?
— Da!
— Nu minţi?
Mihu înălţă din umeri:
— Ce interes aş avea să mint?
— Sigur. Dumnealui n-are niciun interes să mintă.
— Vrei să-ţi dovedesc? Ţi-arăt caietul. Ne-am făcut împreună problemele.
Rosei spuse printre dinţi:
— Iar eu pot să-ţi dovedesc că n-ai fost.
— Dovedeşte-mi!
— Da?
— Da!
— Bine! Îmbracă-te!
Mihu se ridică dârz:
— Mă îmbrac. Ce, crezi că n-am curajul răspunderii?
Rosei îl privi batjocoritor:
— Vedem noi îndată ce fel de curaj ai!
Merseră amândoi spre cuier, tăcuţi şi încruntaţi.
Îşi puseră paltoanele, căciulile şi ieşiră. În uliţă, Mihu o luă în jos, spre brutărie, spre partea în care stătea Paul. Rosei se uită după el şi se gândi: „Ori nu ştie nimic, ori o face pe nebunu'! Numai că de data asta nu-i mai merge". 11 lăsă să se îndepărteze câţiva paşi, apoi îl întrebă:
— Ce faci? Unde te duci?
Mihu se întoarse numai pe jumătate. Spuse sigur de el:
— La Paul! N-ai spus că vrei dovezi?
Rosei îl întrerupse:
— Paul nu-i acasă.
— Da' unde-i?!
— Vino după mine şi-ai să-l vezi!
Porni în partea opusă, spre maidanul de pe strada Lalelelor. Nu mai întoarse capul să vadă dacă vine şi Mihu, în schimb îşi încordă auzul. Mihu rămase o clipă locului. Numai o clipă. După aceea paşii lui răsunară aproape, în spate. Merseră aşa unul în urma celuilalt până pe

maidanul de pe strada Lalelelor. La intrarea în club (vechea intrare) Rosei se opri. Mihu se opri şi el la doi sau trei paşi. Întrebă mirat:

— Nu înţeleg ce poate să caute Paul la ora asta aici?

— Ai să înţelegi îndată.

Marele Vrăbioi vru să-i facă loc să intre, dar Mihu se ţinu departe, prevăzător:

— După tine!

Străbătură cele şase încăperi pe întuneric. Din camera a şaptea, pe lângă perdeaua dată puţin într-o parte, se strecura o dungă de lumină. Asta era semn bun. Însemna că Sterpu îl aştepta să se întoarcă. Aşa rămăsese stabilit. Dacă puştii nu vor să vorbească, îi ţine legaţi până la miezul nopţii. Rosei îşi încordă iar auzul. Voia să ştie dacă Mihu venea sau nu după el. Venea. Foarte bine. A vrut dovezi? O să vadă îndată dovezi. Dădu perdeaua la o parte, dar după primul pas se opri. Duţu şi Paul nu se mai zăreau nicăieri. În locul lor stătea legat Sterpu. Glasul lui Mihu răsună aproape de tot, zeflemitor:

— Asta nu-i Paul! Ăsta-i Sterpu…

De fapt, în prima clipă. Marele Vrăbioi nu-şi dădu seama că glasul lui Mihu era zeflemitor. I se păru mai degrabă mirat. Abia după ce se repezi la Sterpu să-l dezlege îi trecu prin minte că Mihu ştiuse totul şi că-şi bătuse joc de el.

— Ce-i cu tine, Sterpule? Cine mi te-a burduşit aşa?

Sterpu îi răspunse supărat:

— Întreabă-l pe Mihu! El poate să-ţi spună. De ce mă întrebi pe mine?

Marele Vrăbioi se întoarse spre Mihu, dar Mihu spălase puţină. Paşii i se auzeau răsunând undeva, spre ieşirea din club. Că să mai fugă după el n-avea niciun rost. Se aplecă din nou spre Sterpu să-l dezlege. Nu zise decât atât:

— A! Asta-i opera lui domnu’ Mihu! Şi eu m-am lăsat dus de nas ca un fraier. L-am crezut mieluşel.

Sterpu râse în silă.

— Parcă eu nu m-am lăsat dus de nas?…

Când se văzu dezlegat, făcu repede nişte mişcări de gimnastică să se dezmorţească. Stătuse jos, nemişcat, şi-l cuprinsese frigul. Rosei îl privi cum sare, cum ridică braţele, cum se pleacă de mijloc, şi-i veni să pufnească în râs. Se mulţumi să-i spună:

— Văd că te pricepi să faci gimnastică.

Sterpu îl privi lung.

— Mă pricep. Nu vezi?

Stinseră lumina şi se îndreptară spre ieşire. Sterpu avea lanternă de buzunar. O aprinse, dar o ţinu ca să vadă numai el pe unde calcă. Rosei nu-i zise nimic. Abia când ajunseră sus, pe maidan, îl întrebă:

— Eşti supărat?

Sterpu strecură lanterna în buzunar, înălţând din umeri:

— Nu! De ce să fiu supărat?

Până se obişnuiră cu întunericul nu văzură decât dreptunghiurile de lumină de la ferestrele câtorva case. Treptat, începură să se desluşească acoperişurile caselor, contururile gardurilor, ale copacilor. Dinspre nord sufla un vânt rece, care făcea să sune tabla de pe acoperişuri. Sterpu mergea c-un pas înainte, ursuz. Rosei ar fi vrut să afle cum reuşiseră puştii să-l lege, dar se temu să nu-l supere şi mai tare. Se despărţiră în poartă la Sterpu cu vorbele obişnuite:

— Ne vedem mâine la şcoală.

— Bine!

A doua zi, după ora întâi, se întâlniră toţi trei (adică şi Hreapcă) în spatele magaziei de lemne. Hreapcă scoase un pachet neînceput de Carpaţi cu filtru. 11 întinse spre Sterpu:

— În cinstea eroului de la Austerlitz.

Rosei întrebă surprins: – Ţi-a povestit?

Hreapcă ţopăi vesel:

— Da!... Încă de aseară!

— Puştii şi-au cam luat nasul la purtare. Trebuie să le dăm o lecţie ca să ne ţină minte.

Sterpu întrebă sceptic:

— Ce lecţie să le dai? Până una, alta, ne-au dat-o ei.

Hreapcă îi râse în nas:

— Pentru c-ai fost fleţ!

— Tare aş fi vrut să te văd pe tine ce-ai fi făcut dacă erai în locul meu!

Rosei slobozi calm câteva inele de fum, apoi interveni autoritar:

— Isprăviţi cu poveştile astea! mai bine să ne gândim cum putem să-i convingem pe cei dintr-a VII-a A.

Hreapcă se aplecă, strânse un pumn de zăpadă, făcu un bulgăre, se învârti pe călcâie şi-l aruncă fără nicio ţintă. După asta îşi frecă palmele şi întrebă:

— Pentru ce să-i convingem 7

— Să accepte condiţiile de intrare în club.

Hreapcă vru să se aplece iar după zăpadă. Se răzgândi însă şi spuse plictisit:

— Eu aş zice s-o lăsăm moartă cu clubul!

Rosei întrerupse jocul cu inelele de fum şi întrebă uimit:

— De ce s-o lăsăm moartă?

Hreapcă îşi feri ochii. Părea că nu ştie de ce trebuiau s-o lase moartă. Asta în prima clipă. După ce făcu din nou un bulgăre de zăpadă, reluă cu veselia lui dintotdeauna:

— Aţa-i prea subţire. Nu mai ţine. Au început să râdă puştii de noi. Şi-apoi nu-i numai asta. Da’ să fiu al dracului! mi s-a cam acrit. Aş vrea altceva!

— Ce?

— Nu ştiu! Altceva. Uite! Să dau un exemplu. Dacă vrem să chiulim într-o zi de la şcoală, unde ne ducem? La club?

— De ce nu?

— Nu! Eu zic s-o lăsăm moartă.

Rosei se apropie, îi puse dosul palmei pe frunte, se întoarse spre Sterpu şi spuse:

— Are febră. Strânge nişte zăpadă şi dă-mi-o! Poate că-l răcoreşte puţin.

Hreapcă se feri şi vorbi de data asta cu un ton serios:

— Nu-i nevoie. Ştiu eu ce spun.

Rosei îşi încreţi fruntea, mârâind:

— Şi eu ştiu ce spun!

Sterpu interveni împăciuitor:

— Când doi se ceartă, al treilea câştigă. Cred că am găsit soluţia. Dacă renunţăm la plimbarea cu fetele, cei dintr-a VII-a A sunt de partea noastră. N-or să mai aibă nicio obiecţie.

Rosei spuse hotărât:

— N-o să renunţăm la nimic. Dacă le întindem un deget, ei or să vrea după aceea toată mâna.

Sunase de intrare şi, vrând nevrând, trebuiră să întrerupă discuţia. În recreaţia următoare Marele Vrăbioi veni cu o propunere concretă. Hreapcă mârâi de la început:

— Pe mine socotiţi-mă în afara competiţiei!

Sterpu încercă să glumească:

— De ce? N-ai niciun motiv. Ori ţi-e teamă să nu te trezeşti şi tu legat burduf, cum m-am trezit eu aseară? Lasă-l să spună ce are de spus!

Hreapcă înălţă din umeri:

— Eu îl las! N-am zis că nu-l las. Am zis că ies din competiţie.

— Bine. Mai vedem noi!

Rosei venise fără căciulă şi tot timpul îşi netezea cu palmele ţeasta rasă. Spuse, purtându-şi privirea peste peretele de cărămidă al magaziei de lemne:

— Trebuie să le arătăm că nu-i mare lucru să te plimbi cu o fată.

Hreapcă, uitând că ceruse să fie socotit în afara competiţiei, întrebă:

— Cum?

Sterpu începu să râdă:

— Ei, asta-i! Vrei acum mură în gură? Îţi dai întâlnire, te plimbi două ceasuri şi gata…

Hreapcă se arătă neîncrezător:

— Şi cine se plimbă întâi?

Marele Vrăbioi răspunse scurt, fără să clipească:

— Eu!

— Cu cine?

— Cu cine vreţi. Cu Vi ca, cu Sanda, cu Ligia…

— Vica lipseşte şi azi, constată Sterpu.

Rosei îşi încreţi iar fruntea:

— Atunci cu Sanda…

Hreapcă tot nu păru convins:

— Numai să vrea…

— O să vrea. N-avea tu grijă de asta…

După ultima oră Rosei îi anunţă, umflându-se în pene ca un curcan:

— La ora patru, în faţa Bibliotecii centrale mă întâlnesc cu Sanda!

Hreapcă şi Sterpu se priviră uluiţi. Când ajunseră în stradă, Hreapcă îl întrebă:

— Şi dacă ne minţi?

Rosei găsi întrebarea firească. Vorbi nepăsător:

— Aveţi dreptul să mă urmăriţi de la distanţă. Cu o condiţie: să nu vă observe Sanda.

Când se despărţiră, Hreapcă spuse provocator:

— Atunci, la patru!

Marele Vrăbioi dădu din cap:

— La patru, sigur!

Străbătu curtea în fugă şi, cum intră în casă, strigă zgomotos:

— Săru’ mâna, mamă!

Îşi aruncă servieta pe-un scaun, căciula pe altul, şi când se pregătea să-şi arunce şi paltonul, din bucătărie se auzi glasul mamei:

— Nu te dezbrăca! Trebuie să te duci la brutărie. N-avem pâine.

Rosei îşi băgă capul pe uşă, pornit pe ceartă:

— Da’ domnu’ ce face? De ce nu s-a dus el?

Domnu’ era Mihu. Stătea la masă şi scria ceva.

Răspunse, fără să-şi ridice ochii de pe caiet:

— Nu vezi? îmi fac lecţiile. Mamă-sa îi spuse cam acelaşi lucru:

— Îşi face lecţiile!

Rosei pufni furios:

— Şi ce? Eu n-am de făcut lecţii?

Mama îl privi mustrătoare:

— Ţi le faci după-amiază.

— După-amiază?!

Ehe! Dacă ar şti domnu' Mihu ce face el după-amiază! murmură concesiv:

— Bine! Dă-mi banii!

Se duse la brutărie şi când se întoarse cu pâinea găsi masa pusă. Mâncă mult, cu poftă, fără să se mai împungă cu Mihu de la te miri ce. Mihu parcă nici nu mai exista pentru el. Acesta încercase o dată sau de două ori să-l înţepe, dar Rosei nu-i răspunse. I-ar fi răspuns poate, dar îi era parcă lene, ori nu-l auzea bine. Da. Asta mai degrabă.

Îl auzea parcă numai cu o ureche. Cu cealaltă îi asculta pe Sterpu şi pe Hreapcă şi-i venea să râdă de ei. Crezuseră că Sanda n-o să primească. Parcă el era prost să-i spună de ce vrea s-o întâlnească în oraş? Aiurea! O luase pe departe. Că are o problemă serioasă de discutat. Sanda nici nu-l întrebase ce problemă are. Se gândi puţin şi dăduse din cap:

— Bine! Ne putem întâlni la ora patru în faţa Bibliotecii centrale…

Când isprăviră masa, văzu stupefiat că se făcuse ora trei. îl cuprinse dintr-odată un fel de nelinişte. Să nu ajungă prea târziu. Trecu în dormitor şi începu să se învârtă prin faţa oglinzii. Era bine să-şi schimbe cămaşa şi să-şi pună cravata de pionier. Nu, fără cravată! Ce, el era George?! O să meargă în hainele de şcoală. Trebuia numai să aibă grijă să-şi ia ceva bani. Poate intră într-o cofetărie. Poate nu intră. N-are importanţă. Să fie pregătit. Se apropie de mamă-sa şi zise:

— Mamă, am nevoie de zece lei!

— Pentru ce-ţi trebuie zece lei?

— Am nevoie. Nu mă crezi?

— Te cred, dar spune-mi pentru ce ai nevoie.

— Să-mi cumpăr două caiete de notiţe şi peniţă pentru stilou. S-a tocit de tot.

Luă banii şi ieşi ca din puşcă. În stradă îl aşteptau

Sterpu şi Hreapcă. Sterpu luase cu el sania. Marele Vrăbioi îl întrebă mirat:

— Ce faci cu ea?

Răspunse pentru el Hreapcă:

— E pentru tine. Eu i-am spus s-o ia.

— De ce?

— Dacă te plimbi cu Sanda două ore, te aducem acasă în sanie.

Sterpu completă:

— O facem car de triumf.

— Bine.

Îl însoţiră până aproape de Biblioteca centrală. Când se despărţiră, Hreapcă îi reaminti:

— Două ore. Niciun minut mai puţin! Uite, îţi dau ceasul meu.

Îi prinse ceasul la mână, râzând. În clipa în care se despărţiră de ei, Marele Vrăbioi simţi un fel de nesiguranţă. Dacă Sanda uită şi nu mai vine? Sau poate că a zis că vine numai aşa, ca să râdă de el. Prea repede a spus că vine. Se opri în faţa bibliotecii. Clădirea nouă avea pereţii îmbrăcaţi în marmură roşie şi nişte ferestre uriaşe. Se uită la ceas. Mai erau cinci minute. Brusc îşi aduse aminte că nu se gândise încă la problema pe care trebuia s-o discute cu Sanda. Simţi pe creştetul capului un fel de mâncărime, ca atunci când era scos să rezolve o problemă. O să-i spună că stă prost cu notele la matematică şi că are nevoie de ajutorul ei. Da! Asta în primele două minute. Şi pe urmă? Mai rămân 118 minute. Ce-or să discute? Lucrul cel mai cuminte ar fi să dispară cât mai avea timp. Se uită în josul străzii şi zări mutrele lui Hreapcă şi Sterpu. Oho! Nu erau singuri. îi anunţase şi pe cei dintr-a VII-a A. Dobitocii! Asta era manevra lui Hreapcă. N-avea încotro. Înapoi nu mai putea da. Şi dacă Sanda îl întreabă de ce nu ceruse ajutor de la Isoscel, ce-i răspunde? Mai bine să găsească altă problemă. Să-i spună că stă prost cu notele la chimie sau la franceză. Asta ar însemna însă să se umilească prea mult. La matematică mai mergea să ceară ajutor cuiva. Nu oricine era tare la matematică.

Sanda răsări în faţa lui zâmbitoare:

— Aştepţi de mult?

Era fără palton, numai în rochiţa de şcolăriţă. Parcă ar fi ieşit atunci din clasă. Vru să-i răspundă, dar Sanda i-o luă înainte:

— Eu sunt aici de la trei. Trebuie să termin de citit o carte. Nu intri puţin? Mai am câteva pagini.

Marele Vrăbioi dădu din cap şi-o urmă aproape fără să-şi dea seama, sau fără să înţeleagă clar ce se petrece. Holul în care pătrunse era tăcut şi impunător. O scară largă de marmură albă urca undeva, la etaj. Întâi nu văzu decât scara şi covorul roşu din fibre groase de rafie, care şerpuia peste treptele albe. Văzu apoi tavanul luminat de lustre cu neon – şi-abia când îl făcu Sanda atent, văzu în dreapta vestiarul.

— Eu urc în sala de lectură. În cinci minute predau cartea şi mă întorc. Nu te superi?!

Rosei dădu repede din cap:

— Nu!

Sanda urcă în fugă treptele albe, dar pe la jumătatea lor se întoarse. îi spuse:

— Dacă vrei, poţi să mergi şi tu sus. Laşi paltonul în vestiar şi mergi cu mine. Până termin de citit, poţi să-ţi scoţi şi tu un permis de intrare. Sus e foarte plăcut…

Se lăsă dus de Sanda spre vestiar, apoi în sus pe scara aceea largă, cu covor de rafie. Sala de lectură era imensă. Peretele de la stradă era tot, de jos până sus, din sticlă. Afară începuse să se întunece, ori lumina din sală (albă ca cea mai senină dimineaţă de vară) era mai puternică. Ceilalţi pereţi erau albaştri. Şi mesele la fel. Numai că mesele erau despărţite la mijloc prin nişte pereţi din sticlă mată, după care se zăreau capete de băieţi şi fete. Marele Vrăbioi păşi aproape ameţit în urma Sandei, care merse cu el spre catedra din stânga. Propriu-zis nu era o catedră, ci o masă semirotundă, aşezată pe-un postament de lemn. Sanda se adresă în şoaptă femeii în halat albastru, care stătea la masă:

— Colegul meu vrea să-şi scoată permis de intrare.

Femeia cu halat albastru îi zâmbi şi spuse tot în şoaptă, arătându-i o măsuţă:

— Luaţi loc şi completaţi cu cerneală formularul acesta.

Rosei luă formularul şi se îndreptă spre locul indicat. Sanda dispăruse. Se uită peste mesele despărţite la mijloc prin pereţi de sticlă mată, dar n-o zări. Pe măsuţă găsi călimară şi toc. În timp ce-şi scria numele pe formularul primit, îi veni să râdă. De-ar şti Hreapcă şi Sterpu ce se întâmplase cu el! în ce încurcătură intrase…

Formularul n-avea date prea multe. îl completă repede. Femeia în halat albastru scrise permisul de intrare sub ochii lui. În clipa când i-l dădu, apăru Sanda. Zâmbi:

— Eu am isprăvit! Dar dacă vrei să citeşti ceva, mai rămân.

Rosei îngăimă speriat:

— Nu! Vin altă dată!

— Cum vrei!

În timp ce coborau scara de marmură, îl întrebă:

— Ce voiai să-mi spui? E ceva grav?

Marele Vrăbioi simţi că-i vine tot sângele în obraji. Dacă-i spunea acum, pe stradă ce-or să mai discute? mormăi, totuşi, greoi, fără s-o privească:

— Voiam să te rog să mă ajuţi la franceză. Stau prost cu pronunţia. Şi tu te pricepi. Pronunţi cel mai bine din clasă.

Sanda întrebă mirată:

— Numai atât? Eu credeam că ţi s-a întâmplat ceva grav în familie, ori c-ai păţit ceva…

Rosei o privi dintr-o parte, dar nu mai avu ce să spună. Tuşi de câteva ori intimidat. Îşi îmbrăcară paltoanele tăcuţi. Sanda avea o căciuliţă din lână roşie, de-un roşu aprins, care-i lua ochii. După ce ieşiră în stradă, Sanda se opri. îl întrebă:

— În ce parte mergi?

— Încolo!

Marele Vrăbioi arătă cu mâna în susul străzii, spre Copou. Sanda spuse:

— Trebuie să fie frumos în Copou. Aş merge şi eu, dar mă aşteaptă Ligia. Poate trecem pe la Vica. E bolnavă. Am vorbit azi la telefon cu mama ei.

Sanda îi întinse mâna. Rosei o privi năuc. Avea undeva convingerea că n-o să plece, că voia numai să-l sperie sau să-i facă o farsă. Căciuliţa Sandei din lână roşie se îndepărtă însă repede spre staţia de tramvai din colţ. Veni un tramvai, se opri, şi-n clipa în care porni din nou, lângă el, răsună ca o trompetă glasul lui Hreapcă:

— Ai pierdut, bătrâne!

SCRISORILE

Vica stătea în casă de cinci zile. Cum rămânea singură (Mica a vrut să-şi ia concediu, dar ea nu i-a dat voie), se ridica din pat, îşi punea un capot gros de molton şi se ducea să-i zică bună dimineaţa lui Doli, care-i răspundea cu un lătrat scurt de bucurie. Doli îşi făcuse culcuş lângă fotoliul Micăi şi nu se ridilca de-acolo câte o jumătate de zi. Luase nişte proporţii îngrijorătoare. Ei, dar ca viitoare mamă se comporta admirabil. Stătea cuminte lângă fotoliu şi asculta tot ce-i spunea, mişcând o ureche sau clipind din ochii ei de topaz. Renunţase la obiceiul urât de a lătra, lucru care le înlesnea o discuţie aproape la orice oră din zi. După ce-i dădea bună dimineaţa, îi punea câteva întrebări de complezenţă: „Ce mai faci?”, „Cum te simţi?”, „Ai dormit bine?”, apoi se ducea la bucătărie. Îşi pregătea un ceai cu multă lămâie (faţă de cafeaua cu lapte era un vis) şi se întorcea repede în pat. În recreaţia de la nouă Mica îi dădea un telefon. Ca să n-o facă să se ridice din pat, luase telefonul din salon şi-l pusese lângă ea pe noptieră. Din cauza asta, în primele două zile fusese nevoită să stea aproape tot timpul în camera ei. Mica îi dădea telefon în fiecare recreaţie. Uneori ieşea şi de la ore şi-i dădea telefon. îi recunoştea glasul imediat. Era puţin crispat şi îngrijorat. O întreba: „Cum te simţi? Ai luat piramidonul! Şi Vitamina C? Şi siropul? Bine!...” Urmau obişnuitele sfaturi: să nu se dea jos din pat, să nu deschidă geamul, radioul, să n-o primească pe Doli în cameră, să nu se obosească prea mult cu cititul.

Vica o asculta cu ochii închişi. Din când în când răspundea automat: „Da, Mica! N-avea nicio grijă. Fac tot ce spui tu!”

Îi era milă de Mica. Se zbătea atâta, nu mai avea un pic de linişte şi pentru ce? Pentru o prostie a ei, că altfel nu putea să-i spună. Îşi închipuise că dacă o să fie bolnavă, Grig o să alerge imediat s-o vadă.

Umblase aproape toată ziua prin frig, fără fular şi mănuşi, cu paltonul descheiat. Noroc de Doli şi de Ţâru. Cu Ţâru se întâlnise întâmplător pe stradă, în Piaţa Unirii sau undeva în partea de jos a oraşului, pe lângă Palatul culturii. A venit cu ea până acasă, altfel n-ar fi avut curajul să intre. Mica fusese de serviciu toată ziua şi-abia se întorsese. Mai bine! Altfel şi-ar fi făcut tot felul de gânduri, ar fi început să dea telefoane, ar fi aflat poate că nu fusese la şcoală şi lucrurile s-ar fi complicat. Aşa însă nu ştia nimic. Nu ştia pe unde umblase şi nici cât umblase.

La miezul nopţii se dusese în dormitor la Mica. Voia să stea de vorbă cu ea despre Grig. Mica nu dormea. Cum o văzuse, o întrebase:

— Ce-i cu tine? De ce eşti aşa roşie la faţă?

O trăsese spre ea, îi puse dosul mâinii pe frunte şi exclamase îngrijorată:

— Tu ai febră!

A căutat repede în sertarul de la noptieră termometrul şi i l-a pus sub braţ. S-a dus la bucătărie, a făcut un ceai de tei şi când s-a întors i-a cerut termometrul. Avea într-adevăr puţină febră: 37 cu 2 sau cu 3. O nimica toată. O făcuse mai mult de oboseală sau de surescitare, dar Micăi atât i-a trebuit. A dus-o repede în camera ei şi-a pus-o la regim sever.

În prima şi-a doua zi s-a lăsat în voia Micăi. îi părea bine că se îmbolnăvise şi suferea că nu-i şi mai bolnavă. Îşi punea termometrul din jumătate în jumătate de ceas, dar mercurul nu trecea de 37 cu 2. De necaz a lăsat geamul deschis. O dimineaţă întreagă l-a lăsat. La. prânz, când s-a întors Mica, i-a cerut aproape plângând:

— Mica, telegrafiază-i lui Grig să vină acasă!

Mica s-a aşezat pe marginea patului, a mângâiat-o pe păr şi i-a spus, fără s-o privească, cu un glas obosit:

— I-am telegrafiat!

În clipa aceea pentru prima dată i s-a făcut milă de Mica. Bineînţeles, Grig n-a venit. Nici măcar n-a dat un telefon. Şi asta putea s-o facă. Nu era aşa de greu să ceară secretarei să-i formeze numărul. S-ar fi mulţumit să-i audă numai glasul: „Alo, tu eşti, Piţigoiule?” sau: „Ce-i cu tine, Piţigoiule? Am auzit că eşti bolnavă”. Atât.

A doua zi, spre seară, au trecut pe la ea Sanda şi Ligia. I-au adus flori, bomboane, veşti de la şcoală. Sigur, venirea lor a bucurat-o. Păcat că n-au prea avut ce să-şi spună. Adică şi-au spus numai lucruri ştiute sau convenţionale. Când era Ligia de faţă nu se putea discuta altceva. Sanda n-a fost destul de inspirată când s-a hotărât să vină cu Ligia. Dacă venea singură, ar fi fost altceva. Probabil a simţit şi ea lucrul acesta. La despărţire i-a şoptit:

— Să nu fii supărată pe mine! Mâine vin singură sau îţi scriu.

Ea i-a strâns mâna, i-a zâmbit, dar în gând a hotărât: „Nu sunt supărată! Mâine să vii însă. Dacă-mi scrii nici nu mă uit la scrisoare”.

A doua zi, pe la ora patru, a zbârnâit soneria. S-a dus repede să deschidă, crezând că-i Sanda, în prag stătea însă poştaşul. I-a întins o scrisoare. Nu i-a fost greu să ghicească de la cine-i. Se vedea după plic. Un plic albastru, mai mult lung decât lat. S-a întors în camera ei supărată. A pus scrisoarea pe noptieră, fără s-o deschidă. Aşa! S-o înveţe minte pe Sanda. Cu scrisoarea următoare poştaşul a venit mult mai devreme. Pe la zece. Ea a luat-o, a mulţumit şi, bineînţeles, nici nu s-a uitat cum arată scrisul Sandei. A pus-o pe noptieră peste cealaltă.

În dimineaţa asta, tot pe la ora 10, a mai venit o scrisoare. A treia. Sanda a terminat pesemne mapa cu plicuri albastre. Şi-o fi cumpărat una cu plicuri roze. Scrisoarea de azi a venit în plic roz. Acelaşi format, dar de culoare rozã. Bucuroasă, a vrut să-l deschidă. Crezuse că-i

de la Nunu sau de la Grig. N-avea importanţă ce crezuse. Bine că s-a uitat la adresa expeditorului. În ochi i-a sărit scrisul Sandei. S-a înfuriat. Asta era prea de tot.

Acum plicul roz stătea deasupra nedesfăcut lângă celelalte două scrisori. Vica se plimba prin salon, în camera ei o supăra lumina. Până pe la prânz în partea asta a casei lumina era superbă. Soarele nu bătea direct în geam. Cădea întâi peste acoperişurile caselor din vecini, peste creştetele copacilor. sau străpungea dârele albicioase de fum care se ridicau din coşuri. Zăpada căzută în timpul nopţii era mare şi reflecta o lumină ameţitoare. Lăsase jaluzelele în jos, dar lumina aceea se furişa prin cele mai mici crăpături, ca nişte fire subţiri şi strălucitoare de borangic. Dacă n-ar fi trebuit să-i răspundă Micăi la telefon, ar fi ieşit să ia puţin aer. Nu mai avea un pic de febră. Mica însă n-o lăsase la şcoală. îi tăiase orice avânt:

— Lasă, mai stai câteva zile să te întremezi bine!

Se temea să n-o întoarcă boala. Bineînţeles, îi dădea să înghită mai departe medicamentele prescrise. Noroc că Mica nu stătea dimineaţa acasă. Ar fi fost un dezastru. Ar fi obligat-o să le ia de faţă cu ea. Aşa, în lipsa ei, dacă avea chef le lua, dacă n-avea, putea să le pună de o parte. Doli nu putea s-o pârască. De asta era sigură.

Telefonul zbârnâi strident. Vica alergă repede şi ridică receptorul. Era Mica.

— Dormeai? Te-am trezit?

— Nu.

Mica îşi închipuia aproape de fiecare dată că dormea, dacă nu ridica repede receptorul.

— Cum te simţi?

— Bine, Mica.

— Să nu cumva să fi deschis iar geamul…

— Nu.

— L-am deschis eu dimineaţă.

— Ştiu, Mica.

— Azi scap mai târziu cu un ceas. Să nu-ţi faci griji.

— N-o să-mi fac.

— Te las. Pa!

— Pa, Mica.

După ce lăsă receptorul în furcă, se uită la ceas. Era ora 11 şi câteva minute. Până la 13, când probabil Mica o să sune din nou, putea să iasă să se plimbe puţin prin curte sau pe stradă. O oră îi era suficient. Se repezi la dulap, îşi scoase o fustă groasă, un scampolo din fire sintetice, care imitau teribil lâna, şi paltonul de blană. Le puse pe-un scaun, apoi se duse spre fereastră. Ridică jaluzelele. Dacă nu stătea în cameră, n-avea niciun rost să le ţină în jos. Când se întoarse, îi sări în ochi culoarea plicului primit mai înainte de la Sanda. Oare unde găsise Sanda nişte plicuri atât de fistichii? Se apropie de noptieră, luă plicul în mână şi simţi că nu mai era atât de supărată. Luă şi celelalte două plicuri şi se duse în salon. Se lăsă gânditoare în fotoliul Micăi. De fapt, dacă era vorba să privească adevărul în faţă, nu fusese supărată pe Sanda nicio clipă. Se prefăcuse numai că se supără sau că se înfurie. Voia să nu se mai gândească la Grig. Scrisorile Sandei veniseră la timp. Încercase să se joace cu ele, aşa cum se joacă un pisoi cu ghemul de lină. Dar oricât ar fi fost jocul de frumos şi de adevărat, ea tot se gândea la Grig. Nu reuşea o clipă să nu se gândească la el. Imaginea lui Grig (după atâtea zile era sigură că numai el purta toată vina) o urmărea, aşa cum în copilărie o urmărise imaginea ochiului de sticlă pe care-l purta unchiul Ştefan de la Buzău. Unchiul Ştefan era un bărbat înalt, subţire, cu tâmplele uşor încărunţite. Era vesel, îi plăcea să glumească, s-o ducă în cârcă, să-i procure alviţă, turtă dulce, baloane colorate. Totu-i plăcea la el. Numai ochiul de sticlă (venise din război fără un ochi) o făcea să-i evite privirea sau să simtă o strângere de inimă când o lua în braţe. Seara, cum intra sub plapumă, ochiul de sticlă îi apărea în faţă şi-o privea nemişcat. Putea să strângă pleoapele, să-şi acopere capul cu plapuma, să se întoarcă cu faţa la perete, ochiul de sticlă o privea cu aceeaşi încremenire. Scăpa de el numai dacă fugea în pat la Mica sau dacă se ducea să-şi ia păpuşa…

Ca să pună capăt conflictului imaginar cu Sanda,

desfăcu plicurile. În prima scrisoare Sanda nu-i scria mare lucru. Trecea în revistă întâmplările mai importante din timpul dimineţii (Hreapcă şi Sterpu aduseseră un om de zăpadă în clasă, Mariana luase un 10 la istorie, Iorgu căzuse şi îşi rupsese pantalonii undeva, la spate; între Riţa şi Isoscel se înfiripase o idilă sau ceva în genul acesta) şi isprăvea cu scuzele cuvenite: nu putuse să vină la ea, pentru că pierduse din vedere că mama ei intra de serviciu în tura de după-amiază etc., etc.

Cealaltă scrisoare era lungă, ca toate scrisorile pe care i le trimitea Sanda, dar – lucru ciudat – Sanda şi-o adresa chiar ei. Aşa începea: „Dragă Sanda”. Când se uită mai bine, recunoscu scrisul

Ligiei. Sanda purta, deci, corespondenţă şi cu Ligia. Din greşeală, probabil, pusese în plic scrisoarea Ligiei.

Vica întoarse scrisoarea pe-o parte şi pe alta şi, neputând să-şi înfrângă curiozitatea. Începu să citească:

Dragă Sanda.

Ţi-a în promis ieri la telefon că seara o să pun scrisoarea la poştă. N-am pus-o!

Ştiu că aşteptarea e de natură să enerveze, aşa că nu sunt dispusă să te fac pe tine victimă. Deci să iau lucrurile de la început şi să ţi le înfăţişez prin prisma orei… 23, dacă e permis ca un om cu program să zăbovească până acum. Să nu crezi cumva că scrisorile pe care ţi le trimit ţie mă reţin atât, deşi, mărturisesc, e grozav să scriu noaptea, cu lumină de abajur alb. De-ai vedea cum mi se profilează umbra pe perete! Zău, parcă aş fi dintr-o secvenţă de Eisenstein. Simbolic şi plin de mister! Mie, ca viitoare regizoare, îmi place la nebunie Eisenstein. Ei, dar să trecem mai departe. De obicei, după ora 23, dacă scap de supravegherea „paternă”, îmi place să alerg pe posturi la radio, să prind „muzica secolului”. Mă refer – cred c-ai înţeles – la rokuri, care aparent creează o stare de antren. Chiar când n-ai cu cine să dansezi. Ei bine, în momentele acelea sunt mai pământeană ca toţi şi simt că trăiesc în „secolul vitezei”. Nu-mi permit să mă gândesc – ar fi un sacrilegiu – la nimic din interiorul meu.

În seara asta vreau să mă delectez puţin cu „Cinemondurile” pe care Marilena le-a lăsat la mine de o săptămână. Ce crezi că conţin aceste simpatice reviste? Sunt sigură că bănuieşti. Au o serie întreagă de „comori” ale cinematografului mondial. Exemplu, celebra B.B. (Brigitte Bardot), care toarnă în cea mai mare parte fără amănunte vestimentare, deci se numeşte lipsă de decenţă, iar vârsta ei se egalează cu numărul 22.

La 19 ani, o anumită englezoaică, nu-i mai reţin numele, pozează revoltător într-o scenă erotică. Bineînţeles că în afară de asta găseşti şi articole interesante, cronici de filme, note despre viaţa celebrităţilor, ca Michel Morgan sau... Elvis Presley (lansatorul rok-and-rollului).

Revistele au fost aduse de tatăl Marilenei (care a venit de la Viena), dar nu ca să piardă nişte „biete suflete ca ale noastre”. Nu!

Noi ştim să selectăm boabele de grâu din nisip. În ansamblu, revistele astea vor să fie o expresie a cinematografiei actuale.

Maurice Ronet (Vrăjitoarea), Tony Curtis, Burt Lancaster, Pierre Cressoy, B.B., Lana Turner, Zsazsa Gabor şi aşa mai departe, o imensitate de nume.

Te poţi informa unde şi-a petrecut fiecare vacanţa: Coasta de Azur, Anglia, Spania, Italia, New York, cu interese de filmare sau pură vizită, până la Hollywood.

O să zici, probabil, că-mi pierd timpul cu nimicuri. Şi eu zic la fel. Şi totuşi aceste reviste mă amuză, mă fac să visez, mă intrigă, dar mă fac şi să zâmbesc cu superioritate.

Şi acum după această scurtă frescă a epocii (denumirea nu se potriveşte, dar mi-e lene să găsesc un alt cuvânt) şi a activităţii mele paradoxale şi complexe, dă-mi voie, Didişor, să închei.

Eu scriu mai puţin ca tine, dar nu te informez nici dacă afară sunt – 10° sau – 11°, nici că nu mai avem frunze. Să ştii că-mi eşti datoare cu mult în materie de conţinut.

La finele unei scrisori, care de data asta se poate spune că-i „destul de lungă”, îmi permit să-ţi atrag atenţia că, în ciuda faptului că citesc reviste lipsite uneori de decenţă, mi-e dor de lună şi de cer, de soare şi de vară. O să mă consolez cu iarna şi o să îngheţ cu nasul la geam, căznindu-mă să pândesc prima stea, în prima seară senină sau, dacă vrei, o să încerc să mă obişnuiesc cu gândul că numai peste câteva zile primim vacanţa.

Noapte bună, Didişor, şi… nimic.

Ligia.

(Nimicul meu are stele, cer, lună şi-un dor de pupici…)

Vica puse scrisoarea la o parte, strâmbând imperceptibil din nas. Ligia îşi cam dădea aere. Voia s-o facă pe deşteapta şi tot timpul poza. Vica deschise şi plicul roz. De data asta Sanda fusese mai atentă. Nu mai încurcase scrisorile. O izbi însă din prima clipă un lucru. Scrisoarea era foarte scurtă. O jumătate de pagină. Era cea mai scurtă scrisoare pe care i-o trimisese până acum Sanda. Dacă nu i-ar fi recunoscut scrisul, ar fi zis că se făcuse din nou o încurcătură. Iată ce scria:

„Dragă Vica.

Astăzi ne-am trezit cu cea mai grozavă surpriză de la începutul anului. Ştii că miercurea aveam o fereastră de două ore. S-a închis. Ne-a venit profesor. Un bătrân simpatic. Are o voce moale, zâmbeşte tot timpul, e chel şi poartă ochelari fără rame. Nişte sticle destul de groase, înfipte pe şaua nasului. După ce-a strigat catalogul şi ne-a privit pe fiecare peste ochelarii lui fără rame, s-a ridicat şi, luând catalogul sub braţ, a spus: – Să mergem în atelier!

Ei bine, cred c-ai ghicit, asta-i surpriza! Avem la demisol un atelier extraordinar. S-a construit sub nasul nostru şi-aproape că n-am ştiut. N-o să mă crezi, dar când am păşit peste prag am avut impresia că suntem în vizită la o fabrică. Atelierul nostru are două secţii: lăcătuşerie şi dulgherie. Închipuie-ţi ce dilemă! Trebuie să alegem: secţia de lăcătuşerie sau de dulgherie… Au fost nişte discuţii de-a dreptul frumoase. Mai mult nu-ţi spun. N-ar

avea haz. Aşteptăm cu toţii să te faci bine şi să te întorci mai repede printre noi.

Sanda

P.S. Astăzi a mai fost o surpriză. Pe adresa clasei a sosit o scrisoare. De la cine crezi? Sunt sigură că ai ghicit. De la Nunu! Ne invită să petrecem vacanţa de iarnă la Negreşti. Imediat a fost ales un comitet care să se ocupe cu organizarea temerarei expediţii pe care o va întreprinde clasa noastră.

Tot eu.

Vâca se uită din nou peste scrisoarea Sandei, dar nu mai citi un cuvânt. Încerca să-şi amintească figura lui Nunu. În faţa ochilor îi apăreau însă imagini disparate, în care Nunu era mereu în planul doi sau într-un plan depărtat. Nu i se desluşea chipul. îi vedea numai silueta, mersul, anumite gesturi. Ceea ce i se părea însă foarte ciudat era faptul că invitaţia pe care le-o făcea el o lăsase rece. Oare venise prea târziu, sau era supărată că nu-i scrisese ei întâi?

Se ridică şi începu să se plimbe de ici-colo cu scrisorile în mână. Se căznea să fie sinceră, să se lămurească, să dea răspunsul cel mai exact.

Telefonul ţârâi scurt de trei ori. Se uită repede la ceas. Probabil o suna iar Mica, deşi ora la care putea s-o sune trecuse. Alergă în camera ei, ridică receptorul, dar nu auzi vocea Micăi. Primi tonul, în schimb ţârâitul de mai înainte se repetă. Era cineva la intrare, în faţă. Soneria telefonului se asemăna perfect cu soneria de la uşă. De altfel nu era prima dată când, în loc să se ducă la uşă, ridica receptorul şi invers. Strecură scrisorile în sertarul de la noptieră şi se duse să vadă cine sunase.

În prag stătea Sanda. Zâmbi cu un fel de complicitate şi întrebă:

— Te deranjez?

Vica zise mirată:

— Nu. Intră! Tocmai îţi citisem scrisoarea.

Nu spuse scrisorile, să n-o supere. Sanda zâmbi, de data asta bucuroasă:

— Înseamnă c-am picat la timp. Suntem în problemă. Nu-mi rămâne decât să-ţi prezint comitetul de organizare.

Se dădu la o parte şi din spatele uşii, apărură pe rând: Ţâru, Ligia, Isoscel, George, Hreapcă, Mariana, Riţa, Sterpu… Zâmbeau sau făceau tot felul de reverenţe. Sanda spuse severă:

— Intraţi mai repede, că Vica stă în curent şi poate să răcească iar.

Doli îi primi c-un mârâit scurt. Vru apoi să-i ignoreze, dar când văzu că devin insuportabili cu-atâta gălăgie, se ridică indispusă şi trecu, fără să-i privească, în camera Vicăi.

PAGINI DE JURNAL

Vica închise stiloul cu grijă, vru să închidă şi caietul, dar se răzgândi. Întoarse pagina şi se uită peste ce scrisese mai înainte. Îşi citea foarte rar jurnalul. îl deschidea şi citea totdeauna la întâmplare. Iată ce scrisese azi:

8 ianuarie

Vacanţa a trecut! Toţi spun că a trecut repede. Şi Sanda, şi Ligia, şi Ţâru, şi Isoscel. Până şi George, care de obicei are „părerile lui personale”, acum spune mirat acelaşi lucru. Planurile pe care şi le-au făcut fiecare au rămas neîmplinite. Sanda a împrumutat de la biblioteca şcolii o servietă de cărţi („Calvarul”, „Inimă vrăjită”, „Război şi pace”), dar n-a reuşit să citească nici douăzeci de pagini. Ligia a păţit cam acelaşi lucru cu „Viaţa mea în artă”, de Stanislavski. Isoscel, cu chiu, cu vai, a mâzgălit (asta-i expresia lui) trei schiţe după natură, în schimb cele zece probleme extrase dintr-un tratat de trigonometrie, o carte despre viaţa lui Einstein, albumele cu reproduceri după picturile lui Grigorescu şi Van Gogh au rămas uitate într-un colţ din atelierul lui.

Oare dacă le-aş fi spus că mie vacanţa mi s-a părut îngrozitor de lungă m-ar fi crezut? Vica întoarse altă pagină, citi şi ce-şi notase cu o zi înainte, cu două zile, cu trei. Citi ce scrisese toată vacanţa, dând paginile înapoi.

6 ianuarie

Au mai trecut trei zile. Aseară, după ce ne-am întors de la film, am găsit în cutia de scrisori o felicitare. Desenul înfăţişează doi iepuri înhămaţi la o sanie şi-un Moş Gerilă cu sacul de jucării în spate. Moş Gerilă stă în sanie. Pe verso sunt scrise cu cea mai perfectă caligrafie patru cuvinte: „La mulţi ani! Nunu”. Am strecurat plicul între scrisorile Sandei, cu sentimentul pe care-l ai când primeşti un zece, aşteptat prea mult.

Înainte de prânz au trecut pe la mine Ţâru, Isoscel, Sanda, Ligia. Ţâru zicea că de ieri după-amiază au început să meargă spre Negreşti autobuzele. S-a interesat la autogară. Sanda şi Ligia erau furioase. Sanda mai ales. Spunea că nu mai avem timp să mergem la Nunu. Poimâine începe şcoala. Sanda se uita la mine şi parcă aştepta s-o contrazic. Spusele Sandei m-au făcut să înţeleg un singur lucru: că vacanţa era pe sfârşite. Restul parcă nu mă privea pe mine. Din clipa în care am început să-mi duc la îndeplinire planul renunţasem la gândul de a mai pleca în excursie.

Mica tot nu bănuie nimic. Mergem la filme, la concerte, vizităm expoziţii, săli de pictură. În şase zile am văzut patru filme, un concert, un spectacol de teatru. Mâine avem bilete la operă. Mica se lasă purtată de mine ca un copil. Se entuziasmează, râde, dar spaţiile albe sunt tot mai dese. De obicei apar după spectacole. Mica merge tăcută până acasă. Uneori e absentă, alteori încordată sau îngrijorată. Cred că se teme să nu-i pun întrebări în legătură cu întoarcerea lui Grig…

3 ianuarie

Afară ninge iar. Până acum o jumătate de ceas am stat în salon. Mica a cântat la pian. Planul meu se desfăşoară punct cu punct, fără ca Mica să bănuie ceva. Totuşi apar din când în când spaţii albe. Aşa m-am obişnuit să spun intervalelor de timp în care nu avem ce face. Sunt periculoase. Apar ca stâncile de sub apă, când nu te aştepţi. Prima întâlnire c-un asemenea spaţiu alb a fost în noaptea de Anul nou.

Două zile am alergat cu Mica prin toate magazinele.

Am cumpărat brad, globuri, beteală, serpentine, artificii, bomboane, ciocolată şi tot felul de surprize pentru invitaţi. Mica era bucuroasă. De mult n-am mai văzut-o aşa bucuroasă. Mereu mă întreba: „Intrăm şi-aici?” Sau: „Să nu uităm artificiile!” Am ornat salonul cu serpentine, cu lampioane colorate (le aveam de anul trecut în magazie), cu măşti. Pomul se înălţa strălucitor în mijloc. La ora 7 totul era gata. A! Am uitat să spun. Am ajutat-o pe Mica la bucătărie (eveniment unic în felul lui) să prepare prăjiturile, torta, sandvişurile. De fapt, am fost mai mult un fel de supraveghetor. Mica făcea totul, iar eu, cu un şorţ de-al ei, peste rochie, priveam sau mă învârteam de ici-colo fără niciun rost. Singurul ajutor substanţial a fost la pregătirea băuturilor (oranjadă, citronadă) şi a sandvişurilor.

Fetele – Sanda, Ligia, Mariana – au venit împreună. Au venit costumate ca de carnaval. Sanda şi Ligia aveau măşti la fel. Credeau că n-o să le recunosc. Ţâru a venit cu Hreapcă şi Sterpu. Le-a deschis Mica. N-au spus că-s invitaţii mei. Au întrebat-o pe Mica dacă primeşte urători. Mica a vrut să ne facă o surpriză. I-a adus în salon. Întâi am crezut toate că-s nişte urători oarecare. Erau mascaţi, aveau buhai, muzicuţă, tobă. Nu i-am recunoscut decât în clipa când m-am apropiat să le dau bani. Ţâru a făcut o plecăciune (lui îi dădusem hârtia de cinci lei), apoi şi-a scos masca. Mariana a izbucnit bucuroasă:

— Ăsta-i Ţâru!

Sterpii şi Hreapcă şi-au scos şi ei măştile, dar spre surprinderea noastră mai aveau un rând. Nu mi-a părut rău că i-am invitat: au fost la înălţime. Au făcut-o şi pe Mica să râdă.

Riţa şi Isoscel au venit cu o jumătate de oră mai târziu. Întâi a intrat Riţa. Isoscel a rămas probabil în stradă. A sunat abia după vreo zece minute. Şi-or fi zis că n-o să ne dăm seama că au venit împreună. Ligia, cu limba ei ascuţită, nu s-a putut abţine însă să nu-l înţepe pe Isoscel. Cum a intrat pe uşă, l-a întrebat:

— Riţa unde-i? A rămas în stradă?

În afară de gluma asta cam nepotrivită a Ligiei (Isoscel a stat aproape un ceas, rigid şi distant), pot spune că *a* fost o seară reuşită. S-a dansat (Riţa ne-a uimit pe toţi c-un dans spaniol), s-au spus glume, s-a râs.

Spaţiul alb a apărut mai târziu. Cum am rămas singure, Mica s-a grăbit să stingă luminile în salon.

— Gata, mergem la culcare! O să facem curat mâine dimineaţă.

N-am înţeles de ce se grăbeşte aşa. Aş fi vrui; să mai stăm. I-am spus:

— Mie nu mi-e somn, Mica. Merg puţin la tine!

Mi-am dat seama de greşeală abia după ce am păşit pragul.

Mica a devenit tăcută ca în primele zile de vacanţă.

Dacă o întrebam ceva, înălţa capul repede, aşa cum îl înalţi când auzi zgomotul unei uşi trântite. Evita să mă privească şi răspundea cu zâmbetul ei îngheţat în colţul gurii.

Ieri, după prânz, şi azi, după ceai, spaţiile albe au apărut din nou…

30 decembrie

Astă-noapte am mai descoperit ceva: Mica nu doarme.

M-am trezit pe la două. Îmi era sete. Apa din cană se încălzise. M-am dus la bucătărie s-o schimb. Când am trecut prin salon, am văzut la Mica lumină. Uşa de la camera ei are geam. Mica se plimba. Din când în când umbra i se proiecta pe perdeaua de muselină. Am păşit în vârful picioarelor spre bucătărie. După ce am schimbat apa din cană, m-am îndreptat spre camera Micăi. I-am bătut încet în uşă, apoi am intrat. Mica era în mijlocul camerei în capot. M-a privit speriată:

— Ce-i cu tine? Ai visat urât?

Am clătinat capul că nu şi i-am arătat cana:

— Mi s-a făcut sete, Mica. Şi apa din cană s-a încălzit.

Mi-a luat cana din mână şi mi-a spus nemulţumită:

— Treci şi te culcă!

Când am ajuns la mine, am întrebat-o:

— Tu de ce nu dormi?

Mica mi-a aşezat întâi plapuma, perna şi-abia după asta a răspuns:

— Am o migrenă.

— Să-ţi fac un ceai?

— Nu. Dacă o să fie cazul, îmi fac singură.

După ce mi-a stins lumina am rugat-o:

— Mica, ia-mă la tine!

A stat puţin lângă uşă, apoi mi-a zis hotărâtă:

— Te rog să dormi!

I-am auzit paşii depărtându-se. Am rămas, cred, o jumătate de ceas nemişcată, cu ochii închişi, dar somnul nu mai voia să se apropie. Începuse să mi se facă iar sete. De fapt setea era numai un pretext. Voiam să mă dau jos să văd dacă la Mica s-a stins lumina. Mi-am zis că nu-i frumos s-o spionez, dar argumentul nu m-a convins. Am dat plapuma la o parte, mi-am căutat papucii şi din câţiva paşi am fost lângă uşă. Am deschis-o cu băgare de seamă şi mi-am scos numai capul. Bineînţeles, Mica nu se culcase. Umbra nu i se mai proiecta pe perdeaua de muselină, dar lumina. a rămas aprinsă până aproape de ziuă. Cât am stat trează mi-a venit în minte un plan. Are trei obiective: 1. S-o determin pe Mica să mănânce. 2. S-o fac să fie iar veselă şi 3. Să-l uite pe Grig.

Am adormit împăcată. Când m-am trezit şi-am privit ceasul nu mi-a venit să cred. Era zece şi jumătate. Am sărit din pat şi am alergat la bucătărie. Cafeaua cu lapte se răcise. Lângă ceaşcă am găsit un bilet. Mi-l lăsase Mica. N-avea decât trei cuvinte: „Sunt la şcoală!” Nu mi-am mai încălzit cafeaua cu lapte. Am băut-o rece. De pâine nici nu m-am atins. Eram puţin contrariată. Voiam să-mi pun în aplicare planul. Voiam să-i cer Micăi să cânte ceva la pian (asta-i face plăcere totdeauna), apoi să plecăm în oraş împreună. Să umblăm prin magazine, să intrăm într-o expoziţie, la un film. Aşa făceam altă dată.

M-am întors în cameră. În timp ce mă îmbrăcam, m-am gândit bine. Dacă plecăm la întâmplare, într-o zi, două, nu mai avem ce vedea. Am pus mâna pe stilou şi-am făcut

programul pentru o săptămână. Dimineaţa muzică, plimbări, după-amiaza filme, expoziţii, seara spectacole de teatru, de operă, concerte. În plus, am trecut organizarea pomului de iarnă şi a revelionului. În alţi ani Mica era foarte bucuroasă când făceam împreună cumpărături pentru pomul de iarnă.

Pentru noaptea de revelion, ca să nu se simtă absenţa lui Grig, m-am gândit să invit câţiva colegi: pe Sanda, pe Ligia, pe Ţâru, pe Işoscel, pe Mariana, pe Riţa. M-am gândit să invit şi cuplul Hreapcă-Sterpu. Prezenţa lui Hreapcă şi-a lui Sterpu o să fie necesară să înveselească atmosfera. În timp ce mă mai uitam încă o dată peste program, mi-am simţit inima strânsă de o bănuială. Dacă Mica nu s-a dus la şcoală? Dacă s-a dus să se întâlnească cu Grig? Să-l hotărască să se întoarcă acasă… Nu, aşa ceva nu putea să se întâmple. Ar fi însemnat să se umilească.

Am ajergat la telefon. Am făcut repede numărul şcolii. A ridicat receptorul Mica. Am simţit pe loc o căldură plăcută, uşoară, ca după somn sau înainte de somn. N-am apucat să spun nimic, sau am spus ceva, dar nu-mi mai amintesc ce. Am auzit numai glasul Micăi îngrijorat:

— Ce-i cu tine? Ce s-a întâmplat?

— Nu s-a întâmplat nimic. De ce m-ai lăsat să dorm atâta?

Mica s-a supărat:

— Ei, asta-i! Doar eşti în vacanţă.

— Da, Mica! Dar voiam să mergem în oraş după cumpărături. Noi nu facem pom?

— Facem. Mă întorc peste o oră acasă şi, dacă mai avem timp, mergem în oraş.

— Nu, Mica! Trec să te iau de la şcoală!

Mica a şovăit, apoi a spus cu un fel de resemnare în glas:

— Bine, treci!

Mi-am pus repede paltonul, căciuliţa şi am ieşit. Zăpada în curte era mai înaltă decât mine. Pârtia care ducea spre poartă părea un tunel. În stradă i-am zărit pe

Ţâru şi pe Isoscel. N-aveau loc să meargă alături. Mergeau unul în spatele celuilalt. Ţâru a scos o hârtie din buzunar şi a prins s-o fluture:

— O telegramă de la Nunu!

Mi-a dat-o, dar n-a aşteptat s-o citesc. A spus, râzând:

— Nunu a obţinut sănii, dar n-au cum să vină. Drumu-i înzăpezit.

M-am uitat repede peste telegramă. N-aveam răbdare să citesc. Am zărit numai iscălitura lui Nunu.

Am înălţat din umeri:

— Ce putem face?

Isoscel a luat telegrama, a împăturit-o şi-a zâmbit sceptic:

— Nimic. Atâta doar că-mi pare rău.

Ţâru era mai optimist:

— De ce să-ţi pară rău? în câteva zile situaţia se normalizează.

Ţâru avea chef de vorbă, dar eu eram grăbită să ajung la Mica. Le-am spus:

— Mâine’s eară sunteţi invitaţii mei.

Mi-au făcut loc să trec şi până în staţia de tramvai au mers în spatele meu tăcuţi. În staţie mi-am amintit de Sterpu şi Hreapcă. Le-am spus să-i aducă şi pe ei. Isoscel m-a întrebat ironic:

— Vrei să faci menajerie şi ai nevoie de maimuţe?

S-a apropiat un tramvai şi n-am mai avut timp să-i răspund. Am sărit pe scară, am întors capul şi le-am reamintit:

— Să veniţi neapărat!

Au încuviinţat amândoi din cap. Tramvaiul era aproape gol, dar nu m-am aşezat. Eram nerăbdătoare să ajung mai repede la Mica. Planul, pe care astă-noapte abia îl dibuiam, acum luase amploare, îmi frigea parcă vârful degetelor.

28 decembrie înainte de prânz am făcut primul pas. Am rugat-o pe Mica să cânte ceva la pian. Nu l-a mai deschis de mult. Nici la radio n-a mai dat drumul de mult. Mica s-a aşezat la pian şi, fără să mă privească, a întrebat:

— Ce-ai vrea să cânt?

Am înălţat din umeri:

— Ştiu eu? Ceva de Beethoven.

Mica şi-a plecat fruntea şi-a spus încet:

— Appassionata…

Cunoşteam aproape tot repertoriul Micăi. Am fost foarte bucuroasă că are o piesă nouă. dar şi puţin derutată. Nu ştiam când a pregătit-o. M-am aşezat în fotoliul ei şi am închis ochii. Nu-i un obicei original, recunosc, dar când ţin ochii închişi am impresia că sunetele sunt mai clare. Mica a cântat parcă fără să ţină seama de prezenţa mea. Poate greşesc, dar aşa mi s-a părut. A cântat ca şi când ar fi fost singură în toată casa. Melodiile care zburau de pe clape erau atât de noi şi de tulburătoare! Şi-atât de triste! De fapt nu mi-am dat seama că-s triste decât spre sfârşitul părţii a II-a sau începutul părţii a III-a, când am recunoscut melodia aceea pe care o cânta Mica mereu astă-vară, după ce m-am întors din tabără. Pagina aceea cu note, pe care o găseam mereu pe pian, era deci din Appassionata. Când a terminat, ca să-i arăt cât de mult mi-a plăcut, am sărit s-o îmbrăţişez. Mica a râs fcam în silă şi mi-a spus că exagerez.

— Nu-i adevărat. Mi-a plăcut. Nu exagerez. Uite cât de mult mi-a plăcut!

Am început s-o sărut. Mica râdea şi-ncerca să mă oprească. Pe urmă, după ce m-a făcut inofensivă, a încercat să glumească. Mi-a zis că de fapt era firesc să-mi placă. Beethoven place oricărui om normal…

După asta s-a uitat la ceas şi a exclamat: – Vai, ce târziu s-a făcut! Dacă ne mai ţinem de muzică, nu mâncăm la prânz…

S-a îndreptat repede spre bucătărie. Prânzul a fost trist. Mica a tăcut tot timpul şi n-a mâncat aproape nimic. M-a servit numai pe mine. Trebuie să fiu mai atentă. Până azi n-am observat că nu mănâncă. După-amiază a stat închisă în camera ei. Seara ne-am întâlnit la ceai. Am urmărit-o cu atenţie: n-a mâncat decât o jumătate de sandviş. Ceaiul a rămas neatins…

27 decembrie

Sunt de un egoism feroce. Şi ieri, şi azi nu m-am gândit decât la mine. Numai şi numai la mine. Am stat toată ziua în faţa ferestrei şi am urmărit îngrijorată cum creşte zăpada. De Mica am uitat cu totul. De altfel până azi nu mi-a trecut niciodată prin minte că şi ei ar putea să-i fie greu. La prânz am făcut-o să mă aştepte cu masa un ceas. A venit după mine de trei ori. Cred că-i semăn lui Grig. Nepăsarea şi egoismul acesta nesuferit sunt de la el. Acum ştiu precis de ce ne-a părăsit...

26 decembrie

Astă-noapte a nins mult. Dimineaţa, când am ridicat jaluzelele, n-am mai recunoscut nimic în jur. Pomii albi, gardurile albe, casele albe, cerul alb, fumul din coşuri alb... Zăpada ajunsese până la înălţimea geamului. Puteam să întind mâna şi s-o culeg fără niciun efort. Pe la 10 a început să ningă din nou. După o jumătate de ceas mi-a telefonat Sanda. M-a întrebat ce fac şi dacă m-am uitat pe geam. În prima clipă n-am înţeles rostul întrebării. I-am răspuns, încântată:

— Da! M-am uitat. Ninge foarte frumos!

Sanda a fost de acord numai pe jumătate:

— Da, ninge frumos! Dar dacă o ţine aşa până după prânz nu mai mergem noi în excursie.

— De ce?

— Cum de ce? Circulaţia autobuzelor s-a întrerupt, iar tramvaiele abia se mai mişcă. Mama a fost în tură de noapte şi s-a întors acasă pe jos.

După ce am lăsat receptorul în furcă, m-am dus repede la geam. Ninsoarea se înteţise (fulgii erau mai mari şi mai deşi), ori eu eram speriată de pronosticul Sandei? Am rămas lângă geam până la prânz. Tot timpul a nins. A nins şi după prânz, ninge şi acum. Afară s-a întunecat. Fulgii nu se mai văd decât în fâşia de lumină pe care o aruncă fereastra.

25 decembrie

N-am niciun program. Mica a plecat la şcoală. Zice că are în grijă organizarea pomului de iarnă. Eu cred însă

altceva. Cred că a plecat să nu mai fim singure în casă. Nu avem ce să vorbim. Cât am fost bolnavă, şi după aceea cât am avut şcoală, discuţiile noastre se învârteau în jurul aceloraşi şi aceloraşi probleme: dacă mi-am luat mănuşile, dacă mi-am pus bine fularul, dacă am mâncat toate sandvişurile, dacă nu mi-a fost frig la picioare etc., etc. Acasă n-are ce să mă mai întrebe. Se închide în camera ei, eu într-a mea, şi orele trec îngrozitor de greu. Nu pot să citesc, nu pot să ascult muzică la radio, nu pot să mă joc cu Doli. Doli ori e preocupată de sarcina ei, ori simte că în casă s-a petrecut ceva. E mereu ursuză şi nu-mi mai răspunde nici la salut.

Sanda a cam exagerat dimineaţă când mi-a dat telefon. Tovarăşul instructor superior era supărat, dar nu atât de tare încât să nu ne mai lase să plecăm. E drept, săpuneala pe care ne-a tras-o am simţit-o din plin cu toţii. A fost însă şi teribil de drăguţ. N-a făcut nicio obiecţie în legătură cu săniile. Mai mult chiar, a zis că-i pare rău că nu poate să meargă şi el. Sanda şi Ligia (stăteam toate trei în bancă) mi-au strâns mâinile bucuroase. Plecăm deci singuri. Nu s-a schimbat aproape nimic. Atâta doar: Isoscel a fost numit în mod oficial conducătorul excursiei.

După ce m-am despărţit de Sanda şi de Ligia, m-a ajuns din urmă Ţâru. M-a întrebat:

— Ce părere ai de instructorul nostru? Crezi că nu poate într-adevăr să meargă, sau e numai o tactică?

L-am privit uimită:

— Ce fel de tactică?

Ţâru a zâmbit:

— N-ai; auzit ce-a zis? Suntem destul de mari ca să nu mai trebuiască să ne supravegheze la tot pasul. Peste câteva luni nu vom mai fi pionieri. În locul cravatelor vom primi carnetele roşii de utemişti.

— Am auzit totul, dar nu văd unde-i tactica.

— Vrea să ştie cum ne comportăm singuri, de capul nostru. Dacă meritărm într-adevăr să păşim în rândurile utemiştilor…

— Crezi că de asta n-a mers cu noi?

— Sunt sigur!

Ţiru a răspuns atât de convins şi era atât de caraghios, încât cu greu mi-am reţinut un zâmbet.

Aseară credeam că ştiu despre el tot, dar m-am înşelat. Astăzi am aflat că nu are tată. A murit din cauza unor arsuri în urmă cu cinci sau şase ani. Era mecanic la fabrica „Ţesătura”. În secţia de ambalaje a izbucnit un incendiu. Tatăl său a intrat să salveze o muncitoare, care fusese prinsă între baloturi cu ţesături. A salvat-o, dar s-a ales cu arsuri grave. După două zile a murit la spital.

În timp ce Ţâru vorbea, mă gândeam la Grig. În clipa aceea simţeam că-l urăsc. Grig nu e mort. dar decât să fugă ca un laş, era mai bine să moară…

24 decembrie, orele 12

Pe la 10 a telefonat Sanda. Mi-a spus că suntem chemaţi după-amiază la şcoală. Tovarăşul instructor superior e supărat pe noi. A aflat abia azi de scrisoarea lui Nunu şi de proiectul nostru de a-l vizita. Scrisoarea lui Nunu ne-a luat minţile pur şi simplu. O săptămână încheiată s-au dus tot felul de discuţii. Punctele mai disputate au fost două: 1. Cu ce plecăm? 2. Dacă plecăm imediat ce primim vacanţa.

Unii ar fi vrut să petreacă toată vacanţa la ţară, alţii numai o parte. Până la urmă am căzut toţi de acord să stăm la Nunu cinci zile. Două înainte de Anul nou, trei după. În privinţa mijloacelor de transport, cu o majoritate de 90%, autobuzul a fost exclus. Întâi am hotărât să plecăm pe jos. Apoi lui Isoscel i-a venit o idee genială. Să-i scriem lui Nunu să ne trimită sănii. Simplu. Dacă ne-a invitat, să rezolve şi problema transportului. Cinci-şase sănii cu cai erau suficiente. Se anunţa deci o excursie romantică şi amuzantă. Asta până azi. Scrisoarea către Nunu a fost scrisă în penultima zi de şcoală. Mâine, poimâine trebuie să primim răspunsul. Din spusele Sandei am înţeles că nu vom mai pleca nicăieri, sau dacă vom pleca va merge cu noi şi tovarăşul instructor superior. Adio sănii, adio excursie romantică! Tot planul ne-a fost răsturnat de George. Părinţii n-au vrut să-i dea voie să

plece nicăieri. El a insistat şi-atunci mama sa, ca să se convingă că-i vorba de un lucru serios, a telefonat la şcoală şi a cerut să stea de vorbă cu tovarăşul instructor superior. Bineînţeles, tovarăşul Negrea nu ştia nimic.

23 decembrie

Toată dimineaţa am stat în camera mea. Am făcut ordine în bibliotecă, mi-am învelit cărţile de şcoală, caietele. De obicei îmi învelesc cărţile şi caietele în ultima zi de vacanţă. Astăzi am simţit nevoia să-mi umplu timpul cu ceva. Mica a rămas şi ea acasă. A fost foarte greu. A stat aproape tot timpul în camera ei sau la bucătărie. În timpul prânzului mi s-a părut plânsă. Am mâncat amândouă, în tăcere. Când m-am ridicat, am spus fraza pe care o spun în „fiecare zi de când eram la grădiniţă: „Mulţumesc pentru masă, Mica!” Mi-a răspuns, cu vocea puţin voalată, fără să-şi ridice ochii: „Să creşti mare!”

Pe la două am ieşit să mă plimb puţin. Când am pus piciorul în stradă, am simţit că mi se ia din spate un pietroi. Lângă staţia de tramvai m-am întâlnit cu Ţâru. Am fost foarte bucuroasă. Nici nu l-am întrebat ce caută prin cartierul meu. Ţâru e un băiat deştept. Poţi să discuţi cu el oricât, fără să te plictiseşti. Ne-am plimbat aproape două ore. Am discutat tot timpul, trecând fără să ne dăm seama de la un subiect la altul: de la muzică la literatură, de la literatură la religie, la pictură, la sport, la filme, la filatelie. Acum ştiu despre el tot: e ateu convins, îl pasionează cărţile lui Mark Twain, Alexandre Dumas, Nicolae Ostrovski. În pictură, pentru el, nu există decât Isoscel (glumea bineînţeles), în muzică, Beethoven (asta-i şi părerea mea); se dă în vânt după filmele cu Jean Marais şi după meciurile de box.

22 decembrie

Astăzi am primit vacanţa. Cred că niciodată n-a fost atâta entuziasm în clasă. Sterpu şi Hreapcă ne-au distrat cu tot felul de giumbuşlâcuri. Până acum glumele lor mă cam agasau. Azi nu ştiu ce-a fost cu mine. M-am surprins râzând de câteva ori. Sterpu nu prea învaţă, dar când e vorba s-o facă pe clovnul nu-l întrece nimeni. I-a reuşit

grozav povestea cu pila zburătoare din atelier. A! Să nu uit. Ziua de azi, în afară de faptul că am luat vacanţă, a mai avut ceva deosebit. Orele de practică. Sanda mi-a scris despre ele (când eram bolnavă) ca despre o surpriză. Ei bine, nu s-a înşelat deloc. Pentru mine a fost într-adevăr o surpriză. La sfârşitul recreaţiei a doua, Ţâru, oare era de serviciu, s-a urcat la catedră şi ne-a reamintit:

— Urmează orele de atelier! Pregătiţi-vă caietele de schiţe…

Stăteam cu Sanda şi cu Ligia lângă una din ferestre. Sanda s-a lovit cu palma peste. frunte şi mi-a zis puţin cam jenată:

— Am uitat să-ţi spun că trebuie să avem fiecare câte un caiet de schiţe…

Ligia i-a sărit în ajutor:

— Dacă vrei, îţi dau caietul meu.

M-am gândit că vrea să-mi dea caietul ei nu pentru că-i păsa prea mult de mine, ci ca să o salveze pe Sanda dintr-o situaţie neplăcută. I-am spus, fără s-o privesc:

— Nu-i nevoie să te sacrifici! O să-mi iau un caiet de notiţe.

Cum a sunat de intrare ne-am încolonat câte doi, în ordinea în care stăm în bănci (eu m-am trezit singură) şi ne-am îndreptat spre scara care duce la demisol.

Atelierul, o sală mare cu mese lungi, cu dulapuri de metal pe lângă pereţi, cu linoleum pe jos, mi-a amintit imediat sala de la etajul I al laboratorului unde urcăm câteodată pentru experienţe. Ca şi acolo, pe peretele din fund a fost montată o tablă imensă din două părţi, care se poate ridica sau coborî dacă e cazul.

Profesorul ne aştepta lângă uşă, zâmbitor. După ce-am intrat toţi, s-a îndreptat spre tablă c-un mers legănat. Tabla era curată, dar el a luat cârpa şi a mai şters-o o dată. Ne-a întrebat apoi dacă ştim cum arată un ciocan. S-a lăsat o tăcere veselă, dacă se poate spune aşa. Nimeni nu mai scotea o şoaptă, dar toţi ne uitam veseli spre profesor. Adică ce-şi închipuia despre noi? Că nu ştiam cum arată un ciocan? Pe tablă a apărut desenul unui ciocan. Apoi, pe

nesimţite, ora s-a transformat într-un fel de concurs „Cine ştie câştigă”. Nu mi-aş fi închipuit niciodată că despre un ciocan, despre un cleşte de cuie sau despre o daltă se pot spune atâtea lucruri amuzante. Tabla s-a umplut repede cu tot felul de desene. La sfârşit, profesorul şi-a şters degetele de cretă şi ne-a spus, căutând parcă privirile fiecăruia dintre noi:

— Acestea sunt sculele cu care vom lucra anul acesta.

I-a făcut semn lui Ţâru să deschidă capacul unei lădiţe de lemn. Hreapcă, Iorgu, Răduţ, Mariana s-au ridicat în picioare nerăbdători şi curioşi, de parcă li s-ar fi spus că sub capacul lădiţei stă ascuns un marţian. A urmat partea cea mai frumoasă. Ţâru a început să scoată din lădiţă sculele care fuseseră desenate pe tablă. Profesorul le-a chemat pe Riţa şi pe Ligia, care se aflau mai aproape, şi le-a rugat să le împartă pe la mese.

N-am să uit niciodată clipa când pe masa mea au ajuns primele scule: o riglă de calcul şi un ferăstrău cu o lamă groasă şi cu dinţi mărunţi, mărunţi. Rigla îmi era cunoscută. Se asemăna întrucâtva cu cele întrebuinţate la desen sau la matematică în calculele mai complicate. Un ferăstrău cu o lamă atât de ciudată însă nu mai văzusem. Dacă n-ar fi fost desenat pe tablă, n-aş fi ştiut la ce se întrebuinţează.

Nu peste multă vreme au ajuns la masă şi alte scule (ajungeau, le priveam şi le dădeam mai departe), dar n-au mai produs asupra mea aceeaşi impresie. Nici gluma lui Sterpu cu pila zburătoare, din recreaţie, nu m-a impresionat prea mult, deşi a fost destul de reuşită.

Am uitat să spun: fiecare masă de lucru are o lampă cu abajur alb şi-un bec de 40 de lumini. Sterpu a scos firele electrice de la lampă, le-a prins de capetele unei pile şi-a început să strige:

— Priviţi aici minunea secolului: pila zburătoare! Cine are azi curajul s-o atingă, mâine va fi cuceritorul Cosmosului!

George l-a întrebat ironic:

— Da’ tu ai curaj?

Sterpu a făcut o mutră ca de înmormântare (la asta se pricepea), s-a scărpinat în creştetul capului şi a îngăimat cu jumătate de gură:

— Am!

— Să te vedem!

În jurul mesei s-a strâns toată clasa. Isoscel l-a prevenit:

— Sterpule, fii serios! Poate să te izbească, de să nu te vezi.

— Nu mi-e teamă! Aş vrea însă să ştiu: cine se înscrie după mine?

George a ridicat două degete, ca la lecţii:

— Eu!

Sterpu s-a învârtit pe călcâie:

— Altcineva?! Nimeni? Bine!

S-a apropiat repede de pilă, a avut o clipă de şovăială, şi cum a pus mâna pe ea s-a făcut roşu, s-a învineţit, zâmbetul i-a încremenit pe buze, iar ochii i s-au holbat nefiresc. A vrut să spună ceva, dar buzele i se mişcau fără sunet. Sanda s-a repezit spre el, speriată:

— Săriţi-i în ajutor, de ce vă uitaţi aşa?

Ţâru i s-a pus repede în cale:

— Nu te apropia! Caută mai bine o bucată de lemn!

Ne-am repezit toţi să căutăm bucata de lemn. Isoscel şi-a dezbrăcat haina şi i-a întins-o, dar Sterpu nu era în stare s-o prindă. În cele din urmă, Sanda a găsit mătura (avea coadă de lemn), a venit repede spre Ţâru:

— E bună?

Ţâru i-a înhăţat-o din mână, dând din cap, şi s-a repezit spre Sterpu. N-a mai fost însă nevoie de mătură. Încordându-se, Sterpu şi-a desprins mina de pe pilă. S-a clătinat câţiva paşi, apoi şi-a revenit brusc şi ne-a privit triumfător, ca după cea mai teribilă faptă de eroism:

— Ei, ce ziceţi? Se zboară frumos, nu?

Isoscel l-a privit indignat:

— Dacă mai stăteai puţin, aveai să zbori în stele…

Sterpu s-a făcut că nu-i înţelege indignarea:

— Serios? A fost aşa de grozav! Ia să te văd şi pe tine, George!

George a înălţat din umeri cu dispreţ:

— Ce, sunt nebun?

— De ce să fii nebun? N-ai ridicat tu mai înainte două degete?

— Asta a fost înainte!

— Şi-acum ce-i?

Sanda a intervenit categorică:

— Sterpu, lasă-l în pace!

— De ce? Vrei să încerci tu în locul lui?

Ţâru a dat-o pe Sanda la o parte şi s-a apropiat de Sterpu:

— Nu! O să încerc eu!

Din doi paşi Ţâru a fost lângă masă. Isoscel a vrut să-l oprească, dar Ţâru a pus repede mâna pe pilă. Toţi am fost foarte surprinşi. Ţâru nici nu s-a învineţit, nici nu şi-a holbat ochii, nici nu şi-a pierdut graiul. S-a întors şi ne-a spus senin:

— N-are curent.

În jur s-a auzit un murmur de uşurare. Comentariile, râsetele, fluierăturile s-au iscat mai târziu. În clipa aceea ne priveam unii pe alţii, îi priveam pe Sterpu şi pe Ţâru şi nu era nimeni în stare să articuleze un cuvânt. A fost ultima ispravă, din ultima zi de şcoală. În drum spre casă, Ţâru ne-a mărturisit că el a ştiut că firele n-au curent. Sanda l-a întrebat:

— De ce nu ne-ai spus şi nouă? Ţâru ne-a privit încurcat:

— Pentru că nu eram sigur…

Vica închise caietul, îl puse în sertarul de la noptieră, se plimbă prin cameră aproape o jumătate de ceas, îşi lu', a servieta cu cărţi şi ieşi. În stradă se surprinse gândind: „Trebuie să stau de vorbă cu Mica. Să-i spun că ştiu totul. Aşa nu se mai poate…"

ÎNTREBĂRI

După vacanţă, în prima săptămână, Ţâru se trezi singur în cameră. Radu se însurase. A treia zi după nuntă

îşi strânsese hainele în două valize, chemase un taxi şi plecase. I se dăduse locuinţă într-un bloc nou pe Păcurari. Până atunci Ţâru împărţise camera cu Nicu. După ce plecase Radu însă, Nicu îi spusese, ciupindu-şi chitara:

— Ajută-mă să-mi strâng averea, fratelo! Te las singur.

Ţâru îl privi amuzat. Crezuse că Nicu glumeşte. Cu Radu glumise până când s-a urcat în taxi:

— Vezi, Radule, dacă nu merg lucrurile cum trebuie, dă telefon la 02 deranjamente. Poate-ţi dau un sfat bun. Sau: Ai grijă, Radule, să nu păşeşti în casă cu amândouă picioarele odată!

Venise şi Uţa să-l ajute pe Radu. Cu Uţa era însă politicos. Făcea numai glume subţiri să nu-şi compromită firma. Când spunea firma, Nicu îşi arăta, zâmbind, obrazul.

În clipa când şoferul taxiului pornise motorul, Nicu se aplecase peste uşa deschisă şi le strigase:

— Dacă se întâmplă ceva şi aveţi nevoie de dădacă, chemaţi-mă pe mine!

Ţâru îşi dădu seama că Nicu vrea într-adevăr să se mute, când îl văzu că-şi strânge ziarele, trusa de bărbierit, cravatele (avea o duzină de cravate care mai de care mai fistichii), pozele cu chipuri de cântăreţe de muzică uşoară, de actori de filme, de balerine decupate din reviste şi prinse pe perete deasupra patului. îl întrebase:

— Vorbeşti serios? Te muţi?

— M-ai văzut vreodată neserios, fratelo?

Ţâru recunoscuse, încurcat:

— Nu. Dar de ce te muţi?

— Camera în care a stat Radu e mai mare.

— Şi asta-i destul de mare.

— Da, dar tu ai anul acesta un examen. La mine mai vin uneori băieţii. Nu vreau să te deranjeze…

— Ce, parcă până acum m-au deranjat V

Nicu zâmbea şi continua să strângă pozele prinse cu pioneze deasupra patului. Când văzuse că Ţâru insistă, încheiase:

— Zarurile au fost aruncate, fratelo! Nu se mai poate

face nimic.

Odată cu plecarea lui Nicu, încăperea îşi schimbase înfăţişarea. Nu mai avea aerul acela de intimitate, de ceva plăcut şi atrăgător. În afară de masa din faţa geamului (pe care Ţiru îşi pregătea lecţiile) şi de dulapul cu cărţi din colţ, mobilele celelalte i se păreau străine. Peretele pe care îşi ţinuse Nicu pozele decupate din reviste era oribil. Locurile unde stătuseră pozele erau mai albe şi-i strecurau în suflet o senzaţie de părăsire. Nu-i spuse nimic lui Nicu, dar două zile hoinări prin oraş fără niciun rost. A treia zi se duse la Isoscel, îi ceru câteva schiţe, le puse în locul pozelor, dar asta nu schimbă cu nimic situaţia. Se mută şi-n patul în care dormise Nicu (era mai mare, avea arcuri mai bune), fără să se simtă mulţumit. Plecarea lui Nicu îl lipsea de altceva. La început nu-şi dădu seama precis. Apoi descoperi. Era obişnuit să-i pună lui Nicu tot felul de întrebări, şi Nicu să-i răspundă. Dacă stătea la masă unde-şi făcea lecţiile şi se simţea obosit, se întorcea puţin cu scaunul şi întreba:

— Ce zici, Nicule, ce echipă bate: Petrolul sau C.S.M.S?

Nicu dădea ziarul la o parte şi spunea convins:

— Fratelo, cred că bat amândouă!

Ţâru îl privea atent. Nicu pregătea o poantă. îl întreba, prevăzător:

— Cum adică? De ce bat amândouă?

— Pentru că aşa-i firesc, fratelo. Mingea e rotundă şi sare de la o poartă la alta. Şi ele o bat.

— Aa! Nu. Voiam să întreb cine învinge…

Când era vorba de sport, Nicu nu se pronunţa niciodată hotărât. Dădea numai răspunsuri glumeţe. Ţâru îi punea însă întrebări din toate domeniile: din filosofie, din religie, morală, literatură, geografie, teatru, medicină. Ştia că Nicu n-o să creadă niciodată că vrea să râdă de el, oricât de neaşteptate sau de sucite ar fi fost întrebările. Dacă i-ar fi pus lui Radu o întrebare, aşa cum îi punea lui Nicu, şi-ar fi aprins paie-n cap. Chiar şi cu Isoscel (dacă-i punea întrebări) era destul de greu. Trebuia să facă întâi o

introducere, să explice de unde a plecat, unde vrea să ajungă şi alte amănunte de care nu era nevoie când discuta cu Nicu. Nicu ştia ce vrea să răspundă, ca şi când i-ar mai fi vorbit şi altă dată acelaşi lucru. Nu-l suspecta, nu se încrunta, aşa cum ar fi făcut Radu, nu-l întreba nici „cum de i-a trecut prin cap o idee atât de tâmpită”, cum l-ar fi întrebat Isoscel. Nicu lua lucrurile aşa cum erau şi răspundea totdeauna jumătate în glumă, jumătate în serios. Câteodată, atitudinea asta îl supăra pe Ţâru. Mai ales când el considera întrebările foarte serioase.

Odată, după ce citise un roman ştiinţifico-fantastic şi aflase că-n Univers există antimaterie, îl întrebase:

— Ce zici, Nicule? Nu cumva cancerul e un fel de antimaterie?

— Fratelo, am impresia că mergi cu paşi mari pe urmele lui Cristofor Columb. El a descoperit America, tu eşti pe cale de a descoperi cauzele cancerului... Pune mâna repede pe stilou şi trimite-ţi părerile la Academie! Adică, stai, nu te grăbi! în materie de antimaterie sunt cam tămâie. Dă-mi un răgaz de câteva zile şi-ţi spun eu cum stau lucrurile!

Ţâru aproape uitase de întrebare – trecuseră vreo zece zile – când Nicu îl anunţă:

— Să ştii, fratelo, că în domeniul descoperirilor ai luat-o mai la sud decât Cristofor Columb. Drumul tău se cam înfundă. Materia şi antimateria nu prea se au bine. Cum se întâlnesc, fac explozie.

Ţâru încercase să-şi susţină totuşi ideea:

— Bine, asta în cazul când cantităţile de materie şi antimaterie ar fi egale. Dar dacă antimateria ajunge la noi în particule mici, aduse din Univers de lumină, de sunete sau de raze, pe care noi încă nu le-am descoperit?

Nicu îl privise amuzat şi exclamase:

— Oho! Ai făcut o descoperire serioasă. Trebuie neapărat s-o brevetezi.

Îşi luase ziarul şi ieşise...

Camera în care stătuse Radu era într-adevăr mai mare. Avea două ferestre spre curte şi una spre livadă.

Nicu se instalase în patul lui Radu, dăduse covorul de lână jos şi acoperise peretele cu poze. Adrian avea o dormeză lângă sobă.

După ce-şi termina lecţiile, Ţâru deschidea uşa şi se uita din prag cu speranţa că ar putea să-l găsească pe Nicu singur. La masa dintre cele două ferestre care dădeau spre curte îl vedea însă de fiecare dată pe Adrian. Nicu striga bucuros:

— Ce faci, fratelo? Cu ce pot să-ţi fiu de folos?

Ţâru înălţa din umeri:

— Cu nimic. Am trecut numai aşa.

Nicu îl întreba:

— Şi nu intri puţin?

— Am ceva de scris. Vin mai târziu…

Câteodată intra, se aşeza pe marginea patului sau pe un scaun şi se uita peste revistele şi ziarele lui Nicu. Nu le citea, se uita peste rânduri, peste poze, şi din când în când îşi furişa privirile spre masa la care stătea ca un sfinx Adrian. Când era şi Adrian de faţă nu putea să schimbe cu Nicu niciun cuvânt. De multe ori găsea toată echipa. Nicu se interesa ce mai face, cum stă cu examenul. Se întorcea spre Mişu Merezelea sau spre oricare alt băiat din echipă şi zicea cu emfază:

— Ştii. Grigore se pregăteşte pentru examen. Are anul acesta un examen greu!

Când nu vorbea de examen, se interesa de noutăţile din şcoală. îi plăcea să se laude către Mişu Merezelea, sau către băieţii şi fetele din echipă cu notele lui. Totdeauna cerea noutăţi din şcoală ca să ajungă la note.

Întreba:

— Da’ vreun zece ai mai luat tu? Ştii, Mişule, Grigore are pe toată linia numai zece.

Ţâru îl corecta:

— Am şi nouă.

— Bine, ai şi nouă, da’ nu-s medii. Mediile toate-s de zece. Ia dă carnetul!

Nu-l lăsa până când nu-i dădea carnetul să-l arate şi băieţilor. Băieţii se uitau peste note zâmbind.

Mişu Merezelea îşi trecea degetele prin părul lui roşu şi creţ. Zicea:

— Eu toceam pe ruptelea şi tot nu luam mai mult de opt. Cea mai mare notă era opt.

Băieţii îşi făceau cu ochiul:

— Şi cea mai mică?

Mişu Merezelea se îndrepta de spate şi întreba, ca şi când n-ar fi auzit sau n-ar fi înţeles:

— Cea mai mică? Tot opt.

Fetele râdeau:

— Opt cu capul spart!

Lui Nicu îi plăcea să se laude cu tot ce făcea Ţâru. După ce le arăta notele, îi cerea:

— Adă şi caietul de hărţi!

Trebuia să-i aducă hărţile, planşele de la desen, caietele, piesele lucrate în orele de practică: un cuţit de tăiat hârtie, un echer, un mâner de uşă…

Nicu lua echerul şi-l întorcea pe toate feţele:

— Vedeţi ce ştie să facă Grigore? Are un ochi straşnic. E făcut numai din ochi…

Ţâru protesta:

— Nu-i din ochi. L-am măsurat milimetru cu milimetru cu rigla de calcul…

— Lasă, nu-mi spune mie, că ştiu cum l-ai făcut! Nu te încurci tu cu rigla de calcul…

Mişu Merezelea lua piesele în mână, le privea cu atenţie, le trecea şi băieţilor sau fetelor şi zicea:

— Ai dreptate! Se pricepe…

Astăzi Nicu rămăsese singur. Adrian plecase la bibliotecă. O dată la două săptămâni se ducea să-şi schimbe cărţile. Ţâru a deschis uşa şi s-a oprit în prag, ca de obicei. S-a uitat spre masa dintre cele două ferestre şi parcă nu-i venea să creadă că Adrian nu era acolo. Nicu i-a făcut semn să intre:

— Jucăm un şah, fratelo?

— Jucăm!

În timp ce aşezau piesele, Ţâru l-a întrebat:

— Spune-mi, Nicule! Poate cineva să-şi părăsească

familia după paisprezece ani?

Nicu a ridicat ochii de pe tabla de şah şi l-a privit cu atenţie. A zâmbit apoi ironic:

— De ce mă-ntrebi? Vrei să mai faci o mică plimbare la Bicaz? Nu prea văd motivul. Radu nu mai stă la noi.

Ţâru şi-a încreţit fruntea, nemulţumit:

— Nu despre mine-i vorba.

Nicu a râs:

— Atunci e-n ordine! Ai prima mutare!

Partida a fost scurtă. Ţâru s-a lăsat bătut din zece mutări. După fiecare mutare se uita peste chipul nebărbierit al lui Nicu (era prima dată când îl vedea nebărbierit), peste masă, peste dulapul scund şi greoi, peste sobă şi repeta în gând furios: „Aici nu se poate discuta nimic!” Ferestrele erau prea înalte, în cameră era prea multă lumină, Nicu împestriţase peretele deasupra patului cu prea multe poze, soba era încinsă prea tare…

Cum s-a terminat partida, s-a ridicat. Nicu l-a privit surprins:

— Nu mai jucăm una? Ţâru s-a uitat la ceas:

— Mă aşteaptă Isoscel. Avem de rezolvat nişte probleme…

N-avea nicio problemă de rezolvat. Şi nici Isoscel nu-l aştepta.

În ultima vreme nu-l mai găsea niciodată acasă. Primea mereu acelaşi răspuns:

— E plecat…

Mama lui Isoscel îi spunea şi unde-i plecat, sau îl întreba:

— Vrei să-i laşi vorbă? Ţâru înălţa din umeri:

— Nu, tanti! Săru’ mâna. O să trec mai târziu. Nu-i lăsa vorbă şi nici nu mai trecea, pentru că nu l-ar fi găsit. Isoscel devenise atât de distrat şi de uituc! De câteva ori îl întrebase:

— Vii după-amiază la mine să ne facem lecţiile? Isoscel dăduse din cap, fără să se gândească prea mult:

— Vin!

— La ce oră?

— La ce oră vrei tu.

— La patru jumătate e bine?

— E bine.

La patru şi jumătate Ţâru se uita pe geam să-l vadă când intră pe poartă. Se uita cinci minute, zece, douăzeci. Dacă vedea că nu mai vine, îşi lua paltonul şi ieşea fuga în stradă. Se ducea direct acasă la Isoscel.

Mamă-sa îl privea mirată:

— Cum, nu-i la tine? Şi-a luat cărţile şi-a zis că vine la tine.

Ţâru rămânea descumpănit:

— De mult?

— De vreo oră.

De obicei încerca să-l scuze:

— O fi înţeles că ne întâlnim la şcoală… Sau: Mă duc, poate mă aşteaptă acasă… Eu am lipsit. M-a trimis mama să-i cumpăr ceva.

A doua zi la şcoală Ţâru se prefăcea că nu-l vede. Isoscel venea la el şi-l întreba senin:

— Ce ai?

— N-am nimic.

— Mi s-a părut că eşti supărat.

— Da? Şi n-am dreptul să fiu? Te-am aşteptat ieri ca un caraghios o jumătate de oră…

Isoscel părea nedumerit:

— De ce m-ai aşteptat?

Ţâru îl privea stupefiat. Uneori se înfuria. Credea că Isoscel o face pe nebunu’.

— Cum, n-ai spus că vii la patru şi jumătate să ne facem lecţiile?

— Am spus eu că vin?!

— Nu! Eu!…

Felul acesta ciudat, jumătate uituc, jumătate distrat, al lui Isoscel îl irita. Nunu se purtase totdeauna altfel. Dacă promitea ceva, era în stare să se dea peste cap ca să-şi ţină promisiunea.

În afară de Nunu şi Isoscel, Ţâru nu prea avea prieteni. Avea cunoştinţe. Băieţi de prin alte cartiere. Pe

cei mai mulţi nici nu ştia cum îi cheamă, îi cunoştea aşa, din vedere, în urma unei discuţii întâmplătoare, a unei încăierări, a unui joc. I se întâmplase, de multe ori, să treacă pe străzi cu băieţi. Unii jucau volei, alţii fotbal, ţurca, mingea călăreaţă. Se oprea să privească. Şi cum aproape de fiecare dată se găsea câte unul care stătea pe margine, neavând pereche, era întrebat direct, fără niciun ceremonial:

— Joci?

Târu zâmbea:

— Joc!

Băiatul de pe margine îl lua bucuros de braţ, se duceau la şef (nu era stradă care să n-aibă un şef) şi-i spunea:

— Mi-am găsit pereche!

Se arunca un ban în sus ori se lua un băţ şi se făcea măsurătoare, şi din clipa aceea băiatul de pe margine îi devenea potrivnic. Ţâru era ales într-o echipă, băiatul de pe margine în altă echipă. Când se întâlneau însă pe stradă îşi zâmbeau sau îşi puneau întrebări:

— Ce mai faci?

— Bine!

— Tu?

— La fel.

Isoscel devenise pe nesimţite unul din băieţii aceia de pe margine. Se întâlneau la şcoală sau pe stradă, îşi zâmbeau sau îşi puneau întrebări:

— Ce mai faci?

— Bine.

— Tu?

— La fel.

De când plecase Radu şi mai ales de când Nicu îl lăsase singur în cameră, Ţâru simţea şi mai mult distanţarea de Isoscel.

În după-amiaza aceasta, paşii îl purtau repede spre străzile zgomotoase din centru. Uruitul tramvaielor, claxoanele maşinilor, strigătele vizitiilor, ale băieţilor care alergau cu ziare îl făceau să uite repede orice supărare.

Uneori, ca să uite, era suficient să se oprească în faţa unei vitrine, să prindă din zbor o discuţie, să asculte bâzâitul unui motor.

Seara se anunţa senină şi geroasă. Reclamele scânteiau peste tot cu lumini roşii, albastre, galbene, violete. Maşinile treceau cu farurile stinse, clopotele tramvaielor răsunau asurzitor, mulţimea se mişca în valuri compacte.

Ţâru se lăsa purtat la întâmplare. Ca să nu simtă gerul, îşi îndesase căciula pe urechi, îşi ridicase gulerul paltonului, îşi înfundase mâinile în buzunare. Plecase de acasă supărat, dar cum ajunsese în centru şi se lăsase prins în vălmăşagul acela de maşini, de sănii, de oameni, de lumini, de zgomote, simţise că supărarea îi trece şi că i se face somn. Era ca şi când ar fi băut o cafea tare. Uneori, când veneau la Nicu băieţii şi fetele din echipă, mamă-sa pregătea repede cafele. Intra cu tava plină de ceşti. O lăsa pe masă şi ieşea. Niou îşi freca palmele mulţumit. Striga:

— Hai, băieţi, luaţi câte o cafea! Fratelo, tu nu bei?

Ţâru spunea:

— Beau şi eu.

Lua o ceaşcă, sorbea cafeaua încet, şi când termina simţea că-l prinde somnul. Ca să nu moţăie, trebuia să facă gimnastică la bară (aveau în spatele casei o bară), sau să taie lemne. De fapt nu era chiar somn, ci numai senzaţia de somn. Dacă s-ar fi culcat, n-ar fi putut să doarmă.

Când ajunse în capătul străzii Lăpuşneanu, Ţâru îl zări pe Marele Vrăbioi. N-avea niciun chef să stea de vorbă cu el. Se opri în faţa unei vitrine, îl aşteptă să treacă, apoi se lăsă iar purtat de mulţime. Senzaţia aceea de somn îi plăcea. îl făcea să se detaşeze de oameni, de întâmplări; avea impresia că vede totul printr-un ochean întors, care în loc să apropie lucrurile le îndepărta. În minte îi veniră, aşa dintr-odată, imagini din ziua aceea când o urmărise în Copou pe Vica. Se ascunsese după un boschet, iar Vica făcuse înconjurul grădinii de şase ori. După aceea şi-a uitat pe bancă Jurnalul. Câtă bătaie de cap i-a mai dat şi Jurnalul Vicăi! L-a purtat patru zile între cărţile de şcoală.

Voia să i-l strecoare în servietă, fără ca ea să ştie. Vica s-a îmbolnăvit însă, şi el a trebuit să recurgă la altă stratagemă. Abia după patru zile, când a fost cu Sanda, cu Isoscel, cu Ligia şi cu ceilalţi colegi să-i arate scrisoarea trimisă de Nunu, a prins o clipă de neatenţie şi i-a lăsat caietul pe noptieră.

Ţâru trecu prin Piaţa Unirii şi o luă în jos pe Ştefan cel Mare. În partea asta a oraşului animaţia se domolea. Valurile compacte de oameni, maşinile se răreau. Uneori treceau sănii. Ţâru auzea de departe zurgălăii prinşi de gâturile cailor. Când ajunse în dreptul Mitropoliei, recunoscu undeva, în faţă, zurgălăii de la sania lui Tănăsache Chioru. Nu-l mai întâlnise de câteva săptămâni pe lipovean. Se opri în marginea trotuarului şi-l aşteptă să treacă. Tănăsache Chioru îl văzu, trase de hăţuri, şi, după ce opri, strigă bucuros:

— Ce faci, Grigore?

Ţâru zâmbi:

— Aşa şi-aşa!

Lipoveanul râse:

— Ce vorbă-i asta, Grigore? Aşa vorbesc numai bătrânii. Nu vii puţin cu mine?

Ţâru se uită spre statura de uriaş a lui Tănăsache Chioru şi spuse:

— Vin dacă n-ai clienţi…

Tănăsache Chioru îi întinse mâna şi-l ajută să se urce lângă el pe capră. Luă din sanie o pătură groasă din păr de cămilă şi i-o puse peste genunchi.

— Am avut clienţi până mai înainte. Acum mă îndreptam spre casă.

Ţâru se miră:

— Aşa repede?!

Tănăsache Chioru îl privi din nou şi râse:

— Nu-i repede. Vezi dacă n-ai mai trecut pe la mine? Nu ştii nimic.

— Ce să ştiu?

Ţâru se uită mai bine la lipovean. Zâmbea ca-n zilele când era puţin afumat. Numai că atunci nu se prea grăbea

să se întoarcă acasă. îi dădea lui trăsura şi el intra într-un bufet sau într-un restaurant de unde ieşea după miezul nopţii. Tănăsache Chioru îl privi zâmbind aşa câteva clipe. După asta spuse:

— Mi s-a întors nevasta, Grigore.

Ţâru clipi, nedumerit:

— De unde s-a întors? Nu mi-ai spus niciodată că ai nevastă.

— Nu ţi-am spus, pentru că n-aveam. Eram despărţiţi. Acum s-a întors.

— Şi aţi stat mult despărţiţi?

— Trei ani.

Ţâru îşi ridică ochii uimit:

— Trei ani?! Şi s-a întors după trei ani?

— S-a întors.

Ţâru nu mai întrebă nimic. Se uită la Tănăsache Chioru, ca şi când ar fi vrut să descopere undeva o schimbare. În afara zâmbetului de chefliu, însă – cu care era obişnuit nu descoperi nimic. Barba mare şi galbenă ca firele de tuţtun îi acoperea tot pieptul, sprâncenele stufoase i se împreunau la rădăcina nasului, pletele pe care şi le strângea în conci când era beat zbucneau de sub căciula miţoasă.

Sania trecu în iureş pe câteva străzi liniştite, cu felinarele somnoroase (Tănăsache Chioru ocolise centrul), cu troiene mari în porţi, cu fumul ridicându-se din coşuri drept în sus. Cerul era senin, iar luna stătea spânzurată deasupra caselor, ca un cercel de argint.

După ce lăsară în urmă piaţa Sfântul Spiridon, Ţâru îi făcu semn să oprească. Tănăsache Chioru trase de hăţuri, îl aşteptă să coboare şi, înainte de a porni din nou, îi zise:

— Să treci într-o zi s-o vezi şi tu, Grigore f

— Am să trec.

Ţâru se feri să-l privească. Nu-i plăcuse tonul cu care Tănăsache Chioru îi spusese să treacă să-i vadă nevasta. Parcă ar fi fost vorba de un obiect (o trăsură, un covor) sau de un animal. Odată îi spusese cu acelaşi ton să treacă să-i vadă mânzul. îi fătase iapa un mânz.

Îşi înfundă mâinile în buzunarele paltonului şi se îndreptă spre casă. Când păşi în curte văzu lumină numai la geamul de la bucătărie.

TREPTELE

Mergeau alături tăcuţi. Riţa îşi ţinea servieta sub braţul stâng şi se uita tot timpul în jos, de parcă i-ar fi fost teamă să nu se împiedice de ceva.

Isoscel privea drept înainte, făcea paşi mari, dar avea grijă să n-o depăşească. Braţul în care îşi ţinea servieta oscila în sus şi în jos ca limba unui pendul. Strada largă, cu case rare (mai degrabă nişte vile cu ogrăzi mari şi grădini şi mai mari, cu garduri din fier forjat sau din şipci vopsite), începu să urce o pantă. În locul trotuarului apărură trepte pavate cu piatră de râu, ca nişte terase. Pe măsură ce urcau, treptele erau tot mai dese. Riţa îşi schimbă servieta dintr-o mână în cealaltă. Isoscel îi spuse:

— Dă-mi-o s-o duc eu!

Riţa nu întoarse capul. Zise:

— Nu-i grea. De ce s-o duci tu?

Isoscel se arătă de acord:

— Nu-i grea, dar treptele-s lunecoase. Să nu cazi…

Riţa înălţă din umeri, nepăsătoare:

— N-o să cad.

— Aşa ziceai şi ieri…

— Ieri a fost altceva…

Isoscel rămase un pas mai în urmă. Până sus erau 96 de trepte. Într-o zi le număraseră de zece ori. De cinci ori de sus în jos şi de alte cinci ori de jos în sus. Era a doua sau a treia zi când o conducea spre casă. Isoscel se oprise cam la jumătatea treptelor, se uitase în sus, unde nu se zărea decât cerul ca un ecran mare, alb şi întrebase:

— Ştii câte trepte sunt până sus?

— Nu.

— Cum, nu le-ai numărat niciodată?

Riţa îl privise şi zâmbise sfioasă, aşa cum zâmbea totdeauna când era scoasă le lecţii:

— De ce să le număr?

— Aşa!… Ca să ştii câte sunt.

Ea tăcuse, dar când ajunsese sus i se adresase:

— Vrei să le numărăm acum?

Isoscel începuse să ţopăie de bucurie. Totuşi o întrebase:

— Da’ nu eşti obosită?

Riţa înălţase din umeri, mirată:

— De ce să fiu obosită?

Făcuse o pieruetă, ridicase servieta la înălţimea capului şi începuse să alerge pe trepte în jos.

Isoscel o privise câteva clipe cum se îndepărtează, apoi se repezise s-o ajungă. Nu reuşise. Riţa pusese piciorul pe ultima treaptă cu mult înaintea lui. Când ajunse şi el, îl întrebă:

— Le-ai numărat! Câte sunt?

Isoscel uitase de numărătoare. Ca să nu râdă Melcuşorul de el, spusese:

— Nu ştiu. M-am încurcat când am ajuns pe la mijloc. Ţie câte ţi-au ieşit?

Riţa zâmbise:

— Nouăzeci şi şase!

Isoscel exclamase dezamăgit:

— Numai atâtea? Credeam că-s mai multe. Nu cumva ai greşit şi tu?

Riţa clătinase capul cu hotărâre:

— N-am greşit. Dacă vrei, le mai numărăm o dată.

— Bine. Le mai numărăm…

De data asta Isoscel numărase treaptă cu treaptă, dar când ajunsese sus, ca s-o necăjească puţin pe Riţa, spusese:

— Mi-au ieşit o sută nouăzeci şi două.

Riţa întrebase cu sfială ei dintotdeauna, în care se strecurase însă şi puţină ironie:

— Nu cumva ai numărat şi pentru mine?

— De ce să număr şi pentru tine? Dacă nu crezi, mai încercăm o dată…

Riţa fusese de acord.

— Da? Bine!

Ajunsese jos înaintea lui. îl aştepta pe ultima treaptă

şi-i spusese râzând:

— Ai avut dreptate. De data asta mi-au ieşit o sută nouăzeci şi două.

Isoscel se prefăcuse necăjit:

— Mie, două sute douăzeci.

— Da?

— „Da!

— Atunci să le mai numărăm o dată.

— Să le mai numărăm.

După al cincilea urcuş, Isoscel se oprise gâfâind. Lăsase servieta jos şi strigase:

— Gata, nu mai pot! Sunt atâtea câte vrei tu…

— Nouăzeci şi şase?

— Nouăzeci şi şase!

Acum, după ce ajunseră sus, Riţa se opri. Spuse, fără să-l privească:

— Am plecat. La revedere.

— La revedere.

Isoscel rămase în capul treptelor până când Melcuşorul intră în curte. Aici se despărţeau în fiecare zi şi tot aici se întâlneau.

Tatăl său pleca de acasă la şapte fără un sfert. Niciodată nu-l văzuse să plece mai devreme sau mai târziu cu un minut. Cât stăteau la ceai nu vorbeau aproape nimic. Se auzea numai sâsâitul ceainicului pe aragaz sau zăngănitul linguriţelor care se loveau de marginile cănilor. Câteodată tatăl său, văzându-l în bucătărie, se mira:

— De ce te-ai trezit aşa dimineaţă? Pleci undeva?

Isoscel se aşeza repede în faţa cănii de ceai. Spunea, privind spre ochelarii tatălui său:

— Nu plec nicăieri. Am de învăţat la istorie, sau la geografie, sau la orice alt obiect.

Ochelarii tatălui său aveau nişte lentile atât de groase, că nu putea niciodată să-i vadă ochii. Din cauza asta Isoscel avea impresia că poate să mintă sau să-i spună orice. Tatăl său îşi sorbea ceaiul, fuma o ţigară, şi la şapte fără un sfert se ridica, îşi îmbrăca paltonul şi ieşea. Isoscel stătea pe scaun până când auzea scârţâitul porţii la stradă.

De cele mai multe ori lăsa ceaiul neterminat, îşi lua servieta şi se repezea spre cuier. Mama sa nu-l întreba de ce se grăbeşte sau de ce nu-şi bea ceaiul. O singură dată, când îl văzuse că pleacă înainte de 7 (până atunci era obişnuită să plece odată cu fraţii mai mici, la opt fără un sfert), îl întrebase:

— De ce nu-ţi bei ceaiul?

Isoscel ¡îşi plecase ochii în cană. Mamă-sa nu purta ochelari cu lentile groase şi nu putea deci s-o privească nepăsător în ochi sau s-o mintă.

Totuşi atunci o minţise. Se uitase în cană şi spusese cu jumătate de gură:

— Sunt de serviciu. Trebuie să iau condica de la secretariat şi să deschid geamurile să se aerisească în clasă.

Minţise numai pe jumătate. Ca preşedinte de detaşament avea într-adevăr condica în grijă.

Isoscel se strecura prin mulţime repede, cu servieta sub braţ. îi plăcea animaţia din zori. Toată lumea era grăbită, veselă, vorbăreaţă. Când pleca dupjăi tatăl său, alerga la prima staţie de tramvai. În tramvai cei care-şi ocupau locurile moţăiau sau se uitau pe geam: se iscau discuţii, certuri, se povesteau diferite întâmplări. Isoscel urmărea atent fizionomiile oamenilor. Dimineaţa întâlnea tot felul de chipuri: bătrâni cu ochelarii pe vârful nasului, femei de la ţară îmbrobodite cu câte trei şaluri, soldaţi, miliţieni, studenţi. Îi urmărea pe toţi atent. Asculta ce vorbesc, le urmărea gesturile şi-şi zicea aproape de fiecare dată: „Pe ăsta trebuie să-l reţin! E bun de-o schiţă”, în timpul orelor scotea caietul de schiţe şi recompunea totul din memorie. De multe ori făcea şi câte 8 – 10 schiţe. Apăreau pe rând ţărani cu coşuri de papură în mână, cu scurte îmblănite, cu căciuli mari cât roata carului, elevi rebegiţi de frig, sănii încărcate cu lemne, domni în vârstă citindu-şi ziarele, vatmani, ofiţeri.

Luminile de pe stradă se stingeau la şapte şi jumătate. Uneori la ora asta se afla în tramvai nu departe de treptele care urcau spre strada unde stătea Melcuşorul.

Isoscel trecea în faţă lângă vatman şi se uita îngrijorat înainte. Sărea aproape în clipa când se deschidea uşa şi o lua repede pe scări în sus. Riţa apărea în capul scărilor, îi făcea semne cu mâna şi-i venea repede în întâmpinare. îl întreba:

— De ce alergi?

Isoscel se oprea, o privea mirat şi înălţa din umeri. Spunea, fără convingere:

— Nu alerg. Cine ţi-a spus că alerg?

Se întâlneau foarte rar pe la jumătatea treptelor. De obicei el avea timp să ajungă sus, s-o vadă când iese din curte. O aştepta zâmbind, puţin încovoiat de spate ca să nu-i fie frig, sau ca să-şi ferească faţa de vânt. Riţa îi striga de departe:

— Aştepţi de mult?

Isoscel o aştepta, mişcându-şi greutatea trupului de pe un picior pe altul, şi spunea nepăsător:

— Nu! Chiar acum am ajuns.

— Şi nu ţi-e frig?

— De ce să-mi fie frig?

O lăsa să treacă înainte, protector. În dimineţile când treptele erau prea lunecoase îi cerea servieta cu cărţi sau o prindea de mână. Coborau, până jos, ţinându-se de mână. Când ajungeau pe ultima treaptă, Riţa îşi lua servieta sau îşi desprindea mâna dintr-a lui şi zicea încet:

— Mulţumesc! Eşti foarte drăguţ.

După aceea tot drumul mergeau tăcuţi. În faţa intrării principale se despărţeau. Isoscel se oprea şi spunea peste umăr:

— Eu trec pe la secretariat să iau Jurnalul.

— Bine!

În recreaţii nu schimbau niciun cuvânt, nicio privire. Ieşea în curte cu Ţâru, cu Sanda sau cu Iorgu; în unele recreaţii se iscau bătăi cu bulgări de zăpadă. La bătăile astea lua parte toată clasa, în uşă apăreau Sterpu sau Hreapcă – de multe ori şi Sanda sau Ligia – şi strigau:

— Clasa a VII-a A ne bate cu zăpadă!

Asta era de ajuns. Din bănci izbucnea un: „Aa”

prelung – pe mai multe voci – şi toată clasa ieşea în curte. Isoscel făcea bulgări mici şi tari, ca să nu greşească ţinta. Stătea în apropierea Riţei, şi dacă vedea că o lovesc prea mulţi bulgări ti lua apărarea. Se aşeza în calea bulgărilor, sau îl asalta pe cel care o lovea cu patru, cinci bulgări bine ţintiţi.

În clasă nu schimbau niciun cuvânt şi nicio privire din cauza ironiilor făcute de Ligia sau de Mariana. De fapt ăsta era numai unul din motive. Şi dacă ar fi fost numai acesta, nici nu l-ar fi durut capul. Într-o zi, când s-a apropiat de banca Riţei (în zilele geroase Riţa nu prea ieşea din clasă), l-a rugat să nu mai vină la banca ei.

— De ce să nu mai vin?

Riţa s-a uitat repede spre uşă şi i-a spus cu glasul ei moale:

— Aşa! Nu pot să-ţi spun acum.

Isoscel a încercat să râdă:

— Ce? Te-a împuns Viespea?

Viespea era Ligia. Riţa nu şi-a mai ridicat ochii. A zis doar atât:

— Nu.

— Bine. Îmi spui după ore!

Isoscel ştia că n-avea niciun rost să insiste. Melcuşorul era de-o încăpăţânare rar întâlnită. Nimeni în clasă nu putea s-o facă să vorbească dacă era supărată. Un zâmbet ironic al unei profesoare sau o vorbă spusă fără răutate, din oboseală sau din nerăbdare („Mişcă-te mai repede!” sau: „Ce-i cu tine, dormi?”), o făceau să amuţească şi să prefere un doi chiar când învăţase lecţia.

După ore, Isoscel a dus Jurnalul la secretariat. Când s-a întors în clasă n-a mai găsit-o. Plecase. A alergat după ea. A ajuns-o în staţie.

— Ce faci? Aştepţi tramvaiul? Nu mergi pe jos?

Riţa n-a zis nimic. Fără să-l privească, a pornit-o înainte cu mersul ei stângaci şi caraghios. Pe drum a întrebat-o de două ori:

— Ce s-a întâmplat?

Melcuşorul mergea înainte, ca şi când nu l-ar fi auzit.

Când au ajuns la trepte s-a oprit. I-a spus, privindu-l de data asta în ochi:

— De azi să nu mă mai conduci acasă.

— De ce?

— Pentru că nu-i bine.

— Cine ţi-a băgat în cap prostia asta?

— Nimeni.

A dat să urce treptele singură, dar Isoscel s-a ţinut după ea. Voia să afle ce s-a întâmplat.

— Ai stat de vorbă cu Sanda?

— Nu.

Cu două sau trei zile în urmă Sanda îi spusese într-o recreaţie:

— Las-o pe Riţa în pace!

Isoscel a crezut că Sanda glumeşte. A întrebat şi el tot în glumă.

— De ce s-o las? Ţi s-a plâns cumva că am bătut-o?

— Nu mi s-a plâns. Riţa-i o fată cu prea mult bun simţ ca să facă lucrul acesta. Cred că nici ţie n-o să ţi se plângă…

Când au ajuns sus, în capul treptelor, a întrebat-o pe Melcuşor din nou:

— Şi n-ai vorbit cu nimeni?

Melcuşorul l-a privit iar în ochi:

— Am vorbit.

— Cu cine?

— Cu George.

— Da? Şi ce ţi-a spus domnul George?

— Că sunt în grupa lui, şi dacă sunt să las plimbările. Să-mi văd de lecţii!

— Aşa a zis?

— Aşa!

— Bine, discut cu el.

În aceeaşi după-amiază i-a dat telefon lui George să vină la şcoală sau în oraş. Dar George s-a eschivat. I-a zis că nu poate să plece de-acasă, că aşteaptă meditatorul.

A discutat cu el abia a doua zi, înainte de intrarea la lecţii. În timp ce-şi punea mânecuţele, l-a chemat de-o

parte. A atacat problema direct, fără niciun ocol:

— Ce ai cu Riţa? De ce n-o laşi în pace?

George a făcut nişte ochi mari cât cepele:

— Eu n-o las în pace?!

— Tu! Dacă te mai legi de ea o dată, îţi mut gura la ceafă.

George s-a înroşit ca un rac fiert. A îngăimat:

— Eu am crezut că-i fac un bine.

— Şi eu ţi-am spus tot ca să-ţi fac un bine.

I-a întors spatele, furios. Ţâru, care văzuse scena de departe, l-a întrebat:

— Ce s-a întâmplat? Nu te-am văzut niciodată aşa de războinic.

Isoscel a înălţat din umeri:

— Nici nu-s!

În recreaţia mare Iorgu a venit după el în curte şi i-a zis că-l aşteaptă la camera pionierilor instructorul superior Negrea. Isoscel a părăsit câmpul de luptă (se bătea cu bulgări de zăpadă cu băieţii dintr-a VII-a A) şi s-a îndreptat repede spre camera pionierilor. Nu era prima dată când Negrea trimitea după el în timpul recreaţiilor. Erau chiar unele zile când îşi petrecea recreaţie după recreaţie cu instructorul superior. Negrea folosea o metodă foarte interesantă de a sta de vorbă cu ei. Avea totdeauna pe masă o tablă de şah, cu piesele gata puse. Când discuţia era mai lungă, îi arăta scaunul şi-l întreba:

— Joci un şah?

În timp ce mutau piesele, instructorul superior punea tot felul de întrebări, care la prima vedere n-aveau nicio legătură unele cu altele. Când se termina partida, trăgea concluziile:

— Va să zică examenul de absolvire a rămas încă pe planul doi.

Isoscel îl privea uluit. Nu putea să priceapă nici în ruptul capului de unde ştie Negrea că examenul de absolvire rămăsese încă pe planul doi. Doar în timp ce jucaseră şah nu discutaseră nimic despre examen. La fel de neaşteptate erau şi alte concluzii. Odată, în timpul unei

partide de şah, vorbiseră despre disciplina din timpul orelor, din timpul recreaţiilor, despre note, despre cum îşi petrec pionierii din detaşamentul lor duminicile. La sfârşitul partidei Negrea se ridicase şi spusese cu zâmbetul lui totdeauna reţinut sau ironic:

— N-am făcut nimic. În detaşamentul vostru n-a apărut încă niciun utemist…

Isoscel crezuse întâi că era un reproş. Adică îi reproşa că nu se gândiseră la o adunare de detaşament în care să invite unul sau doi U.T.M.-işti. Abia când ajunsese în clasă, înţelesese că instructorul superior se referise la cu totul altceva. Negrea era supărat că nu apăruse un utemist sau mai mulţi din mijlocul lor. Adică, niciunul dintre ei nu merita încă să treacă în rândul U.T.M.-iştilor, deşi unii împliniseră de mult vârsta şi puteau oricând să facă adeziune.

În dimineaţa aceea, când avusese schimbul de cuvinte cu George şi venise Iorgu în recreaţia mare să-i spună că-i aşteptat la camera pionierilor, Isoscel nu-l mai găsise pe Negrea în faţa tablei de şah şi nici piesele nu erau aşezate ca să se înceapă o partidă. Instructorul superior stătea lângă geam. Urmărea desfăşurarea bătăliei cu bulgări de zăpadă, din curte, unde se-auzeau strigăte, răpăit de tobe, sunete stridente de trompetă. Cei dintre a VII-a A erau încurajaţi de toboşarii şi trompetiştii din detaşament.

Isoscel se oprise lângă uşă. Negrea ştia că intrase, dar nu se mişcase de lângă geam. Rămăsese cu spatele spre uşă câteva clipe, se întoarse apoi şi – fără să-l privească – începuse să se plimbe între sobă şi geam. Era limpede. George se plânsese că-l ameninţase cu bătaia.

Instructorul superior se plimbase aşa fără să-l vadă şi fără să-i adreseze vreun cuvânt câteva minute. Isoscel aştepta să fie luat în focuri. La discuţiile furtunoase nu vorbea decât instructorul superior. Spre surprinderea lui, Negrea se îndreptase spre masă, se aşezase pe scaun, apoi, ca şi când abia atunci l-ar fi observat, îl întrebase:

— Ai venit? Ia loc!

Isoscel privise scaunul şi se aşezase tăcut. Situaţia începea să-i fie favorabilă. Oricât de aprinsă ar fi fost discuţia, putea cel puţin să se apere. Negrea se uitase alte câteva clipe peste nişte hârtii (nişte planuri de muncă sau nişte desene), luase de pe raftul din spate cutia de şah, o pusese pe masă şi-l invitase destul de rece:

— Joci?

Isoscel se săltase pe scaun şi îngăimase:

— Da.

— Ce preferi? Albele sau negrele?

— Negrele.

Instructorul superior făcuse prima mutare şi i se adresase cu acelaşi ton rece:

— Ce se întâmplă la voi în clasă?

Isoscel îşi dăduse seama, surprins, că-i pierise glasul. Ca să răspundă, trebuise să facă un efort:

— Nimic.

Negrea îşi ridicase privirea de pe tabla de şah.

— Dar cu George de ce te-ai certat?

— Nu m-am certat. A fost altceva… Cred că v-a spus…

— Da. Ceva mi-a spus. Dar probabil era prea nervos şi n-am înţeles mare lucru.

— George s-a învăţat să-şi bage nasul peste tot. I-a cerut Riţei să nu se mai plimbe… îşi închipuie că-s îndrăgostit de ea.

Negrea zâmbi ironic:

— Şi tu nici măcar nu te-ai gândit la asta…

— Ba m-am gândit. Dar nu-s.

— Poate că-i îndrăgostită Riţa de tine…

— M-am gândit şi la asta. M-am gândit chiar înainte de a-i cere el să nu se mai plimbe. Nici ea nu-i îndrăgostită. Suntem prieteni. Atât.

Fusese o discuţie penibilă. Nu minţise. Acesta era adevărul. Totuşi fiecare cuvânt rostit îl făcuse să se simtă caraghios şi îngrozitor de ruşinat. Mai ruşinat decât atunci când se ducea la vizita medicală (o dată sau de două ori pe an) şi era pus să se dezbrace complet. Dacă ar fi intrat

George atunci pe uşă, s-ar fi ridicat şi l-ar fi pălmuit. Negrea îi mai spusese ceva, dar el nu reuşise să desluşească sau să reţină niciun cuvânt. Urechea îi era parcă prea mică şi cuvintele treceau pe alături, aşa cum se-ntâmplă când asculţi un aparat de radio deschis prea tare. Şi încă ceva: stând acolo, pe scaun, avusese la un moment dat impresia că se volatilizase. Nu-şi mai simţea nici mâinile, nici picioarele, nici trupul, nici chipul, nimic. În faţa instructorului superior parcă stăteau numai gândurile lui. Şi ochii.

Unul din gândurile acelea rămăsese înfipt în el ca un cui: Negrea era nemulţumit de el. În orice caz, gândul acesta, privirile lui George, zâmbetele lui Hreapcă şi Sterpu, înţepăturile Ligiei îl făcuseră prevăzător. Nu mai ieşeau împreună din clasă şi nici din şcoală.

După ce lăsa Jurnalul clasei la secretariat, ieşea pe uşa principală şi aştepta dincolo de staţia de tramvai. Până în staţie pe Riţa o însoţeau Sanda sau Ligia. În staţie se despărţeau. Riţa venea spre el. I se alătura tăcută, cu umărul strâmbat din cauza servietei doldora de cărţi pe care o ţinea sub braţ. Uneori îi zâmbea. De obicei însă avea întipărită pe chip o umbră, un fel de îngândurare severă.

Întoarcerile acasă erau cele mai frumoase. Nu trebuiau să se grăbească. Mergeau la un pas unul de altul, discutau, îşi povesteau întâmplări, râdeau. Aveau timp. La amiază, până la trepte făceau câte un ceas, un ceas şi jumătate. Riţa îşi amintea tot felul de lucruri ciudate. Într-o zi îşi amintise că până anul trecut nu visase niciodată nimic. Se culca, adormea repede, şi când deschidea ochii, afară era ziuă. Colegii povesteau în clasă ce-au visat fiecare. Ea n-avea niciodată ce povesti. Când le spunea că nu ştie cum arată un vis, n-o credea nimeni. Primul ei vis a fost frumos, dar a şi speriat-o. A visat că zboară. Era spre sfârşitul anului şcolar. La Casa pionierilor pregăteau un fragment din „Lacul lebedelor”. Ea era una din lebede. Visul a început pe lac. În locul scenei pe care făceau repetiţie a apărut chiar un lac. Ea şi celelalte colege se

prefăcuseră în lebede adevărate. Cu aripi, cu pene, cu gâturi lungi şi fragile ca de porţelan şi ciocuri negre. Pluteau pe apa liniştită a lacului. Lebăda din capul şirului a strigat:

— Gata, plecăm!

A întins aripile, a bătut de trei ori şi s-a înălţat în văzduh. Celelalte au făcut la fel. Ea s-a pomenit zburând între ele. Lacul a rămas undeva jos, între sălcii, ca un ciob de oglindă. Au făcut un ocol larg de rămas bun. Zbura între două colege, care erau bucuroase că vor face o călătorie lungă, până în Africa. Şi ea s-a bucurat întâi, dar când a văzut că încep să se îndepărteze de lac, a început să plângă şi s-a trezit…

Tot aşa o sperietură bună a tras când avea cinci sau şase ani. Într-o zi a prins-o ploaia peste drum, la vecini. Ea şi fetiţa vecinilor, înfricoşate de fulgere şi tunete, stăteau cât mai departe de geam. În casă era aproape întuneric, dar când fulgera se făcea o lumină orbitoare. Fetiţa vecinilor a întrebat-o pe bunica ei dacă fulgerele nu pot să aprindă cerul. Bătrâna a râs. Cum să-l aprindă? Doar cerul nu era o bucată de lemn să ia foc. După ce-a stat ploaia, Riţa a plecat repede acasă. În stradă s-a oprit. Dincolo de casa lor cerul era roşu-roşu. Şi-a adus aminte de ceea ce spusese fetiţa vecinilor. Era convinsă că în partea aceea cerul se aprinsese, de la fulgere. Bătrâna le spusese că nu poate să se aprindă, numai aşa, ca să le liniştească. A intrat repede în casă. Mamă-sa era în bucătărie. Pregătea cina. Prin geamul de la bucătărie cerul se vedea şi mai roşu. Nu i-a spus nimic. S-a dus dincolo în cameră, a scos plapuma, a intrat sub ea şi a închis ochii strâns, strâns. Voia să adoarmă cât mai repede. Să nu vadă cum se vor aprinde şi casele, şi pământul…

Dintre flori, îi plăceau cel mai mult florile de gheaţă. În camera ei avea geamuri duble, şi florile de gheaţă nu se prindeau decât dacă lăsa deschis un rând de geamuri. Peste noapte se făcea frig în cameră, dar ea prefera să fie frig, numai să vadă dimineaţa geamurile acoperite cu flori.

Isoscel o întrebase:

— Şi-ai tăi nu te ceartă?

Riţa zâmbise şi clipise repede:

— Ba mă ceartă. Mama vine după miezul nopţii să-mi închidă geamurile. Eu o simt, şi după ce iese mă scol şi le deschid din nou.

— Şi nu răceşti?

— Nu.

Riţa avea o voce joasă, uşor mâhnită, ori uşor mirată şi privea drept înainte. Numai când ajungeau sus, în capul treptelor, întorcea faţa spre el. În ochi şi pe buze îi apărea o clipă zâmbetul acela pe care i-l văzuse prima dată pe scenă în Albă ca Zăpada. De fapt, nu era tot zâmbetul, ci numai o parte din el (un sfert sau o jumătate). Spunea repede:

— Am plecat. La revedere!

— La revedere!

Astăzi, Isoscel ar fi avut chef să meargă până în capătul străzii, să privească cocoşii de tablă de-aproape, dar când se uită la ceas îşi dădu seama că nu mai avea timp. Trebuia să ajungă mai repede acasă, să mănânce şi să se întoarcă la şcoală. La patru aveau adunare de detaşament. Rosei făcuse iar o măgărie. îi dăduse lui Iorgu să fumeze, îl ambiţionase. Iorgu, cam fleţ, se lăsase prins. Fumase două ţigări una după alta. Toată povestea se petrecuse în ultima recreaţie, după orele de atelier. George dăduse fuga în clasă şi anunţase speriat.:

— A leşinat Iorgu!

Sanda îl întrebase:

— Unde-i?

— Jos, la demisol, lângă atelier!

Vestea s-a răspândit în toată şcoala. George a avut grijă să-l anunţe şi pe instructorul superior, care a telefonat repede la Salvare. Numai că până a sosit maşina Salvării, Iorgu şi-a revenit. Povestea cu ţigările s-a aflat după aceea.

Isoscel se ridică în vârful picioarelor, privi cocoşii de tablă de pe casa Riţei, îşi puse apoi servieta pe umăr, se întoarse şi începu să coboare treptele una câte una,

îngândurat.

„CINE SE ÎNSCRIE LA CUVÂNT?

Cu cinci minute înainte de începerea adunării, instructorul superior Negrea intră în clasă. Nu zâmbi şi nici nu întrebă: „Ei, cum vă simţiţi? V-aţi pregătit pentru săpuneală?", aşa cum zâmbea sau întreba de obicei. Aruncă o privire scurtă peste bănci, apoi rosti rar, ca şi când s-ar fi uitat în catalog şi după fiecare nume ar fi fost nevoit să întoarcă pagina:

— Rosei... Iorgu... George... Hreapcă... Sterpu... Cei strigaţi se ridicară în picioare. Negrea se uită spre Marele Vrăbioi, dar spuse pentru toţi:

— Mergeţi în cancelaria profesorilor!

Îi aşteptă să iasă, se întoarse spre Isoscel şi întrebă:

— Rosei din ce grupă face parte V

— A treia!

— Şi cine-i preşedinte la a treia? Vica se ridică în picioare. Zise încet:

— Eu!

Instructorul superior o întrebă nemulţumit:

— Ştiai că Rosei fumează V

— Nu.

Negrea se întoarse din nou spre Isoscel:

— Veniţi şi voi la cancelarie!

Vica şi Isoscel se priviră o clipă în tăcere, apoi se îndreptară spre uşă. În clasă se iscară murmure. Cineva întrebă:

— Şi noi ce facem, tovarăşe instructor? Mai ţinem adunarea?

Negrea se opri în mijlocul clasei. Zise, privind peste umăr cu răceală:

— O ţinem!

După ieşirea lui, murmurele se curmară brusc. Se lăsă o tăcere adâncă şi încordată. Parcă erau într-o oră de teză sau într-o recreaţie, după care urma o teză grea. În asemenea recreaţii nimeni nu mai umbla pe uşă sau prin intervalul dintre bănci. Nici de sobă nu se mai apropia nimeni, nici de cuier, nici de tablă. Rămâneau toţi în bănci

şi citeau sau răsfoiau înfriguraţi cărţile. Dacă deschidea careva/ uşa (vreun elev din clasele vecine), se ridicau toţi în picioare şi aşteptau drepţi, fiind siguri că cel care a deschis era profesorul. Situaţia de acum părea asemănătoare. După ieşirea celor şapte şi a instructorului superior, nimeni nu mai scoase un cuvânt multă vreme. Stăteau toţi la locurile lor, cu nasurile în jos, şi nu îndrăzneau să comenteze situaţia. Mariana îşi adusese de lucru, în adunările de detaşament – în recreaţii şi de multe ori şi-n ore – scotea andrelele (avea două andrele de lemn subţiri şi lucioase) şi începea să împletească. Ţinea ghemul de lână în servietă, se uita spre tablă sau spre catedră, dar mâinile nu-i stăteau o clipă. Uneori putea să discute în voia cea bună sau să spună lecţia (în cazul când nu era scoasă la tablă) fără să se oprească din lucru. Colegii o porecliseră bunicuţa. Nu se ştia precis dacă porecla fusese sugerată de ghemul de lână, de andrele, sau de glasul ei sfătos, care era prezent în toate discuţiile.

Acum, liniştea din clasă era atât de mare, că nu se auzea decât pocnetul andrelelor care se loveau una de alta. În băncile din fund Cosmiţă şi Bărbuceanu începuseră să joace ţintar. Jucau în tăcere, înţelegându-se numai din priviri. Ţâru se ridică în cele din urmă şi rosti cu o voce obosită de încordare:

— Mă duc să beau puţină apă.

Mariana îl privi şi zise voioasă:

— Adă-mi şi mie!

Ţâru se opri şi întrebă?

— În ce să-ţi aduc? Ai pahar?

Sanda se ridică de la locul ei c-un pahar din material plastic. îi spuse:

— Lasă, că-i aduc eu!

Cei doi, Sanda şi Ţâru, se îndreptară spre uşă, urmăriţi de privirile tuturor. Se vedea cât de colo că apa şi paharul erau numai un pretext, o încercare de a se ieşi din tăcerea aceea încordată. După ce se închisese uşa, toţi începuseră. să vorbească, să meargă de la o bancă la alta, dar o făceau cu oarecare prudenţă şi reţinere, ca şi când

dintr-o clipă în alta avea să se întoarcă instructorul superior. Discuţiile se înfiripau greu şi ocoleau problema principală. Sanda se întoarse cu paharul de apă. Mariana îl prinse în căuşul palmelor, bucuroasă:

— Trebuie să fie rece.

— Da. E rece.

Ligia o întrebă direct:

— Ai fost la cancelarie?

Sanda dădu din cap că a fost. Toate privirile se aţintiră spre ea. Şi bineînţeles toţi aşteptau să spună ce a văzut sau ce a auzit. Sanda rosti încet:

— Nu se poate auzi nimic. Uşa care dă spre secretariat a fost închisă.

Cosmiţă chiţcăi surprins:

— De obicei e deschisă!

Sanda îl aprobă:

— Da. De obicei e deschisă.

Cineva propuse:

— Să ne urcăm la a V-a B. De-acolo se vede tot ce se petrece în cancelaria profesorilor.

Se priviră cercetători. Întâi se priviră unii pe alţii, apoi toţi ochii se întoarseră spre Sanda.

Ea întrebă, fără convingere:

— Nu-i mai bine să rămânem în clasă? Dacă se întoarce tovarăşul instructor superior şi nu ne găseşte?

Ligia spuse nepăsătoare:

— Nu se întoarce!

Făcu o piruetă, după care se depărtă spre uşă în vârful picioarelor. t Din bănci se mai ridicară câţiva băieţi şi fete şi se luară după ea. Apoi unul câte unul se ridicară toţi. În clasă rămase numai Ţâru. Sanda se uită spre băncile goale şi murmură necăjită:

— Ce facem? Mergem şi noi?

— Mergem!

Ţâru se duse spre uşă, se uită cu atenţie în lungul culoarului, apoi îi făcu semn cu capul:

— Hai!

Clasa a V-a B se afla la etajul I, în aripa nouă a şcolii.

Aici se mai aflau cabinetele pedagogice şi cele două laboratoare. Din laboratorul de fizică şi din clasa a V-a B se vedea tot ce se întâmplă în cancelaria profesorilor.

Sanda urcă scările în urma lui Ţâru. Pe prima uşă din dreapta văzu scris mare: EI. V-a B. Ţâru se opri cu mâna pe clanţă. Aşteptă să se apropie şi Sanda. Când deschise uşa, cineva îl ţistui:

— Linişte!

Se auzi apoi şoapta Ligiei:

— Păşiţi în vârful picioarelor!

Sanda închise uşa cu băgare de seamă. În clasă era mai puţină lumină ca pe culoar. Băncile, tabla, catedra, hărţile de pe pereţi abia se mai desluşeau. Păşi, urmată de Ţâru, spre fereastra din mijloc, de unde venise şoapta Ligiei. Aici, la fereastra asta, se strânsese aproape toată clasa. Jos, într-un unghi pieziş, se zărea o parte din cancelaria profesorilor. Se aprinsese lumina, şi prin perdeaua subţire de tul se vedea totul. Întâi, Sanda văzu ţeasta rasă a Marelui Vrăbioi. Stătea cu spatele spre ferestre, între Hreapcă şi Sterpu. La un pas de ei, spre stânga, îi zări pe Iorgu şi pe George, iar în partea cealaltă, în dreapta, îi văzu pe Isoscel şi pe Vica.

Toţi şapte stăteau în picioare. La masa lungă, îmbrăcată în verde, ca mesele de biliard, se zăreau ochelarii domnişoarei Microscop, obrazul uscat ca un pergament al Moşului, cârlionţii roşcaţi ai profesoarei de franceză.

Instructorul superior şi dirigintele discutau ceva în apropiere de sobă. Numai directorul nu-şi găsea loc. Măsura încăperea de la un capăt la altul, gesticulând şi spunând ceva. Când trecea prin faţa lui Rosei, îl privea lung, pe deasupra ochelarilor. Rosei îşi ţinea nasul în jos. Iorgu îşi schimba umil greutatea corpului de pe un picior pe altul.

Ligia îşi turti nasul de sticla rece a geamului şi zise nemulţumită:

— Păcat că nu s-aude nimic!

Ţâru o privi zâmbind:

— Ştiu eu un loc de unde s-ar putea auzi totul.

— Ce loc? Să mergem acolo!

Ţâru îşi încreţi nasul:

— E riscant. Am putea fi descoperiţi. Şi-apoi nu putem merge toţi. Numai trei, cel mult patru putem merge.

Ligia ridică mâna în sus:

— Eu mă înscriu…

— Şi eu…

— Şi eu.

Mai ridicară mâinile Mariana şi Cosmiţă. Sanda spuse, fără să-i privească:

— Eu zic să ne întoarcem în clasă! Nu-i frumos să ne spionăm profesorii.

Cosmiţă râse:

— Ce? Ăsta-i spionaj?

— Da’ ce-i?

Ligia îşi împreună mâinile pe piept şi se rugă în glumă:

— Sanda, ai milă de urechile mele…

Sanda înălţă din umeri, iritată:

— Nu mai spun nimic. Faceţi ce vreţi! Am plecat în clasă.

Se îndreptară cu paşi hotărâţi spre uşă. Ligia alergă după ea. O prinse de umeri şi vru s-o privească în ochi. Sanda ţinea însă ochii închişi. Ligia lăsă mâinile să-i cadă în jos. Întrebă descurajată:

— Te-ai supărat pe mine?

Sanda nu deschise ochii. Spuse cu răceală:

— Nu m-am supărat.

De la geam Ţâru le strigă vesel:

— Fetelor, Sanda, Ligia, veniţi s-o vedeţi pe Mademoiselle Silence!

Cosmiţă râse gros:

— Să ştiţi că am păţit-o! Mademoiselle Silence n-o să ne ierte c-am dat-o afară din clasa înainte de vacanţa de iarnă.

Ţâru zise nepăsător:

— Ce, noi am dat-o? Ea a ieşit.

— Da. Numai că ea crede că noi am dat-o! Aşa a scris şi-n Jurnalul clasei.

— Poate nu mai ţine minte.

— Ţine, nicio grijă. Are o memorie teribilă. Anul trecut, la teza de pe trimestrul întâi, am mâncat două litere. Până la sfârşitul anului m-a pus de zece ori să scriu cuvintele din care mâncasem literele. Şi-acum, dacă mă. cheamă la tablă, îmi cere să le scriu…

Sanda şi Ligia se apropiară din nou de geamul din mijloc. Ţâru şi Cosmiţă le făcură loc. Jos, în cancelarie, profesoara de franceză se ridicase în picioare şi gesticula de zor cu ochelarii în mână. Avea o pereche de ochelari cu rame groase de aur, pe care însă nu şi-i punea decât când scria ceva la tablă. În restul orei îi ţinea în mână, şi fiecare cuvânt pe care-l rostea era accentuat parcă de-o linie descrisă prin aer cu ochelarii. Acum gesturile profesoarei aveau ceva caricatural. Ţâru strigă să se facă linişte, apoi zise jumătate în glumă, jumătate în serios:

— Cred că dacă suntem mai atenţi, putem să ghicim ce spune.

Ligia întrebă:

— Cum?

— După gesturile pe care le face cu ochelarii.

Se auziră râsete înfundate. Mariana întrebă cu o naivitate bine simulată:

— Oare vorbeşte franţuzeşte?

Sanda se prinse. Răspunse serioasă:

— Nu cred. Ar fi prea de tot să-l certe pe Rosei în franceză.

Ţâru râse:

— De ce Z Ar putea să-i traducă Vica sau Isoscel…

Profesoara de franceză vorbi aproape un sfert de ceas. După ce-şi puse ochelarii în poşetă, mai zise ceva, uitându-se spre director, şi, în sfârşit, se aşeză. Cosmiţă încercă să-şi plaseze o glumă, dar cuvintele lui rămaseră suspendate în aer ca nişte băşici de săpun. Nu le luă nimeni în seamă.

După profesoara de franceză se înscrise la cuvânt

Moşul. Întâi vorbi stând jos, între profesoara de franceză şi cea de chimie. Apoi, spre surprinderea tuturor, se ridică şi începu să se plimbe prin faţa lui Rosei şi a lui Iorgu. Uneori se oprea şi-i privea fix, ca şi când ar fi aşteptat de la ei un răspuns. În clasă nu fusese văzut niciodată atât de nervos. Cele mai mari boacăne care se făceau nu-l scoteau din fire. Rămânea calm, sau punea întrebări cu o blândeţe naivă, care-i făcea pe toţi să-şi plece nasurile în jos şi uneori să le pară rău. Acum Moşul făcea gesturi violente cu pumnul, sprâncenele stufoase i se zbârliseră. Se opri în faţa Marelui Vrăbioi şi îl întrebă ceva, cu mâna în buzunarul de sus de la vestă. Marele Vrăbioi îşi ridică fruntea şi-l privi cu îndrăzneală. Răspunse ceva scurt. Profesorul păru surprins... îşi netezi sprâncenele. Totdeauna, când un elev răspundea mai bine decât s-ar fi aşteptat, sau când îi răspundea obraznic, avea o tresărire de surprindere. Ca să nu-şi trădeze surprinderea, începea repede să-şi netezească sprâncenele stufoase. Scena din cancelarie se dosfăşura repede.

Ligia avea senzaţia că se află în faţa unui ecran pe care se perinda vertiginos o peliculă veche din perioada filmului mut. Toţi stăteau încremeniţi în poziţie de drepţi. Numai Rosei şi Moşul făceau nişte mişcări dezarticulate. Rosei scoase din buzunar un pachet de ţigări şi i-l întinse Moşului. Acesta îl luă, îşi netezi din nou sprâncenele, dădu pachetul de ţigări instructorului superior, apoi c-un mers obosit ocoli masa şi îşi reluă locul între profesoara de franceză şi cea de chimie.

Sanda spuse din nou:

— Să mergem în clasă!

Nu-i răspunse nimeni, dar nici nu se împotrivi nimeni. Ligia o urmă supusă la un pas. După Ligia, tot la depărtare de câte un pas, o porniră spre clasă şi celelalte fete: Mariana, Riţa, Andreea, Jo, Edit, Alina.

Băieţii se întoarseră peste vreo cinci minute, în flanc câte unul, tăcuţi şi fără chef.

Ţâru îi aşteptă pe toţi să intre, închise uşa şi zise râzând:

— Mi se pare că Rosei a întins coarda prea tare…

Sanda întrebă nemulţumită:

— Şi ce-ai găsit de râs în asta? El a întins-o prea tare, iar noi o să tragem ponoasele!

Cosmiţă se arătă mirat:

— De ce să le tragem noi?

Sanda nu-i răspunse. Peste clasă se lăsă din nou tăcerea aceea adâncă şi încordată de la început. Undeva, spre secretariat, se auzi zgomotul unei uşi trântite şi paşi. Discuţia din cancelarie luase sfârşit. Toţi ştiau asta (paşii de pe sală se auzeau tot mai aproape), dar nimeni nu spunea o vorbă. Se fereau parcă să se mai gândească la ceea ce văzuseră de sus, dintr-a V-a sau la ceea ce avea să urmeze.

Marele Vrăbioi, Sterpu şi Hreapcă îşi făcură o intrare triumfală. Întâi se deschise uşa. Sterpu şi Hreapcă intrară amândoi în paşi de defilare. Se opriră, şi ignorând complet clasa, începură să fredoneze marşul toreadorilor din opera Carmen:

— „Toreador, en garde… Toreador, Toreador, Ta, la, la, la…”

După primele cuvinte, tot în pas săltat de marş, apăru şi Marele Vrăbioi. Cei doi îl încadrară şi, întrecându-se în zbierete, făcură ocolul clasei de trei ori. Nu râse nimeni. Întreaga clasă (fete şi băieţi) îi întâmpinară cu răceală. Ca să-i câştige pe cei din băncile din fund, Sterpu şi Hreapcă încercară câteva tumbe (un fel de Salturi mortale), care altă dată stârneau entuziasmul tuturor. Dar şi tumbele rămaseră fără niciun ecou.

Rosei le făcu semn lui Sterpu şi Hreapcă să se liniştească, se uită peste bănci şi zise râzând, fără să observe atmosfera încărcată din clasă:

— Aţi aflat bomba? Vor să mă elimine. Unde dă peste mine norocul ăsta? Să mai avem o vacanţă!…

În prag apăru George, iar în spatele lui, Vica. Rosei se repezi spre Vica. Întrebă, îmblânzit subit, ca un miel:

— Ce-au hotărât? Mă elimină?

Vica înălţă din umeri cu răceală:

— Nu ştiu.

Se duse încet spre banca ei. Era tristă şi preocupată. Sterpu şi Hreapcă încercară să se producă din nou cu marşul toreadorilor, dar nici de data asta nu reuşiră să câştige bunăvoinţa clasei.

Instructorul superior Negrea, dirigintele şi Isoscel veniră abia după vreo zece minute. Negrea se opri lângă catedră, scoase un carnet, îl răsfoi, apoi, înţelegându-se din priviri cu dirigintele, spuse:

— Conducerea şcolii a fost nevoită să ia măsuri împotriva unor grave abateri de la disciplină. Astfel:

Punctul unu: Elevul Rosei a fost eliminat din şcoală pe timp de zece zile.

Punctul doi: Sterpu, Hreapcă, Iorgu şi George vor căpăta, pe trimestrul doi, nota şapte la purtare.

Punctul trei: Clasa a VII-a B primeşte avertisment scris, şi la a doua abatere de la disciplină, va fi sancţionată cu scăderea notei la purtare.

Negrea închise caietul, se apropie de Isoscel, care stătea în picioare, şi-i spuse ceva în şoaptă. Isoscel dădu din cap că a înţeles.

După ce-şi purtă privirile câteva clipe pe deasupra băncilor, întrebă cu o voce aspră, pe care nu şi-o recunoscu nici el:

— Cine se înscrie la cuvânt?

NODUL GORDIAN

După ce-şi puse paltonul, Vica se opri lângă una din ferestre, îşi potrivi căciuliţa (căciuliţa ei albă şi pufoasă din lână de angora) şi întrebă:

— Fetelor, trecem pe Lăpuşneanu?

Sanda şi Ligia răspunseră amândouă odată:

— Trecem!

Ligia se opri şi ea puţin în faţa ferestrei, îşi ridică gulerul paltonului (îi plăcea să meargă cu gulerul paltonului ridicat) şi, ajungându-le pe Sanda şi pe Vica lângă uşă, zise:

— Mi se pare că locul din mijloc e-al meu.

Sanda o prinse pe Vica de braţ, întoarse capul şi

râse:

— Nu. E-al Vicăi. Al tău a fost la prânz.

— La prânz?!

— Da. Ai uitat?

Vica spuse concesivă:

— Dacă vrei, ţi-l cedez şi-acum.

Sanda o privi mirată:

— De ce să i-l cedezi? Nu sunt de acord.

— Bine, cerbicia voastră! Am înţeles.

Ligia făcu o reverenţă exagerată. În timp ce coborau treptele de piatră de la ieşire, o prinse pe Vica de celălalt braţ.

Locul din mijloc era un fel de lojă centrală sau de fotoliu I. Sanda şi Ligia se dădeau în vânt după el. Ca să nu se mai işte discuţii, Vica sugerase o soluţie rezonabilă. Să meargă la mijloc fiecare din ele, cu rândul. O dată Sanda, o dată Ligia, o dată ea, Vica. Ligia găsise soluţia grozavă, bătuse din palme entuziasmată, dar uită aproape de fiecare dată rândul. Sanda însă nu ¿ita. Ţinea o contabilitate riguroasă. Uneori Vica avea impresia că are în servietă sau în buzunar un carneţel în care trecea cu migală şi răbdare fiecare plimbare. „Azi, la prânz, locul din mijloc a fost al Ligiei, la ora patru, când am mers la Casa pionierilor, a fost al Vicăi. La ora şase, după ce am ieşit de la Casa pionierilor, a fost al meu”.

În privinţa asta îi plăcea mai mult Ligia. Era mai spontană, mai voluntară, iar amneziile ei de cele mai multe ori o amuzau. Mai ales când avea puţină pică pe contabilitatea Sandei. Atunci îi dădea dreptate Ligiei. Ştia că Ligia mersese pe locul din mijloc la prânz sau cu o zi în urmă, dar când Sanda îi cerea sprijinul: „Tu ce zici, Vica? înălţa din umeri: „Nu ştiu, am uitat”. „Nu-mi mai amintesc bine”. „Mi se pare că-i rândul Ligiei”.

Astea erau cuvintele care o făceau pe Ligia să explodeze de bucurie. Bătea din palme sau striga triumfătoare:

— Ai văzut? Cerberule!

Vica nu ţinea prea mult să meargă la mijloc. Nu

înţelegea prea bine nici de ce se băteau, pentru locul de la mijloc, Sanda şi Ligia. Pentru ea locul acesta avea o mulţime de dezavantaje. Trebuia să se întoarcă mereu când spre Sanda, când spre Ligia, şi, bineînţeles, era nevoită aproape tot timpul să tacă. Pe lângă astea, nu-i plăcea nici să fie ţinută de braţe. Sanda şi Ligia aveau mereu dispute şi parcă era un făcut: se iscau totdeauna când era ea la mijloc. Într-un cuvânt, locul acesta era pentru ea un fel de corvoadă. De-aceea, dacă putea să înşele vigilenţa Sandei, îl ceda cu plăcere.

În primele zile de după vacanţă, tot atât de grea sau mai grea fusese altă problemă: despărţirea. După ce plecau de la şcoală, aproape trei sferturi din drum mergeau împreună. După aceea trebuiau să se despartă. Ei, şi cum nu se puteau hotărî, mergeau toate trei, ori până la poartă la Ligia, ori până în uşa blocului în care stătea Sanda, ori până la intrarea din Aleea Nimfelor. Vicăi îi plăcea cel mai mult când mergeau până în poartă la Ligia sau până la uşa blocului în care stătea Sanda. După ce se despărţeau, rămânea numai cu Ligia sau numai cu Sanda. Rămânea încă un sfert de ceas sau chiar o jumătate de ceas. Uneori chiar şi după ce se despărţea de Sanda sau de Ligia făcea tot ce-i stătea în putinţă să ajungă acasă cât mai târziu. După discuţia pe care o avusese cu Mica, şi mai ales după întâlnirea cu Grig, se rupsese ceva în ea, ori undeva, în afara ei. Când era mică, îi plăcea să privească un tablou, atârnat în hol. O casă de ţară, cu o uşă mică, strâmbă şi cu ferestre şi mai mici, şi mai strâmbe. De câte ori trecea prin hol şi se uita la căsuţa din tablou, Vica avea impresia că uşa sau ferestrele or să cadă. Într-o zi pusese un scaun, se urcase şi încercase să le îndrepte. Dacă văzuse că nu reuşeşte, se dusese la bucătărie, luase un cuţit şi încercase să îndrepte uşa şi ferestrele cu ajutorul lui. Pânza pe care fusese pictată căsuţa se rupsese, şi ea se trezise în faţa peretelui gol. Senzaţia pe care o încercase după discuţia cu Mica fusese asemănătoare. Crezuse că o să îndrepte lucrurile, dar se înşelase. Discuţia avusese loc într-o seară după ce se întorseseră de la concert.

Programul de filme, de plimbări şi spectacole, pe care-l alcătuise în vacanţă, se desfăşura normal. Era poate puţin cam obositor (acum avea de pregătit şi lecţiile), dar oboseala asta le făcea bine. Şi ea, şi Mica, după ce se întorceau de la spectacole sau de la filme, erau vesele. În seara aceea, la concert, văzuse locul de lângă Mica liber. Mai fuseseră de trei sau patru ori împreună la concerte. Locul rămăsese probabil liber, dar până în seara aceea nu observase lucrul acesta. În pauză se uitase în ochii Micăi şi o întrebase:

— Mica, ăsta-i locul lui Grig?

Mica îşi ferise repede ochii. O roşeaţă puternică îi colorase gâtul şi tâmplele. Ca să-şi ascundă tulburarea, îşi făcuse vânt cu evantaiul şi încercase să zâmbească:

— De ce întrebi? Doar ştii că avem abonament cu locuri rezervate…

În clipa aceea Vica simţise că-i vine să plângă de necaz. Micăi îi fusese greu să spună la casa agenţiei că renunţă la biletul lui Grig. Se temuse, probabil, de întrebări. Acasă, uitându-se în poşeta Micăi (în timp ce ea pregătea ceaiul la bucătărie), găsise biletele lui Grig de la toate concertele la care fuseseră fără el. Asta o înfuriase. Intrase cu biletele în bucătărie şi, fluturându-le, ceruse categoric:

— Mica, de azi înainte să refuzi biletele lui Grig!

Mica o privise neliniştită. Încercând totuşi să-şi păstreze calmul, întrebase:

— De ce să le refuz?

— Aşa. Pentru că n-are niciun rost să te chinui. Ştiu totul.

Mica încremenise cu ceştile de ceai în mână. Se făcuse albă ca varul şi abia reuşise să murmure:

— Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Ba înţelegi, Mica! înţelegi totul. Grig n-a plecat în India. Ne-a părăsit…

— Cine ţi-a băgat în cap prostiile astea?

— Nimeni. Am citit scrisoarea pe care ţi-a lăsat-o înainte de plecare. M-am interesat şi la facultate.

Mica o privea cu nişte ochi mari şi speriaţi din cale-afară:

— Ai fost tu la facultate?

— N-am fost. Am telefonat.

În minte îi apăruse clară dimineaţa când alergase pe stradă, de la un debit la altul, să găsească un telefon public şi, înduioşată de zbuciumul ei de-atunci, începuse să plângă. Mica lăsase ceştile de ceai pe masă, îi prinsese capul în palme şi-o întrebase cu o voce tristă şi obosită:

— De ce nu eşti tu cuminte, Vivi? Şi de ce-mi faci necazuri?

— Nu-ţi fac niciun necaz, Mica.

Mica îi apăsase fruntea cu vârful degetelor şi încercase să zâmbească:

— Atunci ce se petrece aici? De ce-ai lăsat în urdiniş albine străine?

Îi ştersese ochii cu batista, o luase uşor de umeri şi-i spusese:

— Hai să bem ceaiul, că s-o fi răcit!

Se aşezară la masă amândouă şi tot timpul, cât ţinuse ceaiul, nu mai schimbară un cuvânt. Atât doar că Mica o privea din când în când îngrijorată. Pe urmă îi spusese cu un fel de reproş:

— Să faci bine şi să uiţi scrisoarea pe care ai citit-o! Grig o să se întoarcă. Nu s-a întâmplat nimic grav. E vorba doar de o neînţelegere trecătoare…[1]

— Bine, Mica!

— Nu îndrăznise s-o privească în ochi. Se ridicase şi se dusese repede în camera ei.

Discuţia le îndepărtase brusc, făcuse să apară din nou spaţiile albe, lungi cât nişte nopţi polare.

Mica devenise tăcută, preocupată, tristă. Dacă-i bătea în uşă, întorcea capul şi-o ruga s-o lase, că are o migrenă sau că are de corectat nişte teze. Planul ei cu plimbările, cu spectacolele de teatru sau cu filmele era ameninţat. Mica ori n-avea timp, ori era obosită.

Două sau trei zile Vica fusese tristă şi descurajată,

1 206

dar după aceea îşi revenise. Ca un căpitan de corabie, care fusese ameţit de izbitura unui val, pusese din nou mâna pe cârmă şi încerca să iasă din zona primejdioasă. Îşi schimbase şi tactica. N-o mai întreba pe Mica dacă merge la un spectacol de teatru sau la un film. Se ducea, cumpăra bilete şi când se întorcea întreba:

— Ghici unde mergem azi?

Mica o privea cu un fel de somnolenţă:

— Nu mergem nicăieri. Sunt obosită.

— Şi dacă am luat bilete?

— O să mergi singură, sau ai s-o inviţi pe Sanda.

— Sanda nu poate să meargă. Am întrebat-o.

— Atunci o să mergi cu Ligia.

— Ligia are oră de pian.

— Bine. O să mergem împreună. Dar să nu mai cumperi bilete fără să mă întrebi şi pe mine. Îmi promiţi?

Ea râdea:

— Pentru azi îţi promit, Mica!

— Nu pentru azi. Azi merg. Pentru celelalte zile promite-mi!

— De ce? Pentru celelalte zile o să-ţi promit când o să fie cazul.

— Eşti obraznică şi nesuferită.

Mica se însenina. îi spunea că-i obraznică şi nesuferită, în glumă. Şi ea întreba tot în glumă:

— Cât de obraznică şi cât de nesuferită sunt? Mai obraznică şi mai nesuferită decât Doli?

Doli născuse în holul de la intrare, sub cuier, cinci căţeluşi albi, mici şi gingaşi. Unul din ei avea deasupra sprâncenelor două puncte negre. Parcă erau făcute cu cărbunele. După aceea, Doli devenise nesuferită şi obraznică. O privea cu nişte ochi reci şi sticloşi şi n-o lăsa să se apropie de căţeluşi nici măcar la trei paşi. Trebuia să-i privească de departe. Dacă făcea o jumătate de pas mai mult, Doli începea să mârâie şi să-şi arate colţii.

Când întreba dacă-i mai nesuferită şi mai obraznică decât Doli, Mica zâmbea de-a binelea. Spunea:

— Tare mi-e teamă că da!

Încetul cu încetul lucrurile începură să intre în normal. Undeva mai stăruia totuşi o umbră.

Până la urmă ar fi dispărut poate şi umbra asta. Plimbările, spectacolele de teatru, concertele, prezenţa aproape zilnică a Sandei sau a Ligiei (descoperise că Micăi îi făcea plăcere să le vadă, aşa că le invita la ea aproape în fiecare zi), prezenţa celor cinci căţeluşi, toanele de lehuză ale lui Doli... ar fi alungat-o în mod sigur. Vica începuse să creadă că şi întoarcerea lui Grig ar fi posibilă. Se surprindea gândindu-se tot mai des că Mica avusese dreptate. Neînţelegerea dintre ea şi Grig putea într-adevăr să fie trecătoare. Ca s-o ajute pe Mica, se gândise să-i facă lui Grig o vizită la facultate. Ideea asta îi venise într-o dimineaţă, în ora de istorie. Profesorul le vorbea despre războaiele lui Alexandru cel Mare. Vica îi urmărea glasul uscat şi puţin obosit, numai cu urechea. Cu gândurile se afla în altă parte. Se vedea în locul lui Alexandru cel Mare, îmbrăcată în zale. Mergea spre amfiteatrul în care preda Grig. Ea avea să desfacă nodul gordian fără sabie. Grig era cu spatele spre uşă, dar în clipa în care intra ea se întorcea mirat. Bineînţeles, aşa cum era îmbrăcată în zale, n-o recunoştea. Totuşi, cu politeţea lui exagerată, o întreba:

— Căutaţi pe cineva sau doriţi să luaţi loc?

Ea îl privea, şi stăpânindu-şi cu greu râsul, îi spunea severă:

— Pe tine te caut, Grig! Am venit să te iau acasă. Mi se pare că ai uitat unde stăm.

Grig, de uimire, nici nu mai era în stare să vorbească. Abia după ce-şi mai revenea puţin îi spunea:

— Aşteaptă-mă pe sală până termin ora, Pâţigoiule! Sau, dacă vrei, ia loc într-o bancă.

Ea îi spunea categorică:

— Nu, Grig! N-am venit să te aştept pe sală şi nici să iau loc în bancă. Am venit să te iau acasă. Vreau să plecăm acum, în clipa asta...

— Bine, Piţigoiule! Să plecăm...

Ar fi mers la facultate în după-amiaza aceleiaşi zile, dar îşi amintise că avea program la Casa pionierilor.

Amânase pentru ziua următoare. Seara, acasă, şi a doua zi dimineaţă, în timpul orelor, avusese cu Grig zece discuţii, nu una. Grig găsea tot felul de scuze şi încerca să scape cu glumele lui pe care i le ştia şi cu ochii închişi.

În recreaţia mare Vica ieşise în stradă şi se dusese la debitul din colţ să dea un telefon. Voia să ştie dacă Grig avea ore după-amiază. Secretara îi spusese că avea două ore de consultaţie între 5 şi 7. De bucurie uitase să mai pună receptorul în furcă. Alergase, se tăvălise prin zăpadă (lângă magazia de lemne era o grămadă mare de zăpadă şi ea se prefăcuse că s-a împiedicat) şi ultimele ore i se păruseră lungi cât nişte urechi de măgar.

La prânz, se întorsese, ca de obicei, cu Sanda şi Ligia, dar fusese un chin. Ar fi preferat să fie singură. Ligia mereu se oprea să demonstreze sau să arate nu ştiu ce, iar Sanda avea un chef de vorbă nebun. Le-ar fi lăsat singure, dar se temea să nu i se pună întrebări, să nu fie nevoită să dea explicaţii. Întâlnirea cu Grig trebuia să rămână secretă. Până seara, după 7, când avea să intre în casă cu el de mână, nu trebuia să spună nimănui nimic…

După ce se despărţise de Sanda (pe Ligia o conduseseră amândouă până în faţa porţii), îl zărise pe Grig undeva, mai sus de Piăţa Sfântul Spiridon, în capătul străzii Vasile Conta. îi zărise întâi căciula. Grig purta o căciulă roşie, roşie, din blană de vulpe. Era sigură că-i căciula lui. Micăi nu-i plăcuse căciula asta. Spusese că-i prea excentrică, dar Grig înălţase din umeri şi zâmbise nepăsător:

— Ce pot să fac, dragă? Aşa sunt eu câteodată. excentric.

Acum căciula lui Grig venea drept spre ea. Strada era destul de aglomerată şi căciula lui Grig plutea parcă deasupra mulţimii. Grig nu era atât de înalt încât să i se vadă şi chipul. De bucurie sau de frică, Vica simţise că o prinde un fel de ameţeală. Se trăsese puţin într-o parte să n-o vadă Grig chiar din prima clipă. Se afla în dreptul unui gang (intrarea într-o vilă stil florentin) şi se ascunsese după poarta din fier forjat. Norocul ei ăsta a fost, că s-a

ascuns după poarta aceea. Grig nu era singur. Lângă el, mult mai joasă, mai joasă chiar şi decât Mica, păşea o femeie. Grig o ţinea de braţ şi era uşor plecat spre urechea ei. Femeia privea drept înainte şi zâmbea. Avea nişte ochi mari, negri şi-un nas puţin cârn şi puţin obraznic. Era tânără şi frumoasă. Dacă n-ar fi dus-o Grig de braţ, ar fi zis că-i vreo studentă de-a lui. După ce trecuseră, îşi dăduse seama că tot timpul se uitase numai la chipul ei. Pe Grig nici nu-l văzuse. O clipă, faptul că nu se uitase niciun pic la el îi dăduse o satisfacţie sălbatică. Ieşise din gang şi se îndreptase în fugă spre casă. Fără să-şi mai lase paltonul în cuierul de la intrare, se dusese drept în camera Micăi. Mica întorsese capul, apoi se ridicase şi o întrebase speriată:

— Ce-i cu tine? Ce ţi s-a întâmplat?

Vi că îi întâlnise privirea obosită şi tristă şi îşi dăduse seama dintr-odată că ar face rău dacă i-ar spune că-l văzuse pe Grig cu femeia aceea. Murmurase, aproape plângând:

— Nu s-a întâmplat nimic, Mica. Am avut o şedinţă şi-am fost criticată.

— De ce-ai fost, criticată?

— Sterpu şi Hreapcă au spart un geam.

— Ei şi? Care-i vina ta?

— Care-i? Au tăbărât toţi cu gura pe mine că dacă Sterpu şi Hreapcă-s din grupa mea, trebuie să am grijă să fie disciplinaţi.

— Şi tu ce-ai spus?

— Nimic. Mi-a luat apărarea Ligia. A zis că decât să ai grijă de Sterpu sau de Hreapcă, mai bine păzeşti un cârd de iepuri.

Povestea cu geamul spart era adevărată, dar se petrecuse în urmă cu vreo săptămână. Aproape că uitase de ea. Bine că-i venise în minte şi putuse în felul acesta să ocolească adevărul în legătură cu Grig.

După-masă Mica plecase la şcoală (avea o şedinţă cu părinţii) şi ea rămăsese singură. Stătuse tot timpul în pat, în camera ei, cu ochii închişi. Nu voia să se gândească la

nimic, dar sub pleoape se îndărătnicea mereu să-i apară căciula din blană de vulpe a lui Grig sau ochii mari şi negri ai femeii care mergea lângă el. Aproape fără să vrea, înţelesese un lucru, pe care Mica n-avea destul curaj să-l înţeleagă. Grig plecase pentru totdeauna. Degeaba încercase să se înşele cu gândul că ia mijloc nu era decât o neînţelegere trecătoare. Din clipa aceea, ba chiar de mai înainte, de când stătea ascunsă după poarta de la intrarea în gang, simţise că-l urăşte pe Grig.

Se ridicase din pat, trecuse în salon, dar n-avusese putere să meargă decât până la fotoliul Micăi. Se lăsase încet în el, apoi se uitase în jur, şi parcă nu mai recunoştea nimic. Avea senzaţia că-n salon se făcuse un fel de vid, care estompa sunetele, culorile, lumina. Ridicase jaluzelele de la toate ferestrele, deschisese toate uşile, lăsase să intre mult aer şi multă lumină, dar senzaţia aceea de vid nu dispăruse. Uneori vidul acesta avea un miros concret de praf sau de vopsea veche. Dacă Mica nu era acasă, îşi lua paltonul, ieşea în curte sau pe stradă şi o aştepta. Alteori se ducea la Sanda sau la Ligia. Uitase aproape cu totul războiul dus cu Sanda în scrisori. Ligia nu i se mai părea agasantă. Dispăruse şi impresia că Sanda ar ţine mai mult la Ligia. Asta fusese o prostie. Ligia era o fată deşteaptă, veselă, comunicativă. Când rămâneau singure, aveau ce să-şi spună. În privinţa asta Ligia era inepuizabilă. îi treceau prin minte o mie de idei odată. De fapt nu Ligia se schimbase. Ligia fusese aşa totdeauna. Ea se schimbase. Înainte ceva o ţinea la distanţă. Nu numai de Ligia, ci şi de celelalte fete, de băieţi, de profesori. Uneori şi de lucruri. Avea convingerea că numai lucrurile ei erau mai grozave. Dacă în clasă existau 20 de serviete noi, cea mai nouă şi mai frumoasă era a ei. Asta fără nicio discuţie. Şi stiloul, şi caietele, şi cărţile, şi îmbrăcămintea. Chiar panglicuţa cu care-şi lega părul era mai frumoasă decât a celorlalte fete. La începutul anului, după ce fusese aleasă preşedintă de grupă, avusese o izbucnire de generozitate, o dorinţă teribilă de a se transforma. Se plictisise să-şi audă colegele mereu că-i egoistă şi mândră, că are apucături mici-

burgheze etc., etc. Îşi pusese voinţa la încercare şi dintr-un punct de vedere reuşise. Putea fi bună şi înţelegătoare şi mai ales putea face să vadă lucrul acesta şi celelalte fete sau băieţii. Faptul că nu numai Mica îi vedea calităţile, că nu numai Mica îi dădea dreptate sau avea încredere în ea, îi aprinsese şi mai mult dorinţa de a se schimba. Numai că până la urmă schimbarea asta rămăsese undeva, la suprafaţă. Era mai mult o bravadă. Simţea tot mai des că nu se poate apropia de nimeni în mod sincer. Până la un punct nici de Sanda nu se putea apropia. Asta pentru că o privea cu o anume îngăduinţă şi superioritate. Şi mai ales pentru că tot timpul se gândea numai la persoana ei. Ea trebuia să fie totdeauna pe primul loc. La învăţătură, în ochii profesorilor, la joacă. Toţi colegii ceilalţi, fete şi băieţi, erau undeva mai jos decât ea, măcar c-un deget.

Plecarea lui Grig o făcuse să uite de ea.

În clasă catedra stătea pe un postament de lemn. Nu era prea înalt, dar când te urcai pe el aveai impresia că eşti undeva foarte sus. Vica avea tot mai des senzaţia că, de când era mică şi mersese întâia oară la grădiniţă, i se dăduse un asemenea postament şi nu coborâse de pe el decât acum.

Se apropiase nu numai de Ligia, ci şi de celelalte fete, de Mariana, de Andreea, de Edit, de Riţa, de Jo. Era o apropiere spontană, lipsită de orice prejudecată. Altă dată, dacă stătea de vorbă cu ele, avea senzaţia că le face o favoare. Şi aproape tot timpul se temea să nu uite că se deosebea de ele. Că era mai deşteaptă, mai sensibilă, mai talentată.

Prezenţa Sandei sau a Ligiei îi devenise necesară ca apa sau ca aerul. Dacă venea mai devreme dimineaţa (de teamă să nu rămână singură în casă plepa oi dată cu Mica) şi nu le vedea în clasă, se întorcea în stradă şi le aştepta. Când apăreau, se uita la ceas şi le întreba aproape supărată:

— De ce aţi întârziat?

Sanda o privea mirată:

— N-am întârziat. E abia opt fără un sfert.

— Da. Dar eu vă aştept de la şapte şi-un sfert!

— Păi n-ai spus că vii mai devreme…

— N-am spus, dar trebuia să ştiţi.

— De unde să ştim? Măcar să fi dat şi tu un telefon.

Vicia îşi dădea seama că pretenţia ei era absurdă. Încerca să dreagă lucrurile cu un zâmbet, cu o glumă, sau cu o mică şi nevinovată minciună:

— Aş fi dat telefon, dar era deranjat.

Pe Lăpuşneanu treceau o dată sau de două ori pe săptămână, seara la 6, când ieşeau de la Casa pionierilor. Strada era înţesată de studenţi, elevi, muncitori, funcţionari, soldaţi, ofiţeri, băieţi cu ziare. Toţi se plimbau încet, la deal sau la vale, într-un vălmăşag de capete, de paltoane, de blănuri, de basmale, de pălării, de căciuli. Se râdea, se vorbea, se făceau glume. Mai sus de cinematograful Trianon doi fotografi executau poze la minut, iar în părcuşorul de lângă palatul lui Alexandru Ioan Cuza un bătrân roşcovan, cu o coamă albă de savant, te îmbia să priveşti luna sau luceafărul printr-o lunetă. Pretindea că astrele pot fi văzute cu luneta lui chiar şi când cerul era acoperit cu nori. Florărese tinere umblau prin mulţime cu paneraşe de ghiocei şi violete şi strigau în februarie că a sosit primăvara.

Vicăi îi plăcea să se lase purtată de valurile acelea compacte de oameni. Trecea cu Sanda şi Iigia de două ori în sus, de două ori în jos, apoi se îndreptau spre casă.

În seara asta, pe Lăpuşneanu era lume puţină. Sufla un vânt rece din nord şi se lăsase frig. Lipseau şi cei doi fotografi, şi florăresele. Numai bătrânul cu coama albă de savant stătea zgribulit lângă luneta îndreptată spre cerul acoperit de nori.

Vica mergea între Sanda şi Ligia. Erau tăcute şi uşor indispuse de vânt, de frig, şi mai ales de întâmplarea care le dăduse atâta bătaie de cap. Adunarea se terminase, repede. Isoscel întrebase de cinci ori dacă se înscrie careva la cuvânt, dar în toată clasa numai George ridicase mâna. Bâiguise un fel de autocritică sau de angajament. El recunoştea că se lăsase antrenat. Că o parte din vină îi

revenea lui. Că trebuia să intervină la timp să nu-l fi lăsat pe Rosei să-şi râdă de Iorgu… Că pe viitor o să aibă grijă să nu se mai întâmple… Atât. Ceilalţi stătuseră tot timpul cu capetele plecate şi-abia aşteptaseră să se repeadă la cuier.

Când ajunseră în capul de sus al străzii, Sanda zise, împreunându-şi reverele paltonului:

— Păcat că-i aşa frig… Aş fi avut chef să ne mai plimbăm.

Ligia răspunse râzând:

— Putem să ne plimbăm cu tramvaiul sau cu autobuzul…

Vica se arătă sceptică:

— Numai să nu fie aglomeraţie.

— De ce să fie? Cu bagheta mea fermecată o să vă aduc un tramvai gol.

Ligia trase din servietă o linie, o învârti de câteva ori în aer, ca şi când ar fi vrut să dirijeze o orchestră nevăzută, şi-n aceeaşi clipă, la colţ, apăru, huruind greoi, un tramvai cu remorcă.

Sanda sări în sus, bucuroasă:

— Uite-l c-a venit!

— Şi-i gol!

— Da. E gol. Ne urcăm în vagonul din faţă sau la remorcă?

Ligia se îndreptă spre scara vagonului din faţă. Abia după ce se urcă, se întoarse spre Sanda şi Vica şi zise:

— În vagonul din faţă e mai cald totdeauna…

Tramvaiul era într-adevăr gol. Doar în faţă, pe banca rezervată bătrânilor şi oamenilor bolnavi, stătea un pionier iar lângă vatman doi soldaţi. Pionierul coborî după două staţii. Soldaţii rămaseră lângă vatman până aproape de capătul liniei. Între timp se mai urcaseră câteva femei de la ţară cu coşuri, cu saci, cu două raţe. Una din raţe măcăia la fiecare oprire, ca şi când acest lucru ar fi indignat-o. Ligia nu vru să se aşeze. Rămase pe intervalul dintre băncile pe care stăteau Sanda şi Vica. Suflă de câteva ori peste geamul îngheţat, îl şterse repede cu

mănuşa, şi-n faţă li se deschise un fel de fereastră. Rămaseră în faţa ei, comentând gălăgioase tot ce vedeau.

La întoarcere, vagonul se umplu cu călători, şi cheful de vorbă li se domoli brusc. Până la staţia în care coborâră nu mai schimbară o vorbă. Nici după aceea nu mai vorbiră nimic. O conduseră pe Vica până în faţa casei, şi-abia când trebuiau să se despartă Sanda zise, ca şi când ar fi continuat o discuţie începută mai de mult:

— Tare mă tem că sancţiunea, cu care s-a ales clasa noastră azi, o să aibă urmări!

Vica o privi mirată:

— Ce urmări ar putea să aibă? E o sancţiune meritată pe deplin.

— Tocmai de aceea. Mi-e teamă să nu întâmpinăm piedici atunci când o să dăm adeziunile de intrare în U.T.M.

Ligia interveni, cu optimismul ei dintotdeauna:

— Fii serioasă! N-o să întâmpinăm nicio piedică.

— Nu se ştie…

— Sunt sigură!

Ligia se învârti pe călcâie şi schimbă firul discuţiei. Spuse c-un ton plângăreţ:

— Gata. acasă! Dacă mai stăm aici, ne transformăm. În stane de gheaţă. Ţie, Vica, îţi convine. Intri repede la căldură.

— Intraţi şi voi puţin!

Sanda se uită la ceas:

— Nu. E târziu… Hoinărim de aproape trei ore… Şi mâine avem şcoală…

— Bine, atunci vă conduc până în staţia de tramvai!

Ligia ridică servieta ca pe-un scut:

— Nu, nicio staţie. În felul acesta nu mai ajungem acasă nici mâine. Am plecat… Hai, Sanda!…

Vica rămase în faţa porţii până ce siluetele Sandei şi Ligiei dispărură după colţ. Când păşi în curte, nu văzu niciun geam luminat. Mica ori nu venise, ori stătea cu lumina stinsă şi asculta muzică imprimată pe discuri.

Doli o primi cu un mârâit binevoitor, dar nu se mişcă de lângă căţei. Vica îi trecu cu vederea această obrăznicie

şi o întrebă:

— Mica a venit?

Doli lătră de două ori, ceea ce în limbajul ei era un răspuns negativ.

— A, n-a venit? zise Vica, şi pipăindu-şi obrajii îngheţaţi, abia aici, la căldură, îşi dădu seama cât de frig era afară.

În camera ei, pe masă, găsi un bilet de la Mica. „Sunt la şedinţa consiliului pedagogic. Vin mai târziu. Mica”.

Împături biletul şi se lăsă obosită pe marginea patului. De fapt nu simţea oboseală, ci mai degrabă o tristeţe, care-i apăsa greu pieptul. Ridică jaluzelele şi stinse lumina. Cu lumina stinsă nu mai avea senzaţia aceea de vid, pe care o încercase după întâlnirea cu Grig, şi-o încerca mereu, ori de câte ori rămânea singură în casă. Nu se făcea chiar întuneric. În curtea vecinilor erau două becuri şi ceva din lumina lor ajungea şi-n camera ei. Focul se stinsese de mult, dar soba răspândea o căldură plăcută. Rămase pe marginea patului cu ochii jumătate deschişi, într-o stare de amorţeală. Adică ea ar fi vrut să fie o stare de amorţeală. În realitate făcea eforturi să nu se mai gândească la nimic. Să nu se gândească mai ales la Mica sau la Grig şi să fie nevoită să înceapă iar discuţii cu ei. Că, dacă se lăsa antrenată de discuţiile astea, până la urmă se trezea plângând.

În uşă se auziră două zgrepţănături. Asta era Doli. O căuta. De mult nu mai venise la uşă s-o caute. Se duse repede şi-i deschise:

— Ce faci, Doli?

Doli o privi cu un aer spăsit. Nu lătră şi nici nu sări veselă s-o întâmpine, aşa cum făcea înainte.

— Vrei să intri? Poftim!

Îi deschise uşa larg şi îi făcu semn să intre, dar Doli rămase nehotărâtă în prag.

— Nu intri? Atunci ce vrei? Ţi-e foame? Păi de ce nu spui că ţi-e foame? Hai la bucătărie, poate găsim ceva bun!

Doli o luă înainte, spre bucătărie, puţin jenată. Mâncă lacomă tot ce-i dădu Vica, apoi fără niciun cuvânt,

cu acelaşi aer de jenă ieşi din bucătărie şi se duse la căţei, în hol.

Vica stinse lumina, şi când trecu spre camera ei o opri în salon ţârâitul telefonului. Ridică receptorul şi auzi vocea Micăi:

— Ce faci? Te-ai întors de mult?

— De vreo jumătate de oră.

— Şi te-ai plictisit?

— Nu.

— Eu am terminat şedinţa. În zece minute sunt acasă.

— Bine, Mica!

Intră din nou la ea, aprinse lumina şi se duse spre bibliotecă să-şi ia o carte. Până când se întorcea Mica, era bine să citească ceva. În timp ce se uita nehotărâtă peste titluri, îi veni în minte lecţia de istorie, din dimineaţa aceea, când se gândise să meargă să-l vadă pe Grig la facultate, îmbrăcată în zale ca Alexandru cel Mare. Era hotărâtă să desfacă nodul gordian. Totul i se păruse atât de simplu! Nu se gândise o clipă că nodul acesta era mult mai încâlcit. Că nu putea fi desfăcut atât de uşor.

ELIMINAT PE ZECE ZILE

Rosei ieşi de la şcoală vesel şi bine dispus, ca după un meci de fotbal în care toate golurile fuseseră înscrise de el. Săpuneala primită în cancelarie nu-l impresionase aproape deloc. Bine, nu arătase lucrul acesta. Ca să se vadă că-i părea rău, stătuse tot timpul cu ochii plecaţi, îşi încreţise din când în când fruntea, sau îşi muşcase buza de jos. îl duruse puţin doar atitudinea domnişoarei Microscop. Profesoara de chimie se bucura în clasă de mult respect. Vrând, nevrând, respectul acesta i se transmisese şi lui. La început a încercat s-o bruieze: mârâia, trimitea ghiulele de hârtie în capul colegilor, vorbea tare. Profesoara l-a văzut, dar prima dată s-a prefăcut că nu-i observă obrăzniciile. L-a întrebat:

— Ce-i cu tine, Rosei? Vrei să spui ceva?

El s-a ridicat, încreţindu-şi fruntea uimit:

— Nu. Ce să spun?

— Aşa mi s-a părut. Stai jos!

Câteva săptămâni profesoara de chimie a explicat lecţiile uitându-se numai spre banca lui. Rosei n-a mai avut curaj să-i tulbure orele. Era atent la explicaţii şi de multe ori trebuia chiar să-şi ia notiţe.

A doua tentativă de bruiaj i-a fost fatală. Imediat după vacanţă, uitând că era supravegheat, a încercat să lanseze bancurile lui vechi. Era o zi cu soare. A scos oglinda şi-a început să se joace. Potrivea raza de lumină reflectată de oglindă pe ceafa unuia dintre băieţii din primele bănci şi-o ţinea până când începea să frigă. Profesoara l-a văzut şi i-a cerut să aducă oglinda la catedră, cu un glas care nu admitea nicio eschivare. După. ce a luat oglinda, i-a zis, privindu-l cu severitate:

— Strânge-ţi cărţile şi treci în banca întâi, lângă Vica!

Dacă i-ar fi cerut lucrul acesta profesoara de franceză, ar fi înălţat din umeri, sau ar fi făcut cu ochiul spre clasă: „Ce ziceţi, băieţi? Dumneaei mă crede fraier”. Şi bineînţeles nu s-ar fi dus. În faţa domnişoarei Microscop n-a avut curajul să se împotrivească. Şi-a luat cărţile şi s-a mutat în banca întâi, lângă Vica. Tot timpul, cât a durat operaţia aceasta, domnişoara Microscop a stat în picioare lângă catedră, dreaptă şi severă. În clasă era o linişte atât de mare, că nu se auzea nici musca. Bine, era iarnă şi muştele dispăruseră, dar aşa se spune. După ce şi-a pus servieta în pupitru şi s-a aşezat, domnişoara Microscop i-a zis din nou:

— De azi înainte, la orele mele o să stai în banca întâi.

Rosei s-a ridicat în picioare, dar n-a avut curajul s-o privească în faţă şi nici să spună ceva. A tăcut mâlc şi numai în gând a râs: „Mai vedem noi…”

La sfârşitul orei, când Iorgu s-a repezit spre catedră să ia materialul didactic, domnişoara Microscop l-a oprit cu un gest hotărât, apoi s-a întors spre banca întâi. A zis tare, să se audă în toată clasa:

— Rosei, să aduci materialul didactic la laborator!

Stăteau toţi în picioare şi aşteptau să plece

profesoara. Domnişoara Microscop nu se dezlipea însă de lângă catedră. L-a aşteptat să ia materialul didactic (câteva flacoane, eprubetele, lampa de spirt, nişte planşe) şi abia după aceea s-a îndreptat spre uşă. A mers în urma ei până sus, la laborator. Domnişoara Microscop a deschis uşa, i-a făcut semn să intre, şi arătându-i cu capul o masă din plăci albastre de faianţă i-a zis:

— Lasă-le aici!…

S-a întors cu faţa spre geamul care dădea undeva, într-o curte din spatele şcolii, şi l-a întrebat:

— Vrei să vii şi la ora viitoare să iei materialul didactic?

Rosei ar fi avut chef să-i spună o măgărie, dar profesoara s-a întors de la fereastră, şi el şi-a plecat ochii jenat. A îngăimat repede:

— Am să vin…

Nu s-a dus direct în clasă, de teamă să nu facă Sterpu sau Hreapcă glume proaste pe seama lui. Nici în spatele magaziei de lemne nu s-a dus. S-a furişat la demisol, lângă atelierele de tâmplărie şi lăcătuşerie şi a stat acolo până când s-a sfârşit recreaţia. A intrat în clasă cu două minute înaintea profesorului, şi-a luat cărţile din banca întâi şi a trecut la loc. Sterpu şi Hreapcă n-au făcut nicio glumă. Nici ceilalţi băieţi şi nici fetele n-au zis nimic. Atitudinea domnişoarei Microscop li se păruse firească. Nu intrase nici măcar în discuţie.

La ora următoare, după ce şi-a dus servieta în banca întâi, pe Rosei l-a cuprins o sfială neobişnuită. Trebuia să meargă sus, la laborator. Două zile se gândise cum să se răzbune, dar acum uitase de răzbunare. A urcat sus treaptă cu treaptă, de parcă-i atârnau la picioare pietre de moară. În faţa uşii s-a oprit, a respirat adânc să-şi dea curaj, apoi a bătut în uşă. A bătut atât de încet, că nu s-a auzit nimic. A doua oară a bătut mai tare. Au răsunat paşi repezi, şi-n uşă a apărut domnişoara Microscop. Era îmbrăcată într-un halat alb, ca de spital, iar peste părul tuns scurt îşi pusese o panglică neagră de catifea. Când l-a văzut, i-a zâmbit şi l-a întrebat:

— Dumneata eşti! Ţi-am strigat doar să intri. Uşa era deschisă.

I-a dat câteva buchete de flori uscate de câmp, două pungi cu seminţe, un vas de sticlă. Domnişoara Microscop a luat catalogul şi microscopul şi au plecat spre clasă.

Din ziua aceea a început să se poarte parcă mai puţin severă. Când intra în laborator, îi zâmbea totdeauna. În clasă domnişoara Microscop nu zâmbea niciodată. Nimeni nu ştia cât de frumos era zâmbetul ei. De altfel nici lui nu-i zâmbea în clasă. Uneori, înainte de ora de chimie, Rosei fugea sus la laborator chiar îndată ce se suna de recreaţie. Domnişoara Microscop nu era mirată de venirea lui. Nu-i spunea niciodată că a venit prea repede şi nici nu-l ţinea la uşă. Înainte de a intra în clasă, ea îşi făcea anumite experienţe. Rosei o privea tăcut sau o ajuta, dându-i unele materiale. Câteodată îl punea să se uite în microscop şi-l întreba cu glasul ei plăcut:

— Ce vezi? Vezi ceva?

Azi, în cancelarie, domnişoara Microscop tăcuse tot timpul, jucându-se cu ochelarii. Când vorbise profesoara de franceză, lăsase ochelarii de-o parte. O privise cu un fel de compătimire şi de câteva ori zâmbise ironică. Ironia asta o clipă îl făcuse pe Rosei să creadă că domnişoara Microscop o să-i ia apărarea. După cuvântul profesorului de istorie, directorul se oprise şi o întrebase dacă vrea să spună ceva. Domnişoara Microscop îşi pusese ochelarii şi fără să se uite spre locul unde stăteau ei (el stătuse între Hreapcă şi Sterpu) rostise cu răceală:

— Da. Sunt pentru o sancţiune foarte severă.

Atât. Altceva nu mai spusese. În cancelarie se făcuse tăcere. Nu se auzeau decât i paşii directorului care măsura încăperea de la un capăt la celălalt, nervos. Lui Rosei parcă nu-i venea să creadă. Avea impresia că pierduse ceva sau că domnişoara Microscop îşi bătuse joc de el. Cum adică, tocmai ea să ceară să fie sancţionat? Imediat fuseseră trimişi în clasă şi el uitase sau încercase să uite atitudinea domnişoarei Microscop.

După aceea, când instructorul superior Negrea citise

sancţiunile, Rosei îşi încreţise şi mai tare fruntea. Voia să arate că-i părea rău, că se căia, că-şi dădea seama bine de gravitatea situaţiei. În realitate însă era liniştit. Nu fusese chemat la cancelarie prima dată. Pe director îl mai văzuse furios şi-n alte ocazii; Moşul îl dăduse afară din clasă de-atâtea ori; profesoara de franceză sărea de la catedră şi striga aproape în fiecare oră că-i huligan. Şi-apoi, mai era ceva. Ştia că profesorii dădeau totdeauna sancţiunile numai pe jumătate sau numai aşa, ca să-i sperie. De câte ori nu-l ameninţase dirigintele că-i scade nota la purtare? Pe trimestrul I îl ameninţase de douăzeci de ori. Aproape de fiecare dată deschisese catalogul şi pusese un semn cu creionul. A zecea oară, cum ieşise dirigintele din clasă, Rosei sărise la catedră şi strigase tare, să-l audă toată clasa:

— Băieţi, felicitaţi-mă! Am nota zero la purtare!

Sanda îl întrebase ironică:

— Şi ce? Asta-i motiv să te lauzi?

— Nu mă laud. Am spus aşa, ca să ştiţi.

— Ştiam şi fără să ne spui tu.

Sterpu îl ajunsese lângă magazia de lemne şi i se alăturase îngrijorat:

— De unde ştii că ai nota zero la purtare?

— Cum, de unde? N-ai văzut că mi-a scăzut zece puncte? Socoteala-i simplă. Zece minus zece, cât fac?

Sterpu zâmbise şi se prefăcuse că-i dă un pumn:

— Credeam că vorbeşti serios!

După aceea, ori de câte ori dirigintele îi mai scădea un punct, Rosei înălţa din umeri. Nu credea o iotă din toată povestea. Se amuza grozav şi, de câte ori dirigintele deschidea catalogul şi-l anunţa mâhnit că-i mai scade un punct la purtare, el se întorcea spre Hreapcă sau spre Sterpu şi le făcea cu ochiul. Odată le spusese vesel:

— Să ştiţi că vă ajung iar din urmă!

Hreapcă nu înţelesese despre ce-i vorba. Întrebase:

— La ce ne ajungi?

— La purtare. N-aţi văzut? Mi-a mai scăzut un punct.

Hreapcă şi Sterpu îl priviseră miraţi. Rosei îi

întrebase:

— De ce vă miraţi aşa? Până acum am minus cinci. Dacă dă norocul peste mine să-mi mai scadă patru puncte, totalizez minus nouă.

Hreapcă spusese:

— Ne ajungi, dar cu minus.

— S-o crezi tu. La algebră minus cu plus ce dă?

— Se reduc.

— Păi vezi?

Hreapcă mârâise:

— Nu văd nimic.

La sfârşitul trimestrului, după socoteala pe care o făcuse, ar fi trebuit să aibă la purtare minus nouă. Ei, bine, dirigintele îi pusese nouă fără niciun minus. Toate ameninţările lui fuseseră formale. De fapt aproape toţi profesorii procedau la fel. Ameninţau cu corigenţa sau cu repetenţia, dar la sfârşitul anului tot ei se întreceau, parcă, să nu lase pe nimeni corigent sau repetent. Anul trecut, într-a şasea, lui Rosei i se întâmplase ceva asemănător la istorie. Moşul îl prinsese de trei ori jucând ţintar cu Hreapcă. Le pusese de fiecare dată nota unu şi-i ameninţase:

— O să vă las corigenţi.

Hreapcă făcuse şi tezele pe trimestrul I şi II destul de slabe şi era îngrijorat. Într-o zi îi spusese:

— Hai să învăţăm, că Moşul ne lasă!

Rosei dăduse din umeri, nepăsător:

— Nu ne lasă. Ce interes are să ne lase? Vrea să ne sperie. La sfârşitul anului ne trece. O să ne dea şi daruri.

Cu două săptămâni înainte de sfârşitul anului Moşul îi ascultase de trei ori şi de fiecare dată îi întrebase uimit:

— Ce-i cu voi, băieţaş? în timpul anului de ce n-aţi învăţat?

— Am învăţat, tovarăşe profesor…

— Ce fel aţi învăţat, dacă aveţi atâţia de unu?

După ce-i scosese la lecţie a treia oară, le dăduse din geanta lui doldora câte un pumn de cireşe mari şi pietroase şi zâmbise satisfăcut:

— Puteaţi să rămâneţi corigenţi, băieţaş! Aţi trecut ca prin urechile acului…

În staţia de tramvai Rosei se opri să-i aştepte pe Hreapcă şi pe Sterpu. Sărise la cuier primul şi ieşise tot primul, ca să nu mai dea ocazie la discuţii. Totdeauna, după întâmplări de genul celei de azi, se trezea în cap cu toată clasa. Mai ales cu fetele. Cu Sanda, cu Ligia, cu Mariana. îi spusese lui Sterpu că-i aşteaptă în staţia de tramvai şi el o tulise cu 20 pe oră. N-avea niciun rost să se întindă la vorbă…

În staţie nu aştepta nimeni. Tramvaiele se opreau puţin. Uşile se deschideau cu zgomot. Trecură aşa trei tramvaie şi dinspre şcoală nu mai apărea, nici Sterpu, nici Hreapcă şi nici vreunul din ceilalţi colegi. După al patrulea tramvai, Rosei o zări la vreo douăzeci de metri pe domnişoara Microscop. Dacă ar fi zărit-o mai de mult, s-ar fi ascuns după vreun stâlp sau ar fi trecut pe trotuarul celălalt. Acuma era prea târziu ca să mai facă ceva. Rămase pe loc, pregătindu-se s-o salute, dar domnişoara Microscop trecu pe lângă el fără să-l vadă.

În sfârşit, când apărură Sterpu şi Hreapcă (din staţie plecase al cincilea tramvai), ajunsese la capătul răbdării. îi întrebă morocănos:

— Ce naiba aţi stat atâta? Ce-aţi făcut?

Hreapcă zise fără chef:

— Am făcut-o de oaie. Asta am făcut…

Rosei privi mutrele plouate ale lui Sterpu şi

Hreapcă şi înţelese că nu era momentul potrivit să se ia la harţă cu ei. De la şcoală începuseră să iasă şi ceilalţi colegi. Pe George îl aşteptase mamă-sa în stradă. Acum în jurul lor se strânsese cerc aproape toată clasa.

Sterpu arătă cu capul într-acolo şi zise furios:

— Mamelucul ăsta în clasă şi-a făcut autocritică, iar acum se plânge maică-sii că i s-a pus nota la purtare pe nedrept.

Rosei întrebă uimit, ca şi când n-ar fi ştiut despre ce-i vorba:

— Cine i-a pus şapte la purtare?

Răspunse Hreapcă:

— Dirigintele! Tu n-ai fost în clasă? N-ai auzit?

Sterpu constată ironic:

— A fost. Dar nu l-a interesat decât sancţiunea lui. Îşi îngroşă glasul şi-l imită perfect pe instructorul superior Negrea: „Punctul unu: elevul Rosei a fost eliminat din şcoală pe timp de zece zile”.

Marele Vrăbioi râse amuzat:

— Ehe! Bine ar fi să fie aşa! Numai că mâine o să fiu chemat la cancelarie să mi se spună că s-a omis un amănunt lipsit de importanţă. Sancţiunea va fi satisfăcută în timpul vacanţei de primăvară.

Hreapcă rosti încet:

— Asta s-o crezi tu. Te-ai uitat la poartă în afişier?

— Nu!

— Du-te întâi şi te uită, şi după aceea mai vorbim!

Sterpu interveni din nou, de data asta fără ironie:

— Noi credeam c-ai văzut. S-au afişat toate sancţiunile. Eliminarea ta începe de mâine.

Rosei se uită sceptic întâi la unul, apoi la celălalt şi zise:

— Am trecut pe lângă afişier, dar n-am văzut nimic.

Hreapcă înălţă din umeri:

— S-or fi pus după ce-ai trecut. Altfel le-ai fi văzut. îs bătute la maşină.

Rosei se depărtă câţiva paşi, se opri şi vorbi fără să se întoarcă:

— Aşteptaţi-mă! Vreau să văd şi eu! Vin repede.

Trecu aproape în fugă pe lângă cercul făcut în jurul lui George şi se opri în faţa afişierului.

În colţul din stânga, sus, îi atrase atenţia o hârtie albă, prinsă cu patru bolduri. Rosei privi întâi boldurile, pe fiecare în parte, ca şi când ar fi intenţionat să le numere şi numai după asta îşi coborî ochii la literele scrise de maşină, care se aşterneau pe fondul alb al hârtiei într-o ordine plăcută şi liniştitoare. Îşi citi numele bătut la maşină şi avu senzaţia că citeşte un nume oarecare. Nu se gândi de loc la el şi nici la întâmplările din ziua aceea.

Bătut la maşină, numele lui i se păru întâi străin şi caraghios şi-i stârni râsul. Ceva în felul acesta i se întâmpla destul de des la istorie. Moşul rostea tot felul de nume de domnitori. Atunci când le auzea din gura lui, numele astea nu-i atrăgeau atenţia în mod deosebit. Dar dacă se întâmpla să deschidă cartea şi să le citească scrise cu litere de tipar, atunci apăreau deosebiri mari. Aşa i se întâmplase când citise întâi numele lui Nabucodonosor, al lui Vlad Ţepeş sau al lui Napoleon Bonaparte.

Stătu în faţa afişierului aproape cinci minute, gândindu-se la nepotrivirea aceea ciudată dintre numele lui, aşa cum şi-l auzea strigat în clasă de colegi sau de profesori, şi între numele acela scris cu litere de maşină, care nu mai era parcă al lui. Văzu după aceea negru pe alb că – începând de a doua zi – era eliminat, dar zâmbi neîncrezător. Nu era posibil. Nu despre el era vorba acolo. Sau dacă era vorba despre el, atunci toată povestea fusese anume aranjată. Ca să-l sperie. Parcă el se speria aşa uşor!

Se întoarse în stradă, zâmbind. Sterpu şi Hreapcă se priviră repede şi-l întrebară amândoi odată:

— Ai văzut?

Rosei spuse nepăsător:

— Am văzut!

Nepăsarea lui îi făcu pe Sterpu şi Hreapcă să se întristeze. Rosei văzu asta, dar nu încercă să-i înveselească. Merseră până în strada Lalelelor tăcuţi, în poartă zise peste umăr, fără să se oprească:

— Ne vedem mâine.

Sterpu şi Hreapcă nu-i răspunseră. îl priviră şi ei tot peste umăr şi îşi văzură mai departe de drum.

În timpul mesei, Rosei se concentră ca de obicei asupra mâncării. Mânca încet, c-un fel de concentrare şi încetineală care-i exaspera pe toţi ai casei. Mai ales dacă erau ochiuri şi mămăligă. Mânca întâi tot albuşul cu băgare de seamă şi c-un fel de calcul să nu vatăme gălbenuşurile pe care le dădea la o parte întregi.

Mamă-sa îl întreba aproape de fiecare dată:

— De ce dai tu la o parte ce-i mai bun?

Rosei răspundea simplu.

— Pentru că nu-mi place. Dă-mi mai bine nişte brânză!

Mamă-sa lua gălbenuşurile şi-i punea în loc brânză.

În seara asta n-avu la masă ochiuri. Totuşi Rosei mâncă încet şi nu schimbă cu Mihu o vorbă. După ce se ridică de la masă, în faţa ochilor îi apăru, fără să vrea, hârtia prinsă în bolduri din afişier. Îşi revăzu numele bătut la maşină. Nepotrivirea aceea dintre numele strigat de colegi şi profesori şi numele scris la maşină tot nu dispăruse. Asta îl făcu să înalţe din umeri. Pentru prima dată lucrul acesta îl supăra. Ar fi vrut să aibă ceva de scris sau de desenat. Se uită şi la programul de peste două zile. Aici avea de scris berechet: exerciţiile la matematică, cuvintele la franceză, un rezumat la română. Se aşternu pe lucru şi nu se ridică de la masă până când nu isprăvi totul. Merse apoi să se culce mulţumit.

Se trezi dis-de-dimineaţă, îşi roti ochii prin cameră şi simţi din nou mulţumirea cu care se culcase, de parcă ar fi stat toată noaptea undeva lângă el, întreagă. Aşa cum stătea uneori perna, când nu putea să doarmă; şi-o lua de sub cap, o îndrepta, o netezea frumos şi o punea pe scaunul de la capătul patului. După asta îşi punea capul direct pe cearşaf şi adormea pe loc. Dimineaţa, când se trezea şi vedea perna pe scaun, îi venea să râdă.

Plecă la şcoală odată cu Mihu. Pe drum îşi dădu seama că îşi burduşise servieta cu cărţi şi caiete pentru două zile, nu pentru una. Acasă n-avea niciun haz să se întoarcă. Se uită de câteva ori după Sterpu şi Hreapcă (îl ajungeau din urmă în fiecare dimineaţă), dar nu-i văzu. Ar fi vrut să le povestească şi lor întâmplarea cu cărţile.

Când intră la şcoală, portarul îi aţinu calea şi-l întrebă de parcă nu l-ar fi văzut până atunci niciodată.

— Tu eşti Rosei?

Marele Vrăbioi râse:

— Ce, nu mă mai cunoşti, moş Toadere?

Vru să-l ocolească, dar portarul îl prinse de mână.

Întrebă din nou:

— Eşti sau nu eşti tu Rosei V

— Sunt!

— Păi dacă eşti tu, de ce-ai mai venit azi la şcoală? Te-ai uitat acolo?

Portarul îl trase spre afişier. Bătu cu mâna în geam şi zise:

— Ai fost eliminat! N-ai ce să cauţi la şcoală! Te întorci frumos acasă şi spui ce ispravă ai făcut.

Rosei îşi ridică privirea spre hârtia prinsă în bolduri, dar moş Toader nu-l lăsă să-şi citească numele. îi zise grăbit:

— Hai, că n-am timp de pierdut! Vii peste zece zilej

Se trezi împins în stradă. Spre staţia de tramvai îi zări pe Sterpu şi pe Hreapcă.

Sterpu strigă de departe:

— Ce faci, bătrâne? Cum te simţi?

Rosei mormăi mai mult pentru el:

— Nu vezi? M-a dat afară!

Undeva, spre secretariat, se auzi ţârâitul soneriei care anunţa intrarea la ore. Hreapcă şi Sterpu se opriră cu chef de vorbă, dar moş Toader zornăi un lanţ cu care încuia poarta totdeauna dimineaţa la primele ore şi le spuse:

— Grăbiţi-vă, că trebuie să închid!

Hreapcă şi Sterpu şi alţi câţiva băieţi, care ajunseră în ultima clipă, se strecurară repede în curte.

Marele Vrăbioi rămase acolo, în faţa: porţii, încă vreo trei sferturi de oră. Era convins că portarul îl pusese la încercare. Că în prima recreaţie o să ia lanţul cu care încuiase poarta şi-o să-i facă semn să intre.

— Hai, grăbeşte-te! Ce te uiţi aşa la mine? Eu n-am nicio vină. Am primit ordin să te pun la încercare şi te-am pus.

Vrând să vadă cum o să reacţioneze portarul, Rosei se prefăcu că pleacă. Se depărtă vreo zece – cincisprezece paşi, atent să audă glasul portarului că-l strigă. Nu auzi însă niciun glas şi-atunci, de ciudă, nu se mai întoarse. Se îndreptă hotărât spre centru. Hoinări la întâmplare

aproape două ceasuri. Afară era frig. îi îngheţau mâinile mereu şi obrajii. Ca să se încălzească, intra în magazine şi se uita prin galantare sau peste rafturi. Vânzătorii, care n-aveau ce face, îl întrebau:

— Doriţi ceva? Un fular, o cravată? Găsiţi la raionul nostru. Ieftin şi bun.

Marele Vrăbioi nu se oprea. Trecea mai departe într-un fel de absenţă somnoroasă. Când isprăvi de cutreierat magazinele din centru, se opri în holurile câtorva cinematografe. îi păru rău că nu fusese prevăzător să-şi fi luat nişte bani. Ar fi intrat la un film şi timpul ar fi trecut mai repede. Spre ora unsprezece (la şcoală se dăduse probabil recreaţia mare) se trezi în faţa bibliotecii, unde îşi dăduse întâlnire cu Sanda înainte de vacanţă.

Treptele de piatră de la intrare erau măturate de vânt. Îşi aduse aminte de hazul pe care-l făcuseră Sterpu şi Hreapcă pe seama lui. A trebuit să-i ducă pe amândoi cu sania până pe maidanul de pe strada Lalelelor. Dacă ar fi reuşit să se plimbe cu Sanda, l-ar fi dus ei pe el. Aşa, însă, a trebuit să înghită găluşca. L-au trecut zece sudori până la intrarea în club. Hreapcă nu se mulţumea numai să stea pe sanie. Din când. În când punea frână cu bocancul. Îi observase şiretlicul destul de târziu, altfel l-ar fi răsturnat cu tot cu sanie.

Întâmplarea aceea cu Sanda pecetluise parcă pentru totdeauna soarta clubului. Cei dintr-a VII-a A nici n-au vrut să mai audă de el. Hreapcă la fel. Sterpu nu spusese nimic, dar se vedea cale de o poştă că nu-l mai atrage nimic pe maidanul de pe strada Lalelelor.

Rosei constată surprins că de fapt şi el trădase într-un fel clubul vrăbioilor. Nu mai coborâse la club de atunci, de la întâmplarea aceea cu sania. Se supărase pe Hreapcă şi pe Sterpu şi toată vacanţa nu schimbaseră un cuvânt. După vacanţă se împăcase cu ei, dar despre club se feriseră să mai discute sau măcar să amintească.

Marele Vrăbioi lăsă geanta cu cărţi pe una din treptele de piatră şi începu să-şi sufle în pumni. Aproape că nu-şi mai simţea degetele de frig. După ce şi le dezmorţi

puţin, luă geanta şi se îndreptă spre una din străzile mai lăturalnice. Hoinări încă vreo oră pe străzi înguste, cu cişmele îngropate până la jumătate în gheaţă, cu pisici somnoroase în geamuri, cu hulubi care gângureau nevăzuţi sub acoperişuri. Ajunse pe maidanul din strada Lalelelor, traversând grădina din spatele casei lui Hreapcă. Zăpada se întărise. Prinsese o crustă strălucitoare, pe care ar fi mers teribil de bine cu patinele. Pe alocuri, însă, crusta aceea era subţire, şi el se trezea intrând în zăpadă până la brâu. Uşa secretă era acoperită cu zăpadă. Rupse o tulpină de floarea-soarelui şi încercă să dea zăpada la o parte. Munci încordat vreo zece – cincisprezece minute, până reuşi să prindă mânerul uşii. O săltă cu tot stratul de zăpadă de pe ea. Un miros de mucegai şi de aer închis îl izbi încă de la intrare. Înăuntru nu era cald. Ori poate era, dar el, căznindu-se să găsească uşa, transpirase şi-acum, când nu mai făcea nici efort, îi era frig.

După ce aprinse becurile din tavan, începu să ţopăie sau să sară într-un picior, aşa cum săreau altă dată vrăbioii, dar senzaţia de frig tot nu-l părăsi. îi părea rău că nu rămăsese în oraş. Holurile cinematografelor, oricum, erau mai călduroase. Şi-apoi la prânz trebuia să-i iasă înainte lui Mihu. Uitase să-l avertizeze să nu spună acasă nimic despre eliminarea lui.

Lumina becuşoarelor din tavan era slabă. Până acum nu observase niciodată că era aşa de slabă. În mijloc două becuri erau sparte. Le spărsese Hreapcă înainte de vacanţă. îi venise aşa dintr-odată să le ochească cu bulgări de zăpadă. Le nimerise uşor. Din doi bulgări. Becurile pocniseră şi se stinseseră. O clipă fusese şi el tentat să vadă dacă ocheşte tot atât de uşor, dar îşi învinsese repede tentaţia. îi răsucise mâna şi întrebase furios:

— Ce-i cu tine? Ai înnebunit?

Acum tavanul, luminat în culorile curcubeului (ideea fusese a lui), nu-i mai spunea aproape nimic. Mai încercase senzaţia asta de mult cu o muzicuţă. Ţinuse la ea ca la ochii din cap. Într-o zi se afla cu toţi vrăbioii pe malul Ciricului. Muzicuţa îi atârna ca un pietroi în buzunar. Nu

mai cântase cu ea de vreo săptămână. îi venea greu s-o mai ducă la gură. Când o apropia, simţea că-l dor buzele. Atunci o scosese, suflase în ea de departe, numai aşa, ca să atragă atenţia, şi-l întrebase pe Isoscel:

— Cât îmi dai s-o arunc în liric?

Isoscel îl privise neîncrezător:

— De ce s-o arunci?

— Aşa! Că mi-a venit mie chef.

Hreapcă intervenise, râzând:

— Îţi dau zece lei.

— Pune-i jos!

— Nu-i am la mine.

— Pune jos ce ai!

Hreapcă. se căutase prin buzunare. Spusese fără chef:

— N-am decât doi nasturi.

— Pune-i jos!

— O arunci pentru doi nasturi?

— O arunc!

Toţi îl priveau, dar nu credea nimeni că o muzicuţă poate fi aruncată pentru doi nasturi.

Hreapcă puse nasturii jos.

El îşi făcuse vânt şi aruncase muzicuţa tocmai în mijlocul iazului. Vrăbioii săriseră în apă, se scufundaseră o jumătate de zi, dar n-o găsise nimeni.

Rosei ieşi afară, făcu un bulgăre mare de zăpadă şi se întoarse cu el în camera cu becuri colorate. Îşi făcu douăzeci de bulgări şi începu să ochească atent, becurile din tavan. Primele două nu se sparseră. Le ochise, dar bulgării erau prea moi şi nu le sparse. Strânse zăpadă mai tare şi, la o a treia încercare, becul pocni şi se stinse. Asta îl făcu să se întristeze. Şi după ce aruncase muzicuţa în liric, îi păruse rău, dar nu arătase nimănui. Acum, când văzu că becul pocnise şi se stinsese, se întristase, dar nu simţea nicio părere de rău.

Îşi luă geanta şi ieşi repede, fără să se mai uite în urmă. Traversă din nou grădina din spatele casei lui Hreapcă şi se îndreptă grăbit spre şcoală. Pe drum se

întâlni cu Mihu. Se întorcea acasă între Duţu şi Paul. Rosei îl luă deoparte şi-i spuse prietenos:

— Vreau să-ţi fac o rugăminte…

Mihu îi evită privirea. Spuse:

— Te-ascult!

— Să nu spui acasă nimic despre eliminare.

Mihu înălţă din umeri:

— Asta te priveşte pe tine. Tu trebuie să spui, nu eu.

Rosei îl strânse tare de braţ:

— Nu! Vreau să-mi promiţi!

Mihu se enervă:

— Ce să-ţi promit? Dacă n-o să spui tu, n-o să am încotro… Cineva o să trebuiască să spună.

Rosei deveni iar prietenos:

— Bine… Mâine o să spun eu…

Îl lăsă să plece. Mihu ieşea cu o oră mai devreme. El se îndreptă spre şcoală să-i aştepte pe Sterpu şi Hreapcă. Se învârti pe lângă poartă (acum era deschisă, dar nu intră) până când auzi sunând de ieşire.

George apăru primul în curte. Rosei îl văzu şi simţi cum îi piere pe loc cheful de a se mai întâlni cu Sterpu şi Hreapcă. Se întoarse acasă singur. Tot drumul se căzni să alunge o întrebare care se strecura pe lângă el, iute ca o şopârlă. Oare chiar fusese eliminat? Asta însemna că se dădeau şi sancţiuni adevărate!

O NOAPTE NEDORMITĂ

Vântul de miazăzi subţiase – în câteva zile – troienele de zăpadă din curte şi de pe stradă. Se făcuse cald, şi în aer pluteau mirosuri ciudate: de pelin, de lapte afumat, de scânduri date proaspăt la rindea. Vica simţea mirosul de lapte afumat, mai ales dimineaţa, după ce ridica jaluzelele şi deschidea geamul. Asistată de Doli, făcea exerciţiile de gimnastică, apoi se ducea la baie. Intra sub duşul rece – ea, care înainte se spăla numai ca o pisică – se bălăcea câteva minute, îşi punea repede halatul călduros, ca o blană, şi alerga la bucătărie. Dacă o vedea în halat, Mica întreba cu reproş:

— Iar ai făcut duş rece?

Ea înălţa din umeri:

— Iar!

— Şi eu ce te-am rugat!

— Să nu exagerez.

— Nu. Te-am rugat să te linişteşti! Să nu-mi faci griji! Asta te-am rugat. Dar tu văd că nu mă asculţi.

— Te-ascult, Mica!

— Asta-i ascultare? Mulţumesc!

Ca să n-o mai necăjească pe Mica, făcea duş rece, dar nu se mai ducea la bucătărie în halat. Mica era convinsă că putea să răcească. Până nu de mult şi ea crezuse la fel. Odată, când o auzise pe Ligia că dimineaţa făcea duş rece, nu-i venise să creadă. Se mirase:

— Cum, intri sub duş în fiecare dimineaţă?! Şi nu răceşti?

Ligia făcuse una din piruetele ei:

— După cum vezi, păşesc lângă tine pe stradă.

De fapt nu asta o convinsese pe ea să facă duş, ci altceva. Ligia îi spusese că ea făcea duş rece la orice oră din zi. Mai ales dacă era supărată. Ca să uite supărarea, se ducea, făcea un duş rece şi gata. Nu mai avea nimic. Vica făcea duş rece dimineaţa ca să uite pe Grig. Întâi ca să nu se mai gândească la el îi luase portretul de deasupra patului (avea un portret în cărbune făcut când era mai tânăr) şi-l înlocuire cu o poză de-a Micăi. După aceea strânsese pozele lui Grig din toată casa, le împachetase şi le ascunsese într-un coş de nuiele cu vechituri care stăteau de ani de zile pe holişorul din faţa bucătăriei. Singura poză care-i mai rămăsese era aceea de pe noptiera Micăi. Crezuse că o va lua de-acolo Mica. Dar pe Mica n-o incomoda prea mult poza lui Grig. De câteva ori Vica încercase pe departe s-o determine pe Mica să ia poza lui Grig de-acolo, dar Mica ori nu înţelesese despre ce era vorba, ori se prefăcuse că nu înţelege. Într-o zi, fără s-o mai întrebe nimic pe Mica, intrase, desprinsese din ramă poza lui Grig şi pusese în loc una de-a ei, de când era mică, într-a III-a sau a IV-a şi interpretase la şcoală un rol de zână. Purta o rochie lungă până la pământ, părul îi cădea

bogat pe umeri, iar pe frunte avea o coroniţă din flori de câmp. Două zile aşteptase urmările isprăvii pe care o făcuse, dar Mica nu-i spusese nimic, de parcă nici n-ar fi observat schimbarea;

Dar îndepărtarea pozelor şi portretului în cărbune nu folosise aproape la nimic. Peste tot, acasă, pe stradă sau la şcoală, se lovea de lucruri care-i aminteau repede de Grig. Stiloul, creioanele, geanta, unele rochii, anumiţi pantofi, bijuteriile (o pereche de cercei de aur, un medalion, un şirag de perle), ceasul, caietul cu scoarţe de piele, toate îi fuseseră aduse de Grig. Acum lucrurile acestea îi deveniseră nesuferite. De caiete, de creioane, de rochii, de pantofi sau de bijuterii îi venise mai uşor să se scape. Îşi schimbase toate creioanele, caietele (pe unele trebuise să le transcrie de la jumătate), iar de rochiile, de pantofii sau de bijuteriile de la Grig nici nu voia să mai audă. Mai greu îi venise să renunţe la stilou, la ceas, sau la geantă. Totuşi, ca să isprăvească odată cu lucrurile de la Grig, îi ceruse Micăi să-i cumpere altă servietă. Apăruseră nişte serviete din material plastic, destul de urâţele şi incomode. Erau în schimb ieftine. Ca să n-o pună pe Mica la cheltuieli prea mari, îi ceruse să-i cumpere o servietă din acelea.

Mica o întrebase uimită:

— Ce vrei să faci cu ea? Tu ai servietă frumoasă, din piele.

— Da, Mica! Dar e prea grea. Îmi rupe mâinile.

— Înseamnă că pui în ea prea multe cărţi.

— Nu-i adevărat. Uite, acum n-am cărţi prea multe. Şi totuşi e grea.

Mica se lăsase convinsă.

— Bine, dacă tu crezi că-i mai uşoară… Ţi-o cumpăr.

Ceas nu putea să pretindă Micăi să-i cumpere. Renunţase însă şi la ceas. îi venise greu, dar până la urmă renunţase. îl lăsase neîntors vreo trei zile, ca să se obişnuiască cu gândul că s-a stricat sau că l-a pierdut. Dacă nu mai mergea, era ca şi când l-ar fi pierdut. După asta îl pusese într-o cutie de carton lângă bijuterii, o legase cu o panglică albă şi-i fixase locul de expulzare alături de

celelalte lucruri de la Grig. Peste câteva zile Mica observase că n-are ceasul la mână şi întrebase:

— Ce-ai făcut cu ceasul? L-ai pierdut?

— Nu, Mica, nu l-am pierdut. S-a stricat. Cred că i s-a rupt arcul.

— Să-l dăm la reparat.

— M-am interesat. Nu sunt arcuri.

Cel mai greu îi venise să renunţe la stilou. Nu mai scrisese din clasa a II-a cu peniţă obişnuită (atunci erau obligaţi să scrie aşa) şi-i venea foarte greu. Făcuse câteva zile un fel de exerciţii. Era însă tot timpul cu degetele murdare de cerneală. Şi apoi îşi deforma şi scrisul. Cu peniţa ieşea un scris strâmb şi literele erau mai aplecate şi mai ascuţite. Până la urmă se lecuise.

Într-o zi, Sterpu apăruse în clasă cu un creion cu pastă, care făcuse senzaţie. Până la prânz toată clasa îşi cumpărase creioane din acelea. În recreaţia mare Ligia alergase în colţ, la librărie, şi se întoarse cu trei creioane. Îşi oprise numai unul. Celelalte două erau pentru ea şi pentru Sanda. După-amiază Vica ieşise în oraş şi îşi mai cumpărase două. Să aibă rezervă. În felul acesta se despărţise şi de stilou.

Câteva zile fusese veselă. Adică făcea eforturi să fie veselă. Asculta discuri de muzică uşoară, dansa, dădea reprezentaţii cu Doli şi unul din căţeluşi. Pe ceilalţi patru, după ce se mai măriseră, Mica îi dăduse. Făcuseră împreună un consiliu de jumătate de ceas şi hotărâseră cui să-i dea. Ligia luase unul, Ţâru unul, iar pentru ceilalţi doi găsise amatori Mica la ea la şcoală. Cu Doli rămăsese numai căţeluşul cel cu două puncte negre, ca de cărbune, deasupra sprâncenelor. Reprezentaţiile pe care le dădeau împreună erau nostime de tot. Căţeluşul Leu (aşa îl botezase Isoscel) învăţase să stea în două lăbuţe şi să latre. Lătra numai dacă-i dădea drept recompensă o bucăţică de zahăr. Doli îl supraveghea tot timpul cu o privire maternă şi grijulie. Uneori, ca s-o necăjească, îl ascundea pe Leu. Doli o privea însă c-un fel de îngăduinţă, lătra de două ori şi se ducea drept la ascunzătoare.

După reprezentaţii însă, ori după micile plimbări cu Doli (acceptase, în sfârşit, să iasă la plimbare în curte sau pe stradă), Vica se simţea tristă. Nu se gândea neapărat la Grig. Dar tristeţea asta, golul oare se făcea parcă în jurul ei prevesteau apropierea clipelor când Grig avea să-i apară din nou în faţa ochilor. Bineînţeles, de fiecare dată începea cu el un dialog care o enerva sau o făcea să sufere îngrozitor. Ea vorbea serios, sau, mă rog, încerca să vorbească serios, iar Grig cu felul lui nesuferit se amuza tot timpul, glumea, sau îi răstălmăcea cuvintele.

Duşurile o ajutaseră mult, dar nu ca să-l uite pe Grig (ea ar fi vrut să nu-şi mai amintească nimic, dar absolut nimic despre el), ci ca să alunge tristeţea şi senzaţiile acelea de gol. După duş simţea cum i se încălzesc obrajii, gâtul, braţele şi cum în locul senzaţiei aceleia de gol se strecura o poftă teribilă de joacă. Începea să alerge, să sară, s-o provoace pe Doli. Doli încerca să rămână indiferentă un minut, două, trei. După aceea lăsa morga de mamă serioasă la o parte şi alerga s-o prindă. Scaunele, fotoliile, dulapurile deveneau un fel de baricade, care pentru Doli nu contau însă. Chiar dacă se urca pe masă, Doli din două salturi era sus, lângă ea. Se prefăcea că-şi înfige colţii în braţul ei, sau lătra victorioasă de trei ori. Mica le urmărea uneori îngrijorată şi le făcea atente:

— Astâmpăraţi-vă, că o să sparge şi ceva!

Vica o asigura, fără să-i pese mai mult:

— N-avea grijă, Mica! Nu spargem nimic.

După duş, sau imediat după joacă, trebuia să plece. Altfel starea aceea de tristeţe apărea din nou. Şi-apoi acasă orice ar fi făcut, tot şi-ar fi amintit până la urmă de Grig. Uneori îşi amintea de el în timpul mesei. Erau unele mâncăruri (colţunaşii cu brânză, sarmalele cu mămăligă, ciupercile cu smântână) care lui Grig îi plăcuseră şi le lăudase. Vica nu putea să-i spună Micăi să renunţe la mâncărurile astea. Dar, ori de câte ori făcea sarmale cu mămăliguţă sau ciuperci cu smântână, încerca repede o indispoziţie la stomac şi nici nu se stingea de ele. Prefera să se scoale flămândă, să treacă mai târziu prin bucătărie,

sau să iasă în oraş să-şi cumpere un covrig. Colţunaşii cu brânză îi plăceau şi ei foarte mult. Acum însă ajunsese să-i urască. Cum simţea mirosul de colţunaşi cu brânză, i se întorcea ceva în stomac. Într-o zi nu mai putuse să se stăpânească şi strigase cu brutalitate:

— Mica, te rog, de azi înainte să nu mai faci colţunaşi cu brânză!

Mica o privise stupefiată. Abia de îndrăznise să întrebe:

— Dar ce au? Altă dată colţunaşii cu brânză era mâncarea ta preferată.

Luase farfuria, se uitase la colţunaşi (îşi închipuise că poate căzuse ceva. vreun gunoi) şi spusese:

— Dacă vrei, ţi-i schimb! Sau poate s-au răcit. Să-i încălzesc.

— Nu s-au răcit. Îmi provoacă leşin.

— Poate ai pus prea mult zahăr.

— N-am pus deloc…

Mica nu înţelesese nimic şi făcea în continuare colţunaşi de două ori pe săptămână.

Până la urmă, în ciuda măsurilor pe care le luase, amintirea lui Grig rămăsese prezentă peste tot. Până şi-n bătăile pendulului rămăsese prezentă. Seara, Grig obişnuia să se întoarcă după ce bătea de nouă. Vica număra fiecare bătaie în gând, apoi îşi căuta o ascunzătoare. Se tupila după fotoliul Micăi sau după cuier, în holul de la intrare, şi aştepta acolo până în clipa în care intra Grig. După ce-şi lăsa pardesiul, îi sărea în cârcă sau striga cu glasul îngroşat, vrând să fie cât mai înfricoşător:

— Bău!

Grig tresărea sau întreba mirat:

— Tu eşti, Piţigoiule? Uf, ce m-ai speriat!

Vica râdea neîncrezătoare:

— Te-am speriat? Chiar te-am speriat?

— Sigur că m-ai speriat. Tu nu vezi?

— Cât de tare te-am speriat, Grig?

— Foarte tare. Mi s-au albit obrajii.

— Şi urechile?

— Şi…
— Dar nasul?
— Şi nasul…
— Ochii nu ţi s-au albit V
— Ba mi s-au albit şi ochii…
— Şi părul?
— Dacă vrei tu!
— Nu, Grig! Eu nu vreau. Tu spune-mi dacă ţi s-a albit şi părul!
— Da. Mi s-a albit.
— Atunci eşti alb tot. Eşti alb ca un clovn, Grig. Îţi mai lipseşte numai un nas lung şi ascuţit ca al lui Pinocchio. Îmi dai voie să-ţi lipesc un nas de hârtie?
— Lipeşte-mi, Piţigoiule.
Erau şi unele străzi sau locuri pe unde se plimbaseră de-atâtea ori cu Grig şi cu Mica. Primăvara, mai ales, după ce înflorea liliacul. Amurgurile erau limpezi şi clare. Aerul, zgomotele, culorile aveau ceva tulburător, ceva ireal. Senzaţia de ireal era atât de puternică, încât uneori se oprea (de abicei alerga mult înainte) şi aşteptându-i pe Mica şi pe Grig întreba:
— Spune-mi, Grig, cine vopseşte cerul atât de frumos?
Grig se uita în partea în care arăta ea cu mâna şi spunea fără să se gândească prea mult:
— Soarele.
— Şi frunzele copacilor tot de soare sunt vopsite?
— Tot.
— Dar florile?
— Şi florile.
— Bine, Grig, da’ unde ţine soarele atâtea culori?
— La brâu.
— Cum… asta? Eu m-am uitat de atâtea ori, da’ nu le-am văzut.
— Poate nu te-ai uitat bine.
— Acum dacă mă uit le văd?
— Încearcă!
Se uita spre soare, dar nu vedea decât o pată mare

gălbenă sau roşie, care începea să sară ca o minge. Trebuia să renunţe repede, altfel o cuprindea un fel de ameţeală sau începea s-o doară îngrozitor ochii. Spunea supărată:

— N-am văzut nimic, Grig!

Grig râdea:

— Înseamnă că n-ai fost cuminte. Soarele nu arată tolba cu vopsele decât copiilor cuminţi.

Acum Vica evita străzile pe care se plimbase cu Grig. Dacă era singură îi venea uşor să le ocolească. Trecea pe-o altă stradă sau, şi mai simplu, se întorcea din drum. Când era însă cu Ligia şi cu

Sanda, lucrurile se complicau. Ligia ţine totdeauna să meargă tocmai pe străzile pe care ea ar fi vrut să nu mai treacă. Argumentul ei suprem era unghiul. Susţinea cu încăpăţânare:

— Nu ne întoarcem! Mergem pe-aici! Vreau să vă arăt un unghi superb.

Vica accepta, resemnată:

— Bine, arată-ni-l!

Închidea ochii şi mergea între Sanda şi Ligia, ca o oarbă.

Singurul loc unde amintirea lui Grig nu se strecura niciodată era şcoala. Cum punea piciorul în curtea şcolii (de multe ori era de ajuns numai să pornească spre şcoală), Vica simţea un fel de relaxare. Niciodată nu se simţise mai bine la şcoală ca în ¡aceste zile de la sfârşitul lui februarie. Zidul acela nevăzut, care se ridica altă dată între ea şi colegi, dispăruse cu totul. Orele treceau acum uimitor de repede. Mai ales orele de chimie, făcute sus în laborator (când erau experienţe mai complicate, urca toată clasa sus), sau orele de practică. Sfiala de la început, care îi cuprindea pe toţi în faţa uneltelor, dispăruse. Ciocanul, dalta, şublerul, ferăstrăul, menghina le deveniseră foarte familiare. Tot atât de familiare cum le erau tocul, călimara cu cerneală, caietele, cărţile. În atelier, pe Vica o atrăgea lumina de neon, mirosul abia perceptibil de metal încins, de uleiuri, noutatea unor senzaţii. Aşa, într-o zi,

descoperise că ciocanul îşi pierduse greutatea. În primele ore de atelier, când punea mâna pe ciocan i se părea foarte greu şi se temea să nu şi-l scape peste picioare. Ce se întâmplase între timp, unde dispăruse greutatea ciocanului, nu putea să-şi dea seama – Adevărul era însă acesta: ciocanul nu i se mai părea atât de greu şi nici nu se mai temea că o să şi-l scape peste picioare. Făcuse singură câteva piese (ea le proiectase, ea le dimensionase, ea tăiase, strunjise, pilise metalul) şi ori de câte ori le vedea puse ca într-o expoziţie în nişte rafturi de cristal simţea un fel de încântare. Uneori se oprea cu Sanda, cu Ligia, cu Isoscel sau cu Ţâru în faţa acestor rafturi şi întreba uimită:

— Credeţi că piesele astea sunt făcute de noi?

Isoscel răspundea cu o frază care devenise celebră în şcoală:

— E o problemă la care trebuie să reflectăm…

Rostea cuvintele cu atâta convingere, încât cineva neavizat, adică cineva care nu participase la începutul anului la o adunare de detaşament când fuseseră rostite prima dată acest cuvinte, ar fi fost tentat să creadă că vorbea serios. În adunarea aceea cuvintele fuseseră rostite de George. Moţul lui George (avea două vârtejuri în frunte oare făceau uneori să-i stea părul drept în sus) sau ochelarii cu rame groase de ebonită sublimaseră şi mai mult caraghioslâcul cuvintelor. Clasa izbucnise în hohote de râs. Fraza făcuse repede înconjurul şcolii. Isoscel o folosea ori de câte ori voia să fie ironic. Mai precis, când ironia ţintea nu o persoană, ci o situaţie.

Într-o zi piesele cele mai bune fuseseră trimise la o expoziţie interşcolară. Vica trăise atunci un simţământ nou şi mai puternic parcă decât cel pe care-l încercase când descoperise că ciocanul îşi pierduse greutatea. Piesele ei rămăseseră toate în raftul de cristal. Adică nu fusese aleasă niciuna pentru expoziţie. Totuşi pe ea n-o încercase nicio clipă părerea de rău. N-o încercase nici invidia că piesele Sandei şi chiar două din piesele Ligiei fuseseră trimise la expoziţie. Altă dată ar fi considerat că totul fusese pus la cale, să se organizeze în jurul ei un adevărat

complot şi, bineînţeles, o jumătate de an n-ar mai fi vorbit cu Sanda şi Ligia. Când în atelier izbucniseră urale de bucurie, ea simţise că se bucură la fel cu toţi ceilalţi şi nu se gândise o clipă că piesele ei rămăseseră în raft. Se bucurase pentru succesul întregii clase. Acelaşi simţământ o încercase şi când comedia într-un act, regizată de Ligia, fusese trecută în programul cu care şcoala urma să se prezinte la concursul cultural artistic al pionierilor şi şcolarilor. N-avea niciun rol în piesă, cu toate astea se bucurase (strigase, sărise, îşi aruncase căciuliţa în sus), de parcă ea ar fi deţinut rolul principal. Ceea ce o făcea uneori să se mire era faptul că n-o afectau numai succesele clasei, ci şi insuccesele. Eliminarea lui Rosei o făcuse să se smulgă cu totul din starea aceea de indiferenţă şi pasivitate care, asemenea unui filtru, nu lăsase multă vreme să ajungă până la ea decât lucrurile plăcute. O notă proastă, luată de un coleg sau de o colegă, nu producea asupra ei nicio impresie. I se părea firesc să se întâmple aşa. Nefiresc ar fi fost dacă, în locul notei proaste, colegul sau colega ar fi luat notă bună. Cât lipsise Rosei, îşi făcuse, în legătură cu el, o mie şi una de probleme. Ajunsese să creadă că el era vinovat numai pe jumătate, că cealaltă jumătate din vină era a ei. Sanda, auzind-o, întrebase ironică:

— Şi de ce crezi tu că Rosei e vinovat numai pe jumătate?

— Pentru că n-am ştiut să mă apropii de el.

Isoscel, care era în faţă, strecurase din nou, alături de zâmbetul lui sceptic, fraza celebră a lui George:

— E o problemă la care trebuie să reflectăm…

Alaltăieri, pentru prima dată, amintirea lui Grig pătrunsese şi-n şcoală. Spre sfârşitul recreaţiei a patra, Isoscel apăruse la geam şi le strigase:

— Fetelor, veniţi repede în clasă!

Sanda nu prea avea chef să părăsească joaca. Îşi pusese palmele pâlnie şi întrebase:

— De ce să venim? S-a întâmplat ceva?

Isoscel dăduse din cap în semn de încuviinţare.

Ligia spusese resemnată:

— Să mergem! Poate-i ceva important.

Isoscel le ieşise înainte pe treptele de piatră de la intrare. În loc să le spună despre ce-i vorba, întrebase:

— Pe Ţâru nu l-aţi văzut?

Ligia îl privise pieziş şi, bineînţeles, apelase repede la tolba ei cu săgeţi:

— De asta ne-ai chemat? Să-ţi spunem dacă nu l-am văzut pe Ţâru?

Isoscel se uitase prin curte şi, prefăcându-se că nu observă iritarea Ligiei, spusese necăjit:

— Vica, Sanda şi Ţâru trebuie să se prezinte la tovarăşul instructor superior Negrea. Dar Ţâru parcă a intrat în pământ. îl caut de zece minute!

Sanda îi venise în ajutor.

— În sala de gimnastică l-ai căutat? Poate joacă ping-pong.

Ţâru juca într-adevăr ping-pong cu Mariana. Isoscel îi luase paleta din mână chiar în clipa în care trebuia să primească o minge şi, fără să întrerupă jocul, îl anunţase:

— Du-te cu Vica şi Sanda la Camera pionierilor!

Ţâru îl privise contrariat:

— Ce să facem acolo?

Isoscel salvase o minge, făcând un salt de acrobat, apoi spusese jumătate în glumă, jumătate în serios:

— Vă aşteaptă tovarăşul instructor superior. Cred că vrea să vă pună să ştergeţi geamurile…

Negrea le ieşise în întâmpinare, le arătase câte un scaun şi li se adresase prietenos:

— V-a spus Isoscel de ce v-am chemat?

Sanda murmurase pentru toţi trei:

— Nu!

Instructorul superior se ridicase, luase o mapă de pe colţul biroului la care şedea de obicei, o răsfoise puţin, apoi zâmbise liniştitor:

— Biroul organizaţiei de U.T.M. din şcoală a studiat adeziunile detaşamentului vostru şi a hotărât ca în adunarea de duminică dimineaţă. să discute trei din ele…

Cred că aţi ghicit ale cui sunt. Eu vă felicit pe toţi trei, şi vă urez să purtaţi cu cinste carnetul roşu pe care-l veţi primi fiecare…

Negrea le strânsese mâinile grav şi solemn şi le dăduse câte-un exemplar din statutul Uniunii Tineretului Muncitor. Ţâru, cum se văzuse cu statutul în mâini, începuse să pună tot felul de întrebări neghioabe. El, care era totdeauna lucid şi aproape zgârcit la vorbă, parcă se prostise. Întâi întrebase cum să vină îmbrăcat la adunare. Cu bluză albă şi cu cravată de pionier, sau fără cravată? Statutul Uniunii Tineretului Muncitor trebuia învăţat pe de rost, cuvânt cu cuvânt? Era adevărat că în adunare se cerea să-şi spună fiecare autobiografia? Dacă se cerea, cum era mai bine? S-o scrie şi apoi s-o citească sau să n-o scrie?

Sanda, ca şi când s-ar fi molipsit de la Ţâru, pusese şi ea o întrebare aiurită: dacă la adunare puteau să vină şi părinţii.

Negrea ascultase totul calm şi atent şi răspunsese aproape la fiecare întrebare.

Vica se căznise să fie atentă, să înţeleagă ce spune, dar nu reuşise decât pe jumătate. Cât timp vorbise Negrea, ea se văzuse de două ori alergând prin curte. Doli şi Leu o întâmpinaseră veseli, dar ea nu se oprise. Dăduse buzna în casă, până în bucătărie, îşi lăsase la întâmplare paltonul, geanta, bascul (aşa cum făcea altă dată) şi, deschizând uşa larg, întrebase:

— Ghici ce veste am pentru tine, Mica?

Mica o măsurase neliniştită şi spusese:

— Ai spart un geam.

Ea se învârtise pe călcâie şi strigase bucuroasă:

— N-ai ghicit!

— Ai mers pe stradă fără basc.

— Nu!

— Te-ai certat cu Ligia.

— Nici asta!

— Ai luat un zece…

Bineînţeles, Mica nu ghicise şi scena se repetase

aproape identic în cancelaria şcolii de muzică. De data asta n-o mai ţinuse pe Mica atâta pe jăratic. După al doilea eşec, îi venise în ajutor:

— Nu, Mica! N-am luat niciun zece. Peste două zile voi fi primită în rândul Uniunii Tineretului Muncitor.

Ieşise din Camera pionierilor între Ţâru şi Sanda, pipăindu-şi mereu obrajii cu dosul palmelor. Şi-i simţea fierbinţi, de parcă ar fi umblat o jumătate de zi prin ger. Nici dimineaţa, după duş, nu şi-i simţea aşa de fierbinţi.

În clasă li se făcuse o primire neaşteptată. Cum deschiseseră uşa, se treziseră ridicaţi pe sus şi purtaţi prin faţa catedrei şi printre şirurile de bănci în strigăte şi veselie generală. Sunase de mult, dar nimeni nu voia parcă să ţină seama de asta. Bine că măcar Mariana, care era de serviciu, nu se pierduse cu totul. Ştiind că aveau franceza, ieşise pe coridor. Când o zărise la colţ pe profesoară, dăduse buzna în clasă şi strigase alarmată:

— Vine mademoiselle Silence!

Când intrase profesoara, toţi stăteau la locurile lor şi nu se mai auzea o şoaptă. E drept, după atâta entuziasm şi voie bună ora de franceză fusese cam anostă. Vi ca încercaseră stea iar de vorbă cu Mica, dar în locul ei în faţa ochilor îi apăruse Grig, aşa cum îl văzuse ultima oară pe stradă. În clipa aceea Vica nu înţelesese de ce-i apăruse în faţa ochilor Grig. Abia azi, la prânz, când Ţâru o întrebă dacă îşi scrisese autobiografia, i se limpezi dintr-odată totul. Grig făcea parte din autobiografia ei. Ea aproape uitase. Vrând, nevrând, în adunare va trebui să vorbească şi despre el.

Plecă spre casă, tristă, fără să le mai aştepte pe Sanda şi Ligia. Mica îi puse să mănânce, dar ea abia se atinse de mâncare. Se duse repede în camera ei şi stătu toată după-amiaza cu storurile lăsate, ca într-o amorţeală. Stând pe întuneric, nu-şi dădu seama că se făcuse seară. Mica veni s-o cheme la cină şi când văzu că stă pe întuneric se alarmă.

— Ce ţi s-a întâmplat? Te doare ceva?

— Nu, Mica! Nu mă doare nimic. Mă simt obosită.

— Dacă nu mă asculţi! Te-ai gândit prea mult la adunare. Ţi-am spus să te stăpâneşti. Să încerci să fii mai calmă!

— Cum să mă stăpânesc, Mica? Na, leagă-mi mâinile şi ochii. Poate aşa o să-mi fie mai uşor…

— Vorbeşti prostii… Să-ţi fac un ceai de tei şi-o să „te calmezi…

În timp ce Mica îi pregătea ceaiul, ea o întrebă:

— Spune-mi, Mica. În autobiografie trebuie să trec tot ce mi s-a întâmplat de când eram la grădiniţă?

Mica vorbi, fără să se întoarcă:

— Depinde ce înţelegi prin tot… De obicei se trec numai întâmplările mai importante…

— Dar despre Grig trebuie să spun ceva?

Mica se întoarse, o privi şi, după o clipă de şovăială, zise:

— Cred că da…

— Păi Grig ne-a părăsit. Nu merită să spun un cuvânt despre el.

Mica zise puţin iritată:

— Faci ce crezi că-i mai bine!

După ce-şi bău ceaiul (Mica i-l servise în ceaşca albastră care-i plăcea cel mai mult), se duse la telefon şi formă numărul Sandei. Sanda, cum îi auzi vocea, o întrebă mirată:

— Ce-i cu tine? Unde ai fugit la prânz? Te-am căutat şi eu şi Ligia în toată şcoala. Şi după prânz te-am căutat la telefon. Am sunat de patru ori, dar n-a răspuns nimeni.

Vica o lăsă să vorbească, apoi o întrebă:

— Cum te simţi?… Eşti emoţionată?

— Da. Parcă sunt înaintea celui mai greu examen pe care l-am dat până acum.

— Ţi-ai scris autobiografia?

— Încă de la prânz. Ligia zicea că n-are niciun rost s-o scriem dacă nu ni s-a cerut. Eu însă mă tem să nu mă zăpăcesc şi-am scris-o. Aşa o să-mi fie mai uşor. Tu ce faci, o scrii?

— Nu ştiu. Încă nu m-am hotărât.

Lăsă receptorul în furcă, se plimbă vreo zece minute prin salon, vru să cânte ceva la pian, dar după ce-şi plimbă degetele de câteva ori pe clape se răzgândi. Închise pianul şi se duse în camera ei. Îşi pregăti creionul cu pastă, hârtie (desprinse din caietul de matematică două foi), se aşeză la masă şi scrise repede, aşa cum îşi scria tezele sau extemporalele:

Autobiografie.

Sunt născută în Iaşi, pe Aleea Nimfelor, nr. 18. La vârsta de cinci ani am fost dată la grădiniţă, unde din motive de boală n-am rămas decât jumătate de an. Am urmat şase clase la şcoala elementară de 7 ani, nr. 5. Când eram în clasa a Îl.w. am primit cravata roşie. Am activat în diferite cercuri de laoasa pionierilor: cercul de pian, de literatură, de gospodărie. Vara trecută am fost trimisă în tabăra de pionieri de la Bogdana Mama este profesoară de pian la şcoala de muzică, nr. 1. Tată nu am. Rareş Viorica, elevă în clasa a VII-a B, Şcoala elementară mixtă, nr. 12.

Puse creionul alături, stinse lumina şi se strecură repede sub plapumă. Închise ochii, cu senzaţia că scăpase de-o mare grijă. Ca să adoarmă mai uşor încercă să se gândească la o întâmplare frumoasă, într-o duminică din primăvara trecută ieşise cu Mioa şi cu Grig la plimbare. Îşi dădu seama că de fapt întâmplarea era legată de Grig şi renunţă să se mai gândească la ea. După vreo jumătate de oră sări din pat furioasă. Uitase să coboare storurile, şi lumina de la becurile din curtea vecinilor o enerva. După o altă jumătate de oră constată că era prea întuneric. Se duse, ridică storurile, dar numai până la jumătate. Acum lumina din cameră era plăcută. Ea nu mai avea însă pic de somn. Toate întâmplările frumoase, de care încerca să se apropie ca să poată adormi mai repede, erau legate de Grig. Avea destule întâmplări frumoase legate şi de Mică, de Sanda sau de Ligia, dar parcă era un făcut. Nu-i venea în minte niciuna.

Se ridică, îşi puse capotul, aprinse lumina şi se aşeză din nou la masă. Se uită peste autobiografie cu senzaţia ciudată că acolo nu era vorba de ea, ci de o fetiţă străină.

Se recunoscu abia când citi că fusese în tabăra de pionieri de la Bogdana. În minte îi apăru brusc ziua aceea frumoasă de vară când hoinărise cu Isoscel, cu Nunu şi cu Doli pe câmp. Doli alerga cu limba scoasă de căldură. Nunu împletise o brăţară din flori de câmp, dar n-avusese curaj să i-o dea. O scăpase în fântână. Câte întâmplări bizare au urmat după aceea! Fuga din tabără, întâlnirea cu Nunu în clasă, plecarea lui Nunu... Şi nu mult după aceea plecarea lui Grig. Plecarea lui Grig nu era numai bizară. Era absurdă. Vica ar fi vrut să se apropie din nou de întâmplările legate de Nunu, dar îşi dădu seama că firul acestor întâmplări era rupt undeva. Se ghemui pe scaun şi rămase din nou în starea aceea de amorţeală de după prânz. Aşa o prinse lumina zorilor, albă şi strălucitoare ca o beteală de argint. Deschise geamul, făcu exerciţiile de gimnastică, apoi alergă la baie. Stătu sub duşul rece aproape zece minute. Mica o auzi şi veni s-o întrebe:

— De ce te-ai trezit aşa de dimineaţă? E abia şase.

Vica ar fi vrut să-i spună ceva, dar după duşul rece i se făcuse dintr-odată prea cald şi-o cuprinsese un somn atât de moleşitor, că dacă ar fi închis ochii ar fi adormit acolo, în picioare, la doi paşi de Mica.

Singurul efort pe care reuşi să-l facă a fost să-şi mişte picioarele în cameră. Cum puse capul pe pernă, adormi.

GRIG

O trezi Mica la nouă şi jumătate. Era aşa de toropită de somn, că în primele clipe nu pricepu ce vrea Mica de la ea. Se aşeză pe marginea patului, îşi puse capul în piept şi adormi din nou, Nu adormi însă de tot. Ceva, o luminiţă mică, rămase în ea de veghe. Şi-n jurul acelei luminiţe începură să se mişte gândurile, întâi se gândi că Mica o sculase prea repede. De ce o sculase aşa de repede? Trebuia s-o mai lase să doarmă. Dar azi era duminică. Putea să-şi permită luxul să doarmă mai mult. Apoi, brusc, îşi aminti că azi, la ora zece, avea adunare la şcoală. Deschise ochii, se uită prin cameră şi când o văzu pe Mica trebăluind ceva în jurul mesei o întrebă, fulgerată de-o

presimţire:

— Cât e ceasul, Mica?

— Nouă şi jumătate.

— Şi de ce m-ai lăsat să dorm atâta? Nu ştiai că la zece am adunare? Acum ce mă fac? Am întârziat...

Începu să alerge de ici-colo, fără să ştie precis ce vrea sau ce caută.

Mica o întrebă:

— Acum de ce te învârţi fără rost?

— Caut bluza şi fusta.

— Sunt pe scaun. Ţi le-am pregătit eu. Du-te întâi şi dă cu puţină apă rece pe ochi!

— Nu mai am timp, Mica! De ce nu m-ai sculat mai repede? La zece trebuia să fiu acolo.

Fără să-şi dea seama, începu să plângă. Mica o prinse de mână şi-i spuse destul de aspru:

— Linişteşte-te! Ce te-a apucat? Am vrut să te trezesc de două ori, dar n-a fost chip. Ce-ai făcut azi-noapte? N-ai dormit?

O duse la baie aproape cu sila, o spălă pe ochi (aşa cum o spăla când era mică şi trebuia să plece la grădiniţă), îi dădu prosopul să se şteargă şi-o întrebă:

— Acum te-ai trezit?

— M-am trezit, dar ce folos? E prea târziu. Până când ajung începe!

— N-o să înceapă. Chem un taxi şi o să ajungi la timp. Du-te şi te îmbracă!

Mica se opri în salon, să dea telefon la staţia de taxiuri. Peste câteva clipe veni după ea în cameră. Vica întrebă îngrijorată:

— Ai găsit un taxi liber?

— Da. În cinci minute e la poartă. îmbracă-te liniştită!

O ajută să-şi pună bluza, fusta, să-şi încheie pantofii, să-şi lege părul cu panglica albă. Ea parcă nu mai era în stare de nimic. Se uita la ceas din jumătate în jumătate de minut şi scâncea:

— Numai să vină taxiul la timp. I-ai dat adresa?

— I-am dat-o.

Când vru să-şi pună pardesiul, Mica îi spuse:

— Trebuie să mănânci ceva. Nu te mai grăbi atâta.

— Nu pot, Mica! Nu mi-e foame. Şi nici nu-s în stare să mănânc.

— Să nu ţi se facă rău. Ia-ţi două sandvişuri!

— Unde o să le mai iau? Că doar nu plec cu servieta.

— Le pui în buzunarul pardesiului.

Mica se duse spre bucătărie şi veni repede cu sandvişurile, împachetate fiecare separat să nu-i umfle buzunarul. îi dădu bani să plătească taxiul şi ieşiră. Mica o conduse până în stradă. Taxiul venise şi întorcea puţin mai încolo, unde se termina aleea.

Când se urcă în maşină, Mica îi strânse mâna şi-i şopti:

— Vezi cum te porţi…

— Bine, Mica.

Taxiul se puse în mişcare. În clipa aceea lângă Mica apărură Doli şi Leu. Vica le făcu semn cu mâna. Doli lătră bucuroasă de două ori. Căţeluşul Leu n-o văzuse. Se uita în altă parte, cu o mutră de copil somnoros.

După ce ieşiră din Aleea Nimfelor, Vica îşi aduse aminte că nu-şi luase autobiografia, dar era prea târziu ca să se mai întoarcă. Însemna să întârzie de-a binelea. O să încerce s-o scrie din nou la şcoală, sau o să încerce s-o spună pe de rost.

Sanda, Ligia, Ţâru şi Isoscel stăteau în faţa intrării principale. Când o văzură că se dă jos din taxi, veniră toţi spre ea. Isoscel zâmbi şi spuse ironic:

— Oho! Suntem într-o zi mare. Venim cu taxiul.

Vica înălţă din umeri:

— Aş fi venit cu tramvaiul sau pe jos, dar m-am trezit foarte târziu. Toată noaptea n-am închis ochii deloc, iar la ziuă m-a pocnit un somn!…

Sanda râse:

— Şi eu am păţit la fel. Abia după ce s-a luminat bine am adormit.

Vica se uită mirată spre Ţâru. Purta un costum

bleumarin nou-nouţ, cravată, cămaşă albă şi-o freză pentru care stricase probabil un flacon cu ulei de nucă. Dacă şi-ar fi lăsat pieptănătura de fiecare zi, i-ar fi stat mult mai bine.

Sanda întrebă:

— Mai aşteptăm pe cineva?

Se uitară unul la altul şi izbucniră în râs. Isoscel zise:

— Mi se pare că nu.

— Atunci să intrăm, zise Ligia.

Vica mai fusese duminică dimineaţa la şcoală, veniseră şi alţi elevi din alte clase. Nu putuse să facă nicio deosebire între o zi obişnuită şi o duminică. Şcoala părea aceeaşi. Peste tot se auzeau strigăte, uşi trântite, zdupăit de paşi. Acum coridoarele erau aproape pustii. Paşii lor (erau numai cinci) se auzeau până departe şi-aveau o altă sonoritate. În uşa clasei, Ţâru se opri şi întrebă:

— Nu intrăm puţin?

Isoscel zise nepăsător:

— De ce să mai intrăm? Să privim băncile? Clasa e goală.

Ţâru zâmbi:

— Să ne luăm rămas bun.

— De la cine?

— De la noi. Peste jumătate de oră n-o să mai fim pionieri.

Isoscel puse mâna pe clanţa uşii, se întoarse şi întrebă.

— Aţi auzit? Ce emoţionant! Cât patetism! Aveţi cu toţi batiste? Cine nu are, rămâne pe coridor.

Sanda vru să-i astupe gura cu dosul palmei:

— Gata, te-ai pornit! Vrei cu tot dinadinsul să ne strici cheful.

— Cine, eu? Eu sunt prevăzător. Atât. Vreau să iau măsuri de securitate. Ce ne facem dacă se deschid robinetele cu lacrimi şi n-avem batiste?

Ligia sări s-o ajute pe Sanda. Îşi luă fularul de la gât şi i-l trecu lui Isoscel peste gură. Când se văzu imobilizat, Isoscel îşi împreună palmele şi bolmoji înfundat, ca dintr-un butoi:

— Gata, nu mai scot un cuvânt!

Sanda şi Ligia îl iertară. Intrară toţi în clasă. Vica simţi un miros de scândură spălată proaspăt.

Duşumeaua fusese într-adevăr spălată de curând (probabil ieri după-amiază) şi-acum razele care cădeau pieziş o făceau să strălucească, galbenă ca mierea. Ţâru se duse şi se aşeză în bancă. Sanda făcu acelaşi lucru. Vica se supuse şi ea acestui ceremonial neprevăzut, c-un fel de sfială. Clipa care urmă avu ceva din odihna pe care o simţise de-atâtea ori când fusese cu Mica în excursii, la munte. Urcau, urcau şi când întâlneau o pajişte sau o stâncă pe care se putea sta, se opreau să se odihnească. După aceea muntele nu i se mai părea atât de înalt. În orice caz surescitarea şi mai ales grija că o să întârzie la adunare dispăruseră. Isoscel se uită la ceas şi se ridică primul. Spuse doar atât, fără ironia lui obişnuită:

— Să mergem!

Se strecurară afară din clasă, unul după altul, tăcuţi. În cancelaria profesorilor găsiră lume extrem de puţină: cei şase U.T.M.-işti dintr-a VII-a A (două fete şi patru băieţi) care stăteau înghesuiţi pe scaune, instructorul superior Negrea, domnişoara Microscop, într-o rochie superbă albă, profesorul de desen şi caligrafie, profesorul de muzică, profesoara de gimnastică, vreo cinci sau şase învăţătoare, dactilografele. Vica crezu întâi că mai aveau de aşteptat. De alaltăieri, de când aflase că o să fie discutată pentru intrarea în U.T.M., se gândise mereu la dunăre, dar nicio clipă nu-i trecuse prin minte că o să fie lume atât de puţină sau că adunarea n-o să aibă loc în sala de festivităţi. Văzuse nu o dată sala de festivităţi ornată frumos, cu ghirlande de hârtie în toate culorile, cu steguleţe, cu serpentine. Băncile şi intervalele dintre bănci erau ocupate ca la serbările pentru împărţirea premiilor. Ea cu Sanda şi cu Ţâru îşi făceau loc cu greu spre masa prezidiului. Aici, sub privirile întregii şcoli, li se înmânau carnetele roşii.

După ei, în cancelarie intră profesoara de limba rusă, un ins străin (Isoscel şopti că era un tovarăş de la raion),

profesorul de română şi fata de serviciu de la etajul I, gătită ca pentru o reuniune sau pentru un concert.

Instructorul superior Negrea vorbi ceva cu tovarăşul venit din partea raionului, apoi se apropie şi întrebă vesel:

— Sunteţi pregătiţi?

Ţâru spuse un „da” gros şi fals, ca un de de jos rătăcit în locul unui fa. Isoscel şi Ligia zâmbiră încurcaţi şi spuseră amândoi odată:

— Noi vă lăsăm…

Se îndreptară repede spre uşă. În prag, Ligia întoarse capul, mai zâmbi o dată, apoi arătă că ea

O să ţină pumnii strânşi.

Prezidiul luă loc la masa mică dintre ferestre. Celelalte două mese, aşezate în formă de L, şi învelite cu o catifea roşie, se dovediră până la urmă neîncăpătoare. Ţâru se duse şi mai aduse două scaune de alături, de la secretariat. Domnişoara Microscop deschise adunarea, şi după câteva fraze, rostite cu glas emoţionat (nu era glasul sigur din clasă, de la ore), dădu cuvântul instructorului superior. Vica simţi că emoţia din glasul domnişoarei Microscop

I se strecurase şi ei. I se făcu frig dintr-odată şi începu să tremure. Se duse la cuier, îşi luă pardesiul pe umeri, dar nu-i ajută la nimic. Tremura de parcă ar fi stat în frig o jumătate de zi, şi-acum, la căldură, tremurul se accentuase. Nu li se puse întrebări grele (Isoscel aşa zicea, că o să le pună întrebări din statut sau din economia politică) şi nici nu li se ceru să-şi spună fiecare autobiografia. Sanda, când se ridică să vorbească, desfăcu sulul de hârtie pe care îşi scrisese autobiografia, dar domnişoara Microscop o privi mirată:

— Ce ai acolo?

— Autobiografia.

— Şi ce vrei să faci cu ea?

— S-o citesc.

Toată lumea zâmbi, iar domnişoara Microscop spune:

— Păi te cunoaştem toţi. Nu-i nevoie.

Privi spre mesele lungi, aşezate în formă de L, şi

întrebă:

— Este cineva care să n-o cunoască pe Sanda?

Murmurul şi zâmbetele se înteţiră. Domnişoara Microscop o privi pe Sanda în ochi şi zise:

— Ai văzut? Nu-i nimeni care să spună că nu te cunoaşte.

În clipa asta Vica simţi că ceva în ea se linişteşte, că frigul acela care o cuprinsese i se scurge prin mâini şi prin picioare, ca un curent electric. Senzaţia asta de linişte o făcu să creadă că adunarea se terminase mult mai repede. Când Isoscel îi spuse că aşteptaseră încordaţi două ore şi jumătate, ea nu-l crezu.

— Cum aşa? Am stat noi acolo două ore şi jumătate?!

Clasa le făcu o surpriză teribilă. La sfârşitul şedinţei, pe culoar erau aliniaţi toţi băieţii şi toate fetele cu buchete de flori. Nici nu mai ştia «um să le ţină. Isoscel strigă ceva, bătând din palme, dar nimeni nu auzi ce spune. Sterpu şi Hreapcă se lăsară jos, făcură cu spinările două trepte, pe care Isoscel sări cu o iuţeală de pisică. De acolo, de sus, reuşi să se facă auzit. Spuse solemn:

— În cinstea primilor U.T.M.-işti din clasa noastră s-a organizat o plimbare până la Negreşti, la Nunu, cu autobuzele.

Sanda nu înţelese şi întrebă:

— Ce-ai zis?

— Că facem o plimbare cu autobuzele…

— Că mergem la Nunu!…

— Asta-i grozav. Nu, Vica?

Vica dădu din cap că da, era grozav. În clipele astea, de altfel, totul i se părea grozav. Dacă Isoscel ar fi spus că fac plimbarea pe jos sau cu trăsurile la Negreşti sau la Bucureşti, ea n-ar fi avut nicio obiecţie. Totul i s-ar fi părut firesc şi în acelaşi timp grozav”.

În stradă, lângă trotuar, aşteptau într-adevăr două autobuze. Vica le văzu şi vru să se repeadă spre ele odată cu colegii şi colegele, dar în clipa aceea îl văzu şi pe Grig. Simţi că i se moaie picioarele, de parcă ar fi fost de ceară şi nu mai avu putere să alerge spre autobuze. Atât. Toată

emoţia se concentrase în picioare. Încolo se mira singură cu câtă indiferenţă se uita la Grig. Nu mai simţea nici frica de-atunci, când îl întâlnise în apropiere de piaţa Sf. Spiridon, nici zvâcnetul inimii care-i dăduse un fel de ameţeală. Se uita la el, aşa cum se uitase şi la portretul lui înainte de a-l lua de pe noptieră Mica. Grig veni spre ea cu braţele deschise, vesel şi bine dispus ca întotdeauna.

— Ce faci, Piţigoiule? Laşi să treacă evenimente atât de importante fără să-mi dai măcar un telefon?

Vica nu făcu nicio mişcare. îmbrăţişarea lui Grig i se păru prea grea şi neplăcută, ca o haină străină. Ridică privirea spre el şi întrebă:

— Unde să-ţi fi dat telefon? Te ştiam plecat în India.

Grig avu o clipă de ezitare, apoi râse satisfăcut, ca de-o glumă grozavă:

— Bravo, Piţigoiule! Văd că nu te-ai schimbat deloc. Ai rămas la fel de intransigentă. Asta mă bucură.

Vica îl privi iar, drept în ochi, şi întrebă cu o voce seacă:

— Nu înţeleg. Ce te bucură?

Grig spuse admirativ:

— Văd că suntem pe picior de război, Piţigoiule! Bănuiam eu ceva, de vreme ce mi-ai trimis ambasador…

— Eu ţi-am trimis ambasador?

— Aşa îmi place să cred. M-a căutat de trei ori la decanat. A patra oară, adică ieri după prânz, mi-a lăsat acest bilet.

„Vica are mâine, în jurul orei 10, la şcoală, o adunare. Va fi primită în U.T.M.

Un coleg”.

După scris, colegul care nu-şi dezvăluise numele era Ţâru. Dar ce amestec avea Ţâru în toată povestea asta? De unde ştia el că Grig nu mai venea acasă? Că dacă n-ar fi ştiut nimic de plecarea lui Grig, nu s-ar fi dus să-l caute la facultate…

— Ce s-a întâmplat, piţigoria voastră? Ştiam că ai o memorie mai bună.

Vica nu-şi mai ridică privirea. Tonul glumeţ cu care

încerca Grig să ajungă la ea (altă dată o făcea să se tăvălească pe jos de râs) i se păru îngrozitor de fad. Spuse obosită şi descurajată:

— Se poate să ai dreptate, Grig. În ultima vreme uit lucruri elementare. Cred să-ţi semăn ţie. Într-o zi am uitat să mă întorc acasă. Mai înainte te-am văzut şi uitasem cine eşti. Uitasem că eşti tatăl meu. Trebuie să merg la un doctor, nu?

Vica îşi ridică ochii şi-l privi întrebătoare. Grig îşi încreţi fruntea (aşa cum făcea Rosei când nu ştia lecţia) şi spuse de data asta cu o voce gravă, prea gravă, ca să fie şi sinceră:

— Nu, Piţigoiule! Nu trebuie să consulţi niciun doctor. Trebuie să avem o discuţie. Până acum am crezut că eşti prea mică şi n-o să înţelegi anumite lucruri… Văd însă că m-am înşelat. Dacă n-ai fi aşteptată de colegi, am putea discuta acum.

Vica se uită spre autobuz. Aproape uitase de ele, de plimbare, de Nunu… Băieţii şi fetele dădeau semne de nerăbdare. Se duse repede spre autobuzul din faţă, îl căută cu privirea pe Isoscel şi-i spuse:

— Duceţi-vă! Eu trebuie să rămân cu Grig…

Se întoarse şi spuse încet:

— Putem discuta acum.

Grig protestă:

— Păi… nu, Piţigoiule! De ce să te sacrifici? Mai bine amânăm discuţia. Ne întâlnim mâine. Dacă vrei, luăm prânzul împreună. Reţin din timp o masă la „Moldova”.

— Mâine n-o să am timp. Şi-apoi nu-i niciun sacrificiu.

— Cum vrei tu. Dacă tu crezi că-i mai bine aşa…

Grig devenise umil şi slugarnic. Constatarea asta o făcu să-i pară rău că rămăsese cu el. În fond ce mai puteau să discute? îi cunoştea toate argumentele din scrisoarea lăsată Micăi şi din discuţiile pe care le purtase cu el de-atâtea ori în închipuire.

Grig vru s-o ia de braţ, dar ea lăsă mâna în jos.

— A! Va să zică războiul continuă, zise Grig râzând.

Bine, Piţigoiule. Deocamdată, până mâncăm o prăjitură, propun să facem un scurt armistiţiu.

Altă dată, la o propunere ca asta, Vica ar fi bătut din palme şi-ar fi exclamat:

— Două prăjituri, Grig! Şi-o oranjadă.

— Bine, Piţigoiule! S-a făcut.

Acum propunerea lui Grig i se păru atât de puerilă şi lipsită de sens! Oare îşi închipuia că poate s-o câştige cu o prăjitură? Ca să se răzbune, spuse c-un fel de voluptate:

— Prăjiturile din oraş sunt oribile, Grig! Mă păstrez pentru checul Micăi. A făcut aseară un chec cu dulceaţă de vişine.

După asta însă îi păru rău că pomenise, de faţă cu el, numele Micăi. Drept pedeapsă îşi muşcă limba de două ori şi hotărî să nu mai scoată o vorbă-Grig, în schimb, îşi mări procentul de entuziasm şi de voie bună. Râdea tare, aproape după fiecare cuvânt, se asculta mulţumit, gesticula. Trecură prin centru, prin faţa Bibliotecii centrale şi se îndreptară în sus, spre Copou. Când ajunseră în faţa Universităţii, Grig se opri şi întrebă mirat:

— Ce-i cu tine, Piţigoiule? îţi pare rău că nu te-ai dus cu colegii?

— Nu.

— Atunci ce ai? Pari indispusă.

— Nu-s.

— Totuşi ceva s-a întâmplat?!

Grig îi prinse bărbia cu vârful degetelor şi o făcu să-l privească. Întrebă, de data asta c-un fel de tristeţe:

— Eşti supărată pe mine?

— Nu.

— Să ne facem aşa?

Grig îndoi un deget, dar Vica se uită în altă parte. El lăsă braţul în jos şi spuse resemnat:

— Văd că nu putem vorbi serios, Piţigoiule. Trebuie să amânăm discuţia. Te-aştept joi să luăm prânzul împreună. De fapt ce ţi-ar conveni? Să luăm împreună prânzul sau cina?

— Joi sunt ocupată. Am o repetiţie.

— Atunci vineri.

— N-o să pot nici vineri.

— După cât observ, eşti ocupată mai ceva decât un ministru.

— Învăţ pentru examen, Grig. Anul acesta am un examen greu.

Îl privi în faţă şi simţi cu o limpezime uluitoare că de fapt examenul cel greu, adevăratul examen, îl trecuse acum. Spuse mai mult pentru ea:

— Am plecat.

— Stai puţin! M-am luat cu vorba şi-am uitat un lucru important. Îţi adusesem un cadou.

Grig scoase din buzunarul pardesiului o cutie îmbrăcată în catifea. I-o puse în mână mai mult cu sila:

— E un medalion drăguţ. Cred c-o să-ţi placă.

Vica se depărtă repede. După zece paşi vru să se întoarcă să-i înapoieze cutia aceea, dar nu avu nici curaj, nici putere. Se lăsă prinsă de-un simţământ contradictoriu de indignare şi jenă. Ca să se scuture de el, începu să alerge. Nu, se uita încotro aleargă. În faţă i se conturau, când trunchiurile unor copaci groşi (probabil teii de pe marginea trotuarului), când grilajul unui gard de fier. Se trezi lângă poartă. Se strecură în grădină şi ca şi atunci, în toamnă, începu să-i facă înconjurul. Când obosi, se aşeză pe-o bancă de piatră. La doi sau trei paşi zări o pasăre de bronz. O lebădă sau o gâscă. O privi multă vreme fără s-o vadă, aşa cum îşi privea în ultimul timp jucăriile. Când îşi aduse aminte de cutia învelită cu catifea, pe care i-o pusese Grig în mână, o cuprinse iar indignarea. Deschise cutia, privi lănţişorul fin (era probabil din aur), medalionul, dar în loc să se bucure, se gândi desperată ce să facă ou el. Acasă nu putea să-l ducă. Însemna să-i dea satisfacţie lui Grig.

Rămase pe bancă aproape un ceas, poate şi mai mult. Când se ridică, îşi simţi picioarele amorţite de frig sau de cât stătuse acolo. Se opri lângă lebăda de bronz, deschise cutia şi prinse medalionul de gâtul ei lung şi frumos. Se depărtă câţiva paşi şi-o privi tristă. În clipa aceea îşi aminti

că era timpul să plece. Poate Mica o aştepta cu masa. Se întoarse, îndreptă medalionul (i-l pusese cam într-o parte) şi ca şi când şi-ar fi îndepărtat de pe inimă o piatră începu să alerge spre poartă.

CUPRINS
Isoscel încearcă să fie vesel. 5
Numai două fumuri. 16
Tezele. 29
Melcuşorul... 41
Doli scapă de pedeapsă 53
O plimbare romantică. 65
Câte culori are curcubeul? 77
Caietul cu scoarţe de piele. 95
Marele Vrăbioi se încăpăţânează 116
Scrisorile... 130
Pagini de jurnal. 142
Întrebări. 161
Treptele 174
„Cine se înscrie la cuvânt?”. 190
Nodul gordian... 201
Eliminat pe zece zile. 218
O noapte nedormită. 236
Grig... 254

Lector: GEORGETA PASABIN Tehnoredactor; ELENA GARAJAU

Dat la cules: *1. VIII.1975*. *Bun de tipar*: *1.X.1975*. *Apărut 1975*. *Comanda nr*. *1105*. *Tiraj S 700*. *Coli* de *tipar lg>/t*.

Tiparul executat sub od. 358 la I.P. „Filaret”, str. Fabrica de chibrituri nr. 9 – 11, Bucureşti Republica Socialistă România

VOL. I și II Lei 11,75

EDITURA ION CREANGĂ